F. THOMÆ CAMPANELLÆ CALABRI ORDIN. PRÆDIC.

Aſtrologicorum Libri VII.

IN QVIBVS

ASTROLOGIA, OMNI SUPERSTITIOne Arabum, & Judæorum eliminata, phyſiologice tractatur,

SECVNDVM S. SCRIPTVRAS ET DOctrinam S. Thomæ, & Alberti, & ſummorum Theologorum;

Ita ut abſque ſuſpicione mala in Eccleſia Dei multa cum utilitate legi poſſint.

FRANCOFURTI,
Sumptibus GODEFRIDI TAMPACHII.
Anno M. DC. XXX.

INDEX EORUM QUÆ HOC VOLUMINE TRACTANTUR.

† 2 4. De

LIB. II.

De magnis rerum humanarum mutationibus, initiis, & causis.

LIB. III.

De mutationibus temporum in elementis.

LIB. IV.

De natiuitatibus.

LIB. V.

De temporibus euentuum sidereorũ.

LIB. VI.

De electionibus sideralibus.

CAP. II.

LIB. VII.

De siderali fato vitando.

ASTRO-

ASTROLOGICORVM LIBRI VII.

ASTROLOGIAM PHYSICAM SEPARANDAM à ſuperſtitioſa, nec per illam euerti prouidentiam potentiamque Dei, nec humani arbitrij libertatem: & quomodo partim eſt ſcientia, partim coniectura, partim ſuſpicio, ſicuti medicina: & quomodo in ea procedendum: & ſtellas agere quadruplici modo in inferiora: & quibus authoribus ſeu potiùs obſeruatoribus vtendum in ea.

PRÆFATIO.

TVNC homo diuinitatis ſuper omnia optatiſſimè perſentit ſe eſſe participem, cùm aut Deo & ſuperis copulatur; vnde mirificentiſſimas affectiones & intuitiones rerum ſupramundanarum adipiſcitur: aut futurorum notitiam, quæ ſolius Dei eſt, quoquo pacto acquirit. Proptereáque omnes diuinatoriæ ſcientiæ quamuis nugaces appetuntur nimis. Siquidem & falſas ſui laudes homo amplectitur pronis animis, & amaſiæ imagines & vmbras exoſculatur. Hæc affectio ratione ſuperiori nil regulata in varios nos trahit dirósque errores: ita vt etiam ſigna rerum, tanquam cauſas, & res viliores ſe, tanquam meliores, homines venerentur. patet hoc in diſciplinis Gentilium, qui aues adorant tanquam deos, & flumina, & ſerpentes, & lapides, & arbores, vbi quid diuinitatis inſpiciunt: inſuper & paſſiones ipſas: nam & pallorem & tremorem templis tanquam deos Romani venerati

 nerati

nerati ſunt. Nil mirum ſi & ſydera, quæ cauſæ ſunt manifeſtæ omnium mutationum inferiorum tanto honore apud gentes colantur. Ex his enim effectus rerum ſcire, & præſcire datur plurimos.

At cum manifeſtum ſit ſidera non habere in animo, vt fiant quæ fiunt, ſicuti neque ignis, qui de ſiderali natura eſt, neque tellus, aliud quàm ignem & tellurem facere ſatagunt (verùm dum pugnant quodam fato, id eſt cauſarum concurſu, & neceſſitate fit, vt harmonicè producant animalia, plantas, lapides, liquores, & cæteras res, quæ rerum vniuerſitatem integrant, & variis vſibus mutuiſque iuuant;) hinc etiam eluceſcit, cauſas nobiliores eſſe in mundo quæ ſideribus & elementis vtuntur ad rerum productionem, & tranſmutationem. Sicuti ferrarius vtitur igne, malleo, incude, lima, &c. ad gladij fabricam concinnam, vtilemque ſuo fini. Primam cauſam inuenimus in Metaphyſica quam Deum vocamus: ſecundas verò intelligentias executrices eius prouidentiæ in elementis agnouimus. Dicere enim ſidera corporea eſſe rerum cauſas principes idem eſt, ac ſi quis enſis & ligonis faceret cauſam ignem, & malleum, non autem fabri mentem & opificis peritiam. Hæc eadem ex ſacris ſcimus oraculis, & à prima cauſa edocti ſumus in ſchola eius quemadmodum oporteat in diuinationibus incedere, ne erremus, & ad idololatriam paulatim, ſicuti Chaldæi, & Ægyptij, & Græci olim, prolabamur.

Cum autem viderem alios hanc ſcientiam, vt fallacem, nominéque ſcientiæ indignam, imò dæmonibus ſubditam explodere non rectè, cum manifeſtum ſit, dęmones non poſſe ordinē vniuerſi immutare, neque ſideribus ſitum alium dare neque vires: eadémque ratione medicinam longè prius explodendam eſſe, in qua verè dæmones miſceri & dira facere compertum eſt poſſe: idémque pateat à Sole quatuor anni tempora nobis fieri, & in illis fecundarum rerum productiones certas: itémque à Luna menſtruas & diarias immutationes, dum Soli & Planetis configuratur; ita vt cogat medicos, nautas, & agricolas ſui rationem habere (ſic cæteros planetas annos ſuos planetarios & menſes habere putandum:) præterea in lapillis ſyderum formas, vt Pleiadum in ſandaſtro, numero & diſpoſitione expreſſas, & in herbis ſympathiam

cum

cum Sole & Luna quibuscum conuertuntur & cum aliis Planetis: vnde heliotropium, & lupinum motum longitudinis Solis, & horas indicant: vlmus verò, salix, talia, populus, olea motum latitudinis inter tropicos sua conuersione ostendunt, vna cũ solari facta:) sintque animalia, quæ cum Lunæ varietatibus variant colores in India; quemadmodum & in Hibernia corrigiæ de porcelli marini pilosi corio factę erigunt & demittunt pilos ad fluxum & refluxum maris Solis rationem sequentis: ipsæque formicæ, & apes siderum & Lunæ rationem quandam vel ex sola passione sectentur: maria verò fluxum & refluxum diarium à Sole, menstruum à Luna habeant: multíque fontes quasdam à sideribus rationes sortiantur: & infirmitates humanæ sideribus sint obnoxiæ, omnésq; mutationes ad mutantes causas stellas prouocent, licèt occultas nobis in aliis, in luminaribus notissimas: Ex altera verò parte alios viderem sic Astrologiæ deditos, vt omnia sideribus humana atq; diuina, non secus ac Macchiauellistæ rationi politicæ, subiiciant: quod faciunt Arabes, & olim Gentiles, contra quos iustè S. Ambrosius in Hex. & S. Augustin. super Gen. inuehuntur (quis enim subdat artificem suis instrumentis? aut liberum mancipio? Corpora enim augunt mota, & agitata à causis nobilioribus arbitrariis. Hominem autem ita liberum video, vt nullis tormentis, & mortibus, si nolit, possit vinci. quantò ergo minus à sideribus, quæ non sic atrociter premunt? Itémque si corpus vrunt voluntatem non attingunt, cum sit primalitatis proles, vt in Metaphysica demonstrauimus. Quare vtrunque stultum, Deum, aut libertatem fato astringere, aut pro certis omnia iudicare; ait Salomon: quod omnis scientia est à prima sapientia, & politica, & physica, & logica eius ancillis. Addit autem de Astrologia sic, *Scit præterita, & de futuris æstimat; signa quoque & monstra antequam fiant & euentus temporum & sæculorum*: & hoc verè, vt dicemus, partim demonstratiuè, partim, sicuti & Medicina, æstimatiuè, vt sunt:) Propterea Astrologiam scribere decreui iuxta physicas regulas, quæ possint in Ecclesia Dei absque suspicione legi.

Nam quamuis S. Augustinus (mathematicorum, vt videtur, expers: nam & Antipodas esse negat, & de situ rerum aberrat) an-

tiquis magis concessam fuisse Astrologiam dicat, donec Christũ in sideribus præsignatum, vt prophetarat Balaam, agnouerunt: at post eius aduentum nobis per Prophetas edoctis, id non sic licere: non propterea statim à nostro cadimus proposito. Ille enim vir sanctus quamuis afflatus sydereos comprobet in lib. de conf. timuit hominum fragilitati (vnde etiam Ecclesia quædam vetat vt mala, quædam vt periculosa, teste Caietano & D. Thom.) putauítque dæmones posse huic arti immisceri, dum vel suspicio vel nugacitas intersit, vt declarat S. Thom. in libro de sortibus: quando nimirum neque à causis neque ab effectibus, neque à signis certis secundum authorem naturæ procedimus in scientia, (vnde à dæmone illudi meremur:) vel si quis putet sydera esse Deos, vt S. Ambr. monet, aut libertatem nostram illis directè subditam esse: aut quia potius Deum quàm sydera consulendum putauit Augustinus viro Christiano sanctóque. Verum cùm S. Hieron. in prologo Bibliorum Astrologiam æquè atque Astronomiam inter scientias vtiles, quod & Salomon facit, enumeret; nec vtilitas eius post Christum in physicis cessauerit (neque enim agricola & nauta & medicus oraculis & miraculis vtuntur, sed physica peritia:) & Christus nobis, nedum Balaam, iterum syderum obseruationes indixerit, vnde sciamus futura eius iudicia. (Nam erunt, ait, signa in sole, & luna, & stellis, & virtutes cœlorum mouebuntur, & stellæ de cœlo cadent:) & Paulus Apostolus iubeat, nos vigilare super iudiciis Dei, & signis datis, ne dies Domini sicut fur nos in nocte dormientes comprehendat; quæ nesciuntur absque notitia mutationum quæ fiunt in cœlo, vt apogæorum, obliquitatis, excentricitatum, æquinoctiorum, & huiusmodi, vnde innumeri effectus, & continuę succedunt mutationes extraordinariæ: nec ista sunt nota, nisi vigilantibus: propterea studium astrologicum non puto intermittendum. Nam ex physicis ordinariis cœli affectibus, quæ non sunt ordinaria deprehendimus, & signa à Deo data peruestigamus; neque enim data sunt, nisi vt vigilemus. Quod mirificè cœpit Copernicus in hoc sæculo, meliùs quàm prosecutus Tycho, altiùs verò Galilæus. Omnes isti tamen corporeis affixi veritatibus de futuris Dei iudiciis per hæc symptomata

ptomata haud philosophati sunt, de quibus nos in prophetalibus. Scientia quippe humana absque diuina curta est, teste S. Ambr. Non causas pro causis principibus assignat, & principia petit fingítque, qualia homo imaginatur, possibilia, sæpéque impossibilia.

Nos igitur, D. Thomæ & Alberti Magni & subtilissimorum Theologorum doctrina suffragante, dicimus hominis arbitrium astris non esse subditum directè, sed per accidens, quatenus corpus afficitur à cœlo & sideribus, similiter spiritus animalis, tenuis, corporeus, & humores ipsi. Passio autem redundat in animam à Deo infusam, sed non confusam, ut loquitur doctè S. Ambros. quę potest sectari, & respuere passionem illam. Et quoniam homo plerumq; & magis sequitur sensuales passiones, quàm liberam voluntatem rationabilem, propterea divinat sæpè astrologus etiam in actionibus & eventibus arbitrariis, inquit S. Thomas contra gentes. vbi & à cœlo imprimi etiam putat aliquid, quo fiunt in artibus efficaces medicus in sanando, agricola in plantando, miles in vincendo. Ibíq; canonizat etiam dictum illud Hermetis, quod putat esse Ptolomæi: *Mercurius in domo Saturni in bono esse dat intelligentiam rerum medullitus.* quod declarat dispositivè. Nam cœlum agit in animam dispositivè, & indirectè, humores, & spiritus afficiendo, sicuti aquas & aërem: Angelus & dæmon persuasivè: Deus autem solus motivè, id est, physicè immutando. Et in lib. de regimine principum, mores nationum planetis sic tribuit & Iudæos cum Macrobio Saturninos facit, vt etiam Haly docet. hæc ille vir sanctus. In libro verò de fato, & in opusc. de Astrologicis judiciis, resolvit argumentū S. Augustini de Iacob & Esau natis sub eadem constellatione tam disparibus: & ait, quod cor principium vitæ Esau erat in diverso situ ad horizontem & sidera à corde Iacob: itaq; melior dispositio fuit in uno, quàm in altero. sed nos plurimos gemellos ejusdem fati infra notabimus. Potest nihilominus homo dispositionem legis Dei potiùs sequi, quàm elementarem. Videmus enim propter Deum luxuriosos non luxuriari, non tamen non affici, sed non vinci. At si quis vincatur ut deliret, immunis est à culpa, quoniam tunc anima suo munere & instrumentis uti non potest.

Circa divina verò dicimus, hanc ſcientiam non procedere, niſi à ſigno dato à Deo naturæ authore, ait S. Leo. In ipſis elementis, ait, tanquã in publicis paginis divinæ voluntatis ſignificationẽ accipimus. Ideò cùm Magi vidêre ſtellam Chriſti, ait S. Auguſtin. obſtupuit Magus, aſpexit Aſtrologus, putauere fatum, ſed fuit ſignum. Nil tamen obeſt eſſe concauſas. vt cum Deus vult Religioſum optimum facere, poteſt uti ſtellis & elementis ad temperandum corpus probè ad ſuſceptionem animæ, & ſpiritus animales inde tenues & puros conficere. vnde ex corporis temperie & organizatione de moribus phyſiognomico ſyllogiſmo ratiocinamur. Non tamen in cunctis, vti Cardanus facit, qui Chriſti hominis Dei temperamentum cœlo ſubdit prorſus, cum conſtet non tantam tunc fuiſſe cœli harmoniam, vt tale corpus conſtrueret, quale Deo homini conuenit, ſed à Spiritu ſancto fabricatum eſſe longe melius, quàm à ſtellis, effectusque ſtellarum fuiſſe in Chriſto modificatos, non à fatali concurſu cauſarum ſuperiorum & inferiorum modo, ſed etiam immediatè à prima cauſa vniuerſaliſſima. In ſecta autem Macometi benè Haly ex conſtellatione magna in Scorpione de moribus Macometi, & ſuæ ſectæ philoſophatur, ſed non prorſus: nam malitiam ſtellarum nullam eſſe ſcimus; modum tamen recipiendi eſſe in elementis, qui poteſt eſſe prauus, ſed modum vtendi in anima à Deo infuſa, qui poteſt de prauo fieri bonus. Videmus profecto eandem procellam à cœlo immiſſam alios ex nautis ad vota, alios ad blaſphemias prouocare, prout quiſque affectus eſt priùs. Semper aliquid facit conſtellatio, ſed pro recipientis & vtentis natura. Sunt etiam aliqui benè nati, & aliqui malè nati, ab ipſo cœlo, vt acutiſſimè S. Thomas in tert. contra gent. qui ex proprio temperamento, & cœli nouis influxibus inſtigantur in ſenſu ad appetendum & ſectandum quod illis nocet. Et mens tunc ſimul ad eligendum malum, vel bonum incitatur, quod ipſe millies expertus ſum. Et Caietanus ſuper ſecunda ſecundæ in tract. de religione, & ſuperſtitione mirificè conſiderat, putátque propterea aſtrologos poſſe de arbitrariis judicare, & præſcire, quamvis non prorſus infallibiliter. Sicut enim agit cœlum in aquam & in aërem, ita in humores, & in ſpiritum animalem, cui vnita eſt mens.

Igitur

Igitur tota Astrologia vel procedit à causis necessariis semper, vt quod Sole in Arietem intrante, incipit ver, quamvis aliquibus fallatur gradibus, vel temporis momētis de introitus puncto; contingatque per anomalias varietas non præuisa sæpissime, (sed idem evenit in cæteris scientiis:) vel procedit ex causis contingentibus vt plurimum, vt quòd in vere floreant arbores omnes & tepescat: vel ex contingentibus aliquando, ut quòd hoc anno frigescat aër in vere; quoniam Saturnus reperitur in primo Arietis (potest enim hoc rarò contingens in effectu prohiberi:) similiter, quòd hæc herba faciat flores plures tunc, quia est Saturnina: vel ex causis per accidens & indirectè, vt quòd homo, cujus Luna est in quarta Orientali, ducat vxorem in iuuentute (ducere enim vxorem est arbitrarium, nec subditur Lunæ in tali situ, nisi per accidens & dispositiuè, vt dixit S. Thomas.) Aliquando Astrologus procedit ab effectibus, vt ex colore cometæ inuestigat dominium sideris. Similiter ex Iride & aliis impressionibus aëris de planetarum viribus argumentatur: vel procedit à signo, vel dato à Deo, vt in stella Balaam, & in signis datis nobis in Sole, & Luna, & stellis de secundo Christi aduentu; vel dato à natura, sicuti de colore stellarum; earum naturas consideramus: vel ab vno effectu, quem in arboribus faciunt stellæ ad notitiam alterius in nostro corpore manifestandi discurrimus, tanquam à simili. hoc enim est per signum procedere, vt diximus in topicis. Et quidem astrologus sæpissime sic diuinat. Nam si eclipsis accidat in zenith, super reges & res præclaras habere significationem existimat: si in ortu, super recentia & pueros & germina: si in occidentali angulo, super senes, & res vetustas. Omnia quoque signa cœli videntur sic se habere. Nam si in aqueis accidat constellatio, super aquas indicat, & res in aqua versantes. Constat autem aquam non esse cœlum, vel illam cœli figuram, sed sic vocari ab effectu, cum quo symbolum habet, non ipsa, vt Plotino videtur, sed vis ab ipsa proueniens, vsque ad nos taliter modificata, quod cum aquis concordat.

Diuinos autem fuisse oportet, vel à Deo edoctos homines illos, qui tales sympathias, & antipathias, & nomina syderum cum

rebus

rebus inferioribus nobis tradiderunt,vt Plato admonet: & Philo & Iosephus ab Abrahamo in Ægyptum Astrologiam tam mirabilem delatam enarrant. Abrahamum autem à Noë, Noë à patribus vsq; ad Adam, & Deum didicisse consentaneum est. Stultissimi semperq; pueri Græci imagines cœli suis heroibus recentissimis aptauerunt, cum constet innumeris annis ante Argonautas in cœlo nauim fuisse signatam ex Chaldæorum monumentis: & Arcturum, & Oriona, & Plejadas, aliásq; imagines à Moyse in historia Iob memorari, qui præcessit Græcos multis temporibus. Signum ergo est causa doctrinalis,non realis, vt dictum est alibi.

Procedit hæc scientia, aliquando demonstratiuè, vt quod ex oriente Canicula, si Mars cõtestabitur,erit dirus æstus. Ex causis n. ritè sic demonstrat,licèt communibus plerunq;. Aliquando probabiliter, vt quod partus erit geminus, si editus fuerit signo Geminorum horoscopante, vnà cum planetis duobus. potest n. id non evenire. Aliquando suspicativè, ut quod Petrus ditabitur, quando pars fortunæ per directionem proveniet ad corpus Iovis: etenim non est hoc necessarium, nec fortè probabile. At ditandum enim hominem non concurrit sola cœlestis causa, sed liberta hominis,patria,lex,mores,negotiatio,mors majorum,benefactorum pietas, Angelorum ministerium, plurimæque causæ fatales: quapropter ex vna sola causa astrologo nota non potest fieri scientia. Quando autem effectus est vnus, vt pluuia, & causam habet unam, vel duas naturales, tunc probabiliter discurrimus, si utrasq; consideremus. Quapropter in Longobardia eadem constellatio facit in æstate grandines diras, quæ in Calabria faciet æstum,aut vix caloris temperamentum; ibi enim mollis & paludosa tellus: hic sicca, aridáque. oportet ergo astrologum activas passiuásq; causas prænosse, ac quos effectus edere solent: unde in alia familia aliter operatur constellatio,nedum in regione. Quis nescit Iovem ascẽdentem efficere albissimos in Germania natos, in Æthiopia verò nigros? Item in familia Fabiorum aliter afficere,quam in Lentulorum? Qui non ex causis neque effectibus, neque signis naturalibus procedit, superstitiosè tractat astrologiam,&ejus phantasiæ immiscetur dæmon aliquando, sicuti medico superstitioso ex August.

Hic

Hic quod omiſeram nota, quod S. Iſaias inſultat Aſtrologis Chaldæis, quod ex ſiderum ſupputatione futura diuinare præſumerent; & Ieremias, A ſignis cœli, ait, nolite metuere. vnde Picus & alij Aſtrologiam condemnant, non ſatis rectè. Non & prudentia humana condemnatur à Iob, & in Prophetis reprobat Deus prudentiam prudentum: nec propterea prudentia eſt inanis, ſed diuina res vtiliſſimáque? Quapropter putandum eſt, quod damnent Prophetæ Aſtrologiam oppoſitam Theologiæ, & ſuperbientem ſuper Prophetas, non autem ſuppoſitam, qualis eſt noſtra. Sic Deus prudentiam carnis, & Macchiauelliſticam, quæ ſuprà legem Dei erigitur, non autem prudentiam humanam ſuppoſitam diuinæ. Qui benè leget Iſaiam ſic eſſe deprehendet. Ierem. autem non eſſe metuendum à cœlo viris bonis, rectè docet: adhærent enim Deo cœli authori. nec à miniſtris, qui amicus eſt Regis. Poſſe autem Deum ſyderum curſus & vires mutare, non ſolum docent Prophetæ contra Aſtrologos, & hiſtoria Ezechiæ, & osue; ſed ſymptomata præſentia in obliquitate, excentricitate & cardinum anticipatione irregulari ad Dei nutum, vt in prophetabilibus euicimus, qui dixit: virtutes cœlorum mouebuntur. de quibus alibi. Argumenta Pici paſſim ſoluta in hoc opere videbis.

Quadrifariam agere cœleſtia corpora in res inferiores.

Agunt autem ſidera in res inferiores, calore, lumine, motu & aſpectu. S. Auguſt. addit afflatum, D. Thom. efficaciā aptitudinis. Calore tanquam cauſa: lumine tanquam vultu eiuſdem cauſæ, & occaſionum plurimari cauſa, dum ſenſibus obiecta manifeſtat: motu tanquam operatione delatiua ipſius cauſæ ad afficiendas res: aſpectu modificatiuè. In alio enim ſitu aliter agunt in eandem rem ipſæ ſtellæ; vt Sol in zenith plus calefacit, minus in manè, mediocriter in veſperi, & in omni puncto variatur actio, & receptio actionis, & paſſio iam indita. Similiter ſe habent inter ſe configurata. Calorem eſſe cauſam actiuam ſecundorum entium in phyſicis probatum eſt, Frigus autem à ſideribus nullum venire ibidem

B patuit:

patuit: ſed minorem calorem pro frigore reputari, non quidem dum additur minori (tunc enim auget ipſum) ſed dum additur materiæ in qua eſt maior calor; vt aqua tepida feruenti iniecta feruorem minuit, dum calorem illum in plus materiæ expandit: vel blandus calor emolliens dat exitum robuſto induranti, ſeque ſic irretiēti. quod patet in inflammationibus tepida aqua curatis, non frigida, quæ plus inflammat per antiperiſtaſim. Infrigidant ergo ſic ſtellæ: vel aperiendo poros ſubituro frigori. Lux autem caloris eſt facies, ſtellæque in viſibus etiam agunt calore ſuo mixto cæteris, ſic & luce. Eſt in aëre nobis lux ignota in nocte, non autem leporibus. quapropter non rectè probant quidam planetas mediceos & ſaturninos non agere in cæteras res, propterea quod in noſtros oculos non agunt. Motus verò non facit calorem, vt ſtultè Ariſt. opinatur, cum potius ſit caloris effectus: nec acceſſus & receſſus, in quantum ſunt motus, faciunt generationem & corruptionem, ſed in quantum deferunt Luminaria, veras cauſas ad diuerſos ſitus materiæ tranſmutabilis: quatenus autem pellit aërē motus ſideris, ad nos vix peruenit, ſed calor eſt, qui in inferiora mouet. Aſpectus tandem variat & modificat caloris vires, vt ſint proficuæ vel noxiæ rebus quibus imminent ſtellæ: aliis tamen alij. Vnde tanta exoritur ex ſitu conſociatio, vt magnes ad polum terræ ſemper vergat, heliotropium ad Solem, cadauer natet vultu ad cœlum verſo, ſicuti in matrice diſpoſitum fuit, & bacilli ferrei ſuper ſubere natent ſe ad illum conuertendo ſitum, quem ab arte fabri malleantis acceperunt. Quod ſi artificiata ſervant ſuum ſitum, & ab eo foueri ſe putant, multò magis naturalia. Non ergo eſt ſuperſtitio ſitus obſeruare, vt multi opinantur, ſed rationalis doctrina. Doctè ergo Ptolemæus ſiderum aſpectus obſeruat, & regionum ad ſidera, & particularium rerum originales diſpoſitiones perſimiles cæleſtibus: ita quod ſuper alias res indicat eclipſis in angulo orientali, atque in occidentali. Ex his ergo noſtras ratiocinationes conficiemus. Et quoniam in calore & lumine ſic modificatis inſunt poteſtas, ſenſus, & amor modificari; propterea præter manifeſtas phyſicas vires ineſſe rebus affectis à cœlo etiam metaphyſicas iam dictas oportet, vt aliter afficiantur alia aliter-

qu

que ſapiant & poſſint: modificantur autem aſpectus fati neceſſitate & harmonia. Et hoc eſt influxus latens à cœlo, nec ſolo in calore & luce. de quibus in Metaphyſ.

Ptolemæum ſequimur, qui compilauit omnia decreta Chaldæorum, Ægyptiorum, Indorum, Græcorum, Latinorum per tot ſæculorum obſeruationes confecta. Sententia autem hæc ex obſeruatis procedit. ſtultus eſſem, ſi noua dicere, omiſſis veteribus vellem, qui vix 10. annos geneſes examinaui. Addemus ergo dicto eius rationes, robur, correctionem, & quod deeſt ad ſcientiæ perfectionem: cætera vt iacent rectè dicta afferemus, alienam gloriã nihil vſurpantes. omnes enim Aſtrologi omnium temporum, ab exordio mundi ad nos, non ſufficiunt ad Aſtrologiam totam & recte conficiendam. Communi igitur labori nos portionem non leuem, nec modicam, adiungimus.

ASTROLOGICORVM LIBER PRIMVS.

A planetarum & fixorum & inferiorum varietate, mutationum rerum inferiorum causas & initia sumi oportere.

CAPVT I.

1 NISI variarentur causæ agentes aut patientes non variarentur effectus, & transmutationes, sed fierent semper eadem.

2 Si variarentur circulariter etiam effectus circulariter variarentur.

3 Quæ diuturno tempore durant, fiunt à causis, vel concursu causarum grandi & raro. Quæ breui tempore à causis sunt variabilibus, vel concursu veloci & frequenti.

4 Sidera sunt causę varietatis inferiorum, vel quia ipsa mouentur, vel tellus, vel vtraque.

5 Variationes in cœlo sunt à motu & statione: item à longitudine motus, & latitudine, & eleuatione, & depressione, velocitate & tarditate: & quæ plus habet passionum harum stella plus afficit, vel variabiliùs, inferiora.

6 Quæ in eodem situ & motu diutissimè perseuerant, vocantur fixæ existimantúrque saltem doctrinaliter esse in eadem regione, immota Pythagoreis, mota Ptolemaicis: quæ continuò mutant situm & motum, vocantur erraticæ, seu planetæ, quæ nobis per

æthear

æthera discurrere putantur sponte; Aristotelicis autem, à sphæris delatæ, vt nodi in tabulis.

7 A planetis exordiendum videtur tanquam à notioribus caussis omnis varietatis, per quas & alias causas agnoscimus.

8 Planetarum notitiæ ex qualitatibus eorum declarantur, & ex collatione ipsorum ad suos orbes, & ex collatione ad partes cœli mutabiles & immutabiles, & ex collatione ad Solem, & mutua ex affectione & aspectu, & tandem prout comparantur ad fixas.

De Planetis in communi.

CAPUT II. ARTIC. I.

SEptem sunt Planetæ suis characteribus insigniti, vt in hac tabella.

Saturnus.	Iupiter.	Mars.	Sol.	Venus.	Mercurius.	Luna.
♄	♃	♂	☉	♀	☿	☽

1. Sunt quatuor circa Iouem incessanter moti; aliique duo circundant Saturnum per Telescopium reuelati; sed quoniam eorum actio cum planeta suo communicatur nobis, non est de ipsis doctrina in Astrologia nostra. Si qui autem essent habitatores Iouis, illi de ipsorum differerent natura, & efficientia. Et quidem in omni sidere propria est sui Astrologia; quoniam alios aspectus alio tempore & modo ad alias stellas omnes & singulæ stellæ sortiuntur, sic & vires & influxus. Nos autem de nostri systematis Astrologia hic exiliter, prout datur, tractare possumus.

2 Sol & Luna vocantur Luminaria, maius, & minus, diurnum, & nocturnum in sacra Scriptura, sicut in Ptolemæo; sed secundum nos: nobis enim scribebat Moyses. Aliis enim sideribus Luna nostra fortassis est occulta, vt Lunæ ipsorum nobis. Et cum sit minor multis astris, non meretur Luminaris nomen, nisi nobis, vt ait S. Thomas cum Chrysostomo, quibus ob vicinitatem vsum Luminaris præbet, & fortè accipit etiam, vt Galilæo videtur.

3 Siue moueatur Sol, siue stet, tanquam mobilis Planeta ponendus est nobis considerantibus rem ad sensum nostrum & doctrinam; idem enim euenit moto ipso ac tellure.

4 Sol eſt tanquam Dux & Rex & Pater. Luna tanquam Regina ac mater & nutrix. Iupiter tanquam Gubernator. Mars tanquam militiæ Magiſter. Saturnus tanquam Conſiliarius. Mercurius ut Orator. Venus ut delitiæ omnium. Tres ſuperiores dicuntur & ponderoſi; tres, inferiores, levesque. Solem eſſe centrum amoris omnium planetarum, à quo vires accipiunt, alibi docuimus: & Venerem & Mercurium ipſum circundare palàm: & cum ipſo tellurem: cæteros verò utrumque, declaravimus. Vel ſi ſtat Sol, etiam tellus erit eius ambiens gyrum, ſed in Phyſ. ſtare contra.

De Planetarum natura ſpeciatim.

ARTIC. II.

1 SOl manifeſtè calidiſſimus eſt, & humidiſſimus, quoniam tenuiſſimus & liquefaciens, & attenuans eſt omnia. Liquor autem & tenuitas ſunt humiditates. Veruntamen reputatur moderatè calidus ab Aſtrologis & moderatè ſiccus. quoniam ipſi non judicant res, prout ſunt, ſed prout rebus inferioribus conueniunt. Calor quidem Solis & humor vniuerſaliter ſe habent ad omnia inferiora, modificantur autem ab aliis planetis. & hanc modificationem conſiderat aſtrologus. Et quia à Marte calor augetur, reputatur Sole calidior, quoniam extraordinario calore cum illo calefacit. ordinarius autem ſolaris blandus videtur, hoc eſt ordinariæ temperiei rerum accommodatus. Similiter Sol per accidens exſiccat partem humidam eleuando, & magis quàm Mars reputatur ſiccus moderatè; quoniam non niſi moderatè poſt conſtitutas res exſiccat; cum Marte verò immoderatè. quapropter Sol eſt calidus & ſiccus ordinariè.

2 Luna eſt humida & frigida Aſtrologis, quoniam calorem & lucem blandam habet, quæ educit vapores craſſos & aquas rarefacit, & tumefacit, ſed non attenuat. Nobis autem videtur humor proprius aquæ & vaporum craſſorum eſſe. Vbi autem eſt raritas, & vapor aquarum, eò frigus exterius facile inſinuatur; propterea Luna frigida etiam videtur. Sed tamen in prima ſua quarta reputatur frigida & humida, in 2. calida & ſicca, in 3. calida & humida, in 4. frigida & ſicca, ſicut anni quartæ, & diei. ſed aliter dicemus infrà.

3 Satur

3 Saturnus frigidus vocatur & ſiccus quoniam longiſſimè diſtat à nobis, & calor eius blandus frigoris facit ſenſum in calore Solis commixtus, & quandam duritiem & cruditatem in terra & rebus, quibus adjicitur. Non rectè Ptolemaici, quia nimis diſtat à Sole, frigidum faciunt Saturnum: cum & Canicula diſtet magis, & ſit calida; ſed reſpectum ob dictum ſic vocandus fuit. Neque calor ejus exiguus comprimit, vti vapores, vt aliqui dicunt, ſed non eleuat: puto etiam aliquam affectionem, quæ in ſenſu, potentia, & amore, quibus conſtat calor, inſita eſt à Saturno deſcendere; ita vt res ejus tardæ ſint, pigræ duræque, ſicut & motus deficientiæ. At credo modificationem Solis talem ſaturniam dici.

4 Iupiter vocatur calidus, & humidus temperatè: quoniam vapores cum Sole eleuat & humectat, & radiis ejus commixtus res producit ſucculētas, & formoſas in temperie quo ad nos. Serpentibus enim eſt noxius, ſicut Saturnus proficuus.

5 Mars calidus ſiccusq; vocatur, non quia Soli eſt proximus, vt putat Ptolemæus, cum proximior ſit Venus: ſed quia denſæ eſt molis rubræque, & in commixtione cum Sole nimis excalefacit, & exſiccat vapores eleuando. hæc etiam facit Sol omnia, ſed cum Marte ſic, cum Saturno ſic.

6 Venus eſt calida, ſed magis humida, non quia terræ vel Soli vicina, ſed quia talis eſt molis, vt cum eis in tali ſitu luce imbuta tales effectus faciat.

7 Mercurius anceps reputatur: ſuſcipit enim qualitates ſtellarum, quibus miſcetur corpore vel radio, & vicinior Soli exſiccat & calefacit, vt matutinus; vicinior Lunæ è contra in perigæo.

De fœlicitate & infœlicitate Planetarum.

ARTIC. III.

1. SVnt omnes planetæ ſibi fœlices, ſed nobis alij fauent, alij nocent, ſicut & ignis blandus prodeſt, multus obeſt.

2 Iupiter ergo & Venus fortunæ vocantur, ille major, iſta minor: quoniam rebus noſtris & nobis ita temperatis, vt eorum calor ad nos proveniens temperatur, prodeſt: qui è contra ſunt infortunæ ſerpentibus, & rebus nobis inimicis, & barbaricis nationibus,

nibus,quæ ab humanitate deſciſcunt. Saturnus autem infortuna maior dicitur, quoniam ob ſiccitatem:&frigiditatem noſtro eſt temperamento noxius. Similiter animalibus nobis ſeruientibus & frugibus & diuitiis. bona enim exteriora interioribus accommodantur. Mars vocatur infortuna minor, quoniam calor & ſiccitas eius rebus noſtris & nobis officit ob aduerſam intemperiem,& conſequenter externis bonis.

3 Sol ancipitis naturæ reputatur: quoniam cum ſit cauſa vniuerſalis, prout modificatur à planetis particularibus eius vis obeſt, vel nocet, tum in bono ſitu, tum fortunis magnificentiſſimè benefacit. Videtur cum Saturno frigidus ob cauſas dictas, & cum Marte calidus, cùm tamen ipſe præſtet omnia omnibus.

4 Luna quoque maleficis iuncta videtur malefica, ſemper tamen humida, & blande calida: idcirco cum Saturno peior eſt quàm cum Marte.

5 Mercurius eſt verſatilis naturæ, aliorum vires & decreta auget, cum bonis bonus, cum malis prauus: maximè autem prout eſt affectus ad ſolem.

De Temporaneitate Planetarum.

ARTIC. IV.

1 SAturnus & Iupiter vocantur diurni, quoniam cum Sole conueniunt, ille ut ejus malignitas in die moderetur, iſte vt ſua benignitas exhilaretur: quapropter peior eſt Saturnus in nocte quàm in die. Eſt natura ergo nocturnus, nobis autem diurnus.

2 Conditionem Luminaris nocturni imitantur Venus & Mars: illa quoniam abundat humore, & eſt quaſi Luna: ſicut enim Luna creſcit & decreſcit, vt patet per Teleſcopium: iſte vt eius feruor & malitia temperetur. ergo in ſe diurnus eſt, nobis nocturnus.

3 Mercurius anceps: nam in exortu matutino, donec ad abſidem ſuperiorem deueniat, diurnus eſt: in veſpertino vſque ad perigæum eſt nocturnus.

De sexu Planetarum.

ARTIC. V.

1 SAturnus, Iupiter, Mars, & Sol, masculini dicuntur, quoniam validæ, & efficacis sunt operationis perficiuntque cœptum opus. Sic natura, quando facit mares, adhibet multum calorem, qui genitalia ad fores propellat: vnde existimant quidam, quoniam in his dominatur calor super humidum in eorum crasi esse masculos. Sed non sic est: nam in Saturno non ponitur calor nisi qui refrigeret more fœmineo.

2 Luna autem & Venus fœminini dicuntur, quoniam opus non absoluunt: mouent, & non resoluunt humores, & vapores, & effectus: sic vt natura non possit genitalia expellere. Et quamuis Venus sit calidior Saturno, non tamen mascula est, quoniam non perficit bonum, vti Saturnus malum, quod inceptat.

3 Mercurius est anceps: prout Soli vel Lunæ copulatur, vel matutinus est, vel vespertinus. Masculescunt etiam planetæ matutini, orientales, angulares: sicuti vespertini, occidentales, & cadentes fęminescunt: quoniam vires imbecilliores sortiuntur super effectus, vt recte dederimus efficaciæ masculinitatem.

De Amicitia & inimicitia Planetarum.

ARTIC. VI.

1 SVnt perfectæ amicitiæ, quicunque conueniunt in qualitatibus vt Venus & Iuppiter. 2. qui in fœlicitate & infœlicitate. 3. qui in temporaneitate. 4. qui in sexu. è contra verò sunt inimici, qui in prædictis disconueniunt. Mercurius autem omnibus accommodatur.

2 Ratione domiciliorum, sunt quidam magis, quidam minus inimici. Nam Mercurius Ioui hostis est, & Saturnus Luminaribus, & Mars Veneri, vt infra videbimus. Et inimicorum aspectus vocatur apertio portarum ad effectus grandes, vt patebit.

De Planetarum paſſionibus, prout ad ſuos orbes conferuntur.

CAPVT III. ARTIC. I.

1 DIcuntur planetæ aſcendentes, & deſcendentes, in abſide ſuperiori, & inferiori, veloces, & tardi, mediocres motu, & ſtationarij, directi, & retrogradi. Hoc autem accidit duabus ex cauſis. Vna propterea quod habent in cœlo quoſdam ſympathias cum ſuperioribus fortaſſe corporibus: idcirco in quibuſdam partibus eleuantur: in quibuſdam oppoſitis deprimuntur, & fiunt nobis viciniores: dum ſunt in parte ſuperiori dicũtur eſſe in apogęo, vel in abſide ſuperiori; dum ſunt in oppoſito dicuntur eſſe in perigæo, vel in abſide inferiori. Mutantur autem abſidum ſitus poſt ſecula multa paulatim, vt Copernicus obſeruauit. Hoc autem tempore loca apogæorum ſic ſe habent ex Tychone, qui ſubtilius rem indagauit.

Tabella Apogæorum & Perigæorum.

	Apogæa.		Perigæa.	
♄	29. 39. 24.	♐	29. 39. 24.	♊
♃	6. 36. 0.	♎	6. 36. 0.	♈
♂	28. 48. 44.	♌	28. 48. 44.	♒
☉	9. 49. 11.	♋	9. 49. 11.	♑
♀	16. 32. 0.	♋	16. 32. 0.	
☿	0. 39. 23.	♐	0. 39. 23.	♊

Ex hac tabella patet ſitus apogæorum & perigæorum, in noſtro ſæculo, quantum ſit addendum ſingulis annis ex Tychone eliciemus, niſi Galilæus aliquid noui adduxerit. Dicuntur ergo planetæ aſcendere tranſito perigæo vſque ad apogæum per medietatem circuli, quæ eſt 180. graduum: deſcendere verò ex apogæo ad perigæum.

2 Putant meliores Aſtrologi eſſe planetas puriores, & fœliciores, & meliores in apogæo, quoniam ſtellato cœlo nobiliſſimo proximiores: in perigæo verò robuſtiores, quoniam propinquiores paſſo plus agunt in nos: attamen infœliciores, quoniam impuriores. Equidem

quidem puto id euenire, quia plus vaporis mouent, & actio valida & potens temperiem ſoluit. nil tamen obſtat, quo minus etiam fœliciores ſint, vbi alia cauſa vel concauſa temperiem noſtram ſeruat.

3 Luna autem non in certis cœli partibus habet apogæum, & perigæum, ſed in coniunctione, & in oppoſitione cum Sole ſemper reperitur in apogæo: in quadraturis verò in perigæo, quoniam à Solis luce recta eleuatur, vt alibi docuimus: nec in perigæo eſt deterior, ſed melior & purior, nedum robuſtior, licèt minus lucida. Sed in perigæo epicycli æquè lucida eſſe poteſt, vt dicemus. Ratio eſt quoniam ſymbolum habet cum tellure, cuius videtur pediſſequa, fortè quoniam à tellure & ipſa lumen repenſum accipit, vt obſeruat Galilæus.

4 Altera, propterea quod habent Planetæ aliam eleuationem & depreſſionem à Sole, quam Ptolemaici dicunt in epicyclo, ſicuti priorem in excentrico, doctrinaliter non realiter loquentes. Cum enim Soli iunguntur Planetæ ſuperiores, eleuantur maximè à nobis, quoniam Sol eſt centrum amoris eorum, imbuens eos luce copioſiori, & tunc dicuntur in apogæo epicycli: cum verò ſunt in oppoſitione Solis deprimuntur, & ſunt velociſſimi, ita vt fixas precellere videantur in anteriora, quod Ptolemæus vocat retrogradationem, nos velocitatem, quia anguſtiorem circulum deſcribunt, & facilius peragrabilem.

5 Sed Venus & Mercurius aſcendunt ad abſidem epicycli, cum ſunt matutini, & reuera Solem ambiunt deſuper. Cúmque cœperint remanere poſt Solem, ex ambitu circuli magno deſcendunt ad inferiorem abſidem ſub Sole. Neque enim ſunt ſupra, vt putat Timeus & Ariſt. neque infra, vt Ptolomæus: ſed circundant Solem. Verùm ob ambitum anguſtum non deſcendunt ab eo, ſed cum eo gradi, & ipſum circundare videntur.

6 Lunæ epicyclus, cùm ſit inſtabilis, ex tabulis dignoſcitur & ephemeridibus. ſemper tamen memento epicyclos, & excentricos doctrinales eſſe, non reales, ſed per ſe moueri, & luce Solis, & affectione ad ſuperiora ſic euenire. de quo alibi dixerimus.

7 Directi dicuntur, quando mouentur in conſequentia ſignorum tardiores fixis. Retrogradi cum in antecedentia velociores fixis, quoniam terræ propinqui ſunt magis, & minorem circulum

peragrant. Stationarij, quando vnà cum fixis æquè velociter mouentur; quod antè retrogradationem, & post, illis euenit in mediis longitudinibus epicycli. Vocantur tardi, quando motus eorum minor est suo mediocri; veloces, cùm maior. Hoc autem in subsequentia signorum dicimus: quoniam Astrologi hunc esse motum proprium Planetarum putauerunt: cum secundum nostra dogmata secus dicendum videatur. sed loquendum vt plures. Est enim nobis motus in posteriora, quædam sub deficientia. Copernico autem solus iste motus est verus. de quo alibi. Vt autem scias, quando sunt tardi, & quando veloces tabellam medij motus singulorum descripsimus.

♄	g 0. 2.	☉	♀	☿	59. 8.
♃	0. 4. 59.	☽	12.		11. 27.
♂	g 0. 31. 27.				

Cùm ergo hosce gradus minutis excedunt sunt veloces, cùm exceduntur, tardi. Igitur Astrologus has passiones noscat oportet, quoniam aliter agunt in alio situ sui orbis, & aliter cum tardi atque veloces.

De cœli spatiis partibúsque, prout Planetæ in eis varias exercent erga nos operationes simul cum illis, vel illæ solæ ob fixarum situm.

CAPT IV. ARTIC. I.

1 POstquam de Planetarum natura quoad nos, & de passionibus ex motu accidentibus dictum est, postulat ordo, vt de cœli partibus differamus, in quibus decreta efficiuntur per Planetas & fixas ad immutationem rerum, quæ in nostro sunt systemate.

2 Præsupponendum est ex Astronomia cœlum diuidi totum in medio per maximum circulum, quem vocamus æquinoctialem, à quo in Austrũ, & Boreã duo distant circuli tropici vocati, eo quod Planetæ, iuxta sensum nostrum excurrunt ad illos vsque, nec vltra, sed reuertuntur, semper nouos parallelos, oblique incedendo, describentes. Distántque hi circuli ab æquatore hoc tempore grad. 23. m. 28. ferè, sempérque incessanter restringuntur, eo quod Sol

non

non ſpatiatur ab æquinoctiali quotannis tantundem, ſed prius regreditur quàm perficiat excurſum. Motus autem Solis obliquus in his efficit circulum quem Zodiacum vocamus, cuius poli ſignantur à polis mundi tot gradibus diſtantes, quot tropici ab æquatore: & vocantur circuli, in quibus ſunt poli Zodiaci, alter Arcticus, alter Antarcticus, ſimiliter poli æquatoris dicuntur, Arcticus, qui nobis notus; Antarcticus, qui occultus. patet ergo hos circulos ab ipſa natura & motu Planetarum exigi.

3 Circulus omnis doctrinaliter, & fortè realiter, diſtinguitur in 360. gradus, quoniam Solis imitantur numeros, qui totidem facit circulationes, & in ſubdeficientia à fixis gradu vno in ſingulis circulationibus obliquari apparet. Et licet circulationes ſint 365. ferè, tamen vt doctrina poſſit fieri, & numerus aptè partiri, & doceri, in 360. partes, quas gradus vocamus, circulos diſtinguere viſum eſt in Arithmeticis. Omnis autem gradus in 60. minuta ſeu ſcrupula prima, omne ſcrupulum in 60. ſecunda, omne ſecundum in 60. tertia, & ſic de reliquis vſquequò venias ad menſuram grani hordeacei nobis notiſſimi. ſed in infinitum pergit, qui in doctrina non vult deficere.

4 In motu longitudinis ab ortu in occaſum Sol efficit diem in 24. horis ex tenebris & luce compoſitum: in latitudinali, qui eſt in Zodiaco toto, efficit annum.

5 Quoniam Luna copulatur Soli dum circulum annuum peragrat duodecies, idcirco diſtinxerunt Zodiacum in ſigna duodecim: eaque nominibus animalium, & rerum inferiorum, quibuſcum habent ſymbolum, ut ſciamus, quibus rebus, in qua parte Zodiaci, quilibet Planeta fauet aut nocet, inſigniuerunt, ſic natura dictante, potius quàm doctrina. Signum autem ſingulum in 30. gradus, quoniam in 30. diebus Luna curſum peragit in Zodiaco, atque iterum Soli copulatur. Et licet aliquæ horæ deſint, tamen doctrina voluit, vt 30. ſint partes, ſicut dictum eſt in motu Solis. vnde ex duodecies 30. reſultant 360.

6 Totum autem cœlum in 48. imagines diſtinxerunt, vt ſtellarum numerus & ordo & vires poſſint notari, quarum 12. cadunt in Zodiaco, cuius latitudo eſt 12. graduum. Nomina & characteres imaginum prædictarum in ſequenti patent tabella.

♈ Aries.	♋ Cancer.	♎ Libra.	♑ Capricornus.
♉ Taurus.	♌ Leo.	♏ Scorpio.	♒ Aquarius.
♊ Gemini.	♍ Virgo.	♐ Sagittarius.	♓ Piſces.

7 Imagines verò extra Zodiacum, aliæ ſunt boreales, quæ ſunt 21. videlicet Vrſa minor, Draco, Bootes, Vrſa maior, Cepheus, Corona Gnoſia, Hercules, Lyra, Cygnus, Caſſiopea, Perſeus, Auriga, Serpentarius, Aquila, Serpens, Telum, Delphin, Pegaſus, Equiſectio, Andromeda, Triangulus. In plaga meridionali quindecim ponuntur, eo quod partem illam cœli noſtri Aſtronomi videre non poterant, vti nunc poſt Luſitanorum nauigationem ad Indos, Sunt autem iſtæ: Orion, Procyon, Sirius, Lepus, Nauis, Hydra, Coruus, Centaurus, Fera, Thuribulum, Piſcis Meridionalis, Cetus, Eridanus, Corona Auſtralis; quibus addo Cruciferum in polo antarctico à Dante Poëta neſcio quomodo prædictum, & à noſtratibus iam viſum, & ſic cognominatum, eo quod in Crucis figuram ſtellæ huius imaginis diſpoſitæ ſint. Poſſunt & aliæ ſignari ſi quis proprietates ſiderum ex colore & magnitudine & experimentis notare ſciat, vti veteres fecerunt.

8 Stellæ omnes prædictæ notantur à locis, in quibus ſunt; vel longitudine, vt in Zodiaci ordine ab ortu in occaſum, vel latitudine, vt in egreſſu extra lineam eclipticam, quæ Zodiacum interſecat in longitudine: vel à declinatione, quæ eſt diſtantia ab æquinoctiali. oportet autem Aſtrologum iſta prænoſſe ex Aſtronomia.

9 Vires imaginum & ſtellarum numerum ab Aſtronomia petes, vbi & figmenta & fabulas diſcere oportet, quibus de imaginibus philoſophamur. Etenim, aut vti memoria teneantur, aut vt qualitates in effectibus inferioribus effuſas in ipſarum imaginatione agnoſcamus, ſic notatæ ſunt. Vnde Nauim ſuper maria, & res marinas, ſignificare: Thuribulum ſuper ſacra, Serpentem ſuper nociuas beſtias, & ſic de cæteris, docet Plotinus & Ptolemæus ab Ægyptiis, & Chaldæis traditiones accipiens, qui non niſi Deo duce imagines & proprietates ſic inueſtigare potuerunt, quicquid delirent Græci, aliorum gloriam vſurpantes, ſicut teſtimonio Iob probabamus.

De

De Zodiaci figuris.

ARTIC. II.

1 QVoniam planetæ intra Zodiacum diſcurrunt, interſecantes ipſum, quemadmodum Zodiacus æquatorem, non tamen ita pluſquam 4. gradus extra Zodiaci tropicos excurrunt, in eóque ſuas affectiones patiuntur, & efficientias effundunt in inferiora: maxime autem Sol, quem cæteri æmulantur: vt ſicut ille mundi, ſic ipſi Solis viam ſecent, & perambulent. Propterea de Zodiaci ſignis luculenter dicere oportet, eóque magis, quod fixarum vires extra Zodiacum, & configurationes, ab hoc notamus & ſcimus.

2 Sunt imagines Zodiaci in ſtellato cœlo ſupra Saturnum, & incipiunt ab Ariete, deſinuntque in Piſcibus. Annus quoque Chaldæis incipiebat à prima Arietis ſtella, & quatuor quartas efficiebat ibi, & in ♋ & ♎ & ♑. At verò ex Hipparcho vſque ad nos deſcendit inceſſanter Sol ad terram, vt excentricitatis diminutio docet, & circulos breviores peragrauit continuò, & ad tropicos non vſque excurrit, vt priùs; ſed ſemper paulò minus: vnde fit, vt interſecet æquatorem, etiam priuſquam olim. Ergo non in prima Arietis, vt olim, ſed in Piſcibus cœpit fieri æquinoctium, adeò quod nunc in 2. gradu Piſcium celebratur. Aſtrologi autem veterem doctrinam ſectantes, incipiunt ab æquinoctio verno annum, vt tempore Moyſi & Abrahami, & ſimul vocant primum punctum æquinoctij primum Arietis, qui iam longè abeſt à primo Arietis gradu quaſi 28. dicuntque hunc nouum Arietem non ſtellatum, illum veterem ſtellatum. Nos igitur igitur in iudicio ex imaginibus ſumendo ſectabimur ſtellatas imagines: in iudicio verò temporum anni non ſtellatas, ſed Solis curſum & ingreſſum in cardines, qui ſua præſentia & abſentia, acceſſu, & receſſu temporum vices & vires conficit.

De Zodiaci diuiſione, ſecundum quam annus diuiditur: quod eſt tempus, quo ipſum peragrat Sol.

ARTIC. III.

1. SIcuti in motu longitudinis conſtituuntur tempora duo, videlicet dies, & nox, propter præſentiam & abſentiam Solis er-

lis erga nos: ex accessu verò & recessu media tempora fiunt, quæ dicuntur manè & vespere: sic etiam in motu latitudinis efficiuntur duo tempora, æstas & hyems ex præsentia & absentia Solis. Ex accessu quoque & recessu duo intermedia, videlicet ver & autumnus in nostro climate. At verò in subpolaribus idem est æstas & dies, nox & hyems, quoniam sex mensibus illis est præsens, totidemque absens Sol. Sub æquatore verò duæ sunt æstates, quoniam bis Sol ipsum intersecat. itaque quando nobis est ver & autumnus, illis qui incolunt æquinoctialem plagam est æstas, & quidem feruentior quàm nostra. Sunt etiam ibidem duæ hyemes, quando videlicet Sol maximè abest, quod euenit, & dum est in Cancri tropico, & dum in Capricorno. Verum hyemes huiusmodi incolis sunt calidiores nostra æstate, cum Sol non absit ab ipsorum zenith nisi 23. gradibus, qui à nostro degentibus sub poli eleuatione 41. cum est in ♋ abest grad. 26. ferè. Igitur generalem Astrologiam confecturi diuidemus annum & signa multiplici divisione iuxta regionum ad Zodiacum habitudines.

2 Degentibus igitur inter tropicos & polos Zodiaci in 4. quartas Zodiacus secatur, ita ut quælibet signa habeat tria. Prima incipit ab æquinoctio verno, & continet Arietem, Taurum & Geminos, non stellatos, desinitque in tropico boreali, fitque ab accessu Solis ad nostrum zenith: vocaturque calida & humida temperatè: nobísque est sanguinea, & convenit cum matre pueritiæ animalium, & plantarum, & omnium rerum inferiorũ: dicitúrq; vernalis.

3 Secunda sectio dicitur æstiualis, continétque ♋ ♌ ♍: & fit à Sole immorante prope zenith, & reduplicante vires non sui gratia, quippe qui accedens, non minus quàm recedens à Cancro, calefacit; sed ratione nostri, qui passi calorem accedentis ex additione recedentis plus æstuamus, nostráque omnia. Et dicitur propterea quarta ista calida & sicca cholerica, conueniens meridiei, & iuuenili robustæque ætati, & rerum perfectioni. incipit à tropico æstiuo, desinítque in æquinoctio.

4 Tertia dicitur autumnalis facta à recessu Solis à signis borealibus, postquam intrat alterum æquinoctium: continétque ♎ ♏ ♐: est sicca, & paululum frigida, conueniens melancholiæ, & absolutæ virili ætati hominum, ac rerum, decrementiq; initiis fauet. Incipit ab æquinoctio, desinítq; in tropicum alterum.

5 Quar-

5 Quarta est hyemalis, quæ incipit in maxima absentia Solis à nobis, quando nimirum parum potest in nostrum clima ob distantiam: proptereáq; præualet frigus apud nos tellure vincente, & simul humiditas crassa, vaporibus eleuatis à Sole, non tamen ob imbecillitatem radiorum attenuatis, potiùs quàm in aquas frequentes concrescentibus. Conuenit ergo senili ætati, phlegmati & rerum morti, & corruptibilitati. continétque tria signa videlicet ♑ ♒ ♓. Et quamuis æquè Sol absit in quarta ista, & in præcedenti: tamen quia absentia duplicatur & frigus in priori præualebat, nunc in posteriori auctum magis præualet. Similiter & humores crassi minus attenuantur, donec paulatim accedens Sol restituat omnia. Incipit enim à tropico hyemali, & desinit in æquinoctio vernali.

3 At verò his qui degunt vltra æquatorem ad Antarcticum polũ aliter se habent istæ quartæ, dico in æquidistantibus, atque nos, ab æquatore. Nam cum intrat Sol in ♎ incipit illis ver, quapropter nomina signorum essent ibi immutanda, ita vt Libra vocetur Aries, Scorpius vocetur Taurus, Sagittarius autem Gemini: quatenus tamen à Sole signa fiunt ista, non à figuris. Verum namq; est, quod in ♎ exaltatur illis Sol, & sicut Aries percutit terram: & in ♏ colunt terram: & Sol tanquam Taurus ibi cornu petit radiorum, & in ♐ vis eius geminatur, sicuti nobis in signo ♊: cum autem est in ♑ proximus illis adest, æstumque facit, sicut nobis in ♋: cum in ♒ idem ac nobis in ♌; vnde non videtur rectè poni Aquarius, cum aquas tunc illis non det, sed nobis. Omnes ergo figuræ sunt permutandæ in spatio non stellato, quatenus à Sole constituuntur: quatenus verò ab ordine stellarum, aliter dicerem. Quod nec dicerem, si mihi daretur, figuras nouis nomenclaturis donare, vti ratio postulat. Prisci igitur Astrologi videntur nostris tantum climatibus consuluisse. At cum Hispani vltra tropicum ♑ colonias traduxerint, vtique noua opus habent Astrologia.

De quartis anni subpolaribus & æquinoctialibus.

ARTIC. IV.

1 SVbpolaribus autem incolis prima quarta anni, quæ simul est diei, incipit ab introitu Solis in ♓ & desinit in ♉ nam

tunc est illis manè & ver: & quantum diei præhabet nobis Auro-ra & eleuantia Solis tanta super horizontem, quanta fuit linea ho-roscoparia sub horizonte incipientibus crepusculis, tantum, vel paulò plus debet secundum rationem dari pro manè & vere præ-fatis regionibus tam arcticis, quam antarcticis. Æstas autem & dies erit à ♉ vsque ad ♍. vesper & autumnus à ♍ vsque ad finem ♎. Reliquum datur hyemi & nocti, his tamen, qui sub arctico de-gunt polo: nam illis qui sub antarctico fit è contra. Videlicet à ♍ in finem Libræ est ver, & manè, à ♏ in ♓ æstas diesque: à ♓ in ♉ autumnus & vespera: reliquum datur hyemi & nocte.

2 Habitantibus verò sub æquatore æstatem constituunt ♓ ♈ ♉ & iterum ♍ ♎ ♏. Autumnum & ver faciunt ♊ ♐. hyemem ♋ ♌ hinc: inde ♑ ♒. sic ratio dictat. Oporteret autem per duos an-nos moram facere, & temporum vices bene adnotare, vt scientia certior prodeat. Nulla autem ratio admittit, vt à cardinalibus pun-ctis quartas ibi exordiamur. Si enim ♈ ♉ ♊ sunt æstas, vtique ♍ ♎ ♏ erunt æstas: quis autem faciet ver & hyemem in cæteris absque absurditate? obseruantur tamen cardines pro rerum ini-tiis & ibi.

De Zodiaci altera diuisione.

ARTIC. V.

1 Diuiduntur in nostris climatibus iterum signa Zodiaci in mo-bilia, fixa, & communia. Dicuntur mobilia 4. signa prima cardinalia; in quibus incipiunt quatuor anni tempora, videlicet ♈ ♋ ♎ ♑. in ♈ enim & ♎ fit vbique æquinoctium: in ♋ & ♑ re-trocedit Sol ab excursu extra æquatorem. Dicuntur autem mobi-lia, quoniam tunc annus mutat ætatem.

2 Fixa sunt, in quibus tempora anni figuntur, confirmantur, & perseuerant, vt in ♉ ver eiusque temperies, in ♌ æstas eiusque feruor, in ♏ Autumnus eiusque ariditas, in ♒ hyems eiusque hu-miditas, vel frigus.

3. Communia sunt, quæ isthæc & illa intermediant, vbi Sol exi-stens vtriusque temporis constitutionem ostendit, vt in ♊ viden-tur ver & æstas esse, & hinc transitur ab illo in hanc. in ♍ est æstas & Autumnus, calor enim tepescit, in ♐ est autumni & hyemis consti-

tutio,

tatio,& statim mutatio in hanc, in ♓ est hyemis & veris: idcirco ab astrologis etiam duplicia dicuntur, & duplici imagine figurantur, vt vides apud Higidium.

4 In subpolaribus, & æquinoctialibus media signa, vel partes signorum, prout fieri potest, vocabis communia principia quartarum, mobilia, consequentia, fixa. patet considerantibus.

Tertia diuisio signorum Zodiaci.

ARTIC. VI.

1 SVnt alia signa borealia, vt sex, quæ ab æquatore in borealem polum spectant, videlicet ♈ ♉ ♊ ♋ ♌ ♍. Alia meridionalia quæ vltra ad polum austrinum, videlicet ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓. & sub omni regione sic se habent.

Quarta diuisio.

ARTIC. VII.

1 SIgnorum alia recta sunt, alia tortuosa. Dicuntur recta, quæ in sphæra obliqua ascendendo plus occupant temporis, quoniã cum pluribus æquatoris partibus ascendunt, vnde & multarum ascensionum vocantur. Sunt autem ista ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐. Tortuosa autem sunt quæ non sic rectè ascendunt, vnde breuiori tempore super horizontem eleuantur, quoniam plus de æquatore, quàm de ecliptica, subleuatur, & ista sunt paucarum ascensionum, quæ sequuntur ♑ ♒ ♓ ♈ ♉ ♊. quæ autem rectè ascẽdunt, tortuosè descendunt, & permutant descensiones: è contra quæ tortuosè.

De Antiscijs.

ARTIC. VIII.

SIgna directè ascendentia dicuntur sese intueri cum tortuosè ascendentibus, & antiscia illis, & è contra, quoniam Sol æquat in eis dies diebus, & noctes noctibus: vnde illa sola dicuntur antiscia quæ hanc seruant æqualitatem, quorum tabellam apponimus.

Tabula Antisciorum.

Recta	♋	♌	♍	♎	♏	♐
Tortuosa	♊	♉	♈	♓	♒	♑

Vbi notandum, quod quæ rectè ascendunt tortuosè descendunt,& è contra. Item notandum, quod dantur antiscia odiosa, & non odiosa: quæ hostili radio se aspiciunt, vt ♌ & ♉ ♏ & ♒ sunt odiosa; quadrato enim sese feriunt, vt mox dicemus. Item notandum quod non solum signum signo est antiscium, sed etiam gradus gradui: quapropter trigesimus ♊ est antiscius primo ♋, & vigesimus ♊ decimo ♋. & quicunque gradus æquè distant à tropicis punctis sic se habent, vt palam est in Astronomia.

De imperantibus & obedientibus, diuisio quinta.

ARTIC. IX.

1 VOcantur antiscia secunda quæcunque signa & gradus æquè distant à punctis æquinoctialibus. Et quoniam signa borealia nobis sunt propinquiora,& planetę in illis efficaciores erga nos, propterea vocantur signa imperantia: meridionalia verò obedientia ob contrarias causas. Igitur omne signum æquè distans ab æquinoctio, si est boreale imperat suo æquidistanti australi, vt Aries Piscibus.

TABELLA.

Imperantia	♈	♉	♊	♋	♌	♍
Obedientia	♓	♒	♑	♐	♏	♎

2 Notandum, quod signum signo,& gradus gradui in tali æquidistantia imperant, vt ♍ imperat ♎ & vigesimus quintus ♍ imperat quinto Libræ. Item nota, quod quædam imperant odiosè, quæ hostiliter sese aspiciunt, vt ♌ ♏ & Taurus Aquario, cætera non odiosè, vt patet. Nota quod in plaga meridionali imperant meridionalia, borealia verò obediunt ob oppositas causas.

De

De conjunctis & in conjunctis, divisio sexta.

ARTIC. X.

DIcuntur tandem coniuncta ſigna, quæ ſe aſpiciunt antiſcio, vel æquidiſtantia, vel radiatione ſextili, aut trigona, aut quadrata, inconiuncta, quæ nullo modo.

2 Regula eſt: omne ſignum mobile eſt inconiunctum ſuo conſequenti & oppoſito, ut Aries Tauro, & Scorpioni. Omne ſignum commune eſt inconiunctum ſuo accedenti, & oppoſito, vt Gemini, Tauro & Scorpioni. Omne fixum eſt inconiunctum antecedenti, & conſequenti ſuo, & oppoſitis, vt Taurus Arieti, & Geminis, & ergo Libræ & Sagittario: ſi tamen ſemiſextilis aſpectus non valet, ſic de cæteris dices. Oppoſitum dicimus ſignum, quod ab altero per diametrum diſtat, hoc eſt medium circuli, qui eſt 150. gradus.

Septima divisio signorum Zodiaci, in sexu.

ARTIC. XI.

SVnt alia ſigna maſculina, eademque diurna: alia fœminina, eademque nocturna: vt ſi incipias ab ♈ vſque ad finem, ſemper alterum præcedit maſcul. alterum ſuccedit fœmin.

Diurna	♈ ♊ ♌ ♎ ♐ ♒	ſunt maſculina.
Nocturna	♉ ♋ ♍ ♏ ♑ ♓	fœminina.

Rationem non aſſignant Aſtrologi. Puto tamen inde manare hanc diuiſionem, quod Sol in ♈ fortiter agens maſculum imitatur, in ♉ verò nihil novi faciens, ſed confirmans tempus, fœminam. In ♊ rurſus ad mutationem provocans maſculeſcit, quam in ♋ non varians fœmineſcit, & ſic de cœteris. inde Metaph. Platonici id copulæ tribuunt ſexuum & ſucceſſioni ex Plotino.

De Stellarum declinationibus & latitudinibus.

CAPUT V. ARTIC. I.

DEclinare dicuntur fixæ & erraticæ, reſpectu æquatoris, à quo diſtant vel recedunt in alterutrius poli plagam: ita quod & borealem, & auſtralem habent declinationem. Sed erraticæ continuò ipſam mutant, prout nunc ſigna auſtralia, nunc borealia permeant:

meant: itémque prout latitudinem quoque à Solis via augent vel minuunt. Fixas verò perennem habere declinationem eandem visum est priscis Mathematicis. Cum verò jam patefactum sit Solem præuenire æquinoctia, vel quoniã fixæ in posteriora etiam tardissimo feruntur motu, vti placet Ptolemaicis, aut quia æquator est in tellure, & inclinatur ad Zodiacũ, vt Coperniceis videtur. aut quoniam Sol angustiores circulos propinquior telluri factus describit: idcircóque præuenit sectionem æquatoris, sicuti Luna Zodiaci, discurrentibus nodis, vti nos scribebamus: Propterea necesse est declinationem fixarum variari pedetentim. Quæ variatio res grandes tardásque efficit, & mutationes sæculorum: introitus enim magnarum stellarum de signo in signum transfert regna regionum, quibus præsunt, vt infra videbimus. Quapropter oportet hæc notissima etiam Astrologo ex Astronomia, & motibus, & anomaliis. de quibus aliâs.

2 Latitudo verò dicitur ab ecliptica, quæ est Solis via, digressus. Et alia est australis, alia borealis: & variatur in fixis, prout Zodiaci & quantum obliquitas variatur, quod nos ita esse semper contendim⁹ contra Coperniceos, donec Tycho, & Lantgrauius sic esse manifestissimis obseruationibus probarũt. Quoniam ergo 24. ferè minutis variata est obliquitas, & fixæ in alia & alia Zodiaci parte aliter illam variationem patiuntur: propterea notum esse oportet Astrologo, vt judicia sua illis adaptare non ignoret.

3 In erraticis verò certa est latitudo: quoniam quemadmodum Solis via intersecat æquatorem, sic viæ erraticarum viam Solis. Et puncta intersectionis vocantur nodi, & qui transfert Planetam ad Austrum vocatur nodus deuehens, & Cauda Draconis; qui ad Boream, euehens, & Caput Draconis.

4 Incedunt omnium Planetarum nodi in antecedentia signorum sicuti nodi Zodiaci in æquatore. Manifestissimi autem sunt lunares, tria minuta in die conficientes in anteriora, qui in ephemeridibus notantur. Cæterorum verò non sic exacta est notitia: quoniam tardissimi sunt: ita ut priscis stabiles apparerent. Copernicus autem mobiles deprehendit, sicut & absides. Quorum quidem mutatio significationem habet in rebus magnis, sicuti infra docebimus. Nodus Boreus sic signatur ☊, Austr. sic ☋.

5 Opor-

5 Oportet igitur adnotare, quanta eſt ſingulorum Planetarum latitudo, tam ad Boream, quàm ad Auſtrum: & vbi ſunt locorum Zodiaci eorum nodi, & ubi ventres, ſeu potius tropici. Ad inſtar enim Solis, cùm ad certos limites deuenerint, reuertuntur ad eclipticam, vt ille ad æquatorem. Et quoniam latitudo non ſub vno ſigno in oppoſitum ſemper eſt eadem, ſed variatur in Planetis, ideo & vbi eſt variatio, platicè ſaltem, in tabella ſignabimus quatenus noſtro ſæculo congruit. Oportet enim in ſequentibus mutari; nec certum mutationis ſpatium. Ideo ad obſeruationes recurrendum & ephemerides nouas ſemper.

B. Trop. Auſtr. I.

☊ — ☋

♄	Lat. Bor. 3, 2	Auſtr. 3. 5.	9. 2. ♌	9. 2. ♏	9. 2. ♒	9. 2. ♉
♃	Bor. gr. 2. 4	Auſtr. 2. 7.	26. 36. ♋	26. 35. ♎	26. 36. ♑	26. 36. ♈
♂	B. 4. 30.	Auſtr. 6. 50.	28. 18. ♉	28. 18. ♌	28. 18. ♏	28. 18. ♒
♀	B. 6. 22.	Auſtr. 6. 22.	16. 15. ♓	16. 15. ♊	16. 15. ♍	16. 15. ♐
♀	B. 4. 5.	A. 4. 14.	29. 54. ♌	29. 54. ♏	29. 54. ♒	29. 54 ♉
☽	B. 5. 0.	A. 5. 0.				
In. ♊	B. 5. 17. 30.	ex Tychone: & in gradu 45. à Sole lat. B. eſt 6. gra.				

6 Cum ſunt Planetæ in boreali latitudine, ſunt nobis efficaciores: his verò qui vltra æquatorem habitant, è contra.

7 ☊ reputatur de natura ♃: & cum bonis eſt bonus, quoniam auget eorum vires; & cum malis malus, ob idem. Ergo non recte ponunt ipſum de natura ♃: ſed ſolàm vim augmentatiuam adſcribere ei debuiſſent. Nec rectè ponitur ☋ de natura ♄, quandoquidem minuit decreta maleficorum & beneficorum, quibus aſſociatur. Ergo vim minuendi ſolùm habet in noſtris regionibus. At in meridionalibus è contra, ☋ auget, ☊ minuit: quoniam tranſeunt Planetæ in loca propria, vel aliena. Situs autem Lunæ valdè afficit inferiora: idcirco eius nodi cum cæteris Planetis habent vires apparentes.

De

De variabili stellarum situ ex mutatione cœli variabili, vnde figuræ eriguntur.

CAPUT VI. ARTIC. I.

1 DIuidit diaria variabilis conuersio cœlum nobis, non secus atque annua immutabilis, in duas partes, & in quatuor quartas, & in 12. domos correspondentes partitioni in borealia signa & australia: item in quatuor anni quartas: item in 12. signa. Meridianus enim circulus instar æquatoris secat cœlum in ascendentem, & descendentem portionem. Meridianus autem ab horizonte dispensatur, ita vt fiant quatuor quartæ, sicuti à Zodiaco æquator. Rursus omnis quarta à circulis positionis in tria diuiditur domicilia, vt patet in figuræ cœlestis erectione: sicuti omnis quarta anni in 3. signa, & gradus 90.

2 Prima quarta incipit ab angulo orientali horizontis vsque ad zenith, seu medium cœli: & vocatur orientalis masculina, calida, & humida, sanguinea, primæ conueniens ætati: vnde Subsolani spirant venti. Ponitur nihilominus Ptolomæo calida, siccáque: quoniam Sol nocturnos dissoluit tunc vapores crassos, exsiccátque nobis aërem: quamuis potius humiditas sit illa tenuitas. At quidem postquam ascendit 45. gradus videtur dissoluere: in principio autem potius mouere humiditates crassas. Continet hæc quarta domum decimam, vndecimam, & duodecimam. Prima enim sub horizonte fit, & contra signorum seriem numerando cor cœli fit decima.

3 Secunda quarta continet nonam, octauam, & septimam domos vsque ad finitorem occidentalem: calida, siccáque ex æstu Solis & ventis Notis: cholerica, meridiana, & fœminea. Sed mirum quomodo fœminea sit calida siccáque. Fortasse quoniam tendit ad occasum nostrum Sol, nec perficit quod tunc incipit, veluti in quarta orientali cum ascendit.

4 Tertia ab angulo occidentis vsque ad meridianum subterraneum complectens sextam, quintam, & quartam domos. Vocatur occidentalis, masculina, melancholica, frigida, siccáq; Arabibus: cum Ptolomæus humidam potius dicat, quoniam Fauonij sunt ab ea teneri, madidíque: & humiditas in die consumpta refici incipit.

pit. Quapropter conferuntur nobis hæ quartæ: & cuilibet regioni, immo ciuitati, propriæ suæ sunt, aliæ atque aliæ, veluti & finitores innumeri.

5 Quarta habet tertiam, secundam & primam domos. Vocatúrque septentrionalis fœminea, & recedens, phlegmatica, frigida, humida, ventis septentrionalibus dicata congelatoribus. harum figuram hic habes.

6 Nota quod prima & tertia vocantur orientales in sectione signiferi. Sic Luna & Planetæ priores dicuntur orientales ab coniunctionibus, & oppositionibus ad sua quadrata immediatè sequentia. In cæteris quartis sunt occidentales Ptolemæo: inferiores verò à synodo in synodum cum Sole.

7 Harum domorum quatuor sunt angulares: vt prima, quarta, septima, decima, vbi potentissimæ sunt vires stellarum. Aliæ succedentes, quoniam succedunt angulis prædictis quatuor in situ mundi, vt secunda, quinta, octaua, vndecima, in quibus sunt vires mediocres. Aliæ dicuntur cadentes, vt tertia, sexta, nona, duodecima, quoniam cadunt ab angulis valde, & pigræ sunt, deiectæque. Verum illæ quæ horoscopo configurantur, sunt meliores, etiam succedentibus non configuratis, vt tertia & nona: magis autem, quæ supra terram, vt nona, & quia insequitur cœli culmen longè melior est, quàm octaua. Et ex succedentibus optima est vndecima, postea secunda, postea quinta ex angulis M. C. deinde horoscopus, deinde septima, vltimò quarta.

8 Qua ratione sit erigenda figura nondum Astrologi prorsus conuenêre. Alcabitij tamen dogma videtur rationabile satis: ac directiones iuxta Ptolemæi regulas faciendæ illi apprimè conueniunt. Vide lib. 6. cap. 2. huius operis.

De Planetarum dignitatibus.

CAPUT VII. ARTIC. I.

1 HAbent Planetæ in Zodiaco, præter fortuitas iam dictas passiones alias adhuc proprias potestates: in aliis enim & aliis locis aliter præualent alij, experientia ac ratione testantibus. Videnturque esse potestates eorum septem, videlicet, Domus, vbi sunt tanquam in sua domo: Trigonus, vbi tanquam in familiaribus: Exaltatio, vbi tanquam in regno: Terminus, vbi tanquam in prædiolo suo: Carpentum, vbi tanquam in ostentatione virtutis suæ: Persona, vbi tanquam in regis conspectu: Gaudium, vbi sicut in solemnitate sua.

De Domibus Planetarum.

ARTIC. II.

1 NOn modo experientia testatur, Solem in Leone robustissimas adipisci vires ad nos, esséque in eo tanquam in sua domo: sed ratio ipsa idem vult, vt vbi plus potest, ibi cuique sit suum habitaculum. Sic & Habacuch ait: Sol & Luna steterunt in habitaculo suo. Quapropter sicuti Soli assignamus Leonum signum masculinum, igneum, quoniam in eo suas vires ostendit: sic Lunæ Cancrum, fœmineum, quoniam nobis est proximum, vbi Luna valide suas ostendit nobis vires. Quapropter tota medietas cœli ex ♌ ad ♑ videtur Soli conuenire; Lunæ verò ex ♋ in ♒.

2 Proximas hisce domos duas habet Mercurius: quoniam à Sole omnium minimè digreditur, non plus 27. grad. & tale illi domicilium conuenit, qualem habet ad Luminaria situm perennem. Vires autem situs magnes & ferrum & alia multa manifestant. Sunt ergo eius signa ♊ & ♍ duplicia iuxta ☿ duplicitatem.

3 Proximas deinde sortitur Venus: quoniam & ipsa Luminaris est socia, nec ab eo vltra 48. gradus exspatiatur. Ergo situm seruans naturalem, post ☿ sedes habet Luminaribus proximas. Sunt ergo

eius

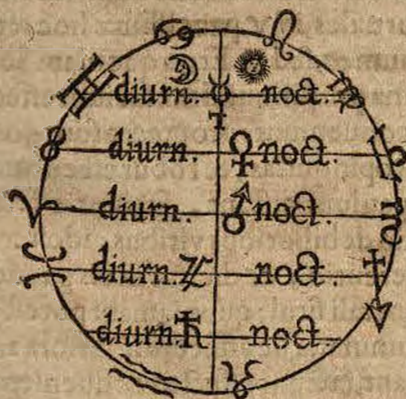
eius domus ♉ & ♎, in quibus etiam ipſa videtur proprias vires plus oſtentare.

4 Sequuntur domus Martis, qui Luminaribus non ſatis amicus quadrato hoſtili ex ſuis domibus illa aſpicit. Sunt enim Aries & Scorpius, in quibus etiam Sol martiales vires videtur habere. Ob calorem tamen conuenit Luminaribus ex parte: idcirco ſuccedit.

5 Sequitur Iupiter, cuius domus ſunt Sagittarius & Piſces fœcunda ſigna inſtar Iouis: & Luminarium domos amiciſſima trigona radiatione reſpiciunt: conuenítque ♃ temperiei talis diſtantia.

6 Saturnus tandem frigidus, ſiccúſque, Luminaribus infenſus maximè domibus remotiſſimis à Luminaribus contentatur: ibi enim maximè vires ſuas oſtendit, vbi ab his non impeditur, aſpicítque eos diametri inimicitia maxìma. Sunt autem eius Capricornus, & Aquarius.

7. Itaque vnicuique Planetæ duplex eſt domus, quas non imperitè Arabes in diurnas, & nocturnas partiuntur. Luminaria verò vnam tantum habent, & ſuccedentia ſigna, vt dictum eſt. Item quia cauſæ generales ſpecialibus ſpecificantibus pauciores eſſe debent.

8 Sciendum quod domus oppoſitæ domibus Planetæ cuiuſque dicuntur detrimenta, & exilia: quoniam ibi maximè eorum virtus debilitatur. Dicitur autem oppoſita, quæ diſtat 180. gradibus, vt infra docebimus.

De domibus Planetarum erga subpolares & æquinoctiales & æquidistantes nobis ab æquatore incolas.

ARTIC. III.

1 HIs autem, qui habitant vltra æquatorem ad polum spectantes austrinum nobiscum æquidistantes ab æquatore, domus Planetarum contrario se habent situ. Quia enim Luna illis propinquissima est in ♑, potentérque agit in corpora ibi inferiora, domus ♑ est Lunæ: Solis verò Aquarius: quoniam licèt propinquior in ♑, tamen in ♒ vis eius roboratur ex patientis impressione iam facta: quod Luna non facit, quoniam velox est, Sol autem immoratur in vno signo 30. dies. Igitur quoniam Saturnus in ♑ & ♒ minus ibi valet, quoniam à Luminaribus domus illæ erga sua inferiora roboratæ sunt, non autem erga nostra: propterea ♋ & ♌ sunt Saturni domus Australibus populis. Igitur Mercurij erunt Sagittarius & Pisces: Veneris, Scorpius & Aries: Martis, Libra & Taurus: Iouis, Virgo & Gemini: eisdem sanè rationibus conuersis, quæ supra. Hinc patet non esse symbolũ Planetis cũ certis signis cæli, sed cum stellis conuenientibus in colore & operatione: fortasse etiam cum figuris. Sed hoc non facit domicilium, nam in ♊ sunt plurimæ stellæ martiales, in ♈ paucissimæ hoc tempore: nihilominus non est ♊ signum ♂, sed ☿. Ergo quoniam Sol, vbi imminet potentissimus, & Luna propinquissima faciunt effectus grandes, quales Luminaribus conueniunt: propterea sunt domus Luminarium vbicunque talis propinquitas, & robur est eorum ad inferiora sua. Et quoniam vbi paulum distant, faciunt effectus conuenientes Mercurio, agendo debilioribus viribus: idcirco illa signa talis distantiæ dantur Mercurio, & dicitur in eis gaudere Mercurius respectu subiectorum tali situi: quoniam ibi potest vires tales ostendere, quoniam Luminaria sic affecere inferiora talia, vt calor ☿. Vbi verò magis distant, faciunt effectus conuenientes calori Veneris Propterea Venus ibi potest, & sortitur domum, respectu tamen inferiorum corporum, non sui. & sic de cæteris, donec venias ad maximam distantiam, in qua debilissimi caloris, & praui, ob insuperabilitatem patientis, qualis nimirum Saturno congruit calor, edunt

Lumina-

Luminaria effectum. Idcirco distantissima signa cuique regioni Saturnus dicitur habitare ob dictas causas.

2 Subpolaribus verò populis eodem modo domus numerantur: nam Arctois ♋ & ♌ sunt Luminarium ♑ & ♒ Saturni: Antarctois verò è contra. Reliqua igitur vt in primis se habent.

3 At sub æquatore degentibus, ♈ & ♎ sunt domus Solis, quoniam ibi est validissimus illis: nec in ♏ & ♉ erit validior quàm in ♈ & ♎. Sicuti nobis est validior in ♌ quàm in ♋, quoniam ita auget actionem in ♓ & ♍, sicut in ♉ & ♏. non autem sic in ♓ sicut in ♌ erga nos, cum ibi accedat, hic vicini iam roboris vires duplicet. Sub æquatore autem accessus & recessus est par situ & viribus.

4 Saturno igitur dabuntur ♋ & ♑ sub æquatore, quoniam in illis minimas vires erga eos habet. Luna autem possidebit easdem cum Sole domos, quoniam ibi maximè imminet, nisi velis ♉ & ♏ Soli, vel dimidium horum, assignare: Lunæ verò cardines ♈ & ♎. Quod Æthyopes & Taprobani, & Hispani sub æquatore colonias possidentes, possunt melius per experientiam discere. interim hæc nos ita ratiocinamur.

5 Ioui & Veneri dabimus temperatiores partes signorum: Marti feruentiores: Mercurio, Luminaribus propinquiores. Nam signa integra illis distribuere tali in situ impossibile est. Necesse est ante & ponè seu vtrinque domos multiplicare iuxta dictam rationem: & Luminaribus non vnam, sed duas, assignare: similiter cæteris pro distantia ab illis duobus oppositis ex accessu ad extremos saturninos, vt in sequenti figura.

De exaltationibus Planetarum.

ARTIC. IV.

SEcunda dignitas vocatur Exaltatio. Compertum eſt enim in certis ſignis planetas ſic affici, vt vires ſuas potenter exerceant in inferiora. Diu dubitaui, an ex apogæo ortum duxerit exaltationis dignitas. Vbi enim eleuatur planeta realiter, ibi dicitur exaltari. Sed Aſtrologi contendunt non de planetæ, ſed actionis altitudine eſſe hic ſentiendum. Nam loca apogæorum valde diſtant à locis exaltationum. Sed cum apogæa progrediantur dici fortè cœpit dignitas hæc in apogæis, quibus translatis remanſit Aſtrologis prior ſermo. Sicuti etiam in ♓ nunc arietem ponimus non ſtellatum. Mox in Plinio eandem ſententiam inueni. Sed cum veteres, teſte Ptolemæo, de apogæorum ſtabilitate, nil dubitarint, & exaltationes ab eis valde diſcrepent, nullis translatæ obſeruationibus adducor vt credam Aſtrologis. Nam etſi Solis apogæum ab ♈ in ♋, potuerit incedere, quod non eſt obſeruatum: tamen ♂ à ♄ in ♋ eodem tempore non potuit peruenire: vt menſura motus eius apud Copernicum & alios conuincit. Vtcumque ſit, traditioni inhærendum, quam experientia iuuat, non confutat.

1 Dicitur ergo Sol exaltari in ♈: quoniam ibi primum ſuas maiuſculas exerit vires poſt hyemale frigus.

2 Luna in ♉: quoniam poſt primam copulam cum Sole exaltato in ♈ ibi tunc Luna primum ſeſe oſtendit nobis.

3 Saturnus in ♎: quoniam cum Soli ſit maximè infenſus, in eius

deie

deiectione ipse exaltatur. Profectò Sol in ♎ incipit vires imbecilles ostendere nobis: ideóque meritò quartam anni melancholicam in ♄ dignitate incipit. quod signum quatenus est blandi caloris, & fructuum autumnalium ferax, datur etiam Veneri pro domo, non pro exaltatione.

4 Iupiter in ♋ exaltatur, quoniam signum est boreale nobis proximum, Septentrionalium salubrium ventorum author. & tunc nobis ♃ maximè fauet.

5 Datur exaltationi Martis Capricornus in oppositione Iouis: quoniam, cum sit remotissimum signum, ideòque nobis frigidissimum, calorem Martis temperat, vt aiunt. Mihi autem videtur ♂ ibi per antiperistasim vires sumere fulgurandi & tonandi, & vapores fumosos educendi, qui in ♋ soluuntur magis, nec impressiones tales proferunt.

6 Venus ob suam humiditatem fœcundam in ♓ exaltatur. Et quidem ♀ vires sentiunt omnia Sole ibi existente: & imprægnantur arbores & animalia.

7 Mercurius verò aridus natura in ♍ vbi iam ab æstiuo calore consumpti sunt vapores, & exsiccata tellus, & calor incipit leniri, & fieri acumen aëris & spirituum non impeditum.

8 Signa verò opposita dicũtur casus & deiectiones, vt in hac tabella.

Deiect.	☉	☽	♄	♃	♂	♀	☿
Casus.	♈	♉	♎	♋	♑	♓	♍
	♎	♏	♈	♑	♋	♍	♓

De exaltationibus in altero hemicyclo.

APPENDIX.

1 SI autem hac ratione distribuuntur exaltationes manifestum est, quod in altero hemicyclo vltra æquatorem aliter se habent. Sol enim in ♎ ibi incipit vires exerere. ergo in ♎ exaltatur his qui incolunt promontorium bonæ spei & magellanicas angustias, & insulas Oceani meridionalis. ergo Luna in ♏ ob præfatæ consimilem causam. ergo Saturnus in ♈, vbi minoratur actio Solis. ergo Iupiter in ♑ illis proximo signo. ergo Mars in ♋ distantissimo. ergo Venus in ♍, & Mercurius in ♓. vt ratio prima docebat.

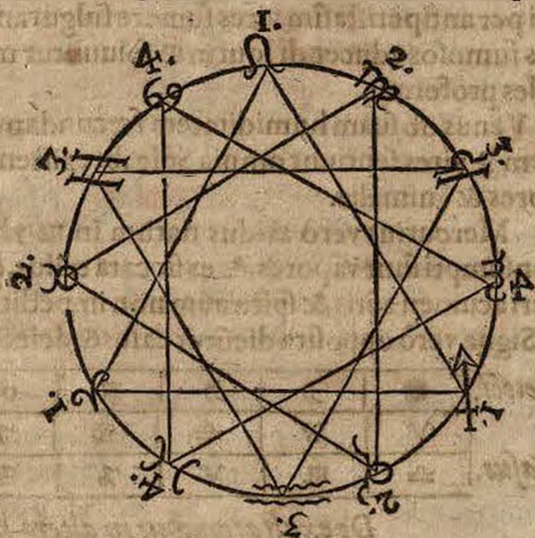
De

De Triplicitatibus Planetarum.

ARTIC. V.

1 TRiplicitas eſt tertia, ordine & viribus, dignitas, quam ſortiuntur planetæ in diſtributione ſignorum Zodiaci ex domicilio & exaltatione & ſecta, quam quiſque habet.

2 Secatur in quatuor triangulos duodenus ſignorum numerus, in quorum quolibet reperitur ſignum fixum, & mobile, & commune. maximéque poteſt planeta qui fixo dominatur. Sunt tamen omnia ſigna trianguli vnius & eiuſdem ſexus, conditionis, & radiationis, amiciſſimi aſpectus, quem trinum vocabimus: vt patent in hac figura. Vbi

3 Primus triangulus eſt ♈ ♌ ♐ igneus, maſculinus, diurnus. In quo ſunt domini ☉ & ♃: ſed ille in die magis, iſte in nocte primatum habet. Vocatur à Ptolemæo Borrholybicus, ex boreali, & lybico, quos mouet intermedios ventos. mouet enim occidentales ob Martem dominum ♈, & Septentrionales ob Iouem ♐. Sol etiam generalis eſt cauſa, nec proprium habet vllum. Aſſignatúrque Europæ fortiſſimæ partium mundi à Ptolemæo, ſed ab Arabibus orientali plagæ: quibus experientia refragatur, & ventorum natura hinc excitatorum.

4 Secundus continet ſigna tria fœminina nocturnaque ♉ ♍ ♑. ideò vocatur terraneus, frigidus, ſiccus, cui præficiuntur ♀ ☽: illáque in die, iſta in nocte primatum gerit. Dicitúrque Ptolemæo Notapeliotes, eo quod ventos mouet inter orientem & meridiem: propterea̒que partibus meridianis Aſiæ datur oppoſitis Euro-

Europæ: ♀ namque in ♉ meridionales habet ventos ob ſuam humiditatem calidam participantes cum ♄, qui dominatur in Oriente ob ♑, ſuccedítque Lunæ in hac dignitate generali cauſæ, ſicuti in primo trigono Mars Soli. Arabes meridianæ plagæ hanc adoptant, quibus non ſuffragantur peritiores.

5 Tertius habet ♊ ♎ ♒, vocatúrque aëreus Arabibus doctrinaliter: quoniam plus in ventis & aëre valet. Putatúrque occidentalis, ſed Ptolemæo Borrhapelioticus, quoniam habet ventos ex Borea & Subſolano mixtos. dominantur enim in hoc trigono ♄ & ☿. ♄ habet ventos orientales. ☿ autem eſt communis. propterea ♃ aſſociatur illi dans boreales contemporaneitatis cauſa. dominatur autem Aſiæ Septentrionali, id eſt Tartaris, Catancis, Iaponenſibus & Sinenſibus. Ex parte eſt maſculinus diurnus.

6 Quartus fœmineus, nocturnus, & aqueus dicitur: continétque eiuſmodi ſigna, videlicet ♋ ♏ ♓. Habet Martem principalem dominum, qui ſigno fixo præeſt, ſed de die conſociatur ei ♀ de nocte ☽. putatur Arabibus Septentrionalis: ſed Ptolemæo Notolybicus: quoniam ventos mouet inter meridiem & occaſum. præcipuè autem in Occidentales dominatur Africæ.

7 Nota quòd, ſicut humores corporis humani omnes ſunt à calore geniti, attamen aſſignantur quatuor elementis doctrinaliter, ita vt phlegma frigidum dicatur & humidum, cum ſit craſſius bili, & minus calidum, modo ſic loquimur etiam de triangulis in hac doctrina.

De Triangulis in altero hemicyclo.

APPENDIX.

1 NOn ſunt iidem trianguli vltra æquatorem ad Antarcticum: quoniam non eadem ſigna hic & ibi ſunt eorundem planetarum, vt diximus de domibus loquendo.

2 Quapropter ♎ ♒ & ♊ dantur Soli & Ioui cum Martis ſucceſſione ♏ ♓ ♋ ſunt Trigonus ☽ & ♀, ea ratione qua apud nos ♉ ♍ ♑. Item ♐ ♈ ♉ ſunt ♄ & ☿: & tandem ♑ ♉ ♍ faciunt triangulum aqueum ♂, cui aſſociantur ♀ & ☽, vt ſupra. Sic primus igneus, ſecundus terreus, tertius aëreus dicuntur: mutántque ſexum eadem cauſa.

De triangulis in nouo orbe.

APPENDIX.

1 EOdem modo se habent trianguli in America, sed in parte boreali citra æquatorem, sicuti nobis in australi vltra, sicuti iam memoraui in altero hemicyclo.

2 His verò, qui sub æquatore habitant, duplicantur, vt ex mediis fiunt signis, prout de domibus loquentes considerabamus.

De Terminis Planetarum.

ARTIC. VI.

1 POstrema ac minima dignitas est Terminus: quoniam in singulis signis aliquid posse Planetas singulos compertum habetur, sed in quibusdam gradibus quosdam. At equidem nisi à Deo reueletur hoc negotium, haud credam potuisse singulorum graduum plurima experimenta facta fuisse satis vt inde scientia prodiret. Potius autem existimem quadam ratione successionis rerum motos Astrologos taliter terminos assignasse, vt dominatores signorum habeant priores partes, cæteri posteriores, postremas autem malefici, vt patet. Vnde controuersia multa est de terminis, cum alij Chaldæos, alij Ægyptios, alij Ptolemæi librum semilacerum inuentum, cum ipso sectentur in terminorum assignatione. Placet autem tabellam apponere, & experturis relinquere iudicium. Ego enim de his nil certi me habere profiteor, nisi quod ratiocinatio prædicat: In omnibus terminis, & bonos & malos euentus experiri.

Termini Ægyptiorum.

♈	♃ 6.	♀ 12.	☿ 20	♂ 25.	♄ 30.		♃ 6.	♀ 14.	☿ 21.	♂ 26.	♄ 30.
♉	♀ 8.	☿ 14.	♃ 22.	♄ 27.	♂ 30.		♀ 8.	☿ 15.	♃ 22.	♄ 26.	♂ 30.
♊	☿ 6.	♃ 12.	♀ 17.	♂ 24.	♄ 30.		☿ 7.	♃ 14.	♀ 21.	♄ 25.	♂ 30.
♋	♂ 7.	♀ 13.	☿ 19.	♃ 26.	♄ 30.		♂ 6.	♃ 13.	☿ 20.	♀ 27.	♄ 30.
♌	♃ 6.	♀ 11.	♄ 18.	☿ 24.	♂ 30.		♄ 6.	☿ 13.	♀ 19.	♃ 25.	♂ 30.
♍	☿ 7.	♀ 17.	♃ 21.	♂ 28.	♄ 30.		☿ 7.	♀ 13.	♃ 18.	♄ 24.	♂ 30.
♎	♄ 6.	☿ 14.	♃ 21.	♀ 28.	♂ 30.		♄ 6.	♀ 11	♃ 19.	☿ 24.	♂ 30.
♏	♂ 7.	♀ 11.	☿ 19.	♃ 24.	♄ 30.		♂ 6.	♃ 14.	♀ 21.	☿ 27.	♄ 30.
♐	♃ 12.	♀ 17.	☿ 21.	♄ 26.	♂ 30.		♃ 8.	♀ 14.	☿ 19.	♄ 25.	♂ 30.
♑	☿ 7.	♃ 14.	♀ 22.	♄ 26.	♂ 30.		♀ 6.	☿ 12	♃ 19.	♂ 25.	♄ 30.
♒	♀ 7.	♀ 13.	♃ 20.	♂ 25.	♄ 30.		♄ 6.	☿ 12.	♀ 20.	♃ 25.	♂ 30.
♓	♀ 12.	♃ 16.	☿ 19.	♂ 28	♄ 30.		♀ 8.	♃ 14.	☿ 20.	♂ 26.	♄ 30.

2 Ex his patet quod termini priores, atque plures, aſſignandi ſunt Planetis plures habentibus dignitates in eodem ſigno, cæteris pauciores pro rata dignitatum.

3 Non danturtermini Luminaribus, quoniam terminus ſpecificat effectum: Luminare autem generaliter operatur. Sed omnia ſigna à ♌ in ♑ ſunt quaſi termini ☉, vti à ♋ in ♒ ☽.

4 Aduertendum quod termini non ſunt vbique locorum iidem, ſicuti neque dignitates, & domus: proptereáque in hemicyclo vltra æquatorem terminos Arietis ponemus in ♎ & è contra: ſic ♉ in ♏, & è contra: & ♊ in ♐, & ſic de cæteris ſeriatim: quoniam aſſignati ſunt iuxta dignitates, quæ etiam permutantur: vt dictum eſt priùs.

De Carpentis.

ARTIC. VII.

1 DIcitur eſſe Planeta in ſuo Carpento, vel ſolio, vel throno, quãdo eſt in obliquo ſigno, vbi plures habet dignitates, ſicuti ♀ in ♓ exaltationem & triplicitatem, tunc in eis vis multiplicatur.

De Persona.

ARTIC. VIII.

1 DIcitur esse Planeta in sua persona, quando eo modo configuratur Luminarium alteri, quo domus eius respicit domum Luminaris: ita tamen vt sit occidentalis ad Solem, & orientalis ad Lunam. respiciat ergo Lunam contra ordinem signorum: Solem verò, secundum ordinem. Sic ♄ est in sua persona, quando quinque signis taliter à Luminaribus distat, ♃ quatuor, ♂ tribus, ♀ duobus, ☿ vno.

2 Habet fundamentum in situ ista dignitas. res enim ad originalem positionem sponte conuertuntur, vt magnes. igitur gaudent tali positione. vocatur dignitas ista Arabibus Almugea.

De Gaudio.

ARTIC. IX.

1 IN gaudio suo tunc reputatur Planeta, cum in amicorum dignitatibus reperitur, vt nocturni in nocturnis signis, & diurni in diurnis, masculi in masculis, vt ♃ in domo ♀.

De Planetarum passionibus, prout ad Solem conferuntur.

CAPUT VIII. ARTIC. I.

1 DIcuntur Planetæ esse in corde Solis, & combusti, & sub radiis, & matutini & vespertini à Sole: & aucti, & diminuti lumine.

2 In corde Solis dicitur, quando planeta est illi iunctus secundum longitudinem & latitudinem centraliter, seu tanto spatio quantum componunt vtriusque semidiametri. Verbi gratia Solis est diameter min. 30. secundum Tychonem in apogæo; ♀ autem $3\frac{1}{2}$. ergo cum erit spatium coniunctionis min. 16. & sec. 38. ferè, dicitur ♀ in corde Solis, & tunc putatur potentissima, quoniam efficiunt vnum agens magnæ efficaciæ.

3 Combustus reputatur quando minus sui orbis medietate à Sole distat. Est autem orbis lucis ♀ grad. 8. Comburitur ergo quando distat tribus, vel minus quatuor.

4 Dicitur ſub radiis, quando extra ſui orbis medietatem à Sole diſtat, ſed tamen intra ſpatium, quod aggregatum orbium utriuſque componit, ut quoniam ☼ 17. gradus orbis habet, ♀ verò 8. dicitur ſub radiis ab quinto gradu vſq; ad 20. ferè: vel, vt alij dicunt, donec videri nequit. Quando autem poteſt videri require ab Aſtronomia. Et in hoc ſtatu eſt minus debilis Planeta: debiliſſimus autem eſt vti combuſtus. Sed ☿ ob frequentiam combuſtione non ſic læditur.

5 Orientales à Sole vocantur, quando mane ante Solem apparent ſuper horizontem: hoc autem euenit ♄ ♂ & ♃ à coniunctione ſua cum ☼ vſque ad oppoſitionem. E contra ſunt occidentales à Sole quando apparent in horizonte poſt Solis occaſum, hoc eſt, ab oppoſitione ad coniunctionem.

6 Dicuntur in coniunctione eſſe in abſide ſuperiori, & velociſſimi in poſteriora ſignorum: in oppoſitione verò ſunt in abſide inferiori, & tardiſſimi in poſteriora, ſed velociſſimi in anteriora ob circuli breuitatem: proptereáque vocantur retrogradi ad motum ſubdeficientiæ. Habéntq; hinc quatuor ſtatus. Primus ab ortu matutino, vſq; ad ſtationem matutinã, ſeu primam: & tunc ſunt humidi. Secundus à ſtatione prima vſquequo noctu oriantur occidentales à ☼ & ſunt calidi. Tertius à nocturno exortu ad ſtationem ſecundam, in quo deſiccant. Quartus à ſtatione ſecunda vſq; ad ortum & in hoc ſunt frigidi vt aliqui docent. Verum enim palam eſt retrogrados eſſe terræ propinquiores, & calefacientiores.

7 Mercurius & Venus ſunt orientales, & occidentales, prout Solem præcedunt aut ſequuntur. Et quoniam Solem circundant habent ortum matutinum poſt retroceſſionem, cum ante Solem apparent: occaſum matutinum, cum occultantur à Sole aſcendentes abſidem: ortum veſpertinum, cum poſt Solem ab abſide noctu ſuper horizontem occidentalem apparent: occaſum veſpertinum, cum ad perigæum properant in ſecunda ſtatione ob breuitatem circuli Solem aſſequentes à quo heliacè occultantur: ortum autem & occaſum coſmicum vnà cum Sole patiuntur. Sunt ergo à coniunctione in coniunctionem orientales & occidentales.

8 Luna eſt orientalis ab oppoſitione ad coniunctionem, quoniam ante Solem mane apparet: occidentalis à coniunctione ad oppoſitionem

tionem, quoniam post Solem in sero apparet. Habet quatuor affectiones in quatuor quartis. nam à coniunctione ad primam quartã est humida magis quam calida: in secunda quarta vsq; ad oppositionem magis calida, quàm sicca: in tertia ab oppositione ad sequentem quartam sicca magis quàm frigida: deinde vsq; ad coniunctionem potius frigida, quam sicca: refértq; diei & anni tempora. Sed ratione Zodiaci prima & tertia quarta sunt orientales in iudiciis: reliquæ occidentales in Luna per se, non ad Solem.

9 Planetæ sunt aucti lumine, quando à Sole recedunt, vel Sol ab eis: sic n. eorum lumen minus absconditur: minuti lumine è contra, cùm ad Solem accedunt, vel Sol ad illos. vt patet in Astronomia.

10 Habent & stellæ fixæ ortum & occasum ad Solem & ad mundum: si quidem ortus matutinus ad mundum verus est cum stella oritur oriente Sole; matutinus heliacus, id est à Sole, quando oritur ante Solem, quia Sol recedit ab eis in orientem per motum subdeficientiæ. Matutinus occasus mundanus verus est cum stellæ accidit sub horizontem oriente Sole super angulum orientis: heliacus verò est, quando oriente Sole stella eius radiis redditur inuisibilis nobis. Vespertinus exortus cosmicus verus est quando stella oritur super horizontem, dum Sol sub horizontem ex diametro immergitur. Heliacus autem exortus vespertinus est, quando primum stella quæ intra solares radios latuerat eo occidente incipit extra radios apparere. Vespertinus occasus verus est, cũ stella vna cũ Sole sub horizontẽ occidit. Heliacus verò quando stella, quæ post occasũ videbatur, incipit sub radiis occultari ob accessũ Solis ad ipsam.

11 Sed ortus & occasus fixarum cum planetis est idem cum solari, vbi fixæ incidunt in eandem Zodiaci partem cum planetis. vbi extra, agnoscitur & ascensionibus regionis obliquis ipsorum planetarum & fixarum, dum concordant, sicuti culminatio in M.C. cognoscitur ex rectis.

12 Referuntur ad Solem & ad planetas fixæ pluribus modis. Primò quando cum eis oriuntur, aut occidunt, aut mediant cœlum, aut imant cœlum. Secundò quando paulò ante vel paulò post cum eis sic se habent. Tertiò quando oriente Sole, vel planeta, reperitur fixa in occidente, vel in medio cœli, vel in imo cœli: præfertur vis orientalitatis, & angularitatis maioris.

13 Con-

13 Conſiderantur ab Aſtrologo maximè ſtellæ verticales, & horizontales. Verticalis eſt, quæ tranſit ſuper verticem regionis quotidie, & cognoſcitur ex eo, quod declinatio ſtellæ ab æquatore, & poli eleuatio ſunt æquales. Horizontalis eſt, quæ horizontem radit, & cognoſcitur, ſi eius declinatio eſt æqualis complemento poli regionis. at ſi maior eſt complemento ſub horizontem ſemper latet nobis, ſi auſtralis eſt latitudo; ſi borealis ſemper apparet, vt Vrſa maior: è conuerſo eſt his, qui habitant ad Auſtrum. Complementum regionis eſt id quod deeſt eleuationi poli, vſque ad 90. gradus, qui eſt quadrans cœli.

De Planetarum inter ſe habitudine in poteſtate ex ſitu prouueniente.

CAPUT IX. ARTIC. I.

1 DIcitur vnus planeta eſſe ſuper alterum eleuatus vndecim modis. Primò quando alter eſt magis in auge, ſiue excentrici, ſiue epicycli. Secundò quando eſt in latitudine, vel ſignis borealibus, & alius in auſtralibus, in noſtris climatis. ſed vltra æquatorem è conuerſo dices. Tertiò quando alter aſcendit, alter deſcendit à Borea, vel auge. Quartò quando alter eſt in imperante, alter in obediente, ſcilicet, qui orientalior à Sole. Sextò, qui propinquior medio cœli. Septimò, qui in meliori angulo. Octauò, directus ſuper retrogradum. Nonò, qui magis extra radios. Decimò, vbi prope coniunctionem ponderoſior occidentali órue eſt quis. Vndecimò, qui in pluribus dignitatibus, vel ſtipatus amicorum lumine.

De Planetarum inter ſe & cum fixis configuratione & aſpectu.

CAPUT X. ARTIC. I.

1 ASTrologiæ maxima pars in configurationis & aſpectus conſideratione verſatur: ex congreſſibus enim & aſpectibus ſtellarum non modo calor & lux augentur & minuuntur, & modificantur, vnde certa mutatio rerum inferiorum dignoſcitur: ſed etiam rerum figura, & ſitus, & temperies, & reſpectus partium in ſe, & ad alias mundi partes, regulam aſſumunt, non ſe-

cus

cùs ac ferri situs, & malleatoris ad ferrum ictus, & ad mundi partes aspectus, certam figuram in ferro producit, & certi situs vim & amorem immittit, quod experimentis verissimis Gilbertus de Magnetica philosophia scribens ostendit. Arbores quoque & corpora affabrè elaborata ad certos situs certas partes pandunt. Et cadauer in mari natat ex situ quem in vulua accepit. Et bacillus ferreus super subere natans ad situm originalem se adaptat. figura autem exterior ab interiori est temperamento sic ideato, vt taliter configuretur. Hinc D. Thomas ordinem etiam rebus physicis & artificiatis à cœlo ponit. quapropter magna est de aspectibus contemplatio in Astrologia.

2 Prima stellarum configuratio est ipsarum coniunctio: quæ multipliciter celebratur. Aut enim in eadem longitudine & latitudine cœli sunt centraliter; & hæc perfectissimi est vigoris, bona si amicorum siderum: mala si inimicorum, secundum se; at secundum nos bonum est, vt maleficæ vis à benefica temperetur. Secunda est coniunctio secundum longitudinem in Zodiaco, non secundum latitudinem. Tertia est cum intra orbem proprij luminis sese mutuò continent. Quarta cum sunt in eodem signo. Quinta cum sunt in eadem domo, seu circulo positionis. Sunt autem coniunctiones duorum, trium, quatuor, & omnium aliquando planetarum, de quibus Hermes scripsit, coniunctio sic figuratur ☌.

3 Multiplices imò innumeros præter coniunctionem aspectus habent inter se planetæ in cœlo erga nos. Qui tamen efficaces sint à Ptolemæo, & priscis Mathematicis, quatuor considerantur. videlicet oppositio, cuius iste est character ☍ quadratus cuius est □: trigonus, qui sic signatur △: & sextilis qui sic ⚹.

4 Hos propterea efficaces esse dicunt, quoniam in se multiplicati producunt alios aspectus maiores, & tandem circulum absoluunt. Sextilis enim continet 60. partes seu gradus circuli. est enim sexta circuli pars, qui 360. gradibus conficitur. sexies autem sexaginta faciunt 360. Sic quadratus continet 90. partes, qui in quatuor deductus facit 360. Trigonus continet 120 partes, qui in tria deductus facit 360. Oppositio continet medium circulum, id est 180. qui duplicatus facit 360. Insuper si sextili addas sextilem facit trigonum: si alium ⚹ facit ☍. Sic ex altera parte circuli, simili-

ſimiliter quadrato quadratus additus facit ☌. ſempérque aſpectus reſultant ex eis. Similiter trigonus additus trigono facit 240. ex quo ad 360. trigonus eſt aſpectus.

At priſci Mathematici octagonum etiam aſpectum agnouerunt. Cum enim Luna à Sole diſcedit poſt ☌ in 45 gradu apparet, & ſignificationem dat ſuper mutationibus ab iſta lunatione manantibus. quod Ptolemæus, Plinius, Aratus & alij experimento comprobarunt.

5 Non tamen videtur iſte aſpectus connumerandus, quoniam multiplicatus non producit alios aſpectus, vt aiunt. Sed in circulis poſitionis figuræ cometarum ab Haly conſideratur, & in medicinalibus: proptereáque arbitror, etſi non tantæ efficaciæ ſit, non tamen prorſus inefficacem, præſertim in Lunæ configurationibus.

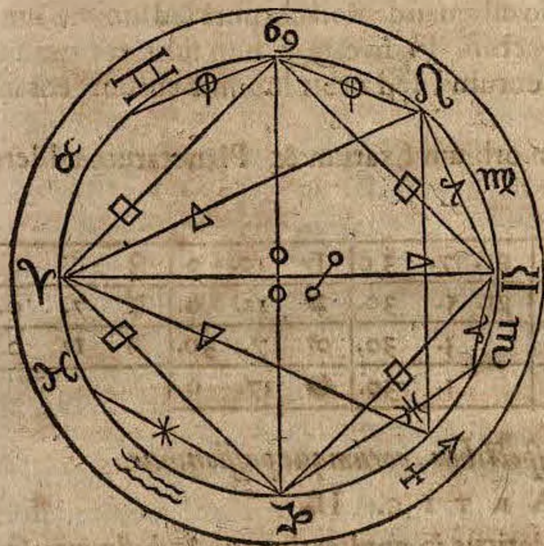
6 Conſideratur à modernis (quorum libellus nondum ad me diu expectatus peruenit) aſpectus duodecimus qui continet 30 gradus: putatúrque efficax, quaſi ſemiſextilis, infimæque amicitiæ. Quod ſi ita eſt, nulla erunt ſigna in Zodiaco non ſeſe intuentia, niſi aliqua oppoſita his quæ aſpectu duodecimo ſe contuentur. Equidem in morbis peracutis, vbi dies critici breuiori ſpatio comprehenduntur, atque in chronicis, inuenio hunc aſpectum efficacem: quemadmodum & in cæteris octagonum. Siquidẽ dies quartus eſt index ſeptimi, in quo fit Lunæ quadratus ad ſuum initium, in quo cœpit morbus. Non autem indicaret, niſi virtuoſa eius eſſet pars, vt ſextilis eſt trigoni. Igitur quia ſuper peracutis numeramus per tertios dies, in quibus vnius eſt modo ſigni mutatio, ſicut in cæteris per quartos, in quibus eſt ſigni vnius & dimidij mutatio, palàm eſt, vtrumque eſſe efficacem, præſertim in rebus velocibus, & facilis paſſibilitatis: vnde in mutationibus aëris, & aquarum, non erit contemnendus vterque aſpectus. videtur autem & dimidij ſigni mutatio ideſt vigeſima quarta pars circuli, in peracutis efficere aſpectum validum, quod Oceanus etiam iuxta dies Lunæ creſcens & decreſcens in Britannia comprobat, & auis Indica cum diebus Lunæ colores mutans. Continua ſanè eſt mutatio in cœlo. ergo & in inferioribus: ſed in quibuſdam ſentitur magis, vt in mari ſexhoraria, & heliotropio horaria. quapropter innumeri ſunt aſpectus: ſed nobis

G noti

noti paucissimi. Producit duodenus aspectus omnes alios aspectus, dum multiplicatur. idcirco efficax videri debet.

7 Verum enimuerò animaduertendum, quod aspectus efficacia pendet aut à numeris, vt dicunt Pythagorici, & sic qui eorum vires rimantur, scient de aspectibus philosophari. (Ego autem fateor vires numeri in rebus numeratis nobis innotescere. ergo quot modis efficax est aspectus, tot numeri graduum interceptorum sunt celebrandi in hoc dogmate. Est autem impossibile omnes agnoscere: prædicti ergo sufficiant.) Aut verò efficacia pendet à signorum natura, vt dicunt plurimi Mathematicorum. Et tunc omnis signi oppositi mutatio producit aspectum. Et quoniam præcedens semper est consequenti in sexu & conditione contrarium: igitur semisextilis aspectus erit quædam infima inimicitia. Tertium verò signum conuenit cum primo: ideo producit amicitiæ infimæ testimonium. Quartum tandem est contrarium: ergo producit aspectum secundæ maioris inimicitiæ: proptereáque Luna in quarto signo indicat vel victoriam morbi, vel naturæ, cui prodest signum inimicum morbi principio. In quinto signo augetur amicitia ob trigoni vires, & conuenientiam signorum: & vocatur maximæ amicitiæ aspectus. Tandem sextum debet facere aspectum hostilem. Non tamen consideratur Astrologis, quoniam non producit alios aspectus; sed hæc ratio non est satis physica. Potius dicerem esse radiationem ad sextum. Sed quoniam est contraria, & eius contrarietas completur in septimo signo, vbi diametri extremum, summáque distantia aduersáque celebratur: idcirco aspectus sexti tacetur: vel inefficax est. Probatur hanc signorum contrarietatem esse causam aspectuum, vti familiaritatem: quoniam sæpe in sexto die fit crisis optima in morbis, quando nimirum Luna aucta motu ad quartum signum peruenit ante septimum diem: qua de re in medicinalibus tractabimus. Duodenus ergo sic describitur ⚺, octagonúsque sic ∧.

Sequitur Schema aspectuum.

8 Aſpectus iſti in Zodiaco conſiderati ſic ſe habent. Verum quoniam ſigna tortuoſa velociter aſcendunt, & plus illorum quam æquatoris; accidit vt quadratus aſpectus eius ſit ſextilis in æquatore. E contra verò trigonus longarum aſcenſionum in ſignis rectis fit quadratus, qui aſpectus eſt hoſtilis. verum in parte cœli, in qua aſcendunt iſta ſic ſe habent, non in M.C. aut I.C. è cōtra verò in parte occidentali, vbi deſcendunt, fiunt ſigna breuium aſcenſionum longarum deſcenſionum: propterea è conuerſo fit vt quadratus tranſeat ibi in trigonum, & ſextilis in quadratum.

9 Diſtinguitur aſpectus in dextrum & ſiniſtrum. dexter fit contra ordinem ſignorum: ſiniſter ſecundum ordinem à ſtella vel gradu in ſtellam vel gradum.

10 Datur inſuper aſpectus partilis & platicus. Partilis fit quando tot partes interponuntur, quot ad aſpectum requiruntur, vt in □ 90. Et hic aſpectus aliquando eſt ſecundum longitudinem, & latitudinem. Sed in coniunctione requiritur vtraque eadem. In oppoſitione vero eadem longitudo, ſed non latitudo: altera enim auſtrina exiſtente debet altera eſſe borealis, vt ſit verè oppoſita. In trigonis autem requiritur contraria latitudo, ſed inæqualis: videlicet quanta eſt medietas latitudinis ſtellæ. Sextilis verò eadem debet eſſe latitudo, ſed inæqualis, quanta ſcilicet eſt medietas latitudinis ſtellæ. In quadratis nulla obſeruatur latitudo, cum ſemper indicant in ecliptica partiliter. Vbi autem incidunt aſpe-

ctus stellarum fixarum extra Zodiacum in ecliptica, vide tabulam Finchi.

11 Platica configuratio est, quando non corpore sed lumine iunguntur; aut inter aspectum Planetarum non sunt tot gradus quot aspectus requirit eorum, sed orbis luminis eorum eos intercipit.

12 Propterea tabellam orbium fixarum & Planetarum addere oportet.

Fixæ magnitudinis.	1	gr.	7.	30	♄	10.	0.	♀	8.	0
	2	gr.	5.	30.	♃	12.	0.	☿	7.	0.
	3		3.	30.	♂	7.	30.	☽	12.	0.
	4		1.	30.	☉	17.	0.			

De Platicis aspectibus, eorúmque passionibus.

ARTIC. II.

1 DIuiditur aspectus platicus in applicationem & defluxum seu separationem. Applicatio est Planetæ velocis ad tardum corpore vel radio accessus intra orbem suorum luminum. Defluxus verò, recessus. Idcirco à fixis & tardis fit defluxus, & ad easdem applicatio, & vtraque melior, quò coniunctior.

2 Applicationes & defluxus vel sunt inter duos Planetas, vel tres, vel plures.

3 Duorum Planetarum sunt quatuor species applicationes & defluxus. Prima est simplex, quando vterque Planeta est directus, & leuior in paucioribus gradibus, tardus in pluribus. Defluxus vero cum leuior est in pluribus à tardo recedens.

4 Secunda species est, quando vterque est retrogradus, sed leuior in pluribus gradibus signi, at sua velocitate assequitur tardum. Si autem sit in paucioribus est defluxus.

5 Tertia est mutua applicatio, cum alter directus est in paucioribus: alter retrogradus in pluribus, & sibi mutuo occursant. E contra cùm directus est in pluribus, & retrogradus in paucioribus, vterque defluit, & frustrationem indicat effectus.

6 Quarta, cum leuior retrogradus est in pluribus gradibus, tardus

dus directus in paucioribus. tunc enim pro defluxu fit applicatio.
7 Eodem modo fiunt applicationes & defluxus in antiſciis & æquidiſtantiis, & multiplicantur alii ex his quam plures.
8 In aſpectibus trium Planetarum fiunt multæ ſpecies, videlicet luminis translatio, redditio, collectio, prohibitio, perturbatio, abſciſſio.
9 Translatio luminis fit trifariam: Primò, cum Planeta leuis inter duos tardiores ſe, corpore vel radio, diſcurrit, transfértque prioris lucem in poſteriorem, vna cum ſua. Secundò, quando velox tardiori ſe coniungit radio, & ille tardior alteri tardiori configuratur, cui leuis non configuratur. tunc enim tardus lumen leuis tardiori adhibet. Tertiò, quando in eodem ſigno ſunt & medius communicat vtrique ſed non extremi, tunc enim medius prioris ad poſteriorem transfert vires.
10 Hoc etiam modo fit collectio luminis, quando nimirum vnus Planeta duos reſpicit ſe mutuò non aſpicientes, eorumq; lumen dicitur colligere, vel applicando eis, vel defluendo ab eis.
11 Redditio eſt luminis, quando vnus vel duo Planetæ aſpiciunt alterum Planetam debilem, vtpote combuſtum, aut retrogradum, qui non poteſt eorum vires retinere: proptereáque dicitur reſtituere, quoniam lux eius illis proficit magis quàm è contra.
12 Prohibitio luminis fit bifariam. Primò, cum Planeta tardus inter duos leuiores in eodem ſigno reperitur. tunc enim prohibet eos inuicem lumen communicare. & talis prohibitio iuuat, quando leuiorum coniunctio eſſet mala: nocet, quando bona Secundò, quando leuior ponderoſo iungitur corpore, & alter aſpiciens in eodem gradu eſt radio, cum leuiori ; tunc prohibetur à leuiori copula aſpicientis radio, quoniã corpus maius eſt radio. At ſi aſpiciẽs eſt in plurib. ad ponderoſum gradibus, prohibebit leuioris lumen.
13 Perturbatio dicitur, quando duo Planetæ ſibi applicant, & antequam fiat applicatio, tertius Planeta ponderoſus exiſtens in pluribus gradibus coniungitur medio, ſiue hunc ille per retroceſſionem, ſiue per tarditatem aſſecutus ſit. tunc enim coniunctio priorum dicitur perturbari.
14 Abſciſſio dicitur, quando duo tardi ad coniunctionem properant

rant,& velox tertius exiſtens in paucioribus gradibus tranſibit priorem,&antequam ille iungitur poſteriori. ſicque leuior dicitur abſcindere lumen medij à ponderoſo poſteriori.

De quibuſdam paſſionibus aliis applicationum & defluxuum.

ARTIC. III.

1 PAtiuntur inſuper hi defluxus,&applicationes,accidentia quædam,quæ vocantur fruſtratio,refręnatio, curſuvaçuitas, feralitas,pulſatio,receptio,&obſeſſio.

2 Fruſtratio eſt,quando leuis planeta ad ponderoſi properat coniunctionem in extremo ſigni: at ponderoſus intrans in aliud ſignũ coniungitur radio alterius aſpicientis: ac proinde leuis non prius ponderoſo,quàm alterius radiis, applicat, proptereaq; dicitur talis conjunctio fruſtrari.

3 Refrænatio eſt,quando leuis petens alterius coniunctionem fit retrogradus antequam coniungatur.

4 Vacuus curſu dicitur planeta, dum defluens ab altero nulli iungitur corpore vel radio intra fines orbis proprij luminis.

5 Feralis dicitur,quando ſolus eſt in vno ſigno,nec alicuius radiatione fouetur.

6 Pulſatio duplex. Vna,quando planeta exiſtens in alterius dignitate ipſum aſpicit.tunc enim illi ſuam dignitatem reſtituit, vel mittit. Altera,quando leuis in propria exiſtens dignitate aſpicit ponderoſum non habentem dignitatem in loco leuis. tunc ſiquidem leuis propriam illi tradit.

7 Receptio eſt cum vterque fuerit alter in alterius dignitate, vt ♃ in ♒ & ♄ in ♓ ,vel cum planeta in ſua exiſtens dignitate aſpicit alium,qui ibidem etiam habet dignitatem. communicat enim ſuam & illius illi dignitatem.

8 Obſeſſus eſt planeta, cum à duobus corpore vel radio circundatur,qui ſi à duobus maleficis, maximè affligitur: ſi à beneficis, iuuatur. maleficáque vim maleficiendi amittit, ſed cum beneficarum detrimento.quod expertus ſum non ſemel.

De

De fixarum natura, & dominio, & actione super inferiora, per se, & cum planetis.

CAPUT XI. ARTIC. I.

1 CVm fixæ stellæ maximè distent à tellure vires earum planetis primo communicantur, & per ipsos nostris rebus. At secundum quod concordant vel discordant cum ipsis, eorum vires augent minuúntque.

2 Sicuti planetæ in parte boreali secundum latitudinem & declinationem plus possunt, quam in australi citra æquatorem, sic & fixæ: at è conuerso vltra æquatorem.

3 Potentissimæ sunt ad mores regiones iudicandos, & afficiendum inferiora fixæ verticales in primo loco: secundò horizontales, quoniam semper angulares sunt, de quibus diximus paulò ante: tertiò quæ sunt intra Zodiacum, sed magis quæ in ecliptica: quoniam locus planetarum agentium & deferentium virtutes, superior est Zodiacus, & Sol inde suas effundit vires, quibus omnia mutat: itaque congruit locus ille actioni, & figurationi, possuntque copulari planetis, & viribus augeri: proptereáque Luna est potentissima omnium super nostra entia, quoniam citima est, omniumque virtutes colligit, demittítque: suaque velocitate priusquam ab vno separatur alteri applicat, omnésque aspectus cum omnibus ocyssimè absoluit.

4 Dominantur rebus cunctis fixæ, quibus planetæ illis persimiles.

5 Similitudo fixarum cum planetis dignoscitur primum à colore. Nam claræ splendidæque sunt de Iouis natura: quæ verò cum multo splendore quendam exilem ruborem habent, Soli appropriantur: quæ splendidissimæ & buxeæ Veneri: quæ plumbeæ sunt Saturno, vt Algol: rubræ vt Aldebaram Marti: cinereæ micantes variæque Mercurio: candidæ pallentes & hebetis luminis sunt lunares. Nubilosæ maculosæ, præsertim subrubræ, vt Arcturus, Lunæ & Marti adscribuntur. totáque Galaxia videtur lunaris. At tenebrosæ lunares saturninæque existunt.

6 Stellæ primæ magnitudinis efficacissimæ sunt: cæteræ verò secundùm magnitudinem, & situm, vt dictum est.

7 Quæ

7 Quæ clariſſimum habent lumen illuſtres dant effectus : quæ plurimum micant magnas conturbationes : quæ denſum, efficaces ſunt: quæ rarum, debiliores : quæ obſcuræ & nebuloſæ malos effectus obſcuros & infœlices edunt.

8 Cum planetis autem coagunt quando ſunt in eodem circulo poſitionis, aut in aliquo angulo, dum illi aſcendunt, aut culminant, aut mediant, aut imant cœlum. vel in ortu, aut in occaſu aliquo ex quatuor.

9 Regionibus dominantur, quibus præeſt planeta conſimilis, aut triangulus, in quo ipſæ figurantur, aut ſunt verticales, aut horizontales. quę enim non aſpiciunt, nec itidem operantur, vt dicemus de eclipſibus.

ASTROLOGICORVM LIBER SECVNDVS.

De magnis rerum humanarum mutationibus, initiis, & cauſis.

Quibus ex cauſis principiis & ſignis cœlitus ſit prognoſticandum: & quæ materiæ reliquuntur Aſtrologo tractandæ in ſequentibus libris.

CAPUT I. ARTIC. I.

1 POſtquam de principiis & cauſis cœleſtibus inferiorum mutationum, vt potuimus, pertractauimus, nunc iudicią futurorum effectuum ex eiſdem cauſis & principiis elicere phyſicè docebimus.

2 Sunt quidem cauſæ ipſæ ſtellæ, nedum ſigna, vt optimè probat S. Thomas, corporearum mutationum per ſe, voluntariarum per accidens: principia verò ſunt coniunctiones ſiderum, & aſpectus, & variatio ſitus, tranſitus de ſigno in ſignum & in cardinalia puncta, & circulorum ſectiones. ex his ergo iudicia feremus.

3 Effectus generalis à cœlo nullus poteſt in toto mundo inferiori ſimul vnus & idem accidere, niſi totum cælum ſimul & vbique ſuarum

rum partiū agat idem. Vnde neq; Sol, qui eſt cauſa vniuerſaliſſima, lucet vbique telluris, neque annum facit vbique ſimul, ſed hic ver, ibi autumnum, alibi æſtum, alibi hyemem eodem tempore producit. Quapropter quæ cauſæ, quibus regionibus, & in quibus initiis influant contemplari oportet: mox quibus in luminibus, & rebus ſpecialiter.

4 Quapropter omne iudicium aſtrologicum, aut eſt de mutationibus aëris & maris & telluris: vnde de penuria & abundantia rerum nobis vtilium & noxiarum ratiocinamur: aut de monarchiarum, & rerumpublicarum initiis & mutationibus, & de gentium & legum & morum translationibus, & ciuitatum & prouinciarum: aut de cuiuſque hominis ortu, vita & morte & euentibus: aut tandem de bonis maliſque electionibus rerum agendarum. Neque enim nauigationem eligimus in hyeme, vtiturque libertas humana ſtellis, non ſeruit in hoc iudicio, vt imperiti putant, inquit Albertus magnus, Theologorum haud poſtremus. Igitur libros adhuc ſcribere de his quatuor oportet: omiſſis nugis Arabum, & Iudæorum Aſtrologorum, qui ex non cauſis, neque ſignis iudicia eliciunt, variiſque erroribus implicantur.

5 Oportet autem ante omnia de mutationibus aëris tanquam certiſſimis, vnde ad incertas procedemus, dicere. Sed quoniam aliter in aliis regionibus immutatur, priùs de regionum conditionibus & moribus ex cœlo dicendum videtur.

Diſſertatio de dominiis planetarum iuxta opinionem noſtram, & Arabum per climata, & Ptolemæi per triangulos ſuper omnes regiones mundi: & de Arabum errore, & Ptolemæi inſuper inſufficientia.

CAPUT II. ARTIC. II.

1 QVamuis S. Cyrillus in libris contra Iulianum, & S. Clemens Romanus mores gentium legibus potiùs quàm ſideribus adſcribant, immò negent ſideribus eſſe tribuendos: tamen S. Thomas Patrum explanator laudat Ptolemæum in libro de regimine Principum, quod diſtinxerit mores regionum à cœlo quoniam ab ipſo calor & frigus & humores & temperamenta efficiuntur & affi-

ciuntur, ita vt diſponant ſenſitiuam animam ad certos mores: laudátque Macrobium, quod vocarit Iudæos Saturninos: proptereáque abhorrentes à moribus gentium cæterarum. Patres autem illi principaliter conſiderabant: D. Thomas diſpoſitiuè & inſtrumentaliter, vt dictum eſt: quapropter & nos ſic conſiderabimus.

3 Diſtinguuntur nationes à Ptolemæo in Aquilonares, Auſtrales, & Medios in noſtro hemicyclo. idem debet fieri in altero vltra æquatorem. Aquilonares præualent viribus & ferocia, quoniam frigus calorem exire non ſatis permittit. Auſtrales, quibus multus ineſt calor, & ſpiritus tenuis, ſed fuliginoſus, præualent aſtutia, corpore ſunt imbecilles, ſeruituti idonei, & libidini. Medij verò ingenio & corpore pollent, & reipublicæ apti ſunt, libertatíſque tenaces, vt Boreales licentiæ, Auſtrales ſeruitutis.

3 Hos autem dicimus Boreales, qui vltra circulum arcticum habitant, & Auſtrales, qui paulo citra, paulóque vltra tropicos degunt, ſaturninos eſſe moribus, viribúſque. Sicuti enim qui plagam incolunt æquinoctialem, habent extrema ſigna tropica Saturno dicata, quoniam illis ſunt extrema: ſic qui media climata tenent, extrema dabunt Saturno remotiſſimo Planetarum: ſed diuerſas ob qualitates: illi enim ob nimium frigus, iſti ob nimiam ſiccitatem. Vnde extra temperiem poſiti ſunt monſtruoſi, & quaſi ab hominis natura deſciſcentes. Pigmæi in Borea ingenio rudes, victu & veſtitu infælices, ſubnigri, quoniam calor à frigore nimio extinguitur: vnde in hyeme etiam nobis manus nigreſcunt. Poſt vbi enim tranſieris flauos Germanos, & Polonos, ad ſubrubros venies Noruegios: deinde ad ſubuirides homines: tandémque ad ſubnigros & paruos. Sic qui ſub tropicis habitant nigri ſunt alia ratione, quia videlicet color albus à Sole extrahitur. Sunt ingenio ſtolidi non propter ſorditiem excrementitiam non purgatam, vt Arctoi, ſed propter fuligines tetras, & ſpiritus exiles. Syluestres omnes ſunt, ita vt ſatyri aliqui eſſe teſte S. Hieron. ibi dicatur, & acephali, ſi credas Plinio. Sũt & alij qui vix eſſe homines creduntur noſtri generis. Has deformitates ſaturninæ intẽperiei dant Aſtrologi.

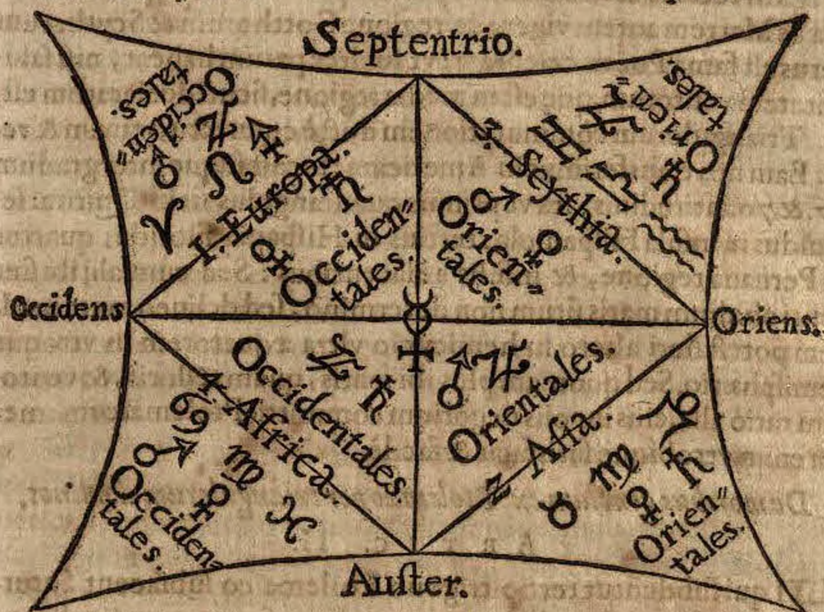
4 In medio æquatoris Iupiter dominatur, quamuis S. Thomas credens Ariſtoteli inhabitabilem putarit plagam illam: tamen cum Auicenna, & Alberto, & Plinio, teſtante experientia naviga-

tionum, hominibus plenam regionem optimis temperie & moribus & longæuæ ætatis ſcimus ob æqualitatem frigoris & æſtus. idcirco Ioui aſſignamus mediam regionem. Sic etiam medium intra tropicum & circulum arcticum diuidentes, quod continet ferè gradus 43. diuidimus ita, vt pars meridiana Veneri, quæ eſt ab tropico ad gradus 15. media verò vſque ad alios 15. detur Ioui: extrema vſque ad alios tredecim, qui remanent, Marti. Ergo à 23. ab æquatore vſque ad gradus 38. regnat Venus: 38. vſque ad 53. Iupiter: à 53. vſque ad 68. Mars: à 68. vſque ad 90. Saturnus: Sol autem & Luna ſunt cauſæ generales. Mercurius verò nullam habet propriam regionem, ſed omnibus admiſcetur, linguas & mores habens. Eſtque in medio regionum rationabiliter etiam à Ptolemæo ſignatus. Hanc partionem eſſe veram mores regionum teſtantur. Arabes enim, Mauríque, Ægyptij, & Sinenſes venerei ſunt moribus: Itali, Hiſpani, Græci Iouem referunt: Germani, Angli, Galli, Martem: extremi ſunt ſaturnini. Menſi ſunt Arabes, præcipuè Haly Abenragel, climata, planetíſque ſeptem aſſignarunt, ſed perperam. ordinem enim reſpexerunt non mores, & conſenſus regionum cum ſideribus: cum neque ſit ſub æquatore ♄: neque in tropicis ♃: neque in tertio climate ♂: neque in quarto ☉: neque ♀ in quinto: neque ☿ in ſexto: neque in ſeptimo, ☽: cum ſint expertes artium boreales: & Mauri à Iouis politia longè abhorreant. Nec tertij climatis, ſed boreales, ſunt bellicoſi populi. & ſic de cæteris palam eſt. Damus enim ibi dominium Ioui, vbi eius temperies & mores deprehenduntur. Sol enim ita calefait illud clima, vt influxibus Iouis ſit idoneus, ſicuti extrema prauè afficit, vt ſaturninis conueniat. ſic dicebamus de domibus.

5 Ptolemæus autem artificiosè ex natura triangulorum contexit dominia Planetarum, ſed non ſufficienter: neque enim curauit eos, qui ſub æquatore, neque qui in altero hemiſphęrio, neque qui vltra æquatorem. Nec eam ſecutus eſt rationem, quam nos, qui per partes, & climata diſtribuentes, prouidimus etiã Amęricanis iuxta ordinem graduum diſtribuentes dominia Planetarum. vbi manifeſte Mexicani ſunt ſub Ioue, Cuccani ſub Venere, Cicimeci ſub Marte: borealiſſimi autem vltra Floridam Hiſpaniam & nouam Franciam ad Arctum ſunt ſaturnini, ſic è contra ratiocinaberis vltra æquatorem:

rem: vbi habitantes terram de Lucac sunt saturnini sub Antarctico, quemadmodum & qui sub tropico ♑. Intermedij vero partiuntur, sicut apud nos. At Ptolemæi rationem explicemus.

6 Ex tota terra sibi cognita, quæ continebat Europam, Asiam, & Africam, quatuor format quadrangulos, quasi tellus esset quadrangula. Dat Orienti Saturnum, Occidenti Martem, Meridiei Venerem, Septentrioni Iouem. Solem enim & Lunam & Mercurium, tanquam communes Planetas, omittit. Tum in singulis quadratis ponit singulos triangulos. Primum, qui est Iouis & Martis continens signa tria Zodiaci, videl. ♈ ♌ ♐, dat Europæ. Secundum, qui est Veneris & Saturni (non enim Sol & Luna, & Mercurius sic numerantur) & continet ♉ ♍ ♑, dat Asiæ meridionali in suo quadrangulo. Tertium, qui est Saturni & Iouis, continens ♊ ♎ ♒, dat Asiæ boreali, vbi Scythia & Arsaret & Cataium. Quartum, qui Martis & Veneris, dat Africæ, & continet ♋ ♏ ♓. ventósque proprios illis assignat, vt suprà scribebamus. Mox partitur singulos quadrangulos, & duplicat triangulos in orientales & occidentales: ita vt triangulus Europæ sit in Asia meridiana, orientalis cum ♃ & ♂ orientalibus, in Europa occidentalibus. Similiter triangulum Asiæ meridianæ in orientalem partitur, qui ibi præualet, & occidentalem, qui in Europa. Idem facit permutando de triangulo tertio & quarto. Mercuriúmque locat in medio terræ, vbi linguæ pollent, & omnes legislatores. Siquidem in Palæstina, & Arabia, & Syria incœperunt leges Moysi, & Christi, & Apostolorum, & Macometi, & scientiæ plurimę, vt ex sequenti schemate declaratur.

7 Vbi sanè mirum, quomodo Saturno detur oriens frigido siccóque; occidénsque Marti calido siccóque, cum venti orientales calidi sint humidique; occidentales, puriores, frigidi, & ex parte sicci. Item quomodo Boreas frigidus siccúsque Ioui; Auster autem solus Veneri congruit. Potest tamen satisfieri quod & ♂ & ♃ orientales cient ventos orientales: similiter ♂ & ♀ orientales: vnde in hoc schemate omnis ventus omni Planetæ potest tribui. At neque Septentrio Ioui congruit in quantum frigidus siccúsque, sed in quantum purus & saluber. Neque ista descriptio vltra 70. gradus latitudinis valet, quoniam exinde syluestres sunt homines, Iouis ciuilitati nil congruentes. patet, Ptolemæum curtum esse in assignandis iudiciis. Neque Venus aliquid habet sub tropicis, vbi mores Saturni vigent, ventíq; exiles, vel nulli. Nam qui crassi madidique ad nos feruntur, ex mari mediterraneo accipiunt qualitates. Sub tropicis a. absq; auris squalent omnia, hominésq; sub antris habitant: breuioris sunt vitæ ex ♄ intemperiem ducántq; locustas, cibósque nefandos.

 Igitur

Igitur rectius & sufficientius philosophati sumus, quam Ptolemæus Martem autem vigere in regione Gotthorum & Scytharum vetus est fama Poëtis celebrata: vt Iupiter parum habeat, nisi salubritatem ventorum, quę est in media regione, sicuti declaratum est.

8 Triangulorum commutationem doctè connectit, vtinam & verè. Eam nos transferimus in Americam: locamúsque inter gradum 27. & 70. latitudinis, ita vt primus quadrangulus sit in Quirira: secundus in insula Hispaniola: tertius in Hispania Florida, quartus in Peruana regione, & insulis adiacentibus: Sed cum alij ibi sint venti ob alium maris situm non determino, sed delineo tantum. Idem potest fieri altero in hemicyclo vltra æquatorem in vtroque hemisphærio. Sed quoniam plus ibi maris, quàm telluris, & ventorum ratio alia, eius incolis negotium committo Ptolemaicum: meum enim vtrobíque satisfacit & facilè.

De moribus gentium ex Ptolemæo per triangulorum dominos.

ARTIC. II.

1 HI qui subduntur tertio trigono Ptolemaico subiacent Saturno, & Ioui orientalibus: proptereáque sunt natura (inclinante non cogente) religiosi, ditissimi, mundi, honesti, sapientes, magi, periti diuinorum, liberales, iusti, improbitatis osores, pro pietate & probitate vsque ad mortem certantes, benigni, pudici, sumptuosi in vestitu, magnificíque. hæc ille. At quoniam Scythæ eiusmodi non sunt, cum barbaricè viuant, palam est triangulum Ptolemæi ad eos non pertinere, sed potius ad Catainos, & Sinenses, & Bactrianos, nec satis.

2 Mars cum Ioue occidentalis gubernat subditos primo triangulo, cui Hispani & Germani & Itali subsunt: faciuntque homines libertatis amatores, armorum studiosós, laborum patientes, fortitudinis, præstantiæ, munditiæ, amicitiæ, fidei, & rei familiaris custodes, diligentes, beneficos, virtutì deditos, mulierum parùm amatores, sed puerorum, & pathicos, non tamen molles, vt pathici Asiani, sed strenuos. hæc ex Ptolemæo. Sed cum in Germania & Anglia puerorum amor ferè nihil vigeat, non valet decretum Ptolemæi, nisi pro his, qui infra 46. gradus habitant.

3 Saturnus & Venus orientales gubernant subditos tertio triangulo,

gulò, faciuntque diuinos, ſaltatores, comptos, delicatos, mulieroſos, & cum conſanguineis & matribus coeuntes, vt Perſæ, Babylonij & Arabes: item ornatos molliter, eunuchos natura, caſu, ſponte; animo celſos, & conſilio fortes, bellicoſos, maſculinam venerem abhorrentes. hæc ille. Tamen hoc vltimum falſum eſt. Arabes enim plurimum ſodomiæ dediti. Perſæ minimè.

4 Mars & Venus occidentales gubernant ſubditos quarto triangulo: faciuntque procliues in mulieres, raptores virginum, violentos, adulteros, muliebri habitu gaudentes, improbos, præſtigiatores, peruerſos, temerarios, manu promptos, malos omninò ſed fortes. Hæc vera ſunt de Mauris, Feritis, & Marochitis, cæteriſque populis Africanis, hoc tempore, vt nihil magis: non tamen ſub tropicis.

5 Mars & Venus orientales in ſecundo triangulo tertij quadranguli faciunt improbos, laborioſos, latrones, rapaces, milites, mercenarios, ſeruiles animo, & malos, præſertim cum Mercurio.

6 Poſthæc Ptolemæus non amplius proſequitur triangulos ſecundos aliorum quadrangulorum, hoc eſt interiores, ſed miſcet iudicia. Sic Iupiter & Venus orientales faciunt homines delicatos, mundos, floridos, veſtibus pompoſos, in re paranda attentos, mercatores, faciles in contractibus, liberales, conſilio pollentes.

7 Saturnus orientalis deformes, fœdos, inanes, vt ſunt Indi occidentales, carniuoros, icthyophagos, paſtores agreſtes, moribus feros, vt Æthyopes occidētales. In quo decreto conſenſit nobiſcum, quod ſub tropicis degentes ſunt ſaturnini.

8 Mercurius orientalis, cum ſit de trigono & ipſe tertio, mathematicos, Aſtronomos, acutos; occidentalis ingenioſos, doctos, non adeò mathematicos, cultores animorum, mobiles, ſubimprobos.

9 Mars occidentalis, feroces, peruicaces, vt Germani; oriētalis, audaces, impios, inſidioſos, malè diſpoſitos, immanes, bellicoſos, carniuoros, ſeditioſos, vitæ cōtemptores, periculis vltrò ſeſe offerētes.

10 Venus occidentalis, voluptuoſos, mundos, vt Cyprij; orientalis muſicos, delitioſos, mobiles.

11 Saturnus & Mercurius occidentales, vt in interiori triangulo quarti quadranguli, faciunt rei parandæ aptos, ſedulóſque, à conſuetudine humana, & mulieribus alienos, vt Macedones.

12 Sa-

12 Saturnus, Venus, Mercuriúſque occidentales, animo compoſitos, temperatos, fortes, libertatis amatores, regni oſores, muſicæ ſtudioſos, & eruditionis, certaminis, munditiei, amicitiæ, hoſpitalitatis, eloquentiæ, arcanorum & ſacrorum.

13 Iupiter occidentalis, libertatis amatores, ſimplicitatis & munditiei; orientalis, liberales, dexteros, commerciis aptos, mercatoréſque.

14 Iupiter, Mars, Mercuriúſq; orientales, aſtutiſſimos, mercatoréſq;, audaces, inſidioſos, laborioſos, ſeruiles, animo inſtabiles.

15 Saturnus, Iupiter, Mercuriúſque occidentales, ſuperſtitioſos, ſepelientes mortuos ceremoniosè, timentes Deum, multarum hæreſum ſuſcitatores & rituum, imperantes animosè & magnificè, obedientes patienter, meticulosè, & humillimè: facundóſque, vt Hiſpani.

16 Sol facit præſtantes, benignos, amicitiæ cultores, vt Itali; humanos, ſimplices, ſiderum obſeruatores.

17 Luna orientalis fœminas facit viriles, imperioſas, contentioſas, laborioſas, vt Amazones Aſiaticæ olim, & nunc Africanæ; occidentalis, viros molles, effœminatos, imperio mulierum ſubditos, aptos mercaturæ, & commerciis, vt in Gallia, & Neapoli.

De moribus gentium ex ſignorum dominantium natura.

ARTIC. III.

FAcit ♈ feroces, peruicaces, truces, audaces, improbos, inſidioſos, vt Angli.

♉ voluptatibus deditos, munditiæ victus veſtitúſque, & delitiis, vt Neapolitani.

♊ mobiles ſubimprobos, cogitantes, prudentes, intelligentes rerum omnium ſapientiæ diuinalis, magos, arcanorum inſtitutores, mathematicos, vt Ægyptij olim.

♋ mercatores, bonos ſocios, rerum affluentia gaudentes, mulieroſos, vt Carthaginenſes olim: fœminas verò imperioſas, contentioſas, laborioſas.

♌ conſtantes, benignos, amicitiæ ſtudioſos, ſimplices, humamanos, ſiderum cultores.

♍ ma-

♍ mathematicos optimos, aſtronomos, diſciplinis aptos, ingenioſos, doctos, animorum cultores.
♎ muſicæ delitiis deditos, diuitiarum congeſtores, calidos ad coitum, mobiles conſilio.
♏ immanes, bellicoſos, carniuoros, improbos, vitæ contemptores, periculis deditos, fallaces, furioſos.
♐ ſimplices, munditiæ & libertatis amatores, liberales, dexteros, negotiis aptos, contractibúſque.
♑ deformes, fœdos, immanes, immites, alienos à conuerſatione, ſedulos in re paranda.
♒ carniuoros, icthyophagos, paſtores, immanes, tetricos, agreſtem vitam ducentes.
♓ liberales, mercatores, attentos, faciles, ſimplices moribus, mundos, popularis ſtatus amicos, conſilio validos, pulchrorum operum artifices.

Quod ſignum cui prouinciæ dominetur ſecundum Ptolemaïcos triangulos interiores, exterioréſque.

ARTIC. IV.

SVbeſt Britannia ♈, Gallia braccata, Germania, Baſterna, ex △ exteriori][Cæleſyria, Palæſtina, Idumæa, Iudæa.
♉ Parthia, Media, Perſia][Cyclades, Cyprus maritima Aſiæ minoris.
♊ Hyrcania, Armenia, Mactione,][Cyrene, Marmarica, Ægyptus inferior.
♋ Numidia, Carthagineſes, Afri][Bithynia, Phrygia, Pãphilia.
♌ Italia, Gallia togata, Sicilia, Apulia][Phænices, Chaldæa, Ochinia.
♍ Meſopotamia, Babylonia, Aſſyria][Græcia, Achaia, Creta.
♎ Battia, Caſperia, Seres][Thebaïda, Oaxis, Troglodytæ.
♏ Metagonitida, Mauri, Getuli][Syria, Comagine, Cappadocia.
♐ Tyrrheni, Celtæ, Hiſpani][Arabia fœlix.
♑ India, Arriane, Gedroſia][Thracia, Macedonia, Illyricum.
♒ Sauromatæ, Oxiana, Logdiana][Arabia, Azania, Æthyopia, Media.

♓ Phazaia, Nasamones, Garamantes][Lydia, Cilicia & Pamphylia.

Examen dominiorum præfatorum.

ARTIC. V.

1 HÆc habemus ex Ptolemæo de dominiis planetarum & signorum super nationes, secundum triangulos exteriores interioresque, decreta. At cum nostris temporibus ista minimè congruant, immò maximè dissideant, oportet Ptolemæum errasse, aut minus aduertisse, quod doctrina sua perennis non esset.

2 Erat quidem tempore eius Græcia doctissima, & eloquentissima, vt ipse docet ex interiori triangulo secundi trigoni, quoniam ♍ & ☿ illi præerant. Nunc autem tanta est obruta barbarie paulatim, vt sub dominio tandem Turcarum sepulta videatur tenebris ignorantiæ, inertiæ, ignauiæ, timiditatis, nugacitatis, vt nihil peius. Ægyptus ex signo ♊ sapientia viribus & politia olim abundauit, nunc autem tyrannide oppressa, omnibus caret virtutibus, vixque vafricies quædam & superstitio anilis remanet, quasi vestigium sapientiæ priscæ. Hispania longissimis temporibus serua captiuaque Tyriorum, Chartaginensium, Romanorum, Vandalorum, Gotthorum, Arabúmque ignorantia & ignauia oppressa, iam nũc libertatis compos, dominium suum in exteras gentes amplificauit: ita vt totum suo dominatu cingat orbem, eloquentia & diuitiis potens, & inuentionibus scientiarum nondum apta, sed antiquis inhærens, séque glorificans, vt ex serua facta domina nondum dominatu vti rectè sciens, sed tumens.

3 Arabes molles, miseríque, palantes olim, nunc lege Macometi exaltati, magnam orbis partem peruaserunt, linguam suam atque sectam amplificando, & dominatum. Romani religione illustrati sunt: imperio tamen super orbem translato passim, perditóque, Respublicæ nouæ erectæ sunt in Italia, vt Veneta, Genuensis, Lucensis. Veteres corruerunt. Calabria mea, olim Magna Græcia, super totum orbem effudit scientias pythagoricas, mathemata, & stellarum & constructionis mundi notitiam, quæ obliterata, resurgit nunc in Prussia sub Copernico, & in Tus-

cia

cia sub Galilæo. Respublicæ Grotoniensium, & Sybaritarum, & Locrensium tam mirificæ, & florentissimæ, nunc iacent seruiuntque miserè.

4 Quid dicam de Germanis incultis sub Cæsare viuentibus ex rapina & venatu absque ciuitatibus, & artibus, & scientiis, vt testatur scribens de bello Gallico, nunc verò tam excultis, vt nouas artes & politias inuenerint, & antiquas excoluerint? Peruicacia illa, & truculentia, quam Ptolemæus eisdem adscribit, Anglísque, iam mitigata est expurgatis ingeniis, solóque fœcundata: ita vt fruges ferat olim infrugifera. Imperiorum tandem & religionis translatio mutat mores & vires. Iudæi autem etiam mordicus religionem retinentes, tanquam vilissima mancipia vbique habentur. Propterea igitur hæc falsa est sideralis scientia, omnésque mutationes legibus & arbitrio humano tribuendæ, vel diuinæ prouidentiæ, vt docent legislatores, & SS. Clemens & Cyrillus. Patet hoc tempore in America anthropophagiam, idololatriam, & sodomiam viguisse: at ex Hispanorum ingressu passim regiones ad pietatem & virtutem conuerti.

Quamuis Deus inferiora mutet; non tamen sine secundis causis, Et quod Ptolemaici de imperiorum & sectarum mutationibus ex trigonis dixerunt, insufficiens esse.

CAPUT III. ARTIC. I.

1 CVm Deus inferiora regat naturali cursu, qui lex Dei verbi est, paucáque miracula supra cursum naturalem, temporibus suis ostendenda, reseruarit sibi, secundùm autem naturam agat Deus vnà cum secundis causis: inde S. Thomas reprobat opinionem Macometistarum asserentium non lucere Solem, sed Deum in Sole. Sic enim formarum actio auferretur. Propterea mutationes rerum humanarum, etsi sint à Deo, non sine causis naturalibus fieri censendum est: quamuis Cyrillus & alij Theologi Deo principaliter omnes adscribant, & verius, & magis. Ergo nec sine stellarum actionibus res nostræ mutantur: neque, illis non mutatis, istæ mutentur.

2 Quapropter mancus est Ptolemæus in sua doctrina cum solis eclipsibus mutationes det, & initia rerum. cum enim istæ sint paruæ durationis, non nisi super res parui temporis indicationem habent. similiter & cometæ. Regnorum autem translationes, & durationes ab his fieri quomodo possunt, vel leges, sectæque tantis duraturæ annis? Præterea quomodo mores & leges transferuntur, si trigoni durent? si autem non durent, cur Ptolemæus tacuit, neque ex præteritis mutationibus de futuris quicquam dixit? Profectò illi notum erat Iudæorum regnum & legem florentissima olim fuisse, suo autem tempore dissipata, & monarchiam de Perside in Macedonas translatam. Hoc autem eclipsibus, quæ vix super 30. menses habent decretum, non poterat adscribi: cum præsertim aliæ continuo succedant noua ferentes decreta, & contraria, sicut dies diei. Oportet ergo causas potiores accipere, quod Albumasar cognouit, sed non perfecit. Sicut enim decretum vnius lunationis non indicat super totum annum, sed cardinationes Solis, & eclipses, quæ sunt rariores: sic neque eclipsis indicat super monarchiarum translationem, & durationem, sed tantum super particularum, & partiales earum mutationes. Trigonósque videmus mutari: ita vt sidera Arietis in Tauro sint, Tauri in Geminis, & sic successiuè in cæteris. Ergo in hoc insudandum erit, vt astrologicum negotium pernotesceret.

3 Haly & Cardanus ad triplicitatum mutationes recurrunt, non declarantes, quomodo in terra mutatio sit ex illorum mutatione, sed quomodo succedentes coniunctiones magnæ Iouis & Saturni in quatuor triplicitatibus, varias inducunt sectas, & artes, & imperia, & mores: quod par est, nisi & triplicitatem in inuicem etiam commutationes agnoscas, semper enim super easdem regiones verterentur decreta.

4 Dicunt ergo, quod dum fiunt magnæ coniunctiones in primo trigono, quæ durant annis 199. & singulis 20. fiunt annis, nascuntur in orbe inferiori imperia, monarchiæ tranquillitas, pax, ex Solis & Iouis dominio: item sapientes insignis, sterilitates magnæ ob triangulum igneum. Sic incœpit Romanorum monarchia sub Iulio Cæsare in △ primo, & Iesu Dei lex, & Apostolorum prophetia, & prædicatio, & vitiorum purgatio, idololatriæ destructio, & iustitiæ

iuſtitiæ pietatíſque exaltatio, & monarchia ſacerdotalis in terra: & per 200. annos, donec in primo △ factæ ſunt, præualuit monarchia, & lex ſancta, pro qua innumeri mortui ſunt ſignificante Marte domino Arietis. ante enim Chriſti natiuitatem annis ſex facta eſt in Ariete coniunctio magna. Poſt 800. verò annos ſurrexit noua monarchia Caroli Magni in Occidente priori conſimilis: vnde putat Cardanus poſt annum 1583. cùm cœperint coniunctiones ad △ primum redire, futuram nouam potentiſſimam totius mundi monarchiam, vt omnia regantur nutu vnius. Sol enim id facit omnium Planetarum Rex. At in ſecundo trigono terreo aiunt fieri terræmotus, inundationes, cometas, & labaſcere monarchiam trigoni ignei: ac diſſolui ea, quæ facta ſunt ſub aqueo. Sic tempore Conſtantini idololatria eſt deſtructa. Peregrinationes Epiſcoporum Luna attulit ob noua Concilia, & ſectas in religione. Cœpítque imperium in Comites partiri, & Gotthi, Heruli, Vandali, & Hunni mutare ſedem. Viget in his luxuria, & varietas, & omnia venerea, qualia in Babylone ſub hoc trigono olim. Similiter poſt 200. annos à Carolo Magno Gallorum vires minui, & Saracenorum ſecta frangi, & aliæ præfatæ nouitates fieri cœperunt. Sub tertio △, qui eſt ♄ & ☿, diſſoluuntur monarchiæ primò factæ, & transferuntur in alias regiones, & Reſpubicæ conduntur, ſapientes multiplicantur, artes inualeſcunt, erunt multi deceptores, & hæreſes, & libidines nefandæ, & cometæ in cœlo ob Mercurium. Profectò ſic euenit: poſt 400. annos à Chriſto viguerunt Doctores maximi, Auguſtinus, Ambroſius, Hieronymus, & Philoſophi innumeri: & hæreſes Pelagij, Arrij, Sabellij & aliorum incœperunt, aut ſuſcitatæ ſunt. Et imperium in multos Reges diuiſum eſt, ſicut & Macedonicum poſt Alexandrum Magnum, quod cœpit etiam ſub eodem △. Idem accidit 400. annis poſt Carolum Magnum, quando & religiones S. S. Franciſci & Dominici, eloquentia inculta, & literis, prædicare cœperunt, mendicantes cum decreto Saturni, & prædicantes ex Mercurio. Tunc & hæreſes fuêre, & ſchiſmata magna, quemadmodum in Aſia olim perempto M. Alexandro. Sub quarto trigono, qui primum reſpicit hoſtili radio, monarchia prima frangitur, incipiunt hæreſes diræ, armíſque protectæ, ob Martem & Lunam: fiunt inuentiones mæchanicæ in a-

quamultæ, & morbi maligni venereíque. Quemadmodum post 600. à Christo annos, id est in annis 621. cœpit secta Macometi, testantibus Haly & cæteris Macometanis Astrologis, post coniunctionem magnam in Scorpione, & surrexit secta venenosa quæ tanquam lues totum peruasit orbem, dante Marte & Luna peregrinationes, ac Venere mores luxuriosos, plures vxores & concubinas, & sodomias. sicut in Turcarum & Seriforum regnis palàm est. Subitóque cœpit hæc secta labascere sequente trigono primo, inimicóque. Et imperium Romanum surrexit in Carolo Magno, qui diu non prævaluit, quoniam anomalia illi non fauebat, vt in Macometanis. At post 600. annos reuersis cõiunctionib. ad quartũ △ cœpit Turcarum imperium, & Seriphorum & Sofiorũ Persarum in lege Macometi: & creuit secta, & vires. Quo etiam tempore Ioannes VViclefus, & Lutherus, & Caluinus insurrexerunt contra virginitatem & dogmata pia primi trigoni, contra monarchiam Petri, & religiones, disciplinas, & sacramenta, & arbitrij libertatem, cum Macometo potius conuenientes. Mars enim & Luna præcipitant consilium: ita vt non esse in nobis libertas videatur. Eodémque tempore peregrinatur Euangelium in nouum orbem. Inuenitur in aqua vsus magnetis, & bombardarum ex ♂: & nouus orbis detegitur, & fides plus armis, quàm miraculis, ampliatur. Surgunt nouæ Religiones, priscam austeritatem mollientes, ad bonum tamen vsum. quoniam sydérum est inclinare, libertatis est vti inclinatione, vt in principio dicebamus, bene vel malè.

5 Hæc habemus à Ptolemaicis, ad regulas tamen S. Thomæ redigenda. vt videlicet sint rerum diuinarum signa ipsa sidera, & trianguli: naturalium verò causæ reales, licet generales, sed per se physicæq;: arbitrariarum autem partim signa, partim causæ dispositivæ, & per accidens, vt in principio dictum est. Præterea nec ex his innotescit, cur sedes imperiorum mutantur, nisi & siderum translationes in alia signa, & triangulorum in triangulos, consideres. Nec cur in eodem trigono diuersis temporibus diuersæ monarchiæ non habent eandem durationem, nec vnde dominium planetarum in ciuitates agnosci queat.

De dominio Planetarum super prouincias ex nostro dogmate: similiter & signorum: & de translationibus imperiorum, & religionis, & artium, propter Solis & obliquitatis & absidum & fixarum mutationem.

ARTIC. II.

1 DIcendum igitur nobis est de dominio planetarum, & signorum, super prouincias singulas, ac mox de translationibus & principiis imperiorum & sectarum ex nostro dogmate.

2 Quoniam in situ rerum vniuersitatis variatio contingit magna ex fixarum translatione de signo in signum: propterea quod Sol præuenit æquinoctia, & solstitia: præuenit autem, quia circulos angustiores describit: hoc autem fit quia continuò telluri fit propinquior: vnde est quod obliquitas erga tropicos decrescit: propterea ex descensu Solis & obliquitatis restrictione, & solstitiorum anticipatione, & signorum mutatione nobis de rebus magnis philosophandum est in mundo inferiori. Quoniam verò hæc symptomata non fiunt regulariter, sed aliquando velociter aliquando tardè, aliquando mediocriter, sicut lubet primæ causæ rerum varietates sic ordinanti, propterea & ex anomaliis nobis astrologandum est.

3 Prima causa generalis translationis imperiorum, & artium, & religionis, est continuus Solis descensus ad terram comburendam, sicuti D. Iesus dixit, & S. Petr. in epist. & Seneca ad Martham, & Lucanus, & Sibylla, & Hydaspes, & Heraclitus. Quamuis sequaces quidam Galilæi publicent Solem crescere nutritione: ideóque videri maiorem, & propinquiorẽ. quod in quæstionibus physicis reprobauimus: & aliorum planetarum excentricitas diminuta, qui non sunt ignei Galilæo, nec nutriuntur, demonstrat. sed quomodocunque sit pro vicinitate valet robur augmenti.

4 Quando Sol altissimus erat, imperium & religio præualuit sub æquatore, teste Strabone, vbi summum jus Sacerdotum erat etiam super Reges, & religio valida, doctrinæque. Sol enim eorum purgabat spiritus animales, & attenuabat, non autem nimis, neque fuliginem faciebat, solúmque non sic ardebat. Vbi autem virtus, ibi et-

ibi etiam fortuna, teste T. Liuio. Cum autem Sol cœpisset descendere, aruit tellus æquinoctialis ex parte, ingeniáque fuliginosa facta sunt, præsertim prope tropicos: ac religio & imperium in Ægyptios & Babylonios secessit versus borealem polum. Quo etiam tempore Italia habebat Læstrygones, & Sicilia anthropophagos Cyclopes, & Germania syluestribus plena erat hominibus, nec tellus colebatur, nec Deæ erant in Italia, nisi in littoribus, teste Plinio, nullæque palmæ. Mox cum aresceret Ægyptus, Sole descendente, & Babylon, quæ aureum caput imperiorum est apud Danielem, inuentrix artium belli, & pacis & dominij cœpisset fuligine vexari, & vitiis idololatriaque, quæ bestiarum est; tunc imperium in Medos septentrionaliores iam purgatos frigoris & vitiorum incommoditatibus translatum est: & in Iudæos religio borealiores, & occidentaliores. semper enim ab ortu in occasum, & ex meridie in septentrionem itum est. Conuenit enim Boreas occidenti. Similiter arbores, & soli cultus in borealiores migrabat. Postmodũ in Persidem secessit imperium, & artes: & religio transiit in Palæstinos, & Græcos, qui purgabantur ingenio, dum meridiani plus iusto calebant extra temperiem. Ex Perside deinde transiuit in Græcos, Macedonásque borealiores & occidentaliores, sapientiáque & religio, & artes, & telluris & ingeniorum cultus. Eodem modo ex Tyriis ad Carthaginenses, & ex his ad Italos, Romanósque, qui sub Hercule incultissimi erant. Tandem ad Romanos transierunt artes, politia, & regnum mundi, dum nostra tellus, & ingenium melioratur, illorúmque deterioratur. Tandem ex Romanis ad Gallos, ex Gallis ad Germanos, ex Germanis ad Hispanos, qui sunt in occiduo terræ cardine borealissimo. Nam insulis, cum sint partes à terra recisæ, non competit esse caput imperiorum. Hinc tandem ab Hispanis in alterum hemisphærium migrant religio & cultus ingeniorum, & telluris: quæ etiam hoc idem manifestat. Nam tempore Plinij non fiebant dactyli in Italia nunc fiunt: non maturabantur in Cypro, nunc maturantur. Non fiebat vinum in Gallia, nũc etiam in valle fit Renana. Non colebatur tellus in Germania, nec frumenta erant: vitam ex raptu & in syluis agebant sine ciuitatibus, nunc autem ciuilissima est Germania moribus, artibus, & cultu telluris & ciuitatum. Hinc ad barbarissimos olim Cimbricos, & Suecos,

cos,virtus religióque deuenit,& artes: ita vt Tycho mathematicos etiam Ægyptios ipse in Dania superarit: & Copernicus Pythagoricas Philolai sectas suscitarit in Germania, quasi ab Italia eo vsque non modo imperium,sed & scientiæ translatæ sint, operante melius ibi nunc Sole ad cultum telluris & animorum. Hoc autem sic euenire nemo dubitet,cū S. Thom. à cœlo temperies accersat: & fatuos & stupidos posse fieri, & à meliori constellatione aptos doctrinis doceat,ratioque contestetur. quapropter quamuis perseuerent iidem trigoni,nihilominus ex descensu Solis & planetarum vires trigonorum mutari oportet: tunc autē cum Sol velociùs descendit,vt tempore Macometi.

5 Secunda causa generalis mutationis rerum inferiorum est trāslatio figurarum stellarum de cardine in cardinem, & de situ vnius signi in situm alterius, quæ fit in 100. annis gradu vno secundum Ptolemęum.ergo in 36.millibus totus circulus absoluitur. Alphōso verò in 49.millibus, Copernico in 25816. à quò Tycho non multum recedit. Albatagnius autem minuit: illi enim in annis 70. & mensibus 7.perambulant fixæ in posteriora gradu vno.huic verò in annis 66. sed Copernicus locat anomaliam inter secunda 70. & Tycho 30.& inter sec.50.12.5.annuatim propter obseruata priscorum. de quibus alibi, & quomodo omnes falluntur. Cum igitur transferantur fixæ de Borea in Austrum & è conuerso, necesse est sic etiam mutari regna & res humanas, vt heliotropium ad Solem: tunc autem maximè id innotescere, cū stellæ primæ magnitudinis in alia signa transeunt. Proptereáque quando stellę Leonis transierunt in Virginem,præcipuè cauda ♌,tunc imperium Italiæ à Constantino translatum est in Græciam. Italia enim Leoni, Græcia Virgini subest, secundum Ptolemæum. Leo autem fortissimum est signum, in quo Basiliscus perseuerauit: ideò Italia non nimis depressa est. Transierunt tamen Vandali, Gotthi, & Heruli in Italiam, quando stellæ Cancri in Leonem,& cum Basiliscus in Virginem transibit post sexcentos annos ferè, Italica virtus, & dominatus corruet, & Respublica, nisi fortasse ex Caniculæ ingressu conseruetur. quod non omnino spero, cum sit latitudinis multæ, Basiliscus autem in Zodiacum incidat: timeo à barbarico dominatu. Stellæ enim exteræ inducunt exteros dominatores.

K vnde

vnde imperium Italicum, & Turcicum, in Græcia surrexerunt, non autem Græcum quod corruit. Dum autem stellæ Tauri in Geminos intrassent, intrauit in Ægyptum imperium exterorum, & in Cataio & Tartaris minus borealibus multa regna ex Aldebaram ortum habuere. Ex quo etiam in Sagittarium transiuit Antares virtus Maurorum subiectorum Scorpioni decreuit, & Hispani dominatum recuperauit, & ex Hispania Mauros expulerunt, & dominium in exteras regiones ampliarunt. Sed nota quod si in eiusdem trigoni regiones imperium extenditur, politicum erit, si in diuersi trigoni, despoticum. In Italia ciuiliter regnant Hispani, sed in Africa & America crudeliter. Nec in Anglia & Germania potuere stabiliri, quoniam sunt eiusdem trigoni, & Aries stellis nobilibus insignitur. Variantur & mores ob transitum talium stellarum. Multa bona regiones Libræ subditæ ab Azimech accepere, vt Troglodıtæ regno potiri, & Cataini, & Veneti sub synodo magna in Libra Rempublicam fundantes. Quando autem promulgatur noua lex, si in regione subdita trigono, sub cuius synodis magnis fit, promulgatur, durabit tempore multo, & facile plantatur: si sub contrario, difficile radices aget ibi, sed transibit ad regiones sui trigoni. Vnde macometana magis viget in Africa vbi est △ ♋, sub quo cœpit, quàm in Arabia, vbi ♐. Sic lex Christi magis in Hispania, vbi Sagittarius, sub quo cœpit, quàm in Syria, vbi cœpit. Confirmatur autem in Italia sub Leone signo fixo, quoniam exterior triangulus potentior & durabilior.

6 Tertia causa generalis est mutatio absidum planetarum de signo in signum, maximè si mobile: quæ fit in 1500. annis in Sole, sed in cæteris planetis diuersis temporibus, vt è Copernico & Tychone adnotatur. Palam est quod dum Solis apogæum in ♋ intrauit, secta Macometi eius trigoni viguit, & principatus Turcarum, Seriforum, Sofiorum, & aliorum magnificatus est. Similiter quando in Libram Iouis apogæum peruenit, imperium Tartarorum surrexit, & legislator eorum Cingus, qui miracula Moysi dicitur æmulatus transito Caspio mari cum sociis sicco pede. Similiter Alexander Magnus sub eodem trigono imperium amplificans, dicitur fluuium ex Caspiis montibus erumpentem frænasse, & se filium Dei Ammonis prædicasse. Saturnus enim & mercurius ad miracula inclinant.

nant. homines autem vtuntur illis siue verè siue falsò. Propterea non sunt Moysi æquiparandi, sicuti neque Theudas, neque Apollonius, Christo, neque Arrius Athanasio, licèt similia sub eisdem trigonis aggressi fuerint.

7 Præterea hoc tempore intrauit absis Mercurij de Scorpione signo Macometico & Maurorum pestilente in Sagittarium signum Christianum Hispanicum: propterea eloquentia, & mercatura, in orientem & occidentem, & legis promulgatio & literatura, & inuentiones artium transierunt ab illis ad nostros. Hispaníque plurimum in Africanis littoribus vbique eis obstant, & colonias tollunt, suásque plantant, maximè ad littora meridionalia, & orientalia, & apud Arabes, & Insulanos, & Persarum terminos, prędicatores ab Hispania diffunduntur, & litteræ cœpere ibi maxime coli: & in Hetruria noua scientia siderũ incipit à Galilæo. Est enim Hetruria Sagittario quoque subdita, ex qua mira speramus. Cum autem absis ♄ in ♑ ibit, quod post quindecim fiet annos, ibi Antichristi prædicationẽ quis expectet oportet (est enim signum Solis in genesi Christi:) vel alias nouitates, de quibus in prophetalibus. Surgent in India, & in Illyrico, & Macedonia dominationes & sectæ mirificentissimæ, si verè huic signo subsunt, vt dixit Ptolemæus.

8 Quarta causa grandium mutationum est obliquitatum mutatio tam in excursu Solis, quam Planetarum. Patet enim quod sicut populus, & vlmus, & tilia conuertunt comas, vbi Sol est in tropicis, sic & animarum motiones siderales. Quapropter ex quo cœpit obliquitas stringi, quæ sub Ptolemęo erat grad. 23. m. 52. nũc autem grad. 23. m. 28. ferè semper populi septentrionales in medionales plagas excurrerunt: vt Longobardi, Gotthi, Heruli, Hunni, Vandali, Tartari, Mogori. At si prius dilatabatur, vt putat Copernicus, quod non credo, Romani propterea, & Macedones, & Persæ in Septentrionem, imperium ampliauerunt, & colonias. Hoc autem incertum est. Neque tanta est Romanorum in Boream migratio, aut saltem duratio, & omnium Principum Australium, quanta fuit solorum, Gotthorum in Austrum effusio. Idem euenit in India orientali. Nec vnquam Africani in Italia, sicuti Itali in Africa præualuerunt. Hoc autem ex consilio Dei est, vt inserantur

femina fęcundarum nationum borealium cum ſterilibus meridionalium. Tranſitus autem noſtrorum potius eſt ſecundum longitudinem in imperiorum amplificatione. Quando autem ad Boream, ex alia cauſa trigonorum, & cometarum, fuit: cui contradixit obliquitatis ratio. Poteſt etiam creſcere Planetarum & Lunæ obliquitas. Sed de his in Aſtronomia. Planeta igitur dominator impellet, prout obliquitatis ſuæ ratio poſtulat, in Boream vel Auſtrum, ſicuti latitudo ventos ſuæ poſitionis. Spiritus enim animalis inſtar eſt venti, cuius impulſum ſequi & frænare poteſt mens humana: plerunque tamen ſectatur, teſte S. Thoma. Hi ſeptem dies creationis reſpondent ſeptem millenariis annorum ætatis mundi, vt Dauid, S. Petrus, & Rabbini dicere videntur. Conſiderandum eſt ſemper ſub quo millenario & Planeta ſumus. videmur nunc eſſe in ſexto, & ſub ☿, in Chriſto ſub ☼. vide lib. 6.

De cæteris cauſis, & initiis mutationum, & modis, & veritatibus eorum.

ARTIC. III.

1 SIcut menſis continet multos dies, ſic annus multos menſes, ſic & ſæculum multos annos. Sæculorum autem nouorum cauſæ & initia pariter vt dierum & annorum circulariter currunt.

2 Prima cauſa putatur Cardano, coniunctio capitum Arietis octauæ ac nonæ ſphæræ, quæ fit poſt 36. millia annorũ, vel plures, vel pauciores, vt dicebamus. Putátque ſub Chriſto naſcente celebratam fuiſſe, ſed fallitur, vt patet ex calculo Copernici. tunc enim quatuor ferè gradibus diſtabat prima ſtella Arietis à cardine æquinoctiali. Dubitóque valdè an ſemper receſſerit, quandoquidem Moyſes & Chaldæi & omnia ſæcula priſca à prima ♈ ſtellati, non à Tauro, vt par erat, cæpere æquinoctium, & Aries fuit principium dodecatemoriæ ſignorum. oportuiſſet autem tempore Chriſti elongatum fuiſſe à cardine 30. ferè gradibus, ex quo in Chaldæa ſub Ioue Belo Prometheus Aſtrologiam promulgârat. Quod ſi ſemper receſſit, neſcire nos fatendum eſt, quodnam fuit ſidus ab exordio mundi caput æquinoctij, cum & mundi ætas ſit incertiſſima. Si verò cœpit fieri iſta receſſio ſub Hipparcho, vel paulo antè, vt videtur, propter principatum Arietis ab æuo, mirum eſt, vnde hæc

hæc nouitas absque nouitate maxima in rebus humanis ab eo, qui dixit: Mouebo cœlum & terram, & veniet desideratus cunctis gentibus. & vere sic fuit in aduentu Christi, quem & noua stella sub Hipparcho prænūciauit. hanc in incerto relinquo, sicuti & tempus reuersionis. Hoc tamen certò pronuncio, falli Ptolemæum, & Copernicum, & Alphonsum, & omnes, qui cum Albumasar mundi finem post tot millia annorum sperant. Nam anomaliæ docent Dei nutu, non nostra mensura, moueri cœli machinam. Vide Proph.

3 Secunda causa est reuersio coniunctionis magnæ ♃ & ♄ ad primam triplicitatem, præcipuè in ♈, quæ fit post 795. annos. Tertia est transitus coniunctionum magnarum earundem de trigono in trigonum, quæ fit in 199. annis. Quarta est reditus ♄ ad initium ♈ in 30. annis, & ad quoduis signum cardinale. Quinta est coniunctio ♃ & ♄ in 20. annis. Sexta, reditus ♃ in ♈ in 12. annis. Septima est coniunctio ♂ & ♃ in mensibus 27. Octaua, coniunctio ☼ cum ♂ in mensibus 26. Nona est ♂ cum ♄ in 25. mensibus. Decima, circuitus ♂ in 23. mensibus. Vndecima, coniunctio ☼ cum ♃ in mensibus 14. Duodecima ☼ cum ♄ in mensibus 13. Decimatertia, circulus ☼ in 12. Decimaquarta, coniunctio ☼ cum ♀ in mensibus 10. Decimaquinta est coniunctio ☼ cum ☿ in diebus 58. Decimasexta ☽ cum ☼ in diebus 29. & hor. 10. Decimaseptima est reuolutio ☽ in diebus 27. & hor. 8. Decimaoctaua est reditus Planetæ, vel fixæ, aut coniunctio ad finitorem in horoscopo, vel medio cœli, qui tantam habet vim, quantam ingressus eiusdem stellæ in ♈, vt dicit Cardanus. Nam Planeta sortitur tantam vim, quanta est raritas euentus. Raritatum autem semper est pars trecentesima sexagesima. ergo idem est habere gradum in horoscopo, & ingressum in ♈. Nam ♄ in ♈ post 30. annos intrat, & manet in primo gradu per mensem: qui est 360. pars annorum 30. Sic in horoscopo manet minutis 4. horæ, quæ est 360. pars diei. Similiter ♄ & ♃ manēt coniuncti 20. dies, quæ est 360. pars 20. annorum. Erit similiter idem in omnibus. Sed variatio accidit à viribus Planetarum, & commistione fixarum & aliorum. hæc ille. Nos autem putamus eandem raritatem in eodem puncto idem facere. Constat autem in ♉, & in ♈, ingredi similiter post 30. annos: sed aliud hic aliud ibi fieri, quoniam situs signorum variat actionem.

Decimanona causa est coniunctio ♀ cum ☿, quinque post menses, & dies 3. Vigesima est Solis in puncta cardinalia introitus post tres quosque menses.

4 Harum causarum tardiores & rariores sunt efficaciores, & effectus diuturniores faciunt. Cardanus, quando duæ causæ aut plures concurrunt, multiplicat raritatem effectus vnius causæ in alterius, vt coniunctionis magnæ, quæ fit 20. annis per coniunctionem Solis & Lunæ, quæ in 27. dieb. & horis 8. si simul coniunguntur: si distant pro ratione distantiæ. Sed verò effectus hi variantur adhuc à sequentibus constitutionibus. Si distat semidiametro, multiplicabis dimidium Lunæ motum per 20. si per gradum, quartam partem 38. Secundò multiplicatur magnitudo effectus ex raritate secundum applicationem exquisitam. Vt ♄ habet quatuor vires, Iupiter quinque, Mars tres. Si ergo sunt coniuncti in eodem puncto, multiplicabis tres, quatuor, & quinque simul: & erit effectus ille 60. in robore. At si ♂ distat per gradum minoratur.

Præter prædicta principia mutationum rationem anomaliarum esse habendam, concordiámque eius cum mutationibus magnis.

ARTIC. IV.

1 PORrò Ptolemæus omnium mutationum causas ponit eclipses & cometas. Nos a. omnes præfatas coniunctiones, & addimus eclipses, & Cometas. Itē durationis effectuum causas ponit tempus eclipsis, & cometarū. Nos a. & Cardani regulas nō spernimus, & triplicitatum tempora, & aliarum constitutionum. Tandem addimus anomalias obliquitatis, & excentricitatis, & absidum, & cardinum, & translationis stellarum de dodecatemoria in dodecatemoriam: quæ in cunctis secundum Copernicum fit in 1717. annis. reuersio autem obliquitatis in 3434. putat enim polos librari inuicem, & alterna libratione concuti, vt duplicent motum in modum corollæ intortæ. Sed cum Sol semper sit deprehensus descendere & obliquitas semper minui, & stellæ fixæ semper in posteriora transferri; vtique falsa reputanda est illa reuersio Solis sursum, & ad polos tropicorum, & siderum in aliam viam. Conceden-

cedenda tamen anomalia, quamuis à Tychone negata: sed non semper 1717. ann. quandoquidem non nisi vnam Copernicus obseruauit ab Hipparcho ad nos. Ex vna autem fieri vniuersalis regula non debet. Nec polos sic corollari putandum; nec reuersiones obliquitatum faciendæ. semper enim descendunt planetæ, & obliquitas stringitur, donec figura huius mundi concidat. Interim dico quod lex & imperium, quæ incipit in tarditate anomaliarum durat temporibus longissimis, vt Romanum & Babylonicum. Quæ autem in velocitate, breui crescunt, & mutantur. patet enim quod tempore Ptolemæi fixæ vno gradu in 100. annis incedebant, ex quo cœpit monarchia Cæsarum: & CHRISTVS natus est, eligens sibi tempus primi trigoni omnium optimi, & constantiã anomaliarum. Tempore autem Albategnij 60. annis gradum vnum conficiebant, & tunc velocissima fuit anomalia. Et Macometi lex cœpit in quarto trigono, quæ velociter orbem peragrauit vna cum armis Saracenorum: mox elanguit: nunc autem roborata est ex transitu absidum ☀ & ♀ in ♋. & quoniam ob ☽ & ♂ trigoni natura cum tempore anomaliæ conueniebat. At Caroli Magni monarchia cœpit sub velocitate anomaliæ, quæ non conuenit primo trigono tardo Iouis: idcirco non ita durauit, nec se amplificauit; licèt velociter se erexit. Quæ autem hoc tempore incipiet, si est Hispanica, franget vires Turcarum, & durabit diutissimè, quoniam sub tarditate & trigono tardo, si non fallitur Copernicus, & Tychoni videtur, de quibus alibi. Considera etiam in cunctis planetarum mutationibus, an sint tardi, vel veloces, vel in angulo: vel in succedentibus, vel in cadentibus, vel matutini, vel vespertini. sic enim de velocitate, & duratione iudicabis non imperitè.

2 Datur & alia causa generalis, scilicet exortus nouæ stellæ in octauo orbe. vide cap. 5. art. vlt.

De dominus planetarum & signorum super prouincias & ciuitates agnoscendis iuxta nostra dogmata, quamuis translatis cœlestibus causis.

ARTIC. V.

1 PAtent ex his causæ & initia effectuum sidereorum, sed non super quibus rebus speciatim: neque super quibus regionibus,

nibus, nisi scias cui signo atque planetæ subsint. quod ex Ptolemæi doctrina non satis constitit, cum variati sint mores & vires nationum: neque fortassis ex nostra: sed tamen aliquid certius habemus. Dicam ergo, quod sub æquatore semper ♃ in medio, ♄ in in extremis, ♂ & Venus in intermediis dominantur. Extra tropicos vsque ad 70. gradus priores habet Venus, secundas Iupiter, tertias Mars. At quemadmodum transeuntibus fixis de signo in signum apud Ptolemæum variantur mores, & vires regionum, sic in nostro dogmate, descendente Sole Saturni vis extra tropicos dilatatur paulatim: ac proinde Venus paulò exterius dominium suum, seu limites dominij, defert. Sic Iouis dominium migrat vlterius cum limitibus suis, vt iam ex Italia & Græcia in Galliam & Germaniam incedat, nobisque Venus succedat. Mars autem ad 70. gradum, & vltra peruenit. Sic enim variantur temperies, & aliis conueniunt planetis. Stellarum quoque migratio fixarum plurimum mutat. Quapropter ex his generaliter sic philosophamur.

2 Specialiter autem ex eo, quod, dum in aliquo signo fit eclipsis, vel synodus magna, afficitur aliqua prouincia, scimus quod illa prouincia ei signo subest, vt Bransuicum Capricorno à Reinoldo hac ratione subditur.

3 Dum aliquis planeta afficitur bene vel male, quæ ciuitas vel regio sic afficitur, illi subest.

4 Ex moribus regionis & vestibus & coloribus: iustissimi enim Veneti, & habitu nigro religioso vtentes, Ioui subduntur, & ♄.

5 Ex situ vrbis: nam in aquis Venetia aquaticis datur signis, vt ♓ vel ♋. sic Holandia, & olim Mexicus.

6 Ex eo, quod in fundatione præfuit synodus magna in tali signo: vt ante Venetiarum fundationem fuit in ♎. & in fundatione Lutheranismi, & Rerumpublicarum Suizzerorum, & Grisonum, & Holandiæ, in ♋ & signis aqueis. quæ aquea loca, & deserta, etiam Ptolemæo significant.

7 Ex horoscopo & aphetis erecta figura, vt in genesi.

8 Cum ista desunt ex die, quo mercatus in illa ciuitate celebratur, propterea arbitror Neapolim Tauro subditam, quia in die Lunæ & Veneris fit mercatus Neapoli, & verè vt Luna mutantur, & vt ♀ delitiantur. hæc regula est exilis ex Abenragel: verum additis mo-

tis moribus valet, nec puto Arieti truci Neapolim aſſignandam, vt quidam ſcribunt. Conſentiæ fit mercatus in die Saturni, & vere Conſentini ſunt ſaturnini.

Vtrum autem planeta in diebus dominetur, qui horæ primæ ciuili, vt per tria millia annorum à Chaldæis in Ægyptios & Romanos traditio & vſus habet, dubitat S. Thomas in opuſc. & ait hoc nil ad Theologum: neque enim fidei contradicit, neque fauet. Sed ſi ſeptimana conſtat natura, & hoc quis acceptabit, quod planetis correſpondeat, ſicut & hominum ætates apud Ptolemæum, quæ etiam cum anno & die & menſe ſymbolum habent, vt ſuo loco dicemus.

9 Ciuitas aliquando ſubeſt trigono ſuæ prouinciæ, aliquando alteri ſigno, ſub quo fundata eſt: ideóque vt agnoſcas, an afficienda ſit, trigonum ſcias, & eius geneſim. Quæ ſi deſit, cape Medium Cœli principis ciuitatis, & ſecundum ipſum iudica: nam eadem eſt paſſio & actio principis & vaſſallorum.

10 Erige figuras coniunctionum magnarum & principij ſectarum.

De eclipſium indicationibus & affectione.

CAPUT IV. ARTIC. I.

1 CAuſæ, inquit Ptolemæus, affectionũ ſunt eclipſes & tranſitus ſtellarum in angulis, aut loco eclipſis, aut reſpicientium.

2 Iudicium ferendum eſt ſuper prouinciam, & ciuitatem, quæ ſubeſt loco eclipſis, aut menſtruationi configuratarum ſtellarum ♄ ♃ ♂, cum ſunt ſtationarij: nam quando ſunt in loco eclipſis, vel aſpiciunt illam, vel angulum occupãt, aut oriuntur, aut occidunt, aut culminant, aut imant cœlum, poſſunt ſuper omnes: maxime ſi ſtationarij ſunt, quoniam viciniores nobis, & firmiores ad effectum promouendum: præſertim autem ſi domini ſunt, valent benefici ad bonum, malefici ad malum: præſertim vbi cadunt, vt ♂ & ♄ in ♋. eorum caſu, vbi; Iouis ille, iſte Lunæ; effectus corrumpunt ibi dominantium.

3 Oportet conſiderare, & dictas cauſas agentes, & initia actionum, & genus patientis, & tempus, & locum, & qualitatem effectus, & magnitudinem.

De loco afficiendo à causis sidereis in eclipsi.

ARTIC. II.

QVoad locum dicimus affici prouinciam, quæ loco eclipsis subsit, & ciuitatem, quæ signo subest, aut configuratur eius aphora vel horoscopus, itémue medium cœli gubernatoris, vel principis ciuitatis, vel prouinciæ: præsertim in solaribus eclipsibus, & ibi solum, vbi apparet super terram.

De principio & duratione effectus.

ARTIC. III.

1 AD tempus sciendum oportet erigere figuram, vt in genesi: & considerare in defectu Solis & Lunæ, quot horis æquinoctialibus fit: tot namque annis erit duraturus effectus eclipsis solaris, totidémque mensibus effectus eclipsis lunaris: partibus autem pro horarum partibus.

2 Si eclipsis fit in horizonte orientali, incipit effectus in quatuor primis mensibus, & tunc fortior erit in principio: & paulatim debilitatur per tot menses, aut partes, quot horis aut partibus super terrā potest videri. Si in medio cœli fit, in quatuor secundis mensibus incipiet effectus, & in principio erit debilis, in medio fortis, in fine decrescit. Si in occidentali quarta fit, incipiet in tertiis quatuor mensibus: hoc est post octauum, vsque ad duodecimum pro rata distantiæ ab angulo occidentis: & fortissima erit in vltima sui portione, vt ratio dictat, experientiaque.

3 Putant aliqui pro ciuilium horarum numero ab ortu Solis in eclipsi incipiendum in numero mensium eidem numero respondētium. Sed melius ab medio eclipsis auspicandum tempus, & per quartas iam dictas cum Ptolemæo.

4 Ergo omnes eclipses ostendunt effectum in primo anno ab hora sua: & non potest vllus progredi vltra menses 30. in solari: in lunari vltra 16.

5 Plenilunia, & interlunia, & quadrata in locis eclipsium augent effectus: itidē in locis configuratis, vt in trigono aspectu: minuunt verò si non concordauerint. Similiter planetæ & fixæ concordantes dignitate, vel aspectu, vel exortu, vel cardinatione eo tempore augent:

augent: præsertim si emergunt è radiis, aut sunt in stationibus, aut in ortu. è contra minuunt.

De generibus rerum afficiendarum.

ARTIC. IV.

COgnoscitur genus afficiendarum rerum ex natura signi in loco deliquij, aut in loco cardinali præcedenti, & sequenti eclipsim vel in loco eclipsis: item ex natura stellarum fixarum, atque vagarum dominantium in deliquio, vel cardine.

De signis afficientibus.

ARTIC. V.

1 NAtura signi est, Primo, vt sit masculinum, fœmininum, diurnum, nocturnum, æquinoctiale, tropicum, fixum, commune, imperans, obediens, intuens, & cuiusuis triplicitatis. Secundò considera formam signi, in quo est eclipsis, & in quo sunt stellæ domini eclipsati loci. Nam si est formæ humanæ, super homines erit effectus: si feralis, super feras: si alatæ, super aues: si reptilis, super serpentes & reptilia. Cancer quidem super marinos septentrionales, Capricornus in Australes, Delphinus in aquas & in classes; Aquarius & Pisces in fluuios & fontes. Argo in vtrumque. Tertiò si deliquiũ & dominatores sunt in æquinoctio verno, idest in ♈, indicãt super fructus, ficus, aues, flores, fruges, germina: si in solstitio ♋, super perceptionem & collectionem frugum: in Ægypto super Nilum: si in ♎ æquinoctio, super sata & pabula, & fructus illius temporis: si in ♑ super olera, aues & pisces illius temporis. Nota quod de signis cardinalibus loquimur non in stellata sphæra, sed prout à Sole fiunt. & hæc conuerte decreta in altero hemicyclo, vt decreta ♈, sint in ♎, & ♋ in ♑. etsi in aliis regionibus, prout diximus, loquentes de domibus, cum de formis loquimur, in stellato intelligitur.

De Planetis dominis & fixis erga genus afficiendum.

ARTIC. IV.

1 QVæ stella errans pluribus modis adiungitur loco eclipsis & cardinis domina est eclipsis adiunctio. In primo loco vali-

dior est applicatio: in secundo defluxus, id est corpore, vel radio: tertiò oppositio: quartò quadratum. dico in contrariis, sed in similibus trigonum, & sextile. Quintò antiscum. Sextò æquidistantia. Septimo dominium. sed seriatim, domus, triplicitas, exaltio, terminus.

2 Validior est, quæ deliquij loco & cardinis plus potest: secundò quæ deliquij loco tantum. Si verò æquè dominantur duæ ex respectu, tunc præponitur quæ præualet dignitate, vel cardinalitate, vel secta, & associatione. Directus autem retrogrado non præfertur, nisi in bonis.

3 Fixarum præponitur quæ loco eclipsis adsidet, vel cardini præcedenti, & sequenti. Solet præponi angulus præcedens. At quidem in fixis hoc est verius: in planetis autem sequens, quoniam in consequentia mouentur. quot modis cardines cum Luminaribus, vel ante & post, vel in angulo simul, sed alio, est sidus, diximus in libro primo. memento tamen, vt præferas eam, quæ in meliori angulo, & aspectu, & quæ videtur, & à Sole orientalis, deinde occidentalis.

De alijs indicationibus afficiendorum ex signis cæli specialius.

ARTIC. VII.

1 ÆQuinoctialia signa significationem habent sacrorum, & religionis per accidens & indirectè ex S. Thoma, nec vt causę totales. Tropica aëris mutationum, & in rebuspublicis morum & legum. Multa siquidem fit mutatio à Sole in signis æquinoctialibus, sicuti fit multa per leges & sectas. In tropicis autem extremi sunt calor & frigus, qui in aërem possunt multum, & ponunt actu mutationes animi, afficiendo sensum & appetitum, & quia sunt in quadrato æquinoctiorum, mutant leges factas sub illis.

2 Fixa signa, super fundationem & substructionem ædificiorum, ciuitatum, & similium rerum durabilium, eo quod fixa sunt. At bicorporea super homines & reges & magistratus. super homines quidem & plebes, quia sunt formæ humanæ & communia. Super reges, quia duplices animo sunt, præsertim ex ♐ ferino humanoque: non tamen sic improbos licèt duplices ex ♍ & ♊.

3 Deliquium in orientali angulo indicat in iuuentutem, & fru-

ctus, & initia rerum & ædificiorum: in medio cœli, in reges & templa, & ætatem virilem: in occidente, super senes, auos, mortuos, res vetustas, & statutorum & legum mutationes.

De magnitudine effectus.

Artic. VIII.

1 MAgnitudo deliquij indicat affectus magnitudinem. Nam si tota Luna eclipsatur, totum genus afficitur: si dimidia, dimidium: item plures vel pauci vel mediocres, prout erit.

2 Idem ostendit habitudo configuratorum astrorum: nam vespertini ad solarem eclipsim, & matutini ad lunarem parum operantur, & in paucos: è contra verò multum & in plures. Item dominatores in diametro deliquij afficiunt medium generis: in loco deliquij plus dimidij, tanto plus, quanto sunt orientaliores à Sole, & occidentaliores à Luna. & è contra, eo minus, qui orientaliores à Luna & occidentales à Sole.

De qualitate effectuum ab agentibus in eclipsis dominis.

Artic. IX.

1 QVemadmodum à signo deliquij sumitur iudicium afficiendarum generis rerum: sic à stellis dominantibus in loco eclipsis, & cardinis, commistisque corpore, vel radio, qualitas effectus boni vel mali decernitur.

2 Luminaria sunt authores euentuum, vt principes causæ; cæterique planetæ sunt qualificatores: quibus ius committunt, & interregnum, qui ex sui & commissorum natura qualificant. primus dominus primo, secundus secundo. Primum diximus, qui loco deliquij, & cardinis, dominatur. Secundum qui in cardine & dominatur & aspicit. Tertium qui aspicit & non dominatur. At si nullus aspicit, primus erit, qui dominatur loco eclipsis: secundus qui dominatur loco cardinis: tertius dominus locorum, in quibus sunt præfati dominatores.

3 Fixæ autem similes planetis determinant effectus, vt illi. considerandi sunt non solum planetæ, sed etiam fixæ, & vtrorumque mistiones, & cum locis conuenientiores. Conueniunt autem non solum radio & dominio, sed etiam coniunctione, æquali ascensione,

ne, antiſcio, æquidiſtantia: in circulo poſitionis eodem corpore, vel aſpectu: aut ſi ſimul oriantur, aut occidant, aut culminent, aut iment, vel ex adverſo, vel configuratione alia.

4 Saturnus ergo cum ſolus fuerit dominator, corrumpit frigore generaliter. Particulariter verò in homines facit morbos diuturnos, tabes, marcores, humores, fluxiones, quartanas, moleſtias, tum exilium, inopiam, anguſtias, terrores, mortes, præſertim ſenum, animalia hominibus vtilia, & ſimilia occidit: herbáſque & fructus nobis vtiles, morbificosque reddit: ita vt veſcentes ægrotent. In aëre frigus excitat horridum, glacioſum, nebuloſum, peſtilens, tempeſtates, denſas nubes, caligines, niues noxias, non ſalubres: gignit ſerpentes. In mari & fluuiis hyemes, naufragia, difficiles nauigationes, piſcium penuriam, & interitum, inundationes, voragines aquarum, deprauationes. In terra frugum caritatem, penuriam, vaſtitatem, præſertim vtilium homini, erucas immittit, locuſtas, aquarum inundationes, nimborum impetus, grandinem: vnde fames & morbi, unde pereant homines.

5 Iupiter ſolus generaliter blandè calefacit, humectatque, incrementum rebus conferens. ſed particulariter ſuper homines valens, largitur gloriam, amicitias, tranquillitatem, pacem, rem familiarem auget, corpus animúmque componit, confert dona & beneficia à regnatoribus, quos etiam auget & ornat, magnanimóſque facit, & vniuerſæ fœlicitatis eſt author. Animalium vtilium nobis copiam & bonitatem dat, inutilium mortem & imbecillitatem. Tempeſtates ſalubres facit ventis & imbribus, altrices terreſtrium, & pulchras ſerenitates: fortunat claſſibus curſum, & frugum copiam, & contraria Saturni decretis facit.

6 Mars vbi ſolus interregnat, corrumpit feruore. particulariter in homines ſæuit bellis, ſeditionibus, carcere, populationibus, tumultibus plebeis, iracundiis principum, & ab his inopinatas mortes infert. Dat febres æſtuantes, tertianas; ſanguinis eruptiones, morbos acutos, mortes violentas, præcipuè ætatis virilis. Item ex eo vis, contumelia, iniuriæ, incendia, homicidia, rapinæ, latrocinia. In aëre calidos facit ventos, peſtilentes, tabificos, fulmina, flammas, ſqualorem. In mari ſubitas nauium ſubmerſiones per ventos turbulentos, fulmina & huiuſmodi. Fluuios exorbet, ſiccat

fontes,

fontes, deprauat latices. Animalia nobis vtilia, & fructus, & fruges vsui nostro deditas, aut interficit in germine, & nondum percepta æstu diro, aut percepta per conflagrationem, & deprædationem.
7 Venus sola generaliter eadem quæ Iupiter facit: sed cum venustate quadam speciatim hominibus famam conciliat, honores, gaudia, annos frugiferos: fortunata dat connubia, copiam liberorum, gratiam in coniunctionibus, incrementa bonorum, victum mundum, amicitias gratas potentiorum & principum: item corporis decorem, honestatem, venerationem, reuerentias. Aërem ventis replet temperatis, humidis, fœcundissimis; commoda tempestate, serenitate, imbrium tempestiua immissione, nauibus cursus fœlices, successus lucrosos. Fluminum alueos complet. Animalium vtilium, & frugum copiam, incrementum, commoditatem, bonitatem dat.
8 Mercuris generaliter solus interrex, pro natura stellæ, cui magis configuratur. Est tamen de se impetuosissimus omninò: particulariter in hominibus acer, efficax, accommodabilis offerentibus se rebus; vsurpator latrociniorum, furtorum, piraticæ inuasionis, contrariorum ventorum suscitator: configuratus maleficis, author morborum, siccitatis, febrium quotidianarum, tussis anhelæ, tabis. Item & sacerdotales rationes, & cultus diuinos, & regios redditus habet, & mutationes suis temporibus legum, morum, quæ omnia congruunt cum illis, ac reliquarum stellarum commixtione. Commouet ventos turbulentos, vehementes, instabiles, siccitatem aëris, mobilitates, præsertim quia Soli vicinus, & cursu celer. Tonitrua flammantia immittit, concutit, dissipátque terram, fulgura ciet. vnde perniciosus interdum animalibus, & frugibus vtilibus. Flumina siccat occidens, explet oriens.
9 Igitur, sicuti benefica, fauet nobis, & rebus vsui nostro dicatis, hostilibus verò, & hominibus à recta temperie alienis, nempe barbaris, nocet. sicut malefica, nobis nocet, rebúsque vtilibus nobis; contrariis nociuísque fauet.
10 Sunt enim ☉ & ☽, quasi magistratus: ♃ & ♀ quasi amici interregnant in eorum defectu: ♄ & ♂ quasi rebelles tyranníque: ☿ medius est, habet tamen officia jam dicta peculiaria: sed minora sunt mala à maleficis minùs præualentibus, vti & bona à minus potentibus, beneficis, & è contra.
11 Vbi

11 Vbi peculiari in natura reperta fuerit ſtella, effectiones conſimiles ipſam conſequuntur, vt diximus: vbi aliis miſcetur, effectiones mixtæ.

12 Peculiarem vocat naturam Ptolemæus. Primo ſi ſola imperet. Secundò ſi in proprio ſtatu, & conditione, vt maſculinus diurnus in die & maſculino ſigno orientalis à ☼. Tertiò vel oriens cum ☼. Quartò vel ſuprà terra occidens à ☼. Quintò vel infrà orientalis à ☼ in die. Sextò vel infrà orientalis in nocte. Septimò vel infrà occidentalis.

13 Planetarum ſtatus conſideratur quinque modis. videlicet ad ☼, ad ☽, ad fixas, ad ſignorum naturam, & dominium ipſorum in eis: & ratione mundi; id eſt quartarum, cardinum, & ad latitudinem, vt in primo dictum eſt.

14 Vires ex mixtura Planetarum & fixarum, & eorum paſſionibus, cum Planeta interregnante, & mixtionis decreta ſunt infinita, iudicióque Aſtrologi relinquuntur, qui plus dabit pluribus, & potentioribus & miſcebit.

De qualitate effectus ex patientibus communibus & ſingularibus.

ARTIC. X.

1 SEdulò obſervandus eſt dominantium ſtellarum reſpectus ad regiones & vrbes, in quibus cadit ſignificatio: videlicet, ſi perpendiculares, verticales, horizontales, dominatores. Nam ſubpolares minus patiuntur à deliquiis quàm æquinoctiales. Ergo Africani magis, & Braſilienſes. Item ſi dominus deliquij dominatur regioni, minus nocebit, vt tyrannus ſuis, minùs quàm alienis.

2 Beneficæ cum dominantur loco eclipſis, & cardinis, ſic etiam ciuitati, vel prouinciæ dominantur, nec impediuntur à maleficis, effectus optimos faciunt & maximos. Si autem aliqua conditio deficit, fiunt effectus, pro ratione deficientis. Maleficæ verò ſi dominantur loco eclipſis, & cardini, & regionibus affectis, vel hominibus ſingularibus, & impediuntur à beneficis, minus nocent. Si verò non dominantur loco eclipſis & cardini, & regionibus afficiendis, vel non impediuntur, maximè nocent.

3 Poteſt enim dominari Planeta regioni, & non loco deliquij, & qui

qui cardini tantum præest,& signis,in quibus sunt domini loci deliquij,& respicit solum deliquium. Haly autem considerat concordiam naturæ regionis cum Planeta & discordiam.

4 Particulares homines maximè afficiuntur à deliquiis bene vel malè, quorum loca Luminarium, vel cardinum, fuerint eadem cum illis deliquij. Ineuitabiles verò sunt partiles occupationes. Sed iudicabis pro natura aphetarum. Deliquium in Piscibus solare factum est in anno 1607. vbi ego Lunam & fortunam habeo: & secuta est eductio de ferro,& carceris fossa,& dona,& pecunia multa à proceribus,& auxilia. Prædixerámque futuram ex ea pacem inter Venetos & Summum Pontificem, qui illos excommunicarat, quãdo eclipsis in ♎ præcesserat. Et quidem facta est pax iuxta tempus eclipsis. Interregnabat enim ♃ & ♀: & ambo erant in loco eclipsis in domo xj. Anno 1613. facta est eclipsis in x. ♊ & duos amicos vexauit duriter, qui ibi aphetam habent Solem, licèt alter in ♐ opposito puncto. Interregnauit ☿ repertus in fine M.C. in primo ♋ in quadrato ♂ existentis in ♈ initio. Secuta est mercatorum, scribarum, computistarum,& officialium ruina, carcer, exilia, libelli, accusationes, decrétum tempus. etiam durant. quamplura ab eclipsibus decreta vera quotidie experior.

5 Propterea in loco secundo afficiuntur magis qui habent aphetas in oppositione à deliquiis. Tertiò qui in quadratis. Sed in configuratione trigona, vel sextili bene erit, vel non malè. si eclipsis mala. iudica tamen iuxta aphetę conditiones concordantes,& discordantes. Verum non afficiuntur, nisi homines, in quorum horizonte super apparet eclipsis, vel ciues ciuitatis affectæ ab eclipsi, vt Haly vult.

6 Sciendum, quod priuatio luminis aliquid demit, vnde temperies & fœlicitas, vel intemperies fit. Propterea eclipsis bona malàque videtur Haly: sed alius putat fieri luminis mutationem, non priuationem, quæ bene vel malè afficit. vtrumque tamen verum, quoniam temperies fit talis,& à carentia, & ab additione. Sed profectò nil additur ab eclipsi, sed à cometis. Demitur ab eclipsi: sed interregnantium lumen trahit ad bonum, vel malum, illam diminutionem lucis ordinariæ: vt alias salubris, alias pestilens aer, vapórque fiat, sicut ex carbonibus & paludibus.

Iudicium eclipsium ex coloribus.

ARTIC. XI.

1 SYllogizamus insuper à signo eclipsis colores considerando, & eorum, quæ circa illas colligi solent, vt arearum, quæ sunt coronę Luminaribus & stellis circumfusæ apparentes, & pareliorum, quæ sunt virgulæ coloratæ apparantes in vaporibus aëris, & in obiectis lumen eclipsatum repercutientibus.

2 Est quidem eclipsis Lunæ rubea, solaris, crocea, sed cum vergit ad alios colores, habet de natura Planetæ concoloris. Sed ordinariè lunaris est ♂, solaris ♀, virgularum & arearum, Mercurij.

3 Igitur si vergunt ad nigrum, vel liuidum, significant ea quæ Saturnus affert: si ad candidum, ♃: si ad rutilum, ♂: si ad flauum, ♀: si ad varium, ☿: solum ad motum, & naturam variam, non quia ita coloratus sit. alij autem Planetæ proprios iam memoratos verè habent colores.

4 Si proprietas coloris dicta per tota Luminarium corpora, aut loca obiecta, eadem erit, totam vel plurimam regionis partem afficit. Sin à quacunque parte apparuerit, in illis partibus, in quas se proprietas inclinabit, erit effectus. vt si super Italiam, in illam partem Italiæ, quam spectat color, aut australem, aut borealem, aut medias &c.

5 Fit color dominantem Planetam significans ex accessu & recessu Luminarium ad nodum, vbi eclipsantur: vt considerat Rex Alphonsus. Vt si Sol est in primo gradu à nodo eclipsatus, erit color niger pressus: in secundo niger obscurus: in tertio fuscus: in quarto fuscus in croceo: in quinto fuscus clarus: in sexto fuscus rubeus: in septimo rubeus: in octauo rufus: in nono rufus glaucus: in decimo rubeus glaucus: in vndecimo croceus: in duodecimo croceus albus. Luna verò eclipsata in gradu 180. ab apogæo in lat. m 10. habet nigrum pressum colorem. In distantia 210. 150. nigra. In 240. 20. nigra viridis. In 270. & 90, nigra subrubra lat. m. 3. In 300. & 60. lat. 30. glauca pallens, id est grisea. In lat. 50. pallida grisea. In 330. 30. grisea alba. lat. 60. lat. 90. rufa. hæc ille.

6 Diutina requiritur obseruatio ad ista probanda. Nostræ tamen physiologiæ ratio habet, quòd quò fuerit maior obscuratio, eò ob-

eò obſcurior color: quò minor, eò ad album propenſior. Lux enim contermina clarefacit obſcuratam partem. colores autem variantur ex nigro ad fuſcum, ad purpureum, ad viride, ad croceum, ad rubrum, ad puniceum, ad albidum: & hi omnes in gradus partiuntur claritate & tenebroſitate compoſitos. de quibus alibi.

De cometarum & ignitatum impreſſionum indicatione & effe-ctione.

Caput V. Artic. I.

1 Effectio cometarum, aliarúmque impreſſionum ignitarum martialis ac mercurialis eſt proprietatis: itaque obſeruandi ſunt cometæ, trabes, dolia, tubæ, cadentia ſidera, ſiue in deliquio, ſiue alio tempore fulſerint: adducũt enim bella, æſtus, turbulentias, & quæ ex his ſequuntur.

2 Generaliter ſiquidem afferunt ariditatem, paucitatem aquarum, mortem piſcium, ventos, prælia in locum, ad quem tendunt.

3 Differunt Traiectiones & cadentia ſidera à cometis: quoniam illæ breuiores & minores effectus habent, & celeriùs ingruentes, ſempérque ſunt ad malum, niſi illi fortè vni, qui ſeditionem mouet & vincit. Soléntque hæ eſſe martiales, improbæque. Cometæ autem crines habent circumcirca, aut barbam, aut caudam. Durántque per ſex menſes ad ſummum, effectúſque diuturniores habent pro ſui duratione, & ſequentibus lunationibus, & eclipſibus, vel cometis fauentibus, aut refragantibus.

4 Locus afficiendus eſt ille, qui ſubeſt ſigno, in quo apparet cometa. pars loci naſcitur à caudæ inclinatione. Et ſi diu fulſerit, effectus erit magnus. Si matutinus ad Solẽ, celeriter & ſubito; ſi veſpertinus, tardè incipiet. genus afficiendum neſcitur ex forma cometæ.

5 Decem ſunt in cometa notanda. videlicet color, magnitudo, ſplendor, forma, diuturnitas, ſitus, locus, motus, habitus ad ☼, & ad ſitum mundi.

De colore cometarum.

Artic. II.

1 Color ſignificat, cum quo Planeta conuenit in qualitate & affectione, vt ſi obſcurus & caluus, dat effectus Saturni: quos

 ſuperius

ſuperius deſcripſimus: ſi albus, Iouis: ſi rutilus, Martis: ſi flauus, Veneris: ſi varius, Mercurij.

2. Semper cometa inhæret decretis Martis, Mercuriiſque. Nam etiam cum iouialis eſt, vtiliſque frugibus, & ſanitati, indicat ſimul diſſidia in ſacerdotio, prælia breuia, febres acutas, principum faſtidia. Talis apparuit in Galaxia anno 1533. in ♈ ad Arctos, & ſecuta eſt Henrici Octaui Regis Anglorum apoſtaſia.

3 Cometa ♂ immodicas parit ſiccitates, vt cometa Niphi Inſubriam à Ianuario vſque ad Nouembrem pluuia priuauit, parit etiam peſtes diras, belláque ſæuiſſima. Horum plurima exempla extant in hiſtoriis. Et Haly narrat de cometa in ♏ ſigno Maurorum, qui prælia, regni occupationem, famem, peſtémque illis intulit.

4 Cometa ♀ attonitos dat morbos, paralyſes, febres violentas, hæreticos, ſeditioſos, principes lingua potentes, & ſeditionem in lege venerea Macometi: vt iouialis in Chriſtiana viuentibus ſenſu non ratione duce: vt ſaturninus in Iudaica, & lunaris in gentiliſmo.

5 Cometa ☿ dat fulgura, tonitrua, terræmotus, ventos grandes, ſæuas tempeſtates, nouas artes, pernicioſas ſemper humano generi.

De ſplendore cometarum.

ARTIC. III.

1 SPlendor multus ſignificat efficaces actiones, quas plurimi ſpōte ſequuntur: ideo hæreſiarchæ, & inuaſores alieni regni, ſequaces habent multos. Qui minus ſplendent, minus efficaces ſunt.

De loco cometarum.

ARTIC. IV.

1 CIrca locum nota, Primo in terra, vel mari, vel aquis: item in prouincia, ciuitate. Secundò ſtellas, quæ loco dominantur, quia illuſtrant, & iuuant negotium. vt ſi ſtella comata eſt in ♌ iuuatur à ☼. Fuit in anno 1607. in ♌ Imperatoris Rodolphi horoſcopo ſtella ſaturnina mercurialis, quæ ipſum dominio & libertate & tandem vita priuauit, mouente bellum contra eum Matthia fratre, qui nunc loco eius imperat, à Sole eleuatus ad thronum primū.

Tertiò

Tertiò nota latitudinem à Zodiaco, nam si est in signo ♈ quod dominatur Germaniæ, & Angliæ, tunc iudicabis super Angliam, si est latitudo borealis: è contrà in Germania, si australis. Quartò cum qua erratica fuerit coniunctus corpore vel radio. Quintò cum qua fixa. Sextò in qua parte cœli: nam in oriente iuuentutem indicat: in M. C. reges, templa, viros in occidente senes, res vetustas, mortes rerum, vt dictum est de eclipsi. Septimò in cuius angulo ceciderit: si quidem, teste Haly, quando cecidit in angulo synodi regni filiorum Aben, obiit illo anno Aben Auezir. Sic in horoscopo Rodolphi. Octauo quoad figuras octauus orbis locus est considerandus. velut in ferinis signis contra feras, in humanis contra homines: in Argo super naues, ut dictum est. quoniam à similibus similes res significantur.

2 Locus cometæ non est totum cœli spatium: in quo coma protenditur: sed illud tantum signum, in quo est cometæ corpus, vnde manat coma.

De forma cometarum.

Artic. V.

1 Forma suæ similitudinis habet indicationem: nam si formam habet gladij, qualis fulsit in Hierusalem ante destructionem eius à Tito, vti narrat Fl. Iosephus, bellum indicat, & ♂.

2 Columnaris ♃ refert, & reges, & sacerdotes occidit.

3 Crinita, parua, versicolor ☿. Sic bene caudata, lucida: datque ventos, seditiones, hæreses.

4 Nigra, breui cauda, nullis crinibus ♄ sterilitatem, bella longa, lepram.

5 Lucida, & vultu quasi humano ♀ est indicans post longas discordias, gratum principem, & post mala bonum.

De diuturnitate.

Artic. VI.

1 Diuturnitas magnitudinem indicat effectus, & statum illius diuturnum.

2 Breuitas durationis è contra. Credo etiam quot menses durat, tot annos habere in significatione, nisi ab alia constitutione impediatur,

diatur, aut magnificetur. Nam anno 6. à cometa, qui fulsit ab ortu anno 1260. Tartari Asiam inuadunt.

De tempore effectus.

ARTIC. VII.

1 TEmpus itidem signatur, vt in eclipsi, quando apparet, vel in ortu, vel M.C. vel in occasu. vide quæ ibi scripsimus.

De habitu ad ☀.

ARTIC. VIII.

1 SI orientalis à Sole, initium effectus breui incipiet: si occidentalis, tardè. idem significat celeritas & tarditas motus.

De Situ.

ARTIC. IX.

1 SItus partem declarat terræ, ad quam cauda cometæ respicit. Signum verò terram, & afficiendos: qui ibi habent aphetam vel aspicientem.

De motu.

ARTIC. X.

1 MOtus indicat vnde effectus expectandus sit: vt si ab oriente in Septentrionem tardè, ex oriente pestis, aut lex, aut princeps; tardè item perambulat ad borealium vastationem, quemadmodum fuit significatus Tamerlanus, teste G. Trapezuntio.

2 Qui contra ordinem signorum feruntur, semper mutationem legum portendunt: quoniam sequuntur motum primæ sphæræ Cardano, vel potius, quia contra mensuram rerum humanarum quæ sub deficientia caduca reguntur.

3 Dixit Porphyrius: Si ad Austrum tendit cometa, significat pluuias: si ad ortum, pestem: si ad Aquilonem, siccitates: si ad occasum, anni temperiem optimam, & bona multa. nec vacat ratione.

De figuræ erectione in apparitione cometæ, & varia effectione ex illa.

ARTIC. XI.

1 COmeta plus afficit locum, in cuius ſigno primum apparet, deinde in quo plus ſplendoris, & virium oſtendit: vbi debilitatur, ibi debiliter operatur.

2 Haly obſeruat verum initium cometæ, ſi haberi poteſt, vel locum, in quo eſt in prima Luminarium coniunctione vel oppoſitione poſt eius ortum, ſi ſciri initium non potuit. Tunc erigit figuram pro illo initio, vel Luminarium conſtitutione, quadrangularem, & notat omnia, quæ in eclipſi de dominio & mixtura ſiderum diximus. ibi vide.

Quod cometæ non inaniter putantur afficere res humanas.

ARTIC. XII.

1 NOn modo experientia, ſed demonſtratiua ratio ſuadet cometas ſuper inferiora valere plurimum. Cum enim omnia regantur lucis caloriſque actione; ſitque mundus inſtar horologij benè ordinatus, palàm eſt, quod additio luminis aliquid plus facit, turbátque ordinarias actiones, curſúmque rerum.

2 Data eſſe hominibus etiam tanquam ſigna docent experientiæ. Cur enim in Chriſti ortu cometa tam mirificus effulſit, & in Sanctorum & heroum morte cometæ apparent à ſacris & prophanis ſcriptoribus obſeruati, vt in morte Diui Thomæ, & aliorum. Id notat etiam Calcidicus ſuper Timeum.

3 Non quidem, vt beſtiis ſignificent, efficiuntur, quæ ipſos non conſiderant: neque vt Angelis, meliora ſigna & ſpiritualia cernentibus. ergo vt hominibus, qui corporalia ratione conſiderant.

4 Propterea fiunt cometæ, qui à natura fieri non poſſunt, Angelorum quoque miniſterio, vt fuit in ortu Chriſti, mouens ſe, ſicuti iter Magorum requirebat, & ſtans, vbi oportebat. Item qui per annum durauit in Ieruſalem in forma gladij. Item qui Mexicanis cum duobus capitibus in Hiſpanorum ingreſſu ad ipſos. Caſu autem fieri corpora tam magna, & tantæ admirationis furor eſt putare: cum præſertim à Sybillis, nedum à Balaam, fuerint prædicta, vt Tycho etiam memorat de ſtella noua.

De nouis stellis.

ARTIC. XIII.

1 STellas nouas fieri negant, quoniam Deus cessauit à creatione rerum nouarum: sed nouæ non sunt, quæ ex præcedenti fiunt materia opera intelligentiarum.

2 Hipparchus teste Plinio ante aduentum Christi annis 120. stellam in cœlo observauit, quæ sæculi nouitatem sub Romanis, & aduentum Dei præparauit, & præsignificauit: omnia enim sentiunt creatorem, ait S. Hieronymus. Vnde & Cometes insolitus natiuitatem specificauit, & Luminarium defectus impossibilis mortem.

3 Stella noua sub Tychone anno Christi 1572. apparuit in sedili Cassiopeæ sine crinibus, absq; parallaxi (ergo in stellato cœlo in mense Nouembri facto plenilunio) in die 5. hor. 8. fere post meridiem, in 24. ♏ in meridiano regionis, quæ habet longit. 53, & lat. 62. In primo fuit Iouialis excedens sidera primæ magnitudinis: deinde rufa Martialis: tandem fusca: periit post menses 14. Hanc nihil efficere, nec significare stupidi hominis est credere. Quapropter totius mundi mutationem expectes licet, quoniam in 8. orbe. & in Æthyopissæ signo typo Ecclesiæ secundum Originem, & in 6. ♉ super res diuturnas & ingentes indicans. etiam ponenda erat inter causas generalium mutationum.

4 Igitur stellæ nouæ aliquid maximi plusquam cometæ indicant, & super omnia: sed iudicatio facienda est iuxta datas regulas eclipsium, addendo id, quod proprium est istis.

5 De materia & loco cometarum, & stellarum nouarum, vide quæstiones physicas.

ASTRO-

ASTROLOGICORVM LIBER TERTIVS.

De mutationibus temporum in elementis.

Dicendum esse de mutationibus elementorum à cœlo, & de effectibus harum mutationum.

CAPVT I. ARTIC. I.

SEQUUNTUR iudicia ſideralia eorum, quæ eueniunt ſingulis annis, menſibus, atque diebus, in aëre, aquis & terris, à ſideribus: vnde de abundantia & penuria rerum neceſſariarũ, & de morbis, & ſalute, & peſte hominum, & brutorum, prognoſticamur. Sunt autem primi effectus, vnde præfati ſequuntur, ſiccitas, calor, frigus, humiditas, imbres, ſerenitates, nebulæ, fluctuationes in mari, & in aëre, tranquillitates. Qui iſta prænouit, & illa facilè præuidebit.

De anno, eiúſque principio, & quartis.

ARTIC. II.

1 QVoniam in exordiis rerum, & cauſis, latent progreſſus, & fines, ideo anni exordium prius agnoſcere oportet.

2 Circulo conſtat cœlum, motúſque ſiderum: idcirco vnum non poteſt aſſignari punctum totius principium anni.

3 Sunt puncta quatuor cardinalia, quæ cauſalitatem ſibi vſurpant, non immerito. Videtur quidem Arietis cardo veris eſſe Ægyptiis anni principium, quod & Moyſes admonet, & Virgilius, & alij multi, quoniam ver calidum eſt, humidúmque, iuuentuti & initio conueniens, exortum & incrementum plantarum faciens.

tuncque dies incipit noctem exuperare. At Græcis Cancer æstatis cardo, principium est anni, quoniam tunc longissimus dies, nobisque Sol propinquissimus. Hebræis autem Libra, autumni cardo, exorditur annum, putantibus mundum maturis cum fructibus natum, & quia tunc fruges veteres condimus, & nouas serimus. Romanis tandem cardo Capricorni celebratur, vt anni principium, quoniam tunc dies & lux incipit crescere, nobísque propinquare.

4 Quoniam autem frequenter cardinalia puncta latent, & ante omnia principia præparationes præcedunt, vtique præcedentes Luminarium immediatè considerandæ sunt oppositiones, aut cōiunctiones. ex his enim licet de tota quarta prognosticari, sicut ex cardinibus: singuli autem cardines super suam quartam indicationem habent.

5 Romani autem, Plinio teste, faciunt quatuor anni quartas ex occasu & ortu fixarum: siquidem cum Fidicula occidit mense Februario, inchoant Fauonij flare dies multos, & aperitur ver, confirmatúrque emergente zona Orionis: & terra pullulat Neapoli in die 57. à bruma, alibi prius, alibi posterius. Ab æquinoctio verno die 48. ortus Vergiliarum inchoat æstatem, & flant Austri. A solstitio æstiuo die 25. ferè ortus Caniculæ auget æstum, commouet maria, canes in rabiem agit, flant etesiæ, sed post modum sub occasu Fidiculæ autumnat die ferè 43. ab solstitio, & flat Eurus. Ab æquinoctio autumnali die ferè 46. in occasu Vergiliarum inchoat hyems, de qua magis prognosticantur ex occasu Orionis, & flant Aquilones.

6 Equidem plurimum posse fixas arbitror suis temporibus: quartas autem à cardinibus certiores esse experior. fixarum quidem ratio diu eadem est, at cardinum variatur fermè semper: neque ortus fixarum ab eorum indicatione prorsus non pendet.

7 Quoniam chronologia nulla certum dat principiū mundi & anni, vt alibi probauimus, prognosticabimur à quatuor dictis initiis.

De quartis anni speciatim.

ARTIC. III.

1 OPortet principia quartarum anni obseruare, & figuras erigere, vt in genituris, & præcedentes lunationes, & dominia stellarum

larum in loco cardinis,& plenilunij,vel interlunij præcedentis, & in cardinalibus angulis figuræ. vt dictum est de eclipsi.

2 Intensiones verò & remissiones ex dominantium stellarum natura, cuiusque modi, ac constitutionis, effectionem illæ habeant perdiscere oportet.

3 Plenilunium, aut interlunium præcedens, indicat super quartam anni, & omnia plenilunia: si præcessit plenilunium, super menses: si verò interlunium, interlunia. At si præcessit eclipsis, quamuis non immediatè, ipsa iudicabit de quarta; præcipuè si eo tempore eius effectus indicatur, vt dictum est in secundo libro.

4 Fiunt incrementa, & decrementa, à sequentibus aspectibus planetarum cum Luminaribus, & cum fixis, & inter se, ac iuxta naturam signi, & prout concordant, aut discordant cum cardinationibus, & lunationibus quartarum. quæ enim concordant necessarium producunt effectum significatum: quæ discordant, aliquid vmbratile, vt pro pluuia humiditatem roridam, &c.

5 Quando sidera conueniunt in natura cum quarta anni, vt ♀ cum vere, ♂ cum æstate, ♄ cum hyeme, ♃ cum æstate & vere, ☿ cum autumno, augent decreta illius quartæ: quæ discordant, non faciunt, quod pollicetur: neque enim ♄ in Cancro hyemabit, sed aêrem temperabit. sic dices in regionibus: hyemat enim in Italia, temperat in Numidia.

Iudicium ex quartis anni specialius.

Artic. IV.

1 Cum ingreditur Sol aliquod ex punctis cardinalibus, respice vbi Luna sit. Nam si propinqua Soli & infra terram, siccior erit constitutio: si remota super terram, humidior: si mixta Ioui, aër serenus, temperatus, clarus: si Veneri, humidus, pluuiosus: si Saturno, frigidissimus: si Marti, percalidus, & nebulosus.

2 Eadem ratio est de fixis Lunæ configuratis eo tempore.

3 Considera & dominos loci Lunæ, & eorum constellationem ex natura, mixtione, & signis.

4 Quod si cardinis puncta exquisitè non habes, hæc eadem considerabis in præcedenti lunatione; & ego horum certam habeo experientiam.

5 Planetæ retrogradi maximè suas vires ostendunt. citimi enim sunt terræ.

6 Venus, Mars, & Sol cum partem cardinis occidentalis hora æquinoctij ingrediuntur, maximas aëris mutationes faciunt: itidem Luna cum occurrit planetæ cardinanti in occiduo cardine æquinoctij. sic in cæteris.

De iudicio quartarum anni & mensium, & signorum natura, & fixarum.

CAPUT II. ARTIC. I.

1 FAc tibi tabulam ortuum & occasuum fixarum in tua regione: & obserua per plures annos quem ventum, aut frigus, aut calorem, aut tempestatem facit singularum ortus, occasus, & ad Solem ratio. & sic poteris per plures annos prognosticari, donec in aliud signum transeant. Requirunt aliqui obseruantiam 30. annorum pro Saturni & planetarum configuratione cum fixis, & earum effectibus peruestigandis.

2 Signorum proprietates à Ptolemæo sic describuntur.

♈ quia signum æquinoctiale, generaliter est tonitruosum, & grādinosum: particulariter hoc intēditur, & remittitur pro natura errantium in eo. Priores partes, imbres & ventos cient: mediæ temperatæ: extremæ æstuosæ & pestilentes. Septentrionale spatium æstuans & corrumpens: australe glaciosum, & frigidiusculum.

♉ generaliter subcalidum: particulariter priores partes, vbi Vergiliæ, turbulentæ sunt, ventosæ, nubilosæ: mediæ humectantes frigidæque: postremæ, vbi suculæ, igneæ, fulgurosæ, fulminosæ. Septentrionale temperatum. Australe incertum.

♊ vniuersaliter temperatum. In primis partibus humidum corrumpens: in mediis temperatum: in extremis incertum mixtúmque. Septentrionale, ventosum, terram concutiens: australe, aridum, æstuosum.

♋ vniuersaliter serenat & æstuat: particulariter, in principio iuxta Præsepe suffocat, terras quatit, caliginem effundit. Medium temperatum: extremum ventosum. In septentrionali & australi spatio, igneum, corrumpens, æstuans.

♌ vniuersaliter æstuat, suffocat: particulariter principium suffocans

cans & æstuans. Medium habet temperatum, finem siccum. A Septentrione instabile igneúmque: ab Austro humidum.

♍ vniuersaliter humidum, tonitruosum: particulariter in principio calidiusculum, corrumpens: in medio temperatum: in fine ventosum. Septentrionale ventosum: australe temperatum.

♎ vniuersaliter varium, mutabiléque: particulariter in principio, & in medio temperatum: in fine aquosum. Septentrionale ventosum: australe siccum, ac pestilens.

♏ vniuersaliter tonitruosum, igneum: particulariter in principio ningit: in medio temperatum, in fine æstuosum. In septentrionali æstuat: in australi parte humectat.

♐ generaliter ventosum: particulariter in principio humidum: in medio temperatum: in fine igneum. Ad Septentrionem ventosum: ad Austrum humidum, variabile.

♑ generaliter humidum: in principio æstuans, & corrumpens: in medio temperatum: in postremo pluuiosum: in boreali & australi parte humidum corrumpénsque.

♒ generaliter frigidum, aquosum: particulariter in principio humidum: medio temperatum: fine ventosum. Septentrionalia æstuantia: australia eius niuosa.

♓ generatim frigidum, ventosúmque: speciatim in principio temperatum: in medio humidum: in fine æstuans. situs borealis ventosus: australis aquosus.

Examen decretorum Ptolemæi de natura signorum.

ARTIC. II.

1 HÆc habemus ex Ptolemæo de signorum proprietatibus, in quibus ad duo videtur respexisse: videlicet ad Solis effectiones, in singulis signis, & hoc quoad generalia. Reuera enim in ♏ tonat: in ♐ ciet ventos: in ♑ pluit, &c. quoniam vires Solis relatæ ad climata nostra sic se habent, vt vbi vicinus, immittat feruorem; vbi remotus, vapores crassos facile in humorem conuertibiles; in mediis distantiis vapores mediocres, ex quibus fiunt venti, vt diximus in Physiologia. Secundò respexit ad particulares naturas stellarum in singulis signis. Propterea enim ♋ principio suffocationem dat, quoniam ibi erat Præsepe: & primis partibus ♉ turbulentiam nubis,

nubis, & ventos adſcribit, quoniam ibi erant Vergiliæ. Et ſic facit in ſpecialibus decretis ſpeciales ſtellas, & earum effectus, conſiderando.

2 At quidem videtur Ptolemæus deliquiſſe dupliciter. Primò quoniam non vbique iſta ſigna, quæ deſcripſit, effectus pariunt: ſed aliter ſe habent ex diametro vltra æquatorem ad Auſtrum: aliter ſub æquatore: aliter ſub polis. Doctrina ergo eſt inſufficiens. Secundò errat, quoniam fixæ tranſeunt de ſigno in ſignum, & quæ ſub Ptolemæo erant in ♈, nunc ſunt in ♉; quæ in ♉, nunc in ♊. Quapropter ex ſtellarum proprietatibus non tradit perennem Phyſicam, ſed fortaſſe in generalibus tantum, quod expoſitores non ſatis intellexerunt.

3 Reſpondet Cardanus hanc doctrinam eſſe perpetuam, quoniam iſtæ proprietates in nono orbe deſcribuntur (quem nos nullum eſſe dicimus, ſed ſolum ſpacium non ſtellatum) putátque etiamſi ſtellis careat per ſe, & quia migrant de ſigno in ſignum, remanere impreſſiones ab octauo orbe ſub Ptolemęo impreſſas in nono: & ſic certam fieri philoſophiam.

4 Sed nimis hallucinatur homo ſapiens. ſpatium enim illud expers eſt paſſionis nobis. Cœlum verò in ſpatio ſimiliter Ptolemæo ſequenti Ariſtotelem, qui introduxit quintam inalterabilem naturam. At eſto quod ſtellæ imprimant in cœlo calorem & lucem tunc quando migrant, & aliæ ſuccedunt, calor prior & lux migrabit: vel, ſi remanet, ab alio aduenientium ſtellarum trahitur in aliam temperiem, & vires. Non ergo facient ſigna, quod prius. Profectò nec tellus à calore affecta alterius caloris aduentu eoſdem effectus edit. quantò minus cœlum aut ſpatium immutabile?

5 Nos igitur ſatisfecimus ad primum, cum in oppoſita ſigna virtutes generales ſub antarctico hemiſphærio tranſtulimus, & cum ſub æquatore Planetarum domos diſtinximus, & ſub polis aliter atque aliter circa particulares virtutes conſimiliter philoſophamur. Nunc ſtellæ martiales in æquatore æſtum dirum faciunt: in ſubpolaribus minus caloris: in mediis mediocriter. Sic dices de ſaturninis, & iouialibus, pro ratione. Item pro natura Planetæ dominantis in ſingulis climatibus vires generales atque ſpeciales modificari contendimus. Aliter n. in medio iouiali climate turbant Vergiliæ

inferiora,

inferiora, hoc est modicè, & temperatè: sub venereo nimis flant: turbantque sub martiali, & procellas addunt, & fulgura: sub saturnino grandinabunt, tonabunt. hoc autem ex obseruationibus in singulis regionibus quasi in tabella poni debet, vt dictum est. Proptereáq; in aliis signis etiam aliter afficient.

6 Ad secundum respondemus, naturam omnium signorum circa specialia haud perseuerare, sed circa generalia tantum. Sic n. nunc Sol facit ver, & veris proprietates in ♓, vt olim in ♈: & æstatem in ♊, vt olim in ♋. sic de cæteris. Proprietates a. quartarum anni à Sole fiunt: à Planetis & fixis modificantur. Propterea igitur dicam circa specialia variatam esse naturam signorum. Non n. Aldebaran ita obnubilat, turbátue cœlum, nunc in 5. ♊, vt olim in 7. ♉: quia generaliter ♉, propinquior hyemi, frigidior erat ♊, qui plus æstatis habent. Ergo calor ex Aldebaran plus attenuat aërem & nubes. Cum ergo prognosticamur, hoc attendere debemus, vt augeamus vires fixarum, vel minuamus, prout in signum calidioris temporis, vel frigidioris, transierunt, aut temperemus. Itémq; prout concordat magis, vel discordat signum sequens.

Prognostica ex quartis anni: & prius de vere.

CAPUT III. ARTIC. I.

1 Signa multæ humiditatis in vere habita ex ingressu ☉ in ♈, & ex præcedenti lunatione, & fixarum exortu, ex parte, decernunt putredinem fructuum, & herbarum copiam inutilium. Item si præcessit hyems frigida, & ver pluuiosum, in æstate febres & lippitudines exuberabunt, dum humores incalescunt concepti, & soluuntur, magis autem si & in æstate pluet.

2 Signa caloris multi citam floritionem & fronditionem, fructus specie pulchros, non autem sapore & odore: item acutos morbos.

3 Signa frigoris & siccitatis significant pruinam casuram in nouilunio sub fixarum exortu, vel in cardinatione. Et fient paucissimi fructus & nihil vini: & quidem si hyems austrina præcessit, etiam humores crassi ab hyeme, congelantur in vere, qui liquescunt ab æstate. Vnde raucedines, & biliosis lippitudines, & mulieribus dysenteria, senibus stupor sequitur.

4 Signa siccitatis dant paucos fructus & bonos, & nullum frumentum.

5 Si-

5 Signa frigiditatis fructus serotinos, & vt dictum est.

De æstatis prognostico.

ARTIC. II.

1 ÆStas pluuiosa æstiuos fructus putrefacit, inopiam frumenti facit, morbos pestilentes, catarrhos suffocatiuos, dolores oculorum, fluxus alui.

2 Æstas siccior penuriam dat frumenti, fructus æstiuos salubres, mortem piscium, acutissimos morbos, præsertim biliosis, insaniam, & aridam lippitudinem.

3 Æstas calidior morbos acutos multósque, copiam fructuum æstiuorum, febres ardentes, deliria.

4 Æstas frigida incolumem annum, fructus serotinos.

Autumni prognosticum.

ARTIC. III.

1 AVtumnus humidior putrefacit vuas, vináque facit vere deprauanda: & sequitur in futuro anno frumenti penuria. Item rheumata, & quartanæ. Et si præcessit æstas borealis, dabunt simul hyemem morbificam cum dolore capitis, tusses, raucitates, tabes, qui humores multi collecti, sunt ab hyeme aucti.

2 Si siccior, erit penuria milij: & si præcessit etiam sicca æstas, bona valetudo erit pituitosis & mulieribus: at biliosis infesta, cum mania, delirio, &c.

3 Si calidior, morbosus, & malus. Vina dulcia erunt omnia ferè, citò maturescent oleæ, castaneæ, glandes, myrti, herbáque multa.

4 Si frigidior, iactura fiet autumnalium fructuum in copia, gratia, & sapore: & herba modica, oleráque vsuaria dura, pabula arentia, cruditas, assideratio.

5 Post hyemem borealem, & ver australe, & siccam æstatem, sequi solet Autumnus perniciosus omnibus, præsertim pueris, & in ventre cruditates, & in capite lippitudines, & in pulmone excrementa.

Progno-

Prognosticum hyemis.

ARTIC. IV.

1 HYems frigidior & ſiccior laudatur, frigidiſſima occidit arbores calidas natura, & feras, pecudes, ficus, perſica, citrea: ſi plus ſæuiet etiam oliuas, chryſomela, ceraſa.

2 Hyems calida humidáque inſalubris, ſegetibúſq; inimica, plena doloribus articulorum, exuberantibus motiſque humoribus. Herbis abundabit inutilibus. Olera erunt multa, & piſces. Florebunt citò plantæ, præſertim amygdalæ. Quod ſi frigus ſequetur, flores arebunt, ſteriliſque ſequetur annus.

Appendix variorum prognoſticorum in quartis anni.

ARTIC. V.

1 OMnis immodica intemperies, mala: item peruerſio temporum: item nimia æqualitas: item inæqualitas multa.

2 Ventorum multitudo, noxia fructibus, paucitas ſegetibus. Trãquillitas totius anni peſtilentiam ſolet afferre, quoniam calor perſeuerans fuliginoſos vapores accumulat.

3 Synodus Luminarium in æſtate calidior, quoniam tunc nobis imminent ſimul: ſed in hyeme calidior eſt oppoſitio: tunc enim Luna nobis culminat.

4 Idem dico de Planetis calidis, & contrarium de frigidis.

5 Galaxia ad fruges lacteo humore ſcatet, tranſit, per ♑ & ♋. ibi Aquila borealis, & canicula auſtralis, ſunt in commiſſuris. In horum ſiderum exortu, ſi ſit plenilunium in æſtate ſolum, in noctibus ſerenis, & interlunium in hyeme, carbunculus, & vredo, & rubigo fit, algente Luna, & amaritudine replente lacteum humorem, enecátque vt puerperium conſequentes fruges, ſeu hybernas, ſeu autumnales.

6 Idem ſi accidat in exortu Vergiliarum, oleas, & vites perimit, teſte Democrito, præſertim ſimul Arcturo occidente.

7 Idem euenit in exortu veſpertino Aquilæ, & occaſu, ſi fiat plenilunium.

8 Cum maleficæ præſertim ſimul ſigna borealia obtinent, magis autem cardinalia, ac Sole cardines intrante, fit penuria frumenti,

& omnium bonorum terræ in regionibus ad Arcticum ſpectantibus: magis autem ſi in ♋. vbi vtraque cadit, è contra in Antarcticis vbi obtinent ſigna auſtralia.

9 Similiter dum beneficæ culminationes faciunt in ſignis borealibus bona terræ augent nobis: è contra auſtralibus, his qui vltra æquatorem. Temperauit Deus mundum, ne ſemper bona omnibus exuberarent. Vidimus præteritis annis dum ♄ ex ♈ in ♎ meauit, annos ſteriles: dum ex ♎ in ♈ abundantes.

10 Dum retrocedunt Planetæ omnes in hyeme, qui ſunt telluri propinquiores, & diutius imminent, fit hyems percalida: æſtas verò feruida, ſed prout retrocedunt: ſemper enim in oppoſitione Solis. Ideo in hyeme in zenith: in æſtate verò elongantur. addunt tamen ſemper calorem cum præſertim plures retrocedunt.

De menſium prognoſticis.

CAPUT IV. ARTIC. I.

1 POſt quam de anno & eius quartis prognoſtica peregimus, nunc de menſe dicere oportet, qui quartam ſingulam ſequitur.

2 Menſis conſtitutio ex interlunio ſequenti quartæ cardinationem, ſi præceſſit interlunium, vel ex plenilunio ſequenti, ſi præceſſit plenilunium, introitum Solis in cardinale ſignum, in primis attendenda. ſignificat enim ſuper totum menſem.

3 Conſiderandi ſunt & anguli ſequentes locum interlunij, vel plenilunij, & ſtellæ dominantes in loco cardinum, ſeu angulorum, & interlunij, aut plenilunij.

4 Item applicationes, & defluxiones Planetarum, & eorum proprietates.

5 Nec non & locorum.

6 Et quos ventos quæque ſtella, & quæque pars ſigni, in quo ſunt, excitat.

7 Item in qua latitudine eſt Luna. Ex his omnibus miſce iudicium.

8 Ergo primo conſideratur natura loci cardinis & Luminarium: vt ſi mobile, fixum, commune, vernale, æſtiuum, &c. & qualitas ſigni & partis & latitudinis. Secundò natura ſtellarum dominantium

tium in loco Luminarium, & cardinum, vel applicantium, & defluentium. Tertiò quos ventos cient. vt ♄ orientales, ♂ occidentales, ♀ australes, ♃ boreales. Quartò trianguli signorum: nam primus mouet ventos inter Septentrionem, & Occidentem: secundus inter Orientem & Austrum: tertius inter Boream & Orientem: quartus inter occasum & Austrum. Quintò inclinatio Lunæ ad Boream vel Austrum, & pro regionis qualitate: nam Boreas Lybiæ calidus, nobis frigidus.

De quartis mensis.

ARTIC. II.

1 HAbet mensis sicuti annus quatuor quartas, non ex signis, sed ex aspectibus ad Solem. Luna enim ad Solem, est mensis ad annum.

2 Habet intensiones, & remissiones, ab initio vniuscuiusque quartæ, donec mutetur aspectus: sed omnis quartæ principium indicat super totam, vt Solis cardinationes in quartis anni. Cæteri aspectus augent, vel minuunt, vt lunationes in quartis anni.

3 Ergo non modò singularum quartarum status, sed & sextiles, & trigoni, sunt considerandi. In celeribus verò negotiis etiam duodecimus aspectus, & octagonus non spernitur, vt in primo libro scripsimus.

4 Item aspectus Planetarum: etenim ex horum natura proprietas effectus deprehenditur, respondens familiaritati stellarum aspicientium, & signorum, erga aërem ac ventos. Sæpissime verum, quod Luna aspiciens aliquam stellam in synodo, aut diametro, producit eundem effectum, cum in eiusdem stellæ aspectum alium deuenit, quem à principio, nec nisi noua longè fortiori constitutione fallit.

5 Præterea considerandi sunt tres dies ante vel post syzygiam. hi enim sunt indices omnium tempestatum. Quippe qui Lunam cum aliquo Planeta configurant, indicante mutationem, quam syzygia in actum deducit. Tunc autem Luna distat à Sole octagono aspectu.

6 Primò igitur consideratur Luminarium congressus. Secundò dies quarta antè vel post, & tunc situs Lunæ ad Planetã, & latitudo.

Tertiò aſpectus trigonus, & ſextilis, qui poteſt ſuper ſeque͂tes dies: ſed ſi ſunt fortes, poteſt ille ſuper decem, iſte ſuper quinque. Deinde quartò quandoque quarta ſequens. Quintò ſyzygiæ Planetarum inter ſe, & cum Luminaribus in quatuor punctis menſis.

7 Quo pacto Luna in quatuor quartis ſuis quatuor anni tempora æmuletur in quatuor qualitatibus dictum eſt prius.

8 Quod lunatio ſuper terram plus poſſit quàm infrà notificauit eclipſis.

De dierum prognoſticis.

CAPVT V. ARTIC. I.

1 DIurnæ intenſiones, & remiſſiones habentur ab ortu & occaſu fixarum matutino, veſpertinóque, quo particularem ſtatum ad ſui naturam plerunque conuertunt. vt occidentibus Vergiliis flat Africus ſequenti die. Eteſiæ autem octo dies ante Caniculam, & durant diebus quadraginta: & poſt hos Auſtri vſque ad ortum Arcturi: poſt hunc Eurus. Fauonius autem in Fidiculæ occaſu ver aperit, perſeuerátque diebus octo, vt ſupra.

2 Ortus matutinus eſt fortior, deinde veſpertinus, deinde occaſus matutinus, & tandem veſpertinus.

3 In diuerſis regionibus diuerſa operantur, & diuerſo tempore, quoniam alij ſunt horizontes: nec in eadem ſemper idem ob aſpectum Planetarum alium. Item quædam vno die, quædam pluribus poſſunt, vt Canicula 30. Arcturus 10.

4 Planetarum ſyzygiæ mutant dies.

5 Cum Luna ad horoſcopum plenilunij vel interlunij peruenit, mutatur aer plerunque.

6 Item cum peruenerit horoſcopus plenilunij, vel interlunij per directionem ad Planetam in illis dominatorem, largiendo 13. gradus, & m. 11. pro vnoquoque die.

7 Ingreſſus Planetarum in ſigna ſui caſus tempora mutant.

8 Coitus multarum ſtellarum & cum fixis præſertim in aſpectu Luminarium, & horum configurationes, neceſſariò tempus mutant.

Prognosticum ex syzygiis planetarum speciatim: & primo ex ♄.

ARTIC. II.

1 SAturni cum ♃ coniunctio pro qualitate signorum & stellarum pluribus diebus afficit aërem serenitare, vel pluuia, vel ventis: præsertim consensu Luminarium. At in oppositione minus. In quadratis minus. In trigonis minus. In sextilibus minimum.

2 Saturnus & ♂ pro signorum tribus diebus ante, & tribus post, natura: sed propriè grandinant. & graduabis aspectus, vt suprà.

3 Saturnus cum ☉ coniunctus, vel oppositus, vel quadratus persæpe grandinat: sed semper paucis diebus infrigidat aërem, magis minúsque pro qualitate signorum.

4 Saturnus cum ♀ coniunctus imbres & frigora dat propriè: sed tamen pro qualitate signorum, & temporis quarta. semper hoc intellige, & aspectus gradua.

5 Saturnus cum ☿ pro signorum qualitate operatur, cum sit ☿ anceps: ventos tamen frigidiusculos expecta pro tempore, & lunatione.

6 Saturnus cum ☽ semper infrigidat, & pro tempore pruinam & gelu, vel res multum, &c. prognosticaberis.

Ex ♃.

ARTIC. III.

1 IVpiter & ♂ coniuncti propriè pluuias, fulgura, & fulmina: sed pro qualitate signorum, & propinquitate, & conditione, & configuratione.

2 Iupiter cum ☉ flatus pulchros, & serenitates perseuerantes, nisi subsequentes aliæ constellationes impediant. Sed graduabis aspectus.

3 Iupiter cum ♀ serenitates facit, & in signis aqueis mites pluuias, & rorem.

4 Iupiter cum ☽ per se serenat, & ventos facit: sed pro signorum qualitate.

Ex ♂.

ARTIC. IV.

1 MArs iunctus cum ✵ in aqueis imbres, tonitrua, & fulgura dat: ſed pro tempore & ſignorum proprietate, & aſpectus fortitudine.

2 Mars iunctus cum ☿ ventos cum impetu: ſed pro ſignorum qualitate.

3 Mars cum ☽ per ſe nubes rubras dat: ſed pro ſignorum qualitate, & ſtellarum, quibus Luna applicat.

Ex ♀.

ARTIC. V.

1 VEnus cum ✵ humidum tempus. reliqua pro qualitate ſignorum.

2 Venus cum ☿ ventos auſtrales: ſed pro qualitate ſignorum.

3 Venus cum ☽ proprie imbres & frigora: ſed pro ſigno & tempore.

Ex ☿, cum quibuſdam notandis.

ARTIC. VI.

1 MErcurius cum ☽ pro qualitate ſigni.

2 Iudicamus ex Luminarium congreſſu, ſicut dictum eſt, neque enim vnum ſignificant.

3 Planetæ abſque fixis, vel tribus ſuperioribus, parum mutant, exceptis Luminaribus.

Prognoſticum ex apertione portarum.

ARTIC. VII.

1 APertio portarum dicitur ab Aſtrologis, cum planetæ qui habent domos omnino oppoſitas copulantur, vel configurantur: cum enim ſint oppoſitæ naturæ & conditionis aliquid noui efficiunt in inferiora.

2 Igitur apertio portarum triplex eſt. Prima Solis & Saturni. Secunda Iouis & Mercurij. Tertia Martis & Veneris.

3 Prima infrigidat aërem, turbátque omnino. Secunda ciet ventos. Tertia imbribus & fulgure celebratur.

4 Tri-

4 Tribus fit modis apertio portarum. Primò quando planetæ dicti coniunguntur, aut opponuntur, aut quadrantur. Secundò quando aliis aspectibus, & antisciis, vel aliorum communione communicantur. & hæc minor. Tertiò quando Luna applicat superiori separata ab inferiori. præsertim si superior & inferior sese aspiciant. Vt ♄ existente in 29. ♒, & ✹ in 27. ♏, & ☽. in 27. vel 28. ♌, est apertio portarum maxima, præsertim in stationibus. itidem in eodem signo.

De horis dierum prognosticum.

CAPUT VI. ARTIC. I.

1 Sicut sæculum in quatuor trigonos, & annus in quatuor quartas, & mensis in quatuor partes cardinales: sic dies in quatuor diuiditur quartas correspondentes anno & mensi factas in quatuor cardinibus. videlicet mane, meridies, serò, media nox, in quatuor angulis accidentalibus.

2 Sub æquatore vnus idémque ventus flat ab ortu in occasum circulariter nocte ac die, quoniam Sol suo calore sic circumducit aërem, & aquas maris. paruæ varietates fiunt in extremis.

3 In quatuor quartis Sol sexhoraria diuisione 24. horarum tumefacit maria: quoniam vbi præsens est calor æstuat, & crescit aqua, & per latera diffunditur: & in opposito puncto occursantes, eleuantur, vt simul sub præsentia & absentia Solis fiant eleuationes, vti in olla bulliente eleuatur aqua igni proxima, & quæ remotissima ad ansas simul, in lateribus verò deprimitur. Cumque Sol mutat quartam fiunt eleuationes & depressiones subsequenter vsque-quo perficiatur circulus.

4 Non est Luna causa horum motuum, vt Ptolemæus putat, cum non tantum possit, præsertim in synodis, priuata lumine, & in oppositis punctis: sed Sol. Luna autem motum regit Oceani crescentis quindenis diebus, vti Luna, & totidem decrescentis. vide nostram Physiologiam.

5 Sicut Sol facit in mari sub æquatore, ita in aëre. & sicut fit incrementum & decrementum sexhorarium in mari: ita in aëre: & varietates aliæ ex planetarum mixtura suboriuntur, & fixarum. Palam enim manè flat aura ab angulo orientali, Sole vapores in aërem

aërem attenuante, & in feruorem agente. Similiter in ſero ab occaſu ad nos, & ad Antipodas. In meridie verò quieſcit aër, quoniam in eo eſt principium centrale feruòris, non fuga aëris feruentis: & in mari excitatur æſtus, quoniam directus Sol plures generat vapores.

6 Extra tropicos verò fiunt venti pro acceſſu & receſſu Solis conſimiliter.

7 In angulis autem, pro Lunæ latitudine ad Boream, & in Auſtrum, dicit Ptolemæus. at ſi Luna eſt ſub terra quid poteſt? fortè dum ſuper terram inclinat vaporem ſolarem ad ſuam latitudinem, vel ex ſua impellit, addendo antenuationem & feruorem.

8 Videtur perſeuerare conſtitutio ſexhoraria, vt ſicut cœpit dies in ortu Solis, ita duret vſque ad mediam noctem: ex media nocte ad mane.

9 Configuratio planetarum in his cardinibus, & fixarum, variat diem ſecundum ſui naturam. Eſt enim ♄ frigiditatis, ♃ & ☿ ventorum, ☀ caliditatis, ♂ imbrium cum tonitru, fulgure, coruſcatione, & grandine: ☽ hæc omnia defert.

10 In planetarum congreſſibus ſuperior eſt qui plus dignitatis habet in loco coniunctionis, magiſque conuenit cum ſtellis iuxta poſitis. Secundò qui plus in cardine ſequenti. Tertiò velocior mòtu. Quartò proximior angulo. Quintò qui latitudinem habet borealem nobis, auſtralem auſtralibus. Sextò qui valet plus in loco Luminaris ſuper terram poſiti.

11 Conſiderandæ ſunt ſimul primo generales cauſæ priores, ac poſteriores, deinde particulares. Tunc enim effectus certus & magnus, cum generales ſpecialibus conueniunt idem ſignificantibus. Incerti & parui, cum non concordant. iudica ſecundum vincêtem.

12 Igitur prius conſidera ſub qua triplicitate & anomalia ſumus: ſecundò eclipſes & cometas præcedentes: tertiò quartam anni, in quo ſumus: quartò proprietatem menſis: quintò quartam menſis: ſextò proprietatem diei: ſexhorariam cardinationem.

13 Generalis cauſa vna fortior eſt, quàm particularis vna, ſed non quàm multæ. ſic iudicium Aſtrologi requiritur.

14 Succedit planeta alteri in dominio, quando vterque eſt dominus, ſed alter fit inhabilis ob combuſtionem, vel non eſt in loco aphetico.

aphetico. ſed pro combuſto planeta Sol præſidet ſuccedens illi in ſignificatu.

Prognoſticandum inſuper ex accidentibus inferioribus ad ſuperiora ſidera collatis, tanquam ex ſignis, & concauſis temporum.

CAPUT VII. ARTIC. I.

1 POſtquam de ſiderum effectione, ac ſignificatione, locuti ſumus, reliquum eſt, vt de cauſis & ſignis ab illis ſequentibus, exque inferioribus concauſis, conſideremus.

2 Prognoſticum ex facie cœli non modo naturalis ſapientia, ſed etiam Dei Sapientia incarnata in Euangelio approbauit. igitur de his ſigillatim dicere non grauemur.

Prognoſticum ex inferioribus à Sole.

ARTIC. II.

1 SI Sol oritur, aut occidit expers caliginis, varietatis, nubium, ſpondet tempeſtatem ſerenam diei, aut noctis.

2 Si varius, flammeus, rubentes iaculans radios directos vel refractos, item parelios in nube formauerit, & ſubrubras nubes fecerit, tunc vehementes ventos ſignificat pro his angulis, quos reſpexerint viſa illa.

3 Item Sol lucidus, aut niger, oriens, vel occidens, ſi quoque nubibus inuoluatur, aut area cingatur, aut nubes illæ ſolares vtrinque aderunt, & radij ſubpallidi, aut nigri, minatur hyemes & imbres.

4 Circulus circa Solem, ventum minatur, vnde circulus rumpi cœpit.

Ex Lunæ accidentibus.

ARTIC. III.

1 NOtant alij quartum, alij tertium diem poſt ſynodum Luminarium, putantes qui venti & tempeſtates tunc incipient duraturos eſſe per totum menſem, vt Virgilius canit. Sed reuera vix ad quartam menſis producitur talis conſtitutio, niſi ſit fortiſſima, & à ſequentibus non impediatur, & dignificetur à cardinali lunatione. Omnes quidem intelligunt, quo primum tempore Luna appareret ſuper horizontem: & quoniam iuxta ſignorum tortuoſitatem, aut rectitudinem, & ipſius Lunæ velocitatem, & tarditatem

fit, vt eodem die ſynodi appareat: propterea oſtenta eius intelliguntur à die apparitionis, quamuis primus ſit: ſed effectio à primo obuiante illi planeta, vt dictum eſt prius.

2 Luna tribus diebus ante vel poſt ſynodum, plenilunium, & quadratum, puræ tenuíſque lucis ſerenitatem dat.

3 Si nigra fuerit, pallida, ac ſpiſſa, imbres ac hyemes minatur.

4 Si tenui rubet tunc luce, & perſpicuus orbis eius apparet, etiam qua parte non illuſtratur, & tremere videatur, ventos ciet declinationis ſuæ, & latitudinis.

5 Hoc idem iudiciũ eſto in interluniis, & pleniluniis, & quadratis.

6 In exortu & occaſu horizontali Lunæ idem obſeruabis, & iudicabis, quod in ortu & occaſu Solis.

7 Prætera ſi quinta Luna habet cornua obtuſa, dat pluuias: ſi aucta mu'táſque acies, ventos boreales, ſi cornu boreale eſt ſic acuminatum, auſtrales, ſi idem cornu in Auſtrum contorquetur. cornu etiam idem ſignificat, quod diximus de tota, &c.

8 Si area vna cingit Lunam paulatim euaneſcens, exiliſque ſerenitatem ſpondet. Si duæ aut tres, hyemes. Quæ ſi etiam ſint ſubrubræ, & præruptæ, indicant ſimul ventorum turbulentias: ſi caliginoſæ ac ſpiſſæ ſimul, niues: ſi luridæ, nigræ, ac laceræ, vtrumque ſignificant, eóque vehementiores, quo maiores.

9 Obſeruabis etiam Lunæ non modo quadrata, ſed trigonos, & ſextiles, & configurationes cum planetis: & tunc aſpice cornua eius & areas, & colores inter album & nigrum. Sic enim ad pluuias, & ſerenitates, & intermedias tempeſtates, iudicãdo peruenies, ſi quæ diximus in phyſicis de coloribus ſignificantibus plus minúſque materialitatis, & luciditatis, memoria tenes.

Ex fixarum accidentibus, erraticarúmque ſtellarum.

ARTIC. IV.

1 AREa circa ſtellas fixas & errantes iuxta coloris proprietatem portendit effectus, quos tales ſtellæ natura ferunt. Vt, ſi rubra, effectum Martis: ſi lurida, nigráque, Saturni: clara, Iouis, &c. At verò area iouialis in ſtella ſaturnina effectum miſcet & iudicium. ſic de cæteris.

2 Fixarum quaſi turbulos aſpiciemus quo colore & magnitudine

videntur

videntur. Si ſplendidiores, & grandiores ſolito apparent, quacunque luxerint, inde ventos concitant.

3 Nebuloſæ ſtellæ, quæ in Galaxia, & in Orione, & præcipuè in Præſepi, ſi ſereno cælo exileſcunt, vt viſum effugiant, aut ſat denſæ, vt nec videantur, nimbos: ſi puræ & vibrantes, ventorum turbulentiam ſpondent.

4 Si Aſinus boreus non apparet, ſpirabit Aquilo: ſi auſtralis, Auſter.

5 Idem dicito de ſtellis cæteris paruis, propinquis. Si enim occultatur auſtralior, vel borealior, vel orientalior, vel occidentalior, vel intermedia, inde ventus exurget, aut nimbus. quoniam vapor exilis ventoſus adimit viſum eorum, & talem in ſitum extenditur, vel craſſus ſurgit.

6 Nil mirum ſi nebuloſæ nebulas trahunt, quamuis ſint greges occultarum ſtellarum, vt patet per Teleſcopium. Nam lux earum exilis apta eſt talibus vaporibus: ſicut aliarum ad aliud genus. Prognoſticum ex colore & diſpoſitione hinc comprobatur, cum nebuloſæ potius quàm aliæ ſic ſignificant.

Ex Iride.

ARTIC. V.

1 ARcus quocunque tempore extiterit, ſi ſerenum ſit, hyemes; ſi hyemet, ſerenitas expectanda eſt. Vnde Deus poſt diluuium arcum oſtendendo ſaluationem à diluuio pollicetur Noë. non tamen ab omni pluuiola: ſiquidem nubes denſiſſimæ multæque ex quibus diluuium fit, tollunt non tingunt lucem.

2 Arcus à meridie pluuias ingentes: ab occaſu etiam cum tonitruis: ab ortu in ſero ſerenitatem dat.

3 Quo viridior arcus, eò magis pluuias; quo rubrior, eò magis ventos ſignificat.

4 Duplex arcus dat pluuiam ante, ſed poſt ſerenitatem non durabilem.

De oſtentis cæli.

ARTIC. VI.

1 OStenta, quemadmodum crinita ſidera, ſemper ventos & ſqualorem prænunciant, eò vehementiores, quò grandiores

ſunt,& pluribus in partibus apparent. eſt ſqualor praua ſiccitas herbarum,& inferiorum flacceſcentium.
2 Diuiſiones,& iaculationes ſtellarum cadentium, ſi ab vno angulo mundi prorumpant,inde quoque ventum emittunt: ſi à contrariis prælia ventorum ſuſcitant: ſi de quatuor plagis ruant, hyemes ferunt,fulmina,tonitrua.
3 Si tempore ſereno fulgurauerit,pluuiam,frigus,ventúmque expecta: ſed magis ſi ex omni plaga cœli.
4 Tonitrua matutina ventum, meridiana pluuiam plerunque nunciant.
5 Tonitrua æſtiua ventum magis, fulgurationes magis pluuiam indicant.
6 Nota quod ſignificata oſtentorum in temporibus ſingularibus ſunt ſimilia ſignificatis eorundum ſuperius explicatis in materia & diſpoſitione.

Ex nubibus.

ARTIC. VII.

1 NVbes per aërem ſerenum ſubito currentes indicant ventum vnde excurrunt: ſed pluuioſum, quæ ab Auſtro, cæteræque pro regionis natura.
2 Nigriores,& denſiores,aquoſæ ſunt: albæ,calidæ totum vndique cœlum occupantes,ſequente frigore,niuem dant; rubræ ventos: ſed exiles ſerenitatem.
3 Nubes alba,vnita,denſáque ſi tonuerit,grandinabit.
4 Nubes occupantes verticem montium,frigus: è montibus defluentes in valles, ſerenitatem. montium iuga ſerena idem pollicentur.
5 Nubes ſimiles floccis lanæ nonnunquam hyemes afferunt.
6 Murmur in ſiluis ſubitus & in mari, præſertim ampullis multis apparentibus,ventos & pluuias prænunciant.

Ex corporibus alus: & primo ex igne.

ARTIC. VIII.

1 TRahuntur & ex inferioribus rebus ab aëre per ſtellas mutato affectis præſagia multa. Ignis enim pallidus, ſcintillans & plus

&c plus iusto ardens, pluuiam significat: à vapore enim crasso pluuiali sic afficitur, constipatur &c augetur robore.

2 Fungus in ardente lychno idem dicit.

3 Et cinis sponte concretus.

4 Vndatio flammæ &c ignis crepitatio ventum.

Ex aquis.

ARTIC. IX.

1 MAre post refluxum mugiens sereno tempore, &c in ripis fluuiorum, &c maris rumor, &c ampullæ multæ, ventos &c pluuias indicant.

2 Aqua scaturiens vbi non solet, aut abundantius solito, &c calidior solito in stagnis non percussis à Sole, &c quæ statim euanescit post pluuiam arescente Sole, ventos &c pluuias indicat.

3 Idem vestimenta madida &c ligna tumentia, vt opercula lignea non possint solita intrare foramina, &c fœtores insoliti cloacarum, &c rumor ventris canum, &c dolor herniosorum &c veterum cicatricum, pluuias indicant, vel humidum frigidúmque tempus.

ASTROLOGICORVM LIBER QVARTVS.

De Natiuitatibus.

Cur iudicium de vita & morte ex puncto natiuitatis sumitur ab Astrologis.

CAPUT I. ARTIC. I.

1 DE his quæ eueniunt singulari homini iudicia hæc manent, postquam de his, quæ eueniunt nationibus, &c de temporum mutationibus, dictum est.

2 Quoniam progressus atque fines latent in causis suis &c exordiis: quæ autem causæ fuerint in hominis exordio, quod est conceptio,

ptio,nos latet;ex his,quæ in natiuitate, judicabimus de hominis vita, fortuna & morte.

3 Natiuitas non est causa, neque similimam efficiendi cum conceptione potentiā complexa est,vt dixit Ptolemæus: neq; est principium hominis,vt illa embrionis,vt aiunt. Potius n.animatio, si fit facta organizatione,principiū esset hominis, quàm natiuitas. Sed est initium vitæ per se existentis & non cum alio. Neque hoc initium causat aliquid: sed quæ causæ in eo reperiuntur in cœlo indicant se ipsas priores,& suscipiunt gubernatum vitæ posterioris.

4 Palam est enim, quod Iupiter in horoscopo non facit album nascentem hominem,nisi temperies alba præfuerit in vētre. Ergo per similia est constellatio concepti, & nati. Cum a. dissimilis est, non superuiuet natus: à causis enim hostilibus suscipitur regendus.

5 Dixit Hermes igitur non ruditer, Lunam in tempore natiuitatis esse in signo ascendente tempore conceptionis. quod Haly frequenter,non semper,sic esse experitur.

6 Et ideo nascentes in octauo & sexto mense, non superuiuunt, quoniam Sol est in signo non respiciente signum conceptionis: nisi vbi fuerit antiscium, aut æquidistantiale. In quinto autem & quarto & tertio, quoniam nondum absolutus est fœtus, nec roboratus, vt passiones aëris pati queat: vnde septimestres imperfectos vngues, & cutem impolitam habent. In physicis a. aliud diximus.

De horoscopo.

ARTIC. II.

1 QVam difficilimum (vt impossibile reputetur à Pico, & Sancto Ambrosio) tam maximè quoque necessarium est horoscopi gradum & minuta pernosse: alioquin nec de fortuna, nec de itineribus,nec de temperamento,nec de morbis rectè iudicabimus.

2 Propterea,quoniam,quando desunt astrolabia, fallunt nos horologia,& vox nunciantis exitum ex vulua,oportet accipere Planetam dominantem in loco immediatè præcedentis coniunctionis Luminarium,aut in Loco Luminaris existentis super terram, si præcessit oppositio: vel, si vtrumque est super terram, illius quod in oriente. Et considera in quo gradu alicuius signorum reperitur: ac deinde considera gradum medij cœli,& gradum horoscopi tibi da-

tum

tum ſub dubio, non per aſtrolabium : & cuius locorum numerus fuerit proximior propinquitate numerali, non ſituali, illius dominantis Planetæ numero in ſigno ſuo, ſtatues angulum illum ſiue medio in cœlo, ſiue in horoſcopo, ſub eo numero ſigni culminantis, vel horoſcopantis. vocatur ille Planeta Animodar Arabibus.

3 Vbi duo Planetæ æquales ſunt numero, & dominio, accipe angulum ſecundum numerum ſigni, in quo eſt Planeta potentior.

4 Rectificatur etiam figuræ horoſcopus per præterita accidentia in his, qui iudicantur poſt natiuitatem, capiendo infirmitates: vt peregrinationes, quæ ab horoſcopi directione ſub tali tempore indicantur. Adde directiones ſignificatorum medij cœli, & certior eris.

5 Quoniam omnis actio habet principium à vera cauſa pendens, & principale ſubſequens, quando non poteſt retrahi, & finem in quo perficitur actus, vt deliberare de occidendo, ferire mortaliter, & mori (ſic in natiuitate; quæ eſt naturæ actus, principium eſt, cum vertitur caput inferius: principale, cum prodit & reſpirat caput: finis, cum exit totus infans:) debet horoſcopus capi à principali parte actus: videlicet à tempore cum incipit reſpirare. quod diuiditur in tres partes: videlicet in principium attrahendi aërem : in medium, cum iam aëre poteſt vitaliter veſci: & finem, cum ceſſat reſpiratio per arterias vmbilici. Idcirco Cardanus tres figuras erigit, videlicet principij, medij & finis: primam pro initiis euentuum nati, ſecundam pro mediis, tertiam pro fine. Idcirco quando iſtæ diſcordant, non conueniunt in euentibus vltima primis. Habemus ergo horoſcopum naturalem, principalem, & finalem. Igitur natiuitas Papæ Pauli Quinti, qui in principio diei caput extulit ex vtero, & in fine poſt matris conflictationes diras exiuit totus, Sole in occidentem properante, nequaquam debet iudicari, niſi poſito Sole in oriente, vel vtroque modo.

6 Non ſemper natiuitas per aſtrolabium capta conuenit cum Animodar, vel propter fatum, aut directionem parturientis, aut patris, aut quia debilis eſt Planeta Animodar.

7 Qui per ſortilegia & tabulas ſuperſtitioſas, & rotas Moyſi falſò attributas, capiunt horoſcopum, deceptores ſunt, deceptíque ſimul.

De

De figuræ erectione, & partitione, & quæsitis in singulis domibus, & Planetis significatoribus.

ARTIC. III.

1 POstquam inueneris horoſcopum, aut medium cœli, ex quibus cæteri anguli, & domicilia cognoſcuntur, vt in primo libro dictum eſt, non per ſortes procedes, ſed elige in cœlo quæſtionum conuenientes ſignificatores Planetas, & locos, & locorum dominos: & ſic ex eorum ſtatu ad ſitum mundi, & Solem, & genituram, & configurationem, & motus, & luminis qualitate, & aſpectu, de euentus fœlicitate, infœlicitate, & tempore, & magnitudine, & qualitate iudicabis.

2 Quæſitorum loca ſic ſe habent. In horoſcopo quærimus de temperamento, & corporis qualitatibus, & magnitudine, & de his quæ corpore fiunt, aut tolerantur, vt peregrinationes, & morbi, & ſalubritates. In ſecunda domo ponunt Arabes diuitias, quibus corpus ſeruatur. In tertia ſunt itinera breuia, & fratres & religio ex parte. Ptolemæus autem ex matris ſignificatoribus in M. C. fratres conſiderat. In quarta de parentibus Arabes tractant, & de rebus occultis, & ſubterraneis, vt de theſauro, carcere, agricultura, & res terreſtres. In quinta de legatione, & filiis, & gaudiis quærunt Arabes. Ptolemæus de filiis pòſt 11. In ſexta de morbis, ſeruis, animalibus. In ſeptima de vxore, inimicis, abſentia, & finibus rerum. In octaua de morte & hæreditate. In nona de religione, itineribus longis, ſcientia, ſomniis, &c. In decima de opificio, de honore, actionibus, amicis, filiis, matre, regibus, templis, & illuſtribus negotiis. In vndecima de amicis, filiis, beneficiis. In duodecima de ſeruis, morbis, & inimicis: quoniam non configuratur horoſcopo, & vapores ipſam obnubilant, vti & octauam, continuo: vnde refractio viſus ſtellæ in 30. gradu ſuper horizontem valdè decreſcit apud Tychonem, prius ſemper aucta. cætera patent ex ſitus ratione.

3 At & Planetas conſulere oportet. Siquidem Sol ſignificat pro gloria, & dignitate. Item patrem & regem, & maritum. Luna verò vxorem, matrem, animam, ſenſum, eiúſque conditiones, peregrinationes, & fortunam ab ipſa auſpicamur, quæ de diuitiis decernit. A

nit. A Saturno res occultas, animi pertinaciam, & perſeuerantiam, & patrem, & tarda negotia, diuturna, & altiſſima: vt etiam Sanctus Thomas in 1. p. docuit ex ſitu Saturni & motu argumentando. A Ioue de probitate, ſimplicitate, fœlicitate. A Marte de fortitudine, itineribus, ira, crudelitate, luxuria, & concubitus modo, & ambitione, & ſuperbia. A Venere de amore, luxu, matre. A Mercurio de intelligentia, prudentia, vafricie, mercatura, doctrina. A Luna promptitudinem, inſtabilitatem, & honores etiam.

4 At neque in omnibus iſti ſunt principales: nam in grauioribus doctrinis ♄, in eloquẽtia ♃, in decore ♀, in acri diſputatione ♂ cum ☿, in maieſtate ☉, conſiderantur in eodem quæſito. ſic in cæteris omnes participant.

5 Hanc doctrinam eſſe veram non modò ſymbolica ratio ſuadet, & S. Thomas cum Alberto, ſed etiam Iacob Patriarcha, qui in Sole & Luna & ſtellis vndecim adorantibus Ioſephum, interpretatus eſt patrem, matrem, & fratres. Si quidem & in cœlo ij ſunt planetæ, ſi numeres aſſeclas Iouis & Saturni. Sunt & duo Luminaria. Luna enim nobis, non iouialibus, eſt Luminare.

6 Fœlicitas & infœlicitas euentus in quæſito cognoſcitur ex dominantium planetarum conditione, & ſtatu. vt ſi beneficus, ſi maleficus, ſi fauet quæſito, ſi refragatur, ſi directus, retrogradus, combuſtus, matutinus, veſpertinus, ſi in dignitate domus quæ præualet in vita, exaltationis quæ in honoribus, trigoni quæ in magiſtratu, fortuna & amicis; termini quæ in negotiis diariis, vel extra dignitatem, &c.

7 Tempus cognoſcitur à directione ſpeciatim: ſed generaliter ſunt in angulo celeres, præſertim in principio: in ſuccedenti mediocres: in cadentibus tardi: orientales à Sole & mundo, celeres: occidentales, tardi: vt & matutini, & veſpertini. Item à velocitate & tarditate planetæ in ſuo motu.

8 Magnitudo & debilitas effectus à validitate planetarum diſcitur. Vt ſi in dignitate orientales, angulares, ſtipati ſatellitio amicorum & fixarum, & è contra. Ergo ſignificator de eſſentia quæſiti, gubernator de qualitate, planeta aſpiciens de fortuna & magnitudine, locus de ſubiecto, ſitus de tempore, poteſtas de magnitudine & verificatione indicant.

De parentibus nati.

CAPUT II. ARTIC. I.

1 SOlent Astrologi primum de parentibus inquirere, licèt debili inuestigatione cognoscendis: & hoc nos faciemus cum Ptolemæo eorum antistite.

2 Ex ☉ & ♄ status patris bonus vel malus significatur: matris verò ex ☽ & ♀. vel quia in die Sol, & Venus in nocte: ♄ & ☽ sunt eorum significatores: vel quia vnus non sufficit planeta ad decernendum de illis ætate robustis.

3 Siquidem natiuitas filiorum significat super futura parentibus & fratribus: quoniam vis generatiua est sui indicatrix, & per consequens principiorum, & coeffectuum, id est fratrum, & effectuum, id est filiorum.

4 Status parentum sequitur propriam genesim: deinde primogeniti: deinde secundogeniti, &c. per ordinem: & nati infantia sequitur genesim parentum. eadem enim eis tanquam vnum existentibus eueniunt. Et filio separato ab vnitate, vel mortuo, cessat indicatio. At verò clarissimus filiorum status, fratrum & parentum, ad se trahit: sicut Iosephi Iacobum, & natos. Et ærumnæ meæ Patrem meum, & fratres, & sorores afflixerunt mecum.

5 Omnia, quæ fiunt aliquo pacto vnum, vt patres & filij, vxor & maritus, amicus cum amico, ab eisd. causis patiuntur benè, vel malè. nec verè secundum naturam sunt amici, qui eodem tempore nō compatiuntur. Et hoc in gemellis patet natis similibus in vultu, actionibus & fortuna: vt ter expertus sum ego. & testatur historia de sanctis fratribus Geruasio & Protasio gemellis, & de Cosma & Damiano similiter, in vita, morte, & fortuna æqualibus. quod ex parte fallit in Iacob & Esau, vt mox dicemus, & causas à mysterio Dei, & à natura, cum Diuo Thoma dabimus.

6 Luminaria circumdata satellitio beneficorum orientalium à ☉ & occidentalium à ☽ optimum parentum statum in gloria, & diuitiis, & salute decernunt: maleficis verò, & in vili loco, malum.

7 Luminaria hostiliter se aspicientia inimicitiam indicant parentum, & in aspectu hostili cum horoscopo, inimicitiam cum nato.

8 Si in satellitio Solis contingat Saturnum in Luna, Venerem esse orienta-

orientalem in propria persona, aut in angulis, fœlicissimus est parentum status. Si autem satellites non desint, sint tamen diuersæ sectæ, vt cum ♂ ad ☼ fertur, ♄ ad ☽, aut sint beneficæ, non fœliciter sitæ, mediocris est status parentum, & inconstans. Idémque faciunt maleficæ bene dispositæ.

9 Si verò Sol nullis stipatur stellis, & sit cursu inanis, & extra angulos, abiectum statum significat patris. sic & Luna matris.

10 Pars fortunæ, in bono aspectu Solis & Lunæ per manus tradit paternam hæreditatem: in hostili illorum, & satellitum Solis & Lunæ, negat hæreditatem: aut noxiam faciet nato. Item si fortuna sub radiis Solis, non gaudebit natus de hæreditate: sub Lunæ autem, gaudebit magis.

11 Si Iupiter aut Venus Soli aut Saturno quouis modo configurantur, siue ♄ Soli configuretur coniunctione, trigono, sextili, si potentes fuerint, longa vita decernitur Patri: sin minus, non subito erit breuis, sed anceps.

12 Si Mars supra Solem aut Saturnum eleuatur, eísve succedit, aut Saturnus Solem quadrato, aut oppositione aspiciat, si cadunt ab angulis, valetudinarios parentes faciunt: si in angulis, aut succedentibus, breuem vitam decernunt, aut vitiant corpus. Breuem vitam in 1. & 10. vel succedentibus: vitiosos in septima, & quarta domo.

13 Mars intuens Solem in 1. & 10. subito interimit, vel oculos lædit. Si verò ibidem Saturnum sic ferit, indicat rigores febriles & vitia ex sectione, & vstione. Saturnus autem sic lædens Solem patri mortem ex humoris copia parat.

14 Iupiter fouens Lunam aut Venerem, vel Venus Lunam coniunctione, trigono, sexagono, si sunt fortes, longam vitam matri dant: si debiles, anceps iudicium.

15 Mars Lunam aut Venerem inimico lædens aspectu. eísve succedens: vel Saturnus Lunam, &c. si non sint fortes, sed cadant ab angulis, morbos & casus indicant matri. si fortes, aucti cursu, aut in angulis, breuem vitam aut vitiosam dant matri: breuem in angulis orientalibus & succedentibus, vitiosam in occidentalibus & cadentibus:

16 Mars sic intuens Lunam in angulis orientalibus orientalem dat

 matri

Saturno, Ioui & Veneri: vt Castor, Pollux & Helena. Vnus mas & duæ fœminæ, Marti, Veneri, & Lunæ: vt Dionysius, Ceres, Isis.
3 Non superuiuunt aliter nati: quoniam non potest fieri alia Planetarum mixtio vitalis. Nec viuunt Ptolemęo vltra tres. Iuris-Consulti etiam ad quinq; viuificant: nec credo absque experimento.
4 Sæpe gemini non superuiuunt: aut cum insigni nota corporis, aut repentinis mirificis casibus subiacent. Habent dorsum canum, & os sacrum retractum.
5 Idcirco potest esse alter bonus, alter prauus; alter viuere, alter mori: quoniam à duobus Planetis sunt contrariis. Sic potest solui dubium de Iacob, & Esau, quatenus stellæ Dei ordinationem exequuntur. quod Sanctus Thomas à diuersis cordium sitibus ad horizontem soluit. Itidem de Sancta Catharina Senensi, quæ superuixit sorori sibi congeminæ. Sed SS. Cosma & Damianus, item Geruasius & Protasius, item Medardus & Gildardus, gemini omnes, eandem vitam & mortem sortiti sunt. Ego etiam vidi filios Diui Vitalis in patria mea ita persimiles vultu: vt discerni non possent: qui religionem vtrique professi primum, mox, alter factus est Presbyter, alter Notarius Apostolicus vxorem duxit: in moribus nil discordabant: & cum alter infirmaretur, alter qui secundus exiuit infirmabatur. tandem mortui sunt eodem anno, sed prior quatuor mensibus ferè ante posteriorem, juxta aphetæ ad interfectorem deductionem. Possunt ergo esse à consimilibus, vel vno Planeta in bicorporeis. Ego omnes Planetas habeo in bicorporeis, excepto Marte, natu tamen vnicus. hinc arbitror non esse ♍ in ascendente, vel signorum migrationem hanc regulam debilitasse.

De monstris.

ARTIC. III.

1 SI Luminaria cadant ab angulis, horoscopo inconiuncta, & maleficæ sint in angulis, præsertim 1. & 10. itemque vel dominus, vel locus interlunij, vel plenilunij præcedentis, neque loco Lunæ, neq; horoscopo, neq; domino genituræ aliqua familiaritate iungatur, tunc nascetur monstrum, contortum, inuolutum.
2 Si insuper Luminaria sint in quadrupedibus, aut feralibus signis stellatis, natus erit non humanæ formæ.

3 Si quoque nulla benefica, ſed aliqua malefica Luminaribus teſtificetur, prorſus ab humana forma erit alienus, & agreſtis, maleficus.

4 Si verò Iupiter, aut Venus teſtificetur, habebit formam animalium Diis ſacratorum, vt felis, ſimij, canis: nunc autem dicas, familiarium homini.

5 Si Mercurius, vſui humano deuotorum, vt porcorum, auium, caprarum, &c.

6 Si in humanis ſignis erunt Luminaria in præfata conſtellatione, tunc humanæ erit formæ iuxta ſigna Luminarium, & centra à maleficis occupata.

7 Si nulla benefica teſtificetur, erit inſuper mutus & monſtruoſus.

8 Si Venus aut Iupiter, erit in pretio monſtrum, vt hermaphroditus, & ſubito diuinans.

9 Si cum his Mercurius, erit ſomniorum & oraculorum interpres, inde viuens: nam ſolus Mercurius ſurdos & mutos, licèt ingenioſos, faceret.

10 Dum ſunt in nodis Luna, & maleficæ, plus poſſunt in monſtrificio.

11 Hæc habemus à ſtellis. Phyſicus autem & cauſas inferiores, vt ſemen, & imaginationem parentum conſiderabit. Theologus portenti rationem. Neq; enim Deus patitur iſta fieri omnino fruſtra. Vt cum nati vſq; 30. (& alij innumeri) in ventre olim Comitiſſæ Flandrienſium, ſed prodigiosè Deo volente. vt in hiſtoriis.

De iis qui non nutriuntur,

ARTIC. IV.

1 SI Luminarium alterum ſit in angulo, & in coniunctione, vel oppoſitione, vel quadrato partili maleficæ, & Luminarium gubernator in maleficorum locis detinetur, & nulla beneficarum aſpiciat, non ſuperuiuet natus, nec nutrietur.

2 Similiter neque nutritur, ſi non partiliter, ſed applicatione configurantur duæ maleficæ alteri, vel vtriq; Luminari: vel altera malefica partiliter afficit Luminare alterum, altera ſucceſſione, alterũ poteſt, & vna malefica vtrunq;, ferire cõiunctione & oppoſitione ſimul,

simul; vel duæ &c. hoc intellige si benefica nulla aspicit, & constellatio est in angulis.

3 Mars insigniter lædit Solem successione, id est, in coniunctione applicantem, & Lunam in oppositione: è contra Saturnus plus lædit Solem in oppositione, & eleuatione, & Lunam in coniunctione. Præsertim vbi istæ maleficæ iunctæ sunt dominis locorum Luminarium.

4 Si duo Luminaria in angulis opposita in diuersa latitudine, aut coniuncta in eadem maleficis fuerint, partus semiuiuus vel mortuus extrahitur.

5 In eadem constellatione si Luminaria à beneficis corpore vel radio defluunt, & applicant maleficis, superuiuet tot menses, aut dies, aut horas, quot sunt gradus inter Luminare, & maleficam, iuxta beneficæ vires, propinquitatémq; ac maleficæ robur.

6 Si benefica vel radius subsequitur, malefica verò præcedit, à qua defluit Luminare, superuiuet natus: patietur tamen aliquid nascendo, aut posteà, quid monstruosum.

7 Si in hac constitutione maleficæ super beneficas adiuuantes eleuantur, viuet natus in pœnam, & subiectionem: & exponetur. Sin è contrà, exponetur; & alij parentes sibi nutrient illum.

8 At si etiam tunc benefica cooritur, vel applicat Lunæ, & malefica occidit: adoptabitur loco filij à nouis parentibus.

9 In partu geminorum, si stella vna earum, quæ horoscopo & locis Luminarium imperant, configurata eis, vt fiant gemelli, fuerit in occidente succumbens, semiuiuum est quod nascitur, & frustum carnis.

10 Quod si præter id à malefica eleuata afficitur, non potest nutriri. sufficit enim parum ad geminos occidendos. quia &c.

De vitæ spacio superuiuentium agnoscendo.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 FRustra quærimus de euentibus vitæ, nisi spatium vitæ prænoscamus.

2 Dignoscitur vita ab aphetico loco, & à dominis illius, & ab interfectoribus.

3 Vitæ

3 Vitæ gubernatores ſunt quinque, Sol, Luna, horoſcopus, pars fortunæ, & dominus horum locorum.

4 Loca aphetica ſunt quinque, medium cœli, horoſcopus, domus 11. 7. & 9. iuxta ordinem poſitum: reliquæ domus, quoniam ſunt inconiunctæ horoſcopo, & vaporibus occupatæ, ſunt inutiles. Similiter quæ ſub terra, quoniam non poſſunt inde vitam, quæ dies eſt viuentis, dare, nec ſignificator in eis de vita decernere. licèt Arabes ſecus opinentur.

5 Domus continet quinque gradus ante cuſpidem, & 25. poſt.

6 Semper ſunt plures aphetæ in iis, qui adoleſcunt. debilis eſt qui habet vnum.

De aphetæ principalis vitæ gubernatoris electione.

ARTIC. II.

1 IN die eligitur primo Sol ſi eſt in aliquo quinque locorum apheticorum: deinde ſecundò Luna, ſi Sol non eſt in aphetico: deinde tertiò Planeta habens in loco Solis, horoſcopi, & præcedentis interlunij, ſi interlunium præceſſit, tres ex quinque dignitatibus, quæ ſunt domus, trigonus, exaltatio, terminus, & aſpectus, cui antiſcium, & æquidiſtantia connumeratur: quartò, ſed ſi neque hic eſt aptus, fiet horoſcopus princeps apheta.

2 In nocte verò primò eligitur Luna, ſi eſt in aphetico loco: ſecundò Sol ſi ſub horoſcopo 25. gradibus: tertiò Planeta, qui habet tres ex quinque dignitatibus in locis Lunæ, & fortunæ, & præcedentis plenilunij: ſed in loco Luminaris quod eſt ſuper terram, ſi plenilunium tamen præceſſit.

3 Sed ſi præceſſit interlunium in nocte ſume horoſcopum: ſi plenilunium, nec Planeta poteſt eſſe gubernator, elige partem fortunæ, ſi eſt in loco aphetico. Sin minùs, horoſcopum.

4 Si Sol, & Luna, & gubernator, ſint in locis apheticis, præfer eum, qui plus dominij habet, ſi in æquè apheticis ſunt omnes. Etenim ſi Sol eſt in 9. & Luna in 10. quamuis de die, eligitur Luna: dum tamen Sol non ſit temporis dominus. Si Sol eſt in 11. & Luna in 10. ſunt pares ob prærogatiuã diurnitatis. Præponitur ergo qui maiorẽ habet dignitatem, aut teſtimonium à gubernatore. Itaque de nocte Sol in prima præfertur Lunæ in nona & ſeptima exiſtenti, quoniam, &c.

R 5 Quando

5 Quando gubernator est dominus vtriusque temporis præfertur Soli & Lunæ, si est in meliori loco aphetico. Hoc est dominium vtriusque temporis, habere dignitatem in locis Solis & Lunæ, & horoscopi, & plenilunij, & nouilunij præcedentium.
6 Dominus genituræ, qui est potentissimus Planetarum roborat vitam, non autem metitur, vt putant Arabes, nisi sit princeps apheta.

De vitæ dimensione per directionem aphetæ ad interfectores.

ARTIC. III.

1 DVplex directio. Altera recta, per quam interfector ad aphetam ducitur secundum cõsequentiam signorum, vt inter medium cœli, & horoscopum. Altera conuersa contra successionẽ signorum, quoniam apheta ducitur ad anæreten. Fit etiam altera in consequentia signorum ibidem recta secundum ascensiones aphetæ. S. Thomas in 2. de gen. & cor. vitas metitur à motu obliquo.
2 Quoniam in quo gradu signi & situ ad mundum est apheta ibi largitur & exorditur vitam homini seorsum pro se viuenti, necesse est, vt quando alter Planeta ad illum situm mundi deuenit, aliquid faciat in vita siue boni siue mali pro sui conditione. Hoc autem facit statim in principio post vnam, vel duas, vel tres, vel quinque horas, &c. Sed non interficit, quoniam datum est homini viuere tot annos, quot sunt gradus inter apheram, & maleficam ad situm eius venientem. Necessariò tamen semper in illo situ malæ & bonæ stellæ afficiũt natum singulis diebus, si quis bene consideret. & ex hoc possumus aphetam indagare, tanquam ab effectu. Videtur ergo apheta, & interfector, tunc potius significare, quàm causare vitam & mortem: alioquin interficeret subito cum ad aphetæ situm accederet, quod non facit, sed post tot annos, quot intercepti gradus: quoniam neque reperitur interfector in suo loco originali, sed gradus in quo ipse fuit est lethalis. Ergo plus significationis, quàm causalitatis, est in hoc negotio. Nisi dicas causam illã nõ perficere effectum, nisi post annos interceptorum graduum, quem incipit à principio: proptereáque verum esse nos semper ad mortem tendere. hoc etiam mirum, res inferiores in motu subdeficientiæ, qui nihil est, vitam habere. At verò si tellus circa Solem immobilem

lem circumfertur, vt videtur Pythagoreis, tunc deductio erit aphetæ ad interfectorem, ſicuti ſolemus vulgariter metiri.

3 In directione autem conuerſa è contra angulus interficiens pergit ad apheṭam contra idquod dixerat Ptolemæus. Verum ſi ſtat tellus, ſic eſt, vt dicit. Apheta ergo ad interfectorem. Et quoniam dum ſuper terram eſt, vitam dat, cum ſubmergitur indicat vitam ſepeliri. Submergitur autem motu diurno: vnde etiam puto, etiam motu diurno, quandocunque aphetæ locus in locum maleficum incidit, hominem aliquid mali pati: eſséque maleficum omnem aſpectum hoſtilem, & ſidus repertum in ſitu occurſante contra ſignorum ſeriem. Et qui hoc intelligit ſingulis diebus noſcet quando mala & bona illi occurrent ex locis radicalibus. quod licet quando apheta contra ſeriem ſignorum in bonos & malos peruenit locos, & quando mali & boni ſecundum ſeriem eidem occurſant.

De interfectore, & tempore interfectionis in directione conuerſa.
ARTIC. IV.

1 IN directione conuerſa eſt tantum vnus interfector angulus occidentis: ergo nulla malefica inter aphetam & occidentis angulum poteſt occidere. Apheta enim ad illam vadit, non inuaditur. Solus autem angulus tantum poteſt, quoniam ibi apheta quaſi ſe præcipitat à vitali ſitu.

2 Stellæ ergo interiectæ inter aphetam & occaſum, vel radij, non interimunt, ſed beneficæ adiiciunt tempus vitæ, maleficæ adimunt.

3 Numerus temporis adiecti, vel ablati, colligitur ex partium vniuſcuiuſque ſitu. Quot enim fuerint horaria tempora interdiu diurna, noctu nocturna, tot ſignificantur anni. Qui ſanè numerus cum in ortu fuerit, id eſt cum apheta, integer ſeruandus eſt, & ſecundum diſtantiæ ab apheta in occaſum proportionem attenuandus, donec ad occaſum in nihilum redigatur.

4 Horaria tempora eſt numerus graduum æquatoris & minutorum, qui aſcendunt in quacunque hora temporali. Sunt autem horæ aſtronomicæ æquales: at ciuiles inæquales, quæ ex arcu diurno & nocturno, quamuis inæqualibus, diviſis pariter in ſex, fiunt. Et quia ſigna tortuoſa alia, alia recta, aſcendunt, plus minúſve æqua-

teris intercipiunt. Igitur, si Planeta interponet se ipsum, aut radios, in nocte, cape horaria tempora, nocturna; si in die, diurna. Ac multiplica tempus distantiæ Planetæ interpositi, vel proiectorum radiorum, per horaria tempora, & diuide per duodecim, id est per numeros horarum.

5 Bis & ter hac conuersa directione vsque non inuenio aphetam, cum peruenit ad angulum, mortem afferre: sed mala non desunt. Propterea non facilè concedam Ptolemæo sic omnino vitæ spatium ibi metiendum. Sed per rectam deductionem operabimur.

6 Planeta retrogradus non immerito Arabibus conuersam requirit directionem. Sed quousque eius retrogradatio processerit, si aliquid interim illi occursat, adde & rectam: quæ ad retrogradum tardius perueniet promissor malus, bonúsve.

De interfectoribus & interfectionis temporibus in directione recta.

ARTIC. V.

1 IN directione recta interfectores duo sunt Saturnus & Mars, & eorum aspectus oppositi, & quadrati. Ergo sex.

2 Interimunt etiam antiscia maleficarum dictarum, si principio aspexerint aphetam, quando ad illa perueniet directio. Similiter æquidistantia in obedientibus, & imperantibus, non impedita per multam latitudinem.

3 Interficit etiam quadratum sinistrum aphetæ secundum seriem signorum naturaliter in directione: quoniam ad contrarium fit signum, & gradum.

4 In signis tamen breuium ascensionum interficit trigonus maleficarum, & longarum ascensionum etiam sexagonus: quoniam æquiualent quadrato, vt dictum est in primo libro: & hoc in parte sui ascendente, & descendente accidentali ipsius cœli.

5 Cum Luna est apheta locus quoque Solis interimit, si fuit à principio in aspectu hostili, vel imbutus radiis maleficarum. Si beneficarum, etiam in aspectu hostili non occidit.

Diuersæ

Diuersæ rationes euadendi & certificandi mortem, & malos euentus, ex occursu maleficarum vario.

ARTIC. VI.

1 NOtandum, quod radij hostiles beneficarum non occidunt, neque nocent, neque iuuant, potius autem iuuare solent cum difficultate. Sic neque amici aspectus maleficarum nocent aut juuant. Solent tamen nocere vbi à principio malè aspexerint, & vbi æquiualent hostilibus.

2 Si Copernici doctrina verax est, oportet aspectus in Zodiaco considerare: quia est circulus realis in cœlo, æquator autem in terra. vnde Arabes in Zodiaco indicant aspectus, & partiuntur domicilia. Si autem rectius sapit Ptolemæus, in æquatore sunt accipiendi. Et quidem quod in Zodiaco semper accipiendi sint in omni constellatione & judicio concedunt Ptolemaici. Dicunt tamen in solius aphetæ directione, vel in directionibus omnium, tantummodo in æquatore esse capiendos. At profectò si configuratio valet in Zodiaco, & directio valebit. Sed fortè dum simul ascendunt, mutatur aspectus æqualis eorum, fitque inæqualis ob signorum rectitudinem, & tortuositatem, & sic verè in æquatore, qui est regula motus diarij, considerandi veniunt. Oportet enim signa in æquatore intelligere: alioquin non semper erunt gradus 90. inter angulum & angulum, vti palàm profitemur omnes.

3 Considera igitur aspectus in æquatore, & in Zodiaco: & cum concordant, puta eos fortissimos: cum discordant, debiles. Et tunc vtriusque proprietates considera: & iuxta vincentem iudica. vincit autem propinquior gradibus 90. At si signorum est contrarietas, & non numerorum, vtiq; oporteret, cum ad quartum signum peruenit directio, quamuis non ad gradus 90. effectum malum prodire. hoc autem falsum est. Ergo natura aspectus, & signi simul consideranda est.

4 Aliquando etiam non interficit anæretes, id est, locus interfectorius hostilis, ad quem directio peruenit.

Vel quia est in termino beneficæ.

Vel quia benefica est ibi corporaliter succedens.

Vel quia proiicit radios ad illum locum quoscunque, siue hosti-

les siue amicos:ita tamen vt non excedat sui orbis terminum. ♃ 12. ♀ 8. Vel quia apheta & anæretes sunt in diuersa latitudine.

5 Planeta quoque sub radiis non interficit, neque viuificat, nisi quando Luna est apheta locus Solis imbuti maleficarum radiis, absque beneficis.

6 Quando nocentes & auxiliantes concurrunt, iudica pro vincentibus numero & robore. & sic si plures, & robustiores, maleficæ, occides; si beneficæ, viuificabis.

7 Eclipsis & cometa malefici super locum directionis & aphetæ solent occidere: similiter in aspectu hostili.

8 Probatum est etiam, quod si progressiones aphetarum, & transitus stellarum super progressus, & directionem, fauent vitæ, locus interemptorius non interimit, sed expectat, donec transeant (de progressibus, directionibus, & transitibus, in sequenti libro dicemus, de mortis genere in fine huius.)

9 Si autem nocent, certificant mortem, & augent mala. si medio se habent modo, mediocriter.

10 Occursantibus pluribus interfectoribus à potentiori iudicium euentus sumes, vel primam partem euentus à primo occursante, posteriorem à posteriori.

11 Qua via iuuet aut noceat planeta nosces ex radicali figura. Si enim dominatur loco fortunæ, per diuitias auxiliabitur, aut nocebit: si loco itinerum, itineris gratia: si horoscopo, animi virtute, vel vitio. Sed peculiariter in morbis iuuat ♃ per medicinam: in violentis necibus per magistratum. Venus a. in violentis per gratiam, amicitias, donáque in morbis, oraculi præcantatione, mirabilibúsque modis.

12 Tandem haud abnuam, quod Luna interficit imbuta radiis maleficis, si à principio malè aspexit. Similiter & Mercurius maleficio imbutus à principio malè aspiciens: præsertim si vnus aut debilis sit princeps apheta. Vide lib.5.cap.2. de directionibus.

De forma & temperatura corporis generaliter.

CAPUT V. ARTIC. I.

1 SIgnificatores corporis & temperiei sunt hoc ordine decernentes. Primò dominus horoscopi. Secundò dominus loci Lunæ. Tertiò

Tertiò domus horoſcopi à principio ad finem. ſolet enim & plura ſigna complecti. Quartò locus Lunæ. Quintò ſtellæ coaſcendentes domino horoſcopi. Sextò ſtellæ coaſcendentes domino loci Lunæ. Septimò ſtellæ coaſcendentes aſcendenti, id eſt horoſcopo. Octauò ſtellæ coaſcendentes loco Lunæ.

2 Expertus ſum centrales ſtellas horoſcopi omnibus præualere. Siquidem M. Delſicus, & Dux Nuceriæ habentes Aldebaran in centro horoſcopi, ſunt manu prompti, celeres ad iram, ſuperbi, omnino martiales, & in coore ſubrubro. id vtrique indicant. Dux autem habet & Lunam in Aldebaran aſpectu: idcirco colore croceo, ac rubro ſimul tingitur, & inſtabiliter, vt videatur continuò colores mutare, nec pictor poſſit illos imitari ſatis.

3 In hoc decreto conſiderabis regionem. Nam Saturni eſt ſubnigrum facere in noſtro climate: at in Germania minus flauum: in Æthyopia nigerrimum. Nota etiam educationem & ſtirpem. Caracciolorum enim familia, rubrorum vocata, omnes natos edit rubros. Ergo Saturnus in ea faciet minus ſubnigros, quàm in aliis. Oportet & patrem & matrem noſſe aliquando. cauſæ enim particulares modificant generales: ſic de cæteris.

De eodem ſpeciatim ex planetis ſignificatoribus & qualificantibus.

ARTIC. II.

1 SAturnus orientalis facit flauos, commodè habentes, capillis nigris criſpos, oculis magnis, ſtatura moderata, temperatura humidiore ac frigidiore: occidentalis nigros, macilentos, paruos, capillo ſimplici: tenues aliquantulum, moderata ſtatura, nigris turbidis oculis, temperie frigidiori ſicciorique.

2 Iupiter orientalis albos cum quadam coloris commendatione, capillitio mediocri, nigris nitidis oculis, bene magnos, forma venerabili, temperie calida humidáque: occidentalis albos colore, ſed indecenti, capillis rigidis, aut recaluaſtros, & caluos, ſtatura mediocri, temperie humidiore.

3 Mars orientalis rubeſcentes, bonæ ſtaturæ, valentes, oculis cæſiis, hirſutos, capillamento mediocri, temperie calidiori ſicciorique: occidentalis rubentes omnino, ſtatura mediocri, exiguo

capite

capite, ſubtenues, flauis capillis, temperie ſicca, oculis cærulæis cum Luna.

4 Venus ſimilia Ioui, niſi quod elegantiora, & plauſibiliora muliebrémque magis habitum decentia, omnia teneriora: peculiariter dat oculos decenter ſublucidos.

5 Mercurius orientalis flaueſcentes, ſtatura temperata conformi, oculis exiguis, capillamento mediocri, facie oblonga, temperatura magis ad calidum accedenté: occidentalis flauos, rara ac tenui corporis textura, oculis cauis, caprinis pedibus, tenues, ſubrubeſcentes, conſtitutione corporis ſicciore.

6 Sol opitulatur ad formam decentiorem, & oculos claros, & grandes, albidos. Luna præſertim in ſeparatione à ſignificatore formæ, generaliter ad maiorem conformitatem, & robur, & temperiem viridiorem, & quandam rotunditatem: ſpecialiter verò habita ratione illuminationis: quoniam in prima quarta eſt calida & humida: in ſecunda, calida & ſicca, vt prius ſcribebamus. Oculos dat cum ♄ virides. Aſpice planetas in cœlo, nam ſubito nati vultum repræſentant conſideranti: & cum miſcentur, miſce decreta.

7 Stellæ matutinæ, & apparentes, ingentia efficiunt corpora: in prima ſtatione, valida ac firma: in retroceſſione, immoderata, malè temperata: in ſecunda ſtatione imbecilliora. Occidentales, nullius dignitatis, & vitiorum fœcunda. Hoc autem de ſuperioribus dicimus magis, quas inferiores æmulantur.

8 Miſce iudicium, quando plures ſunt ſignificatores, & ex temperamento argue mores animi: quoniam ipſum ſequuntur neceſſariò ſecundum Galenum: ſed diſpoſitione tantùm, ſecundum D. Thomam. vide Phyſ.

De eodem ex quartis anni.

ARTIC. III.

1 AB Ariete in Cancrum naſcuntur coloris grati, grandes, valentes, oculis nitidis, magis ad humidam calidámque temperiem tendentes.

2 A Cancro in Libram, colore medio, conformi ſtatura, valentes, oculis nigris, hirſuti, capillis criſpi, calidiores & ſicciores.

3 A Libra in Capricornum, flaui, graciles, maculosi, raræ texturæ, capillamenti mediocris, decẽtibus oculis, frigidiores, ſicciores.
4 Ex Capricorno in Arietem, fuſci, ſtatura conformi, capillis rigidis, ſubtenues, temperie frigida & humida.
5 Hæc decreta intellige in ſignis non ſtellatis: quoniam à Solis viribus, ſic pro ſitu moderatis, fiunt iſta generaliter. Equidem intelligo eadem in præfatorum ſignorum temporibus: quamuis Cardanus de ſignis horoſcopi & Lunæ, & in quibus ſunt horum domini, intelligendum putet, quod verum eſt magis ſi concordauerint cum tempore. Nec tamen dico his in temporibus omnes naſci iuxta decreta memorata. poſſunt enim in horoſcopo habere ſigna æſtiua, qui naſcuntur in hyeme, & fixas trahentes in alium colorem. Tu miſce decreta, & pro vincente iudica.

De eodem ex ſignis ſtellatis.

ARTIC. IV.

1 Signa figuræ humanæ in Zodiaco, & extra, conformia & temperata corpora producunt: cæteræ deformant trahentes ad propriam formam: & quodammodo eis ſimilia euadunt corpora membráque, vel magnitudine & paruitate, vel robore & teneritudine, & conformitate & diſformitate.
2 Magna efficit ♌ ♍ & ♐ præſertim cum Ioue: parua ♓ ♋ ♑.
3 Item ♈ ♑ ♌ priora corporis dant valentiora: inferiora, infirmiora.
4 Contra ♐ ♏ ♊ anteriora ad imbecilliorem temperaturam: poſteriora ad robuſtam trahunt.
5 Similiter ♍ ♎ ♐ conformitatem adducunt & commoderationem.
6 At ♏ ♓ ♑ inconſtantem, & incommenſuratam. Sic de cæteris, quorum miſce ſignificata.
7 Oportet prænoſſe ſtellarum figuras apud Arginium. Frequentia ſiquidem ſtellarum facit robur: diſpoſitio commenſurata, decentem formam: diſtantia in longitudine, proceram ſtaturam; in latitudine, craſſum corpus. hinc phyſionomizandum ab aſtris non inutiliter.

De vitiis & morbis corporis generaliter.

CAPUT VI. ARTIC. I.

1 Vitium ſemel infligitur, nec perſeuerantes dolores affert, vt cæcitas, claudicas. Morbus verò vel continuos, vt febris: vel reciprocos, vt podagra, chiragra: vel vtrumque, vt calculus.

2 Fiunt morbi & vitia in prima, ſeptima, & ſexta domo, (quæ inconiuncta horoſcopo.)

3 A maleficis ibi exiſtentibus corpore, vel radiis hoſtilibus prorſus, vel ſuccedentes gradus afficientibus.

4 Præſertim quando Luminaria duo ſunt in angulis, vel ſimul vel ex aduerſo ſic affecta.

5 Poteſt etiam vnica malefica, ſi ſit in centro, offendátque Luminaria morbum facere.

6 Malefica in ſexta plus efficit corpore, quam radio, & plus ſi etiam ferit quadrato radio angulum medij cœli, vel imi. datur & duodecima morbis, & octaua.

7 Si domini aſcendentis, & loci Lunæ, vel Luna in præfatis locis, à maleficis afficiantur extra poſitis, aut maleficæ ibi poſitæ illos afficiunt alibi poſitos.

De natura vitij, morbique & partibus affectis à ſignis.

ARTIC. II.

1 Tales morbi vitiaque ſunt iuxta naturam maleficæ, & affecti ſideris, & ſignum Zodiaci ibidem exiſtentium. hoc eſt in prima, ſeptima, ſexta, duodecima, à configuratione ſtellarum, & locis reſpectu cardinum.

2 Partes afficiendæ in corpore indicantur à partibus ſignorum in loco horizonti affecto, & vtrum vitium, an morbus, an vtrumque. Aſtrorum verò naturæ horum cauſas & genera declarant.

3 Partes finitoris ſunt termini ſigni affecti, de natura quorum ſunt termini, inquit Haly. Vt ſi ſint termini Mercurij indicant affectum in lingua, vel ſpiritibus, &c. Cardanus autem Arabum placitis innixus partes corporis per ſigna indicatas intelligit.

4 Nam ♈ habet caput, ♉ collum, ♊ brachia, ♋ pectus, ♌ à mucrone pectoris ad vmbilicum, ♍ abdomen, ♎ nates, ♏ pudnda, ♐ coxas,

coxas, ♑ genua, ♒ tibias, ♓ pedes. Per membra à planetis indicata intelligit interiora.

De eodem à planetis significatoribus, vel qualificatoribus.

ARTIC. III.

1 SAturnus præest auditui dextro, vesicæ, spleni, ossibus, melancholiæ, pituitæ crudæ non naturali, cartilaginibus, ligamentis, dentibus, & retentiuæ facultati.

2 Iupiter tactui, pulmoni, arteriis, sanguini, iecori, carni, & digestiuæ facultati.

3 Mars auditui sinistro, renibus, venis, pudendis, felli, bili, intestinis, sedi, & expulsiuæ facultati.

4 Sol visui, præsertim dextro, cerebro, cordi, neruis, dextrisque omnibus arteriis, sanguini arteriali.

5 Venus olfactui, hepati, carni, gustui, semini, vasis seminariis, pudendis vtriusque sexus, ventriculo, mammillis, lacti, humido radicali, & appetitiuæ, attractiuæque.

6 Mercurius sermoni, menti, rationi, linguæ, neruis, memoriæ, digitis, spiritibus animalibus.

7 Luna menstruo sanguini, gulæ, stomacho, ventri, vuluæ, sinistrisque omnibus, cerebro, oculo sinistro, pituitæ naturali. Et quando est plena significat pituitam multam insipidam, & dulcem: & si miscetur Saturno, amaram, qui multa difficile crassescit, & amarescit. At vacua lumine, paucam. & tunc si miscetur Marti, facile amarescit, & sallescit.

8 Idem membrum potest à duobus & tribus regi planetis: vt cerebrum à Luna ratione substantiæ: à Sole ratione arteriarum, & principatus: à Mercurio ratione spirituum & facultatum animalium.

9 Planetæ dominantur animalibus, & plantis, quæ habent in substãtia, & in figura symbolum cum membris nostris: vt Sol citro cordi persimili: Saturnus cupresso, melancholiæ symbolo. Omniaque dura, magna, tetra dabis Saturno: Ioui temperata, alba, venusta, procera: Veneri consimilia, sed muliebria magis: Marti rubra, acuti saporis, calida, sicca, vt piper, nasturtiũ, &c. Lunæ mollia, mutabilia, humida, vt cancros, betas: Soli magna, odorifera, splendẽtia,

 vt pal-

vt palmas,lauros,leones,gallos: Mercurio communia, artificiosè concinnata,varia,&c,de quibus alibi.

De vitiis speciatim.

ARTIC. IV.

1 VItia plerunque fiunt, cum maleficæ ſunt orientales: morbi, cum occidentales.robur etiam conſiderabis.

De Cæcitate.

ARTIC. V.

1 FIt cæcitas alterius oculi, quando Luna ſolitaria in præfatis angulis,aut coniuncta,aut oppoſita, aut quadrata Soli reperitur, vel in antiſciis.

2 Itémque cum coniuncta,aut oppoſita Soli applicat nebuloſis, vt Præſepis ſtellis,aut Pleiadibus,aut aciei Sagittæ, aut aculeo Scorpij,aut partibus Leonis inter Berenices crinem, aut vrnæ Aquarij.

3 Quatuor ſunt loci facientes cæcitatem, & morbos in oculis: primus nebuloſarum:ſecundus Galaxia: tertius ſtellarum occultarum:quartus ſtellarũ de natura Solis & Martis,aut Lunæ & Martis.

4 Quando fuerit Luna in vno angulorum, ſimiliter & Mars, aut Saturnus in centris, vel ipſi occidentales ad ipſam orientalem aſcenderint. Hoc Haly intelligit ſic: ſi Mars in 3. ♈,& Luminare in quinto aſcendente, Arietis primo, & eſt idem cum modo Solis. Vel Luna ſit in 10. ♈ in occidente, & occidentis gradus ſit 4. ♈ & Mars in oriente in 12. ♎, tunc Luna eſt occidentalis à malefica, & malefica aſcendit motu diurno ad eius oppoſitionem. Vel aſcendant 28. ♍, & Mars ſit in gradu 3. ♎, & Luna in primo, tunc enim Mars eſt propinquior orientis angulo,quàm Luna. Ego intelligo aſcendere ad ſitum non ad gradum.

5 Item quando vtrique Luminari in eodem ſigno vel oppoſito configurentur maleficæ hoſtiliter,matutinæ ad Solem, veſpertinæ ad Lunam,vtrumque oculo læſionem minatur.

6 Item quando loco Lunæ fuerit Sol,& ante ipſum Saturnus,vel Mars,cæcitas ſignificatur.

7 Mars plagam,vſtionem,ferrum,pulſationem minatur: & Mercurio iunctus facit hoc in palæſtris, gymnaſiis, aut ab hominum malorum

malorũ incursib. Saturnus verò per suffusionẽ, frigus, glaucomata.

8 Fit idem ab vno malefico vnum tantum Luminare feriente. vt in nobili Fogiano accidit. Nunc habet quidem Saturnum in 9. in gradu 29.30. ♉ retrog. Lunam in 11. & 7. Leonis defluentem à Præsepi nebulosa, & 4. occultis: & à sextili eiusdem Saturni, Solem in 21. ♎, in æquidistantia ♃ positi in 12. domo, in gradu 9. ♍: & Martem in 4. ♍: Mercurium & Venerem in 7. & 8. ♎: nihilominus cæcatus est quando peruenit Luna per directionem ad 29. ♌ quadratum Saturni: & in vtroque oculo: ita tamen, vt videat exilem lucem, & res quasi atoma corpuscula. Sperarem salutem ob aspectũ ♀ & ☿ à religione, & medicina, nisi directio ad Martem properaret.

9 Galaxia in ascendente cum Luminaribus facit albos capillos nati quasi senis, & totum corpus molle, infirmúmque, & oculos cæcutientes, qualis est filia Carcerarij, quæ habet Solem in præsepi: & ascendit Cancer cum Galaxia & Luna.

10 Semper Luna in Solis quadrato, aut diametro, visionem labefactat, cum præsertim ei applicat, tempore quidem, quo directio perficit applicationem.

De sterilitate.

ARTIC. VI.

1 SI Venus fuerit in prima vel septima, sed magis in septima, Saturno configurata oppositione, quadrato, antisciò, vel commutans dignitatem cum eo, vt ♄ in ♋, ♀ in ♑, & ♂ super ♀ eleuetur, aut opponatur, maribus sobolem negat, fœminis abortiones, crudos partus, & laceros fœtus decernit, præcipuè in ♋ ♍ ♑. ac si Luna Marti in ortu se applicat.

2 Deterius erit si Mercurius Veneri iungitur, aut configuratur, aut dignitatem cum Saturno commutet: & Mars rursus eleuatur super eam, aut opponitur. Fiunt sic eunuchi, & hermaphroditi, & quorum genitales concreti sunt meatus.

3 His ita configuratis, si etiam Sol configuratur, & Luminaria & Venus masculina sunt, & Luna occidentalis, & ad eam maleficæ per proximè sequentes partes ascendant, mares euirati nascuntur, vitiis affecti, præcipuè in ♈ & ♎: fœminæ verò steriles, infrugiferæ. Aliquando neq; ab oculorum vitiis liberi sunt tales nati, quoniam Luminaria sunt affecta.

 4 Hæ

4 Hæ constitutiones valdè potentes dant vitia à natiuitate: debiles verò in transcursu ætatis: prout fortitudo constitutionis & situs ad Solem, & ad mundum, & progressus, & ingressus, & directio ferunt. Hoc ipse probaui in quodam Marchione, qui in 20. anno coeundo vim perdidit factus epilepticus ex parte ob Luminaris & ☿ cum ♀ læsionem, commutantis cum ♄ dignitatem.

De linguæ impedimento.

ARTIC. VII.

1 IMpediti sunt lingua, ac balbutientes, quicunque Saturnum, & Mercurium, habent in prædictis angulis cum Sole, maximè quando occidentalis est Mercurius, & ambo cum Luna configurantur.

2 His iunctus Mars soluit impedimentum, cum obuiauerit.

3 Hoc idem euenit in 6. omnibus præfatis, vel altero, existentibus, vel significatore ex 6. alterum aspiciente, vel si malefica 6. dominatur, & alibi sit lædens: erunt tamen leuiora, sed in oppositione pessima, in sextili leuissima: in signis mutis ♋ ♓ ♏, magis: in raucis ♈ ♉, aliquantum.

4 Equidem mihi est cum Sole Mercurius & Saturnus sub radiis occidentalis in prima, vel potius in duodecima: nec tamen lingua mihi est impedita, nec valdè loquax. Credo quoniam constellatio est in ♍ signo pulchræ vocis, & malefica sub radiis, & in sextili Iouis: propterea minimè læsum esse. Sed Fr. Iulianus habet ♓ in ascendente, & in angulo opposito ♄ quasi centralem in ♍ 3. & post ipsum in 19. gradu ♀, in 22. ☿, in 27. ☽: nihilominus balbutiit multum, donec directio horoscopi ad ♃ in 27, ♓, & ad sextilem ♂ in 24. eiusdem peruenit. nunc melius se habet. Lunæ quoque læsio in signo muto, & in horoscopo balbutientem facit, vt Principem Stiliani. Mordaces habent ♂ cum ☿.

De claudis, gibbis, & contortis.

ARTIC. VIII.

1 SI Luminaria ascendant in angulis ad maleficas positas in centris, aut oppositas, & maximè si Luna sit in nodis, vel in flexutis, seu tropicis propriis, aut in signis obnoxiis, seu detruncatis ♈

tis ♈ ♉ ♋ ♏ ♑, vitia corporis fiunt, gibbositas, claudicatio, luxatio.

2 Si Luminaria sint penitus simul cum maleficis, vitia hæc erunt à natiuitate: sin minùs, postea cum consenserint directio & progressus &c.

3 Si maleficæ tunc fuerint in M. C. & supra Luminaria eleuentur, aut opponantur, aut quadrentur, infligentur vitia à periculis grauibus, aut præcipatione, aut latronum incursione, aut quadrupedum ictu.

4 Mars ab igne & vulneribus tumultuosè illatis, aut latrociniis. Et præcipuè cum Mercurio. Saturnus præcipitatione, naufragio, artuum contractione sic lædit.

5 In hac constitutione nodus australis peior est boreali, non solum Lunæ, sed etiam aliorum nodi & tropici. vnde Cauda cum Luna, & plerunque cum aliis Planetis idem facit in angulis, teste Cardano. Fuit Haly Luna cum ♂ & ☊ in 12 domo in quadrato Solis & Iouis combusti in tertia domo, factúsque est gibbus annis duodecim iuxta periodum.

In cuti.

ARTIC. IX.

1 PORrò in tropicis & æquinoctialibus signis Luna sic affecta versante, vitia eueniunt in cute: in ♈ ex vitiligine potissimum: in ♋ ex impetigine: & prope Galaxiam nimius albor & scrofulæ: in ♎ ex lepra, scabie, lue venerea: in ♑ ex lentigine, & id genus aliis.

De morbis speciatim.

ARTIC. X.

1 EX eisdem iam dictis constitutionibus fiunt morbi, quando malefici contrario modo se habent, vt videlicet sint vespertini cum Sole, matutini cum Luna.

Ex Planetis morborum authoribus, & qualificatoribus.

ARTIC. XI.

1 GEneraliter Saturnus ventres frigidos facit superfluis humoribus

ribus plenos,pituitoſos,de fluxibus obnoxios, tenues, valetudinarios,dyſentericos,ægrè ſordes tuſſi eiicientes,colicos,leproſos,fœminas inſuper vtero laborantes.

2 Mars expuentes ſanguinem, atra bile detentos, anheloſos, affecto pulmone, ſcabioſos, continuò vſtulationibus, ſciſſuris, & in tectioribus partibus laborantes fiſtulis, ſanguinis effluxibus, aduſtionibus inflammatis, & paſcentibus vlceribus. Fœminas inſuper abortibus, aut partu mutilo, & inchoato, aut corroſionibus.

3 Vtrique ſimul miſcent vires & ſignificata.

4 Item Venus veri, Mars æſtati, Saturnus hyemi, Mercurius autumno ſimiles ſunt, ſimiléſque horum temporum morbis morbos adducunt.

5 Peculiares ſanè naturæ configuratarum ſtellarum peculiare morbi genus indicant.

6 Ad malorum vehementiam confert Mercurius. Nam Saturno frigus intendit ei conciliatus: & conſtanti motione pituitæ defluxus incitat,& humoris turbam,præcipuè circa pectus, guttur, ventriculum. Marti quoque operam nauat exſiccando, vt in vlceribus ex decoriatione,& ſiccitate prouenientibus, incruſtatis apoſtematibus,igni ſacro,lichenibus feris ſiue ex nigra bile orientibus,comitiali morbo,lepra,& his affinibus.

Ex ſignis cœli de eiſdem.

ARTIC. XII.

1 IVxta ſignorum in angulis in prædictis conſtellationibus repertorum proprietatem fiunt certi morborum euentus. Vt in ♋ in primis, & ♓, & ♑, & in ſignis quæ terreſtribus & aquaticis ſunt ſimilia, fiunt vlcera depaſcentia, impetigines, ſcrofulæ, fiſtulæ, lepræ, ſcabies, lues venerea. In ♐ & ♊ comitialis morbus, & qui ſpiritum lædunt. In his propter ♃ & ☿: in illis quia aquatica & terreſtria paſcuntur inhærendo, conſimiles faciunt morbos. Qui ergo has figuras fecit, non memoriæ gratia, ſed ſymbolorum naturalium à Deo peritus ſcripſit.

De sanabili, insanabili, & tegibili.

ARTIC. XIII.

1 IN præfatis omnibus constellationibus, si nulla benefica configuratur maleficis, aut Luminaribus angularibus, morbi, vitiáque insanabilia & grauia erunt.

2 Item si configurentur beneficæ, sed vincantur à maleficis, nihil, aut minimum iuuant ad curationem, vt quando beneficæ sunt in dignitatibus maleficarum aut sub terra, & in cadentibus, & vespertinis, &c.

3 Si beneficæ fuerint potentiores, præsertim orientales, curabunt morbos, & vitia tegent, & honestabunt. ♃ humanis auxiliis, per opes dignitatésque per se: at cum ☿ addit etiã per medicinam. Venus verò prædictionibus & oraculis vitia elegantia & plausibilia facit: vt in Tyresia. Et morbos diuinis auxiliis curat per se. Sed cum ♄ non sine pœna, & ignominia vulgò nota, aliísque id genus, dũ exorcizantur, &c. Cum ☿ verò non sine subsidio & lucro ad ipsum ægrotum ex vitiis & morbis redundante. Hoc erat Ptolemæi tempore. Nunc autem sanati accipiunt dona & eleemosynas. Alij lucrum ex Pythone, vt dicemus.

4 Nota quod à stellis morbi sanantur diuino prætextu secundum Ptolemæum, vel quia sunt signa, vel quia concausæ curantis intelligentiæ. Non autem vitia sanantur à stellis vllo prætextu, quæ non nisi à Deo sanantur, vt patet ex Euangelio de cæco nato & airdis, & lunaticis. D. Thomas & Alb. idem docent.

De qualitatibus animi generaliter.

CAPVT VII. ARTIC. I.

1 QValitates animæ corporis temperiem, tanquam disponentem causam, sequuntur. Cœlum ergo potest super mores dispositiuè: vt dicebat Sanctus Thomas in 3. contra gent. de ☿ in bono statu. Sic & nos, & has in pueris ante vsum rationis inclinationes, & operationes experimur.

2 A constitutione Mercurij cognoscitur intellectus, ratio contemplatio. A Luna, & configuratis astris, mores, & actiones, & sensuales operationes. Mercurius enim spiritus regit, Luna cerebrum,

principium sensuum & neruorum & motionum, omnésque humores corporis, quibus & spiritus & corpus nutriuntur quatenus humores.

3 . Participant cæteri Planetæ. Nam ♂ habet audaciam, ♄ pertinaciam, ♃ simplicitatem &c. de quibus prius, sed significatores sunt ☽ & ☿.

4 Idcirco plerunque praui sunt homines, ait Sanctus Thomas, quoniam rationi sensualem affectum præponunt. hoc autem & in astris significatur. Luna enim plerunque præualet Mercurio: Est enim sæpe robustior ob continuas Mercurij combustiones & retrocessiones: præualet autem magis, quando est in imperantibus, & signis longarum ascensionum, ☿ in obedientibus, & breuium ascensuum.

5 Læditur ☿ in aqueis valdè, maximè in ♓, Saturníque radiis infaustis. Combustus negat studium scientiarum, non autem eloquentiam, & historiam. Mihi autem nihil combustus negauit, nisi libertatem à Rege: nec Tobiæ vespertinus, Martíque iunctus. Luna autem timet qua afflicta etiam ratio hebetatur, quoniam à sensu indirectè pendet. sic etiam læso horoscopo.

6 In angulorum centris & horizontales & verticales maximè conferunt moribus, vbi ♄ cautos, ♃ eruditos, ♂ efficaces, ☉ graues, ♀ facundos, ☿ promptos, ☽ comes.

7 Inspice primum locos Mercurij & Lunæ: secundò dominos illorum: tertiò configuratas stellas ad dictos locos, & dominos: quartò & eorum habitus ad Solem, & ad angulos: quintò & cuiusq; stellæ configuratæ, vel coniunctæ locis illis dominisque, proprietates.

De eodem ex locis seu signis.

ARTIC. II.

1 Signa mobilia generaliter faciunt publicolas ciuilium forensium negotiorũ cupidos, ambitiosos, diuinis vacantes, ingeniosos, agiles, indagatores, inuentores, bene coniectantes, refutatores, diuinatores.

2 Bicorporea, varios, mutabiles, indociles, leues mutationis auidos, vafros, amatores, studiosos musicæ, negligentes obuios, ad pœnitendum pronos.

Fixa,

3 Fixa,æquos,aſſentationis inimicos,conſtantes, firmos, intelligentes,tolerantes,laborioſos,rigidos,continentes,iniuriæ memores,cœpti operis proſecutores, contentioſos, ambitioſos, ſeditioſos,cupidos,difficile flexibiles.

4 Mobilia, ad ingenium;communia, ad conuerſationem; fixa,ad regnandum faciunt aptos.quia &c.

De eodem ex dominis locorum qui dominatores & qualificatores dicuntur.

ARTIC. III.

1 DOmini locorum conſiderantur ſecundò, qui ſi Luminaria fuerint,omittuntur. Sunt enim generales cauſæ, conferúntque moribus, vt dicimus, ſummitates: ſed pro eis ſubſtituemus alios dominatores in eiſdem ſignis.

2 Quando Luna & Mercurius configurantur, compoſiti ſunt mores,concordátque ſenſus rationi. Similiter quando domini locorum ☽ & ☿ configurantur ſimul,nil melius ad condecentiam.

3 Si non ſe aſpiciunt ☿ & ☽, & eorum domini non configurantur, neque mutant dignitates,mores erunt incompoſiti.

4 Vnus eſt dominus,quando in vtriuſque locis dominatur, vel alter dominator eſt ſub radiis, aut non ſic dominatur, vt alter in vtroque loco:quando verè omnes domini ſunt ſub radiis, non aderit ſignificator, & natus erit agreſtis,vt in ſæculo aureo.

5 Si domini locorum ☽ & ☿ ſint in propriis locis, & dignitatibus, faciunt mores & operationes illuſtres,non impeditos, lucroſos, & validos,nil mali patientes, ſed boni multum habentes, ob virtutes.

6 Hoc propriè faciunt,cum vtriuſq; ſignificatoris,id eſt ☿ & ☽, locos gubernant,aut aſpiciunt:vt ſi configurati ☿ à Luna ſeparentur.

7 Si aliter ſiti ſint,obſcuros, inchoatos, occultos, infœlices in actionibus & contemplationibus.

8 Si ſuper dominus morum alius Planeta eleuatur, malum, præſertim ſi illi fuerint imbecilles. Nam ſi domini morum ſint malefici,erit natus improbus,& facinoroſus.Et ſi nullus eleuatur Planeta, impune committet ſcelera&lucrabitur inde,vt vſurarij & latrones. Si eleuatur benefica ſuper maleficas punietur à iudice,& infamabitur apud bonos viros.Si malefica ſuper maleficos dominos, opprimetur

metur à prauis hominibus ſui ſimilibus & coniuratis in flagitio. Si autem dominus gubernator morum eſt beneficus, & nullus eleuatur ſuper eum, erit illi nato probitas lucroſa, & glorioſa. Si eleuatur malefica ſuper beneficam morum dominam, punietur à tyrannis & improbis, ſicuti viri ſancti. Si autem eleuatur benefica diſcors, probitas erit illi ad contumeliam & vilipenſionem, vt ait Iob: Deridetur iuſti ſimplicitas, & ſæpe occidetur vt ouis, aut damnabitur etiam à bonis: vt ſanctus Chryſoſtomus à S. Epiphania. Et ſi ſit ♃, dominus morum in ♑ vbi cadit, habeátque ♀ oppoſitam in ♋ ſua dignitate ex auge, & tunc ♃ retrogradus eſt, erit natus ita deiectus, vt ab omnibus ad ſuam trahatur ſententiam, & ab ipſis bonis ſicut inutilis habeatur, id quod Cœleſtino V. Papæ accidit.

De locorum dominis, ſeu morum gubernatoribus ſigillatim.

ARTIC. IV.

1 SOlus ♄ animi gubernator, dominus locorum ☿ & ☽, ſi bene ſitus fuerit reſpectu orbis & angulorum, efficit natos nimium corporis & vitæ ſtudioſos, rigidos ſententiis, profundos meditationibus, auſteros, pertinaces, laborioſos, imperioſos, ſcelerum ſeueros vindices, ſuperuacaneis intentos, auaros, violentos, inuidos, theſaurizantes.

Si obſcuro loco poſitus è contra, ſordidos, præparcos, abiectos, pertinaces in ſententia ſua, inuidos, timidos, ſolitarios, maledicos, lugubri ſemper habitu, impudentes, ſuperſtitioſos, laborioſos, liberorum & amicorum negligentes, domeſticis inſidiantes, triſtes, ſuam valetudinem nil curantes.

Si verò ſit Ioui conciliatus in honeſto loco, bonos reuerentes maiorum natu, compoſitos, bene ſentientes, aliis commodantes, impigros ex actu iudicij, quæſtuoſos, magnanimos, liberales, temere nihil inceptantes, familiæ ſtudioſos, mites, patientes, prudentes.

Si in obſcuro loco, ineptos, furioſos, formidoloſos, ſuperſtitioſos, ſacra verſantes, incantatores, ſuſpicaces, liberorum oſores, amicis deſtitutos, abditis locis latitantes, infidos, ineptè elegantiam affectantes, virulentos, diſſimulantes, imbecilles, ambitioſos, ad pœnitendum pronos, fatuos, tolerantes malorum & iniuriarum.

Marti conciliatus in bona conſtitutione facit homines inceptantes citra

tes citra delictum multa, ore libero, laborioſos, turbulentos, timidaudaces, rigoroſos, immiſericordes, faſtidientes aliorum, aſperos, bellaces, temerarios, ſeditioſos, fraudulentos, inſidiatores, implacabiles ira, perturbationibus inhiantes, tyrannicos, cupidos, reipublicæ aduerſantes, contentioſos, illatæ iniuriæ memores, funditus improbos, vehementes, intolerabiles, tumidos, inflatos, importunos, glorioſos, infeſtos, iniquos, impudicos, ab omni humanitate alienos, immobiles, pluribus ſeſe negotiis implicantes, agiles tamen, artificiis idoneos, inuictos, & omnino lucroſos.

At cum cum eo infœliciter ſitus, raptores, latrones, falſarios, flagitioſos, turpi lucro deditos, incompoſitos, à liberis & neceſſariis abhorrentes, contumelioſos, inſidiatores, fures, periuros, crudeles, nefarios, maleficos, homicidas, impios, ſacrilegos, incantatores, ſepulchrorum effoſſores.

Cum Venere in bono ſitu, mulierum oſores, ad ſenes propenſos, ſolitarios, inamænos, ab ambitione remotos, formoſa nati ou odio declinantes, inuenuſtos, inuidos, auſteros, alienos à congreſſu & conuictu, ſuis ſententiis innixos, vates, religioſos, myſteriorum & oraculorum cupidos, ſacrificos, diuinos, venerabiles, verecundos, philoſophos, cautos, facilè indignabundos, ſuſpicioſos, zelotypos.

Cum Venere infœliciter ſitus, laſciuos, incontinentes, obſcænos, ſine deliberatione in actionibus, impuros, immundos, fœminarum dolis expoſitos, præſertim domeſticarum, audaces, infames, venereos, pulchra declinantes, obtrectatores, maledicos, temulentos, obſequioſos, nefariè in coeundo affectos, & cum maſculis, ſenibus, belluis impios, deorum irriſores, myſteriorum ſacrorúmque profanatores, infidos, & calumniatores, nihil non tentantes.

Cum Mercurio in bono ſtatu, curioſos, ſciſcitando auidos, iuris indagatores, rerum medicarum ſacrarumque, & quas vulgò religio eſt non reuelari, ſtudioſos, miraculorum architectos, captioſos, in diem viuentes, agiles, procuratores, ſolertes, acutos, amarulentos, diligentes, ſobrios, induſtrios, lucroſos.

Contra infœliciter, nugones, iniuriæ memores, duris animis laborioſos, ſuorum oſores, inuidos, triſtes, noctiuagos, inſidiatores, prodi-

proditores, immisericordes, fures, magos, incantatores, machinatores, dolosos in negotiis, facilé que impingentes.

2 ♃ solus gubernator in situ fœlici facit magnanimos, gratiosos, pios, reuerentes, hilares, humanos, magnificos, iustos, liberos, misericordes, affabiles, excogitandi vi præditos, affinium studiosos, principatui & regno idoneos.

Infœliciter verò situs facit quasi simulacra dictorum obscuriùs & humiliùs omnia, & pro magnificentia prodigalitatem, proprietate superstitionem, pro verecundia timiditatem, pro veneratione auram popularem, pro humanitate fatuitatem, pro amore pulchrarum rerum luxuriam, pro prudentia cunctationem, pro libertate responsandi & obloquendi libertatem, pro elegantia affectationem vocabulorum & vestium, &c.

Idem cum Marte fœliciter situs facit asperos, pugnaces, militari ingenio, ad res promouendas idoneos dominos, nemini parcentes, audaces, sponte periculis sese obiicientes, negotiosos, ore liberos, reprehensores, cœpta prosequentes, contentiosos, primatum semper affectantes, prudentes, insidiantes, vincendi studiosos, magnanimos, ambitiosos, omne iudicandi arbitrium sibi arrogantes. & hoc fœliciter.

At cum eodem in malo situ, contumeliosos, vnicuique manus iniicientes, crudeles, irreconciliabiles, seditiosos, peruicaces, calumniatores, insolentes, cupidos, raptores, variabiles, leues, crebrò actorum pœnitentes, temerarios, infidos, multo iudicio, cognitione nulla, turbulentos, insidiosos, faciles, prodigos, querulos, nugaces, enormes, inconstantes.

Cum Venere fœliciter, voluptuarios, pulchrorum amantes, artificiosos, sciendi cupidos, musicos, cantores, leues, fraudi expositos, beneficos, argutos, bonos, pios, deorum cultores, certaminum studiosos, prudentes, amatores, venustos cum maiestate, splendidos, gratos, liberales, iudicio præditos, honestos erga rem veneream, contentiosos, æqui amantes, honoris cupidos, decenter & eleganter probos.

Infœliciter verò, delitiosos nimis, effœminatos, saltatores muliebri & euirato animo, sumptuosos, amatores, segnes, somnolentos, adulteros, ornatui indulgentes nimis, molles, ignauos, prodigos,

gos,ad cauillandum propenſos,propè fatuos, paſſionum non coercentes,cultum & muliebrem elegantiam affectantes, muliebribus ſententiis,ſacris inſiſtentes, lenones, myſteriorum indagatores, fidos,ſanè non improbos, gratioſos, affabiles, conuictu iocundo,& libere conuerſantes.

Cum Mercurio fœliciter ſitus, literarum cupidos, linguarum & geometriæ amantes,mathematicos,artifices, concionatores, ingenioſos,ſapientes,bonos,dapſiles,ciuiles,phyſicos,politicos,beneficos,fideles,bene moratos,liberales, turbarum amicos, callidos, lucroſos,veluti principatui genitos, pios, deorum amantes, dexteros in tractando,pios erga liberos,parentes,amicos, familiæ ſtudioſos, eruditos,philoſophos ob hoc exiſtimatos.

Si infœliciter, fatuos, nugaces, facilè errantes, contemptibiles, furore diuinatorio correptos, ſacrificos, vaniloquos, amarulentos, ſimulantes ſapientiam,ſtultos,ſuperbos,commentores,incantatores,incompoſitos,multa ſcientes, memoria tenaces, ad docendum habiles,miniméque impuris obnoxios cogitationibus.

3 ♂ ſolus fœliciter ſitus, generoſos, ad principatum propenſos, diuitiarum cupidos,verſipelles,fortes,periculis ſe exponentes, temerarios,nulli parcentes,ſine diſcrimine homines agentes, peruicaces,acutos,audaces,faſtidientes aliorum, tyrannicos, pugnaces, iracundos,ad exercitum ductandum aptos.

Infœliciter verò,crudeles,contumelioſos,ſanguinis & ſeditionis auidos,prodigos,vociferatores,percuſſores,temerarios, temulentos,raptores,infeſtos,immiſericordes,perturbationibus obnoxios, furioſos,impios,familiæ & domeſticorum negligentes.

Cum Venere in bono ſtatu,amabiles,bene tractabiles,ſociorum ſtudioſos, ſuauiter conuiuentes, lætos, luſores, ſimplices, apertos, modeſtos, ſaltatores,amatores, liberorum amantes, imitatores, voluptuarios, corporis cultum amantes, ad laſciuiam pronos, ſagaces, ſed ſine damno, qui vitia ſua tegere norint, prouidos,in aliorum cenſuram & reprehenſionem non incurrentes, maſculorum iuuenum æque ac fœminarum amatores, ſumptuoſos, iracundos,zelotypos.

Infœliciter verò,oculis emiſſitiis,ſegnes,procliues ad coïtum,omnium ſecuros,cauillatores,adulteros,contumelioſos, mendaces, aſtu-

aſtutos, corruptores domeſticorum, & alienorum, feſtiuos ad cupiditatibus ſatisfaciendum, & facilè ſatiabiles, mulierum ac virginum conſtupratores, crebrò ſe periculis obiectantes, callidos, immoderatos, inſidiatores, periuros, faciles ad lapſum & dementiam, interdum ſeipſos ornare geſtientes, audaces, peruerſos, inſolentes petulantes.

Conciliatus Mercurio fœliciter, vehementes in dicendo, militares, ſtrenuos, agiles, indeſpectos, verſipelles, habiles, ſophiſtas, laborioſos, veteratores, lingua promptos & manu, inconſtantes, ex inſidiis adorientes, malis artibus imbutos, ingenioſos, deceptores, ſimulatores, curioſos, malorum amantes, proſpere tamen agentes, cum æqualibus & ſimilibus facilè & iocundè conuerſantes, amicis commodos, inimicis incommodos.

Infœliciter verò, deceptores, alienorum vſurpatores, crudeles, periculis ſe exponentes, audaces, quos non rarò actorum pœniteat, faciles ad verbera, immoderati motus, audaces, fures, impios, periuros, irruptores, incendiarios, hiſtriones, infeſtos, ſepulcrorum effoſſores, truculentos, falſarios, infidos, incantatores, magos, veneficos, homicidas.

4 ♀ ſola, & fœliciter ſita, blandos, bonos, voluptuarios, omnibus expoſitos, cordatos, puros, ſaltatores, affectatores, lætos, laboris inimicos, artium amantes, decentes, Dei mirè reuerentes, habiles, in ſomniis fœlices, pios erga liberos & neceſſarios, beneficos, miſericordes, liberales, lucroſos, libidinoſos.

Infœliciter ignauos, amatores, effœminatos, timidos, præcipitabundos, in coïtum pronos, neque infames, neque claros, ſed obſcuros latentes.

Cum Mercurio fœliciter, ad opificia manuaria promptos, animo philoſophico, ſcientiis aptos, opifices, poëtas, elegantes, voluptuarios, pios, prudentes, delicatos, lætos, amicis amicos, varia machinantes, meditabundos, aptos mente, gaudentes officio, celeriter libentérque diſcentes ſine magiſtri opera, æmulatores optimorum, & pulchrorum affectatores, ore honeſto, gratiarum affatim plenos, ſermone amabili, cui credatur tanquam prophetico, moribus moderatis, probos, palæſtra gaudentes, magnificos, acutos in iudicando, à mulieribus abſtinentes, ad pueros propenſos, & zelotypos.

In

Infœliciter verò irruptores, machinatores, ore impudico, nunc harum nunc illarum partium, peruersis sententiis deceptores, perturbatores, mendaces, calumniatores, periuros, peruersos, insidiatores, incompositos, inhospitales, falsarios, mulierum constupratores & puerorum, victui corporis deditos molles, infames, in ore populi, omnibus se immiscentes, interdū rectè iudicantes, interdum malè, turpia perpetientes, & varia affectione, contumelia quemque afficientes.

5 ☿ solus fœliciter situs, solertes, ingeniosos, mentis vi præditos, multarum rerū peritia instructos, ad inueniendū idoneos, experiẽtes, bene ratiocinantes, coniectando scopum attingentes, naturæ rerum peritos, bonæ indolis, imitatores, beneficos, mathematicos, arcanorum conscios, & prosperè omnia discentes.

Infœliciter verò, vafros, impræmeditatos, obliuiosos, facilè per errorem peccantes, mendaces, nullo discrimine vtentes, infidos, alienis imminentes, iniustos, mente labili, in errores seductili. Cum est velocissimus facit inconstantes: sub radiis, obscura, & inutilia tractantes, & humana maximè sapientes, & indagantes secreta rerum, & principum: lucens verò, quæ sunt in vsu communi & inutilia: retrogradus, hæsitantes: orientalis, liberiores: occidentalis, dissimulatores.

6 Quando miscentur gubernatores, respice vincentem, & minue decreta victi magis minúsve. Item vide an vterque vel alter tãtum dominorum sit benè constitutus, & iudica pro eo benè, & non pro altero malè constituto, nisi malè, iuxta præscriptas regulas.

7 ☽ quatenus his configuratur in flexuris, facit animum variabilem, machinatorem, inconstantiorem, quia est per se significatrix animi: in nodis verò acutiores, industriosiores, agiliores. Ideóq; strabones & gibbosi, versipelles, quoniam ibi habent Lunam cum malefica. Caue à signatis. quod & S. Chrysostom. 5. tom. docuit, à Deo signatis ne possint malefacere, prout præsciuntur esse proni, & in membro, in quo erant malefacturi, vt corrigantur.

8 Luna ascendens, & aucta lumine, nobiliorem, illustriorem, solidiorem, liberiorem, minuta, & sub radiis, tardiorem, obscuriorem, hebetiorem, & ad pœnitendum propensiorem.

9 ☿ participans dominium super mores, quando conciliatur morum domino, fœliciter situs, omnia reddit rectiora, æquiora, perfectiora, dignitatis, maiestatis, & pietatis pleniora.

Infœliciter verò, neque hospitio receptus, humiliora, difficiliora, simpliciora, seueriora, cruda, intractabilia, & minùs maiestatem præferentia.

De eodem ex configuratis ad locos, dominósque locorum.

ARTIC. V.

1 POstquam de locis, dominísque locorum ad mores pernoscendos considerauimus, nunc de configuratis astris ad illos dicere oportet.

2 In præfatis configurationibus stellæ orientales & horoscopantes, maximè in propria persona, libros, simplices, præfractos, fortes, ingeniosos, acutos apertósque faciunt.

3 In statione matutina & culminantes, ratiocinatores, constantes, magnanimos, memores, cœpta vrgentes, immobiles, fortes, fraudis expertes, prudentes, inflexibiles, crudos, censores, negotiosos, scelerum vindices, scientiis aptos.

4 In ortu vespertino, & occidentali angulo, instabiles, flexibiles, infirmos, laboris impatientes, facilè concitabiles, humiles, viles, timidos, dubios, timidaudaces, obtusos, iactabundos, tardos.

5 In statione vespertina, & in imo cœli, amplius: Mercurius & Venus in occasu vespertino in die, & in nocte matutini (id est in occasu matutino) faciunt ingeniosos, & sapientes, non nimis memores, neque laborum aut patiẽtes aut cupidos, occultorum perscrutatores, inuisarum rerum indagatores, vt magicorum mysteriorum sublimium, machinarum fabrilium, operum mirabilium architectos, rerum cœlestium & philosophiæ studiosos, auspices, diuinatores ex somniis, & his affines. Has regulas misce in mixtis.

6 Prædictæ regulæ quatuor angulos complectuntur, & quatuor status planetarum, adde & fixarum, exceptis stationibus. Possunt intelligi disiunctiuè, & sic medium decretum adducunt, & copulatiuè, & sic totum. In his regulis infœliciter se exponit Cardanus, textus tamen est clarus in Ptolemæo.

7 Optimus status est orientalis matutinus in die, & orientalis vespertinus

pertinus in nocte: pessimus est in die occidentalis matutinus, in nocte occidentalis vespertinus, quoniam desinunt apparere. At orientalis vespertinus in die, & orientalis matutinus in nocte frustrantur opere suo. De his statibus vide lib. 1.

De vitiis & morbis animi redundantibus ex temperamenti & spirituum animalium passionibus à cœlo generaliter.

CAPVT VIII. ARTIC. I.

1 CVm Mercurius & Luna significatores animi, inter se non coniuncti corpore, vel radio, vel intuitu, opprimuntur in angulis à maleficis, præsertim in prima & septima, deinde etiam in sexta, morbos animi significant, & maximè si vna malefica duos locos ferierit, aut duæ vnum, aut duæ duos coniunctione, vel oppositione, vel circumdatione (id est obsessione) vel quadrato, vel antiscio.

Specialiter.

ARTIC. II.

1 SI Saturnus de die, aut Mars de nocte sit in horoscopo, & lædant ☿ & ☽ nulla configuratos ratione, fit epilepsia. Idémque euenit si malefica eleuetur super illos, aut illorum dominetur locis.

2 E contra quando Mars de die, aut Saturnus de nocte in eodem loco præfatos significatores lædit, facit furiosos, & hoc maximè in ♋ ♍ ♓. In ♍ enim vis Mercurij geminatur: in ♋ Luna alter significator: in ♓ est dignitas duarum beneficarum, & signum stultum in quo fit stupor, & amentia: sicuti in ♍ & ♋ insania & furor.

3 Quando Saturnus lædit Lunam in Solis coniunctione, vel Mars in oppositione, stante præfata constitutione angulari, & disiunctione significatorum, fit dęmonoplexia, maximè in ♐ & ♓, quonia signa sunt Iouis, & duplicia, religiosa. Duplex autem est spiritus in dæmoniaco, & ex Ioue religioso male affecto significatur ibidem.

4 Nota quod tres conditiones requiruntur ad epilepsiam, quatuor ad furiositatem, quinque ad dæmonoplexiam post præiactam constellationem.

5 Concedit S. Thomas lunaticos & insanos fieri à stellis, non

tamen dæmoniacos nisi occasionaliter & dispositiuè. Cum enim abundat atra bilis, & præsertim in Lunæ cõfigurationibus mouetur, diabolus vtitur humore illo tetro, & fuliginibus ad terrendos spiritus animales, & mentem per ipsos, & præcipuè in lunationibus: tum quia tunc ei fauet natura rei, qua vtitur: tum vt infamet diuina corpora, & Deum autorem, prout dicebat Origenes, & Chrysostomus. quod benè notabis: & id ego expertus sum pluries.

De sanabili, insanabili, tegibilique.

ARTIC. III.

1 PRædicta constitutio absque beneficis facit dictos morbos insanabiles.

2 At si configurantur ♃ & ♀, & maleficæ sint in occidẽtalibus partibus, & beneficæ in angulis, & locis beneficis, erunt medicabilia, sed illustria vitia, & in exemplum aliorum palam. ♃ opera medicorum sanat, ♀ oraculis & religione significatiuè. Nam Deus est qui sanat religione, licèt per secundas causas interdum, vt Tobiam felle piscis.

3 Si verò è contra maleficæ sint in orientali angulo, vt beneficæ in occasu, erunt vitia similiter illustria, sed insanabilia secundum fidem: non tamen Deo.

4 Insuper in tali situ addent epilepticis morbi continuitatem, vociferationes, & mortis terrores sæpe. Insaniæ verò & stupori addunt incoërcitam licentiam aduersus domesticos, & denudationem, & blasphemias, & his similia. Dæmoniacis verò cerebri auiditatem, bacchantium consuetudinem, occultorum reuelationes, verberationes, & his similia.

5 Solis & Martis loca ad insaniam efficacia sunt in præfata constellatione: Iouis & Mercurij ad epilepsiam: Veneris ad numinis afflatus, & arcanorum reuelationem: Saturni & Lunæ ad humorum copiam, & dæmonoplexiam. Extra angulos ista etiam fiunt, vt in Agnete nostra: non tamen verè, sed debiliter.

APPENDIX.

1 DOctrina Aristotelis in Prob. & Gal. qui quidem melius sentit, & Auicen. & aliorum, qui putant afflatus numinis esse vim solius atræ bilis, stultissima est: neque enim diuinare, carmina pangere,

pangere, loqui peregrina lingua, quæ & Ariſtoteles expertus non negat, ſtupido humori tribui poſſunt, neque corporibus ſtellarum; ſed intelligenti cauſæ: quæ cum abutatur humoribus ad vexandos homines, non poteſt eſſe bona. Ergo eſt diabolus. quod Ptolemæus agnoſcit, licèt neſciat diſtinguere deos malos à bonis. Gentiles enim malos quoque colebant. Nos vocamus Angelos, ſcientes, quod vnus eſt verus Deus eorum & noſter.

2 Nota quod Planeta ſub radiis in vita, morte, & filiis, nil præſtat: ſed Sol pro illo: in actionibus penè nihil. In his, quæ ſunt eorum, debiles ſignificant effectus, vt in qualitatibus animi, & corporis, & in morbis: præcipuè Mars, ſignificant enim aduſtionem.

De vitiis in re venerea ſpeciatim.

ARTIC. IV.

1 PLurimum poſſunt ſidera in re venerea, quoniam tota ferè ſenſualis eſt, & corporis qualitatibus, & illecebris ſubdit animum non inuitum.

2 Inſania, epilepſia, & cæteri morbi, ſubduntur aſtris, magis quàm vitia amoris. propterea de illis facilè pronunciabis: non ſic de his, quæ legibus & arbitrio poſſunt coërceri.

3 Conſidera & mores gentium. Nam Polonus non erit ſodomita ex tali conſtitutione: Turca verò & Maurus ex modica ſignificatione ſiderum ſodomita habetur.

De eodem regulæ ſpeciales.

ARTIC. V.

1 CVm Luminaria in coniuncta configurata Veneri & Marti non coniunctis, aut è contra, læduntur in angulis à maleficis, præcipuè in ſignis ♀ & ♂, inſaniam amatoriam facere ſolent.

Vidi puellam nulli recuſantem, conſanguineo, aut clerico, aut viliſſimo, cuius Luminaria in ♋ & ♑ lædebantur à ♄ in ♎ poſito: ♀ autem reſpiciebat ex 12. ♓ Martem in 24. ♊. Et niſi ♃ fuiſſet in 4. ♊, trinos radios ad ♄ mittens, non potuiſſet cohiberi à parentibus ne inſaniret propter quemlibet tranſeuntem. Vnde oculi album en & canes coëuntes oſtendebat.

2 Si Luminaria in ſignis maſculinis ambo fuerint, mares natu-

 ram

ram masculinam superant in coitu: fœminæ verò ad virilem transeunt.

3 Si vero simul etiam ♂ & ♀, aut alter reperitur in masculino, vti ✱ & ♋, tunc masculi erunt ad omnes coitus prompti, adulteri, ad turpem voluptatem omnem proni. Fœminæ verò coitus præter naturam appetentes, salaces, oculis emissitiis, virilia assumentes. Et si sola ♀ masculina fuerit, clam erit vitium. Si etiam ♂, habebunt pellices loco vxorum & concubinas, palàm se laudabunt de turpitudine, & plus dicent, quam facient.

4 Coitus naturalis est si Sol in masculino, & Luna in fœminino: si è contra, mares erunt aliquando valde masculini in coitu, aliquando valde fœminini. Et hoc si ♂ in masculino, & ♀ in fœminino, & è contra vt supra.

5 Luna & Sol in fœmininis masculos faciunt euiratos, & muliebria patientes sponte: fœminas verò nimis appetentes naturalem coitum.

6 Si verò & Venus fuerit fœminina, fœminæ erunt adulteræ, salaces, neque vllo tempore neque vlli hominum recusantes, neque vllum coitum illegitimum habentes. Viri autem molles, ad naturæ ignotas coitiones præcipites, muliebria patientes. Hæc occultè & tectè.

7 At si etiam ♂ effœminetur, apertè & liberè exercebit meretriciam illa, iste sodomiam, vsque ad populi communem indignationem & deuotionem infames.

8 Si insuper ♂ & ☿ fuerint orientales, & matutini, fiunt hæc omnia viriliora, illustriora, & notiora: si occidentales & vespertini, muliebria magis, & tecta.

9 His configuratus ♄ insolentiora, impuriora, cum maiori turpitudine & dedecore facit. Iupiter verò decentiora, tutiora, & cum quadam verecundia velata, vt Hispani. Mercurius verò diuulgat hæc agiliora facit, mille modis varia, & cautius instituta.

10 Equidem expertus sum in fœminis ita esse. At quod Luminaria & Venus effœminata pathicum prorsus faciant, falsum deprehendo, nisi quis dicat in quartis orientalibus, & matutinos à Sole masculescere. Sunt etiam domini morum considerandi, & professio, & religio, educatio, & regio, & lex.

11 No-

11 Nota quod pueri per vim violati cessant in prouecta ætate, si constellatio non est effœminata : sin minùs, prosequuntur turpitudinem.

De coniugio : & prius de vxore.

CAPUT IX. ARTIC. I.

1 DE his quæ sequuuntur corpus & animum, postquam de ipsorum qualitatibus dix mus, restat sermo. Prius autem de coniugio, vt copuletur cum tractatu de re venerea tota narratio.

2 Luna est vxoris significatrix, Sol mariti ex ipsa rerum natura, vt in Physicis.

3 Vxorem ducet in iuuentute, cuius Luna est in quarta orientali (quæ est prima & tertia:) vel in senectute iuuenculam. Cuius verò in occidentali, in senecta, vel in iuuentute vetulam. Occidentalis est secunda & quarta Nota quod regula ista Ptolemæi, non verificatur in multis, & quæsiui an Luna noua & vetus certiorem regulam faciant, & non inueni. arbitrarium enim est connubium, & parum subditur astris. In multis tamen vera est : & præcipuè de vxoris iteratione in Duce Grauinensium mihi probata. Sunt quædam inclinationes quasi necessariæ in his decretis arbitrariis. Luna enim in ♋, in medio cœli, libera à ♄ & ✵, dat vxorem absque dubio : & è contra sub radiis in Leone cum ♄ negat coniugium in cæteris pronuncio cum suspicione.

4 In signo vnius figuræ, & vni stellæ applicans Luna, vnam dat vxorem : in bicorporeis, aut multicorporeis extra Zodiacum positis, aut pluribus applicans, iterat coniugia, pro multitudine siderum & formarum loci Lunæ.

5 Considera legem, mores patrios, & circumstantias. Turca enim ex lege plures habet vxores. Mauri etiam plurimas, Christiani vnam. & iudicabis ergo inspecta constitutione generali, quæ præualet singulari : neque enim frigefacit in æstate Saturnus.

De qualitate vxoris.

ARTIC. II.

1 SI stellæ, quibus Luna applicat, corpore, vel radio, sint bonæ, bonas coniuges dant, malæ malas. Hoc potius intellige tempore

pore directionis, quando fit matrimonium. Expertus enim ſum in Maſtrillo applicationem Lunæ bonam ſubito, quando non poterat præ ætate vxorem accipere: poſtea verò non talem accepit, ſed qualem directio indicauit, nec prorſus. Miſce ergo iudicium radicis & directionis.

2 Si Saturno applicat, erunt laborioſæ & tetricæ. Si Ioui, familiam bene regentes & venerabiles. Si Marti, audaces, rebelles. Si Veneri, formoſæ, gratioſæ, hilares. Si Mercurio, quæſtuoſæ, vtiles, mariti filiorúmque amantes. Sed cum Marte animoſas, inſtabiles, variabiles. Hic nota regionum legem & mores à generali conſtitutione: vt apud Belgas vxores vendant, emant, negotientur, Neapoli laſciuiant, Florentiæ laborent, &c.

De marito.

ARTIC. III.

1 SOl in quartis orientalibus maritum dat in iuuenta, vel in ſenecta iuuenem: in occidentalibus in ſenectute, vel in iuuenta ſenem.

2 In ſigno vnius formæ, aut cum planeta vno, ſemel connubium: in multiformibus, aut pluribus planetis matutinis configuratus, pluries.

De qualitate mariti.

ARTIC. IV.

1 SAturnus configuratus Soli dat maritos compoſitos, commodos, induſtrioſos: ♃ venerabiles, magnanimos: ♂ immorigeros, ſtrenuos, à liberis & vxore alienos: ♀ iocundos, formoſos: ☿ induſtrios, victui conſulentes, agiles: ♀ cum ♄ ignauos, & in coitu frigidos: cum ♂ calidos, ad coitum procliues, adulteros: cum ☿ liberorum amantes.

De conuictu coniugum.

ARTIC. V.

1 QVando coniugum Luminaria amica radiatione ſe inuicem contuentur, multóq; magis, ſi in mutua receptione reperiuntur, coniugium ſtabile, & cohabitatio conſtans deſignatur. Et multò magis, ſi Luna viri, & Sol vxoris ita ſe habent.

2 Quan-

2 Quando verò hostiliter se aspiciunt, aut sunt in coniunctis, matrimonia dirimuntur, vel totaliter, vel solo thoro, vel animorum dissidio.

3 Si aphetæ aliqui, vel idem in vtrisque bene configuratur, erit idem, sed non ita constans. Similiter si malè, non constans dissidium. Tempora dissidij ostendent oppositæ directiones, & progressiones aphetarum, præsertim Luminarium.

4 Conuictus iocundus erit, & blandus, & vtilis, si Luminaria concordant, & beneficæ super eleuantur, aut configurantur: si maleficæ, contentiosus, inuerecundus, inuidus.

5 Si Luminaria discordant, & beneficæ configurantur, conuictũ penè rescissum redintegrant, placant, & blandum reciprocúmque reddunt amorem. Si maleficæ, dirimunt cum contumelia, & execrationibus: addito ☿, etiam cum vociferationibus, improperiis, accusationibus: addita ♀, adulteriis, & incantationibus, fœdatur enim valde à maleficis.

De conuictu concubinario.

ARTIC. VI.

1 VEnus, Mars, & Saturnus, si cum Luminaribus congrediantur, indicant concubinatum cum consanguineis, familiaribus, affinibus, iuxta Veneris ad dictos affectionem.

2 Venus erga Martem affecta congressu, vel aspectu, cum iuuene consanguinea, quia habenti in mutuis trigonis altitudines alternas.

3 Venus erga Saturnum cum seniore, quoniam in mutuis trigonis domos possident: quibus si ☿ accedat, non sine diuulgatione Venus & Mars amatorias indicant affectiones.

4 In promiscuis & familiaribus signis ♑ ♓ fratrum & cognatorum coniugationes decernunt. Item si in genesi masculorum Luna his constellationibus addatur, significat cum duabus sororibus, aut consanguineis, concubinatum. In mulieris verò genesi Sol additus, cum duobus fratribus, aut cognatis.

5 Cum Saturno reperta in his Venus leues & stabiles hos concubinatus facit, additóque Mercurio vtiles: cum Marte instabiles, noxios, inuidia, zelóque mutuo plenos.

6 Qui Mars si illis configuratus fuerit coniunctione, cum æqua-

libus dat concubinatum: si occidentalior, cum prouectioribus: orientalior, cum iunioribus. Fortè hoc decretum de Venere quoque intelligitur ex Cardano.

7 Si in promiscuis signis sunt ♀ & ♄, scilicet ♑ aut ♎, vbi vtrique habent dignitatem, cum affinibus dant concubitum. Atqui in horoscopo, & medio cœli, si fiat dicta configuratio, & Luna concurrat, viros facit cum matribus concumbere, aut cum matrum sororibus, aut cum nouerca. Fœminas cum filiis, aut priuignis, aut filiarum maritis. idémque dices si ♀ & ♄ commutant dignitatem.

8 Item si concurrat Sol, maximè cum occidentales fuerint planetæ, mares cum filiabus, aut priuignabus, aut filiorum vxoribus & filiarum sororibus: fœminæ cum patribus, aut patruis, aut vitrico concumbent.

9 Quando prædictæ configurationes non fient in signis vnius generis, in fœmininis locis & personis, efficiunt omnino ad venerea propensos, & accinctos ad agendum & patiendum quocumque modo. In quibusdam verè figuris flagitiosè obscænos, vt in prioribus partibus Arietis stellati, & suculis: in posteriobus Leonis stellati, & facie Capricorni.

Nota quod per genus non intelligit sexum, sed signa opposita similia in sexu, & contraria in natura: item, quæ in sextili à contrariis planetis possidentur, vt in ♑ ♄ & ♂, in ♓ ♀ ♐. Per personas non intelligit natos, sed effœminatos locos planetarum, id est in quartis occidentalibus à mundo, & à Sole, & cum planetis fœmininis.

10 Hæc figuratio in horoscopo, & in medio cœli, hæc flagitia facit publica, manifestáque magis. In septima, & imo cœli, damnosa, quoniam eunuchos, steriles, spadones facit. Ergo extra angulos erunt absque tanta infamia & læsione.

11 Mars accidens prædictę constellationi mares facit abscissis genitalibus: fœminas verò masculino more concumbentes, & omninò prauum quiddam in venereis habentes. Forte obstructas, vt Ducissa Mantuæ.

De vi & moribus concumbendi.

ARTIC. VII.

1 MArs à Saturno, & Venere separatus, à Ioue adiutus, verecundos, puros in re venerea, & naturalem vsum sectantes facit.

Cum

Cum ſolo ♄ pigros, frigidos. Cum ♃ & ♀ agiles, cupidos, temperantes tamen, & infamiam fugientes. Cum ſola ♀, abſentibus ♄ & ♃, ſegnes ad negotia, ignauos, vndequaque voluptatem captantes.

2 Item ſi Mars ſimul veſpertinus eſt, & Venus matutina, tam marium, quam fœminarum, congreſſu capietur, non tamen ſupra modum erga vtrumque ſexum. Si ambo veſpertini, ad fœminarum cõcubitum erunt procliues: ita vt etiam ſuccumbant ipſi vt fœmina, ſi eorum ſigna ſunt fœminina. Si vterque matutinus, ſolum pueros amabit. Sique etiam ſint in locis maſculinus, nullam ætatis maſculinæ rationem habebunt.

3 At ſi Venus occidentalior eſt, cum vilibus hominibus, ſeruis, aut alienigenis congredientur. Si Mars, cum eminentioribus ſe, ac dominabus. Mas videlicet coibit cum nobilioribus, ſi habet ♀ orientaliorem: cum ignobilioribus, ſi occidentaliorem.

4 In natiuitate fœminarum Venus cum ☿ aut ♃ configurata, purè prudentérque tractantes venerea ſignificat.

5 Sed abſente Ioue, cum ſolo Mercurio, procliues facit ad venerea & cupidas, ſed cautas, & ob cautionem pigriores, & plerunque turpitudinem fugientes.

6 Cum ♂ ſolo configurata, ſalaces, & concitatas ad coitum, ſed ſegnes, ſi Iupiter acceſſerit.

7 Si ♂ ſub radiis fuerit, cum ſeruis, alienigenis, & obſcurioribus congredientes. Sin autem Venus ſub radiis, cum ſuperioribus, aut dominis meretricum, aut adulterarum conſuetudine miſcebuntur.

8 Si in locis aut figuris fœmininis erunt planetæ, ad patiendum ſolum fient procliues: ſi in maſculinis, ad agendum, vt ſuper viros & fœminas aſcendentes in actu venereo.

9 Saturnus in prædicta configuratione conciliatus & effœminatus ſigno, vel occidẽtalitate, inſolentis & pudendę libidinis eſt author. Si orientalis vel virilis extiterit, diuulgat flagitia, & affert reprehẽſiones propter illa. Mercurius addit celebriorem diuulgationẽ, & reprehenſiones. Iupiter decentiorem amoris formam & tectiorem.

10. Saturnus cum Marte in viris aliquam facit frigiditatem, & dedecus cum Venere: in mulieribus impedimenta, & coëundi impotentiam, & inuoluntatem. Similiter in viris Saturnus cum Venere,

& in fœminis cum Marte aliquid huiuſmodi facit. Item Saturnus Soli iunctus arcana rimatur, & pandit.

De filiis.

CAPUT X. ARTIC. I.

1 LArgitores filiorum ſunt Iupiter, Luna, Venus: orbitatis authores, Saturnus, Sol, Mars. At Mercurius configuratus dat orientalis à Sole, negat occidentalis. Dat quidem ingenioſos, ſed debiles, citóque permorituros.

2 Loca in quibus dant filios, vel negant, ſunt medium cœli, & vndecima, ſi ibi ſunt, aut configurentur: ſi autem nullus planeta ibi ſit, aut configuretur, elige imum cœli, & quintam domum. In his enim dant aut tollunt filios, inquam ex coniugio, & magis & minus iuxta robur.

3 Largitores ergo ita ſiti ſimpliciter & ſolitarij vnicum quiſque dant filium. At in bicorporeis, & fœmininis, & in fœcundis, videlicet ♋ ♏ ♓, plures aut duos. Idémque largitor poteſt dare plures & diſſidentes aliter diſpoſitus in aliis temporibus; non autem gemellos.

4 In ſignis maſculinis, & planetæ maſculini, vel orientales à Sole, dant maſculos: in fœmininis, & fœminini, & occidentales, fœminas.

5 Largitores ſuperati à maleficis, vel in ſignis ſterilibus reperti, vt ♌ ♍, non pulchrè, neque conſtanter, neque diuturnas dant ſoboles.

6 Sol verò cum maleficis in præfatis locis, dat, ſed breuis vitæ, vitiis corporis impeditos, valetudinarios, etiamſi in ſignis maſculinis & ſterilibus ſint, dum tamen beneficæ ſuffragentur.

7 Largitores in locis præfatis, & in ſignis fœcundis, licèt maleficæ eis dominentur, ſi beneficæ ſuffragantur, dant ſobolem, quoniam fœcunditas ſignis præualet: ſed tamen exponunt, vt Romulum. At ſi non omnes largitores affliguntur, non omnes filij abdicantur, neque ſi non prorſus affliguntur.

8 Affliguntur fœminæ, ſi malefica eſt in fœminino; vt expertus ſum: mares, ſi in maſculino.

9 Iupiter iunctus cum ♀ configuratus præfatis domibus quotannis

nis, dat ſobolem, vt probaui in Maſtrillo, qui habet eos in nona domo in principio ♈: & in Stinca, qui in quinta domo in ♑ iunctos. & quidem rectè Arabes obſeruare quintam comperio. Sexdecim filios Stinca habet ex vxore præter ſpurios.

De filiarum ſplendore & obſcuritate.

ARTIC. II.

1 SI domini locorum, vbi ſunt largitores, ſunt orientales, & in propriis locis, vel perſonis, claros & illuſtres faciunt liberos: ſi occidentales, & in locis alterius ſectæ viles, obſcuróſque: mixtique mixtos.

De habitu filiorum ad parentes.

ARTIC. III.

1 SI natiuitas filiorum conuenit cum horoſcopo, & parte fortunæ parentum (vtrorumque enim geneſes ſic delineare oportet) filij erunt amabiles & gratioſi, & venuſti (illis inquam) & hæreditabunt. Si inconiunctio, & aduerſus ſitus interſit, odioſi erunt, rebelles, noxiíque parentibus, nec hæreditabunt.

2 Ptolemæi textus ſic dicit. Et ſi (id eſt dominatores locorum, in quibus ſunt largitus, vel in quibus filij decernuntur, credo) conueniunt cum horoſcopo & fortuna, amabiles parentibus, gratioſos, & hæreditate fruentes: ſi inconinncti aut ex aduerſo ſiti, rebelles, odioſos, noxios, bonis parentum non ſuccedentes. Ergo in natiuitate parentis inſpicienda eſt ſors filiorum ex dominis ſignificatorum.

3 Contrarietas aphetarum nocet per verbera & odium: inconiunctio per abdicationem, & priuationem hæreditatis.

4 Malus ſignificator in patris geneſi mortem filij portendit in Haly, quamuis filij genitura cum paterna concordaret. At Cardani genitura cum filiorum diſcordabat: tamen vixere, quoniam ſalui erant ſignificatores.

5 Memento quæ prius dicta ſunt, quod concordia fortunæ filij cum Sole & Luna eiuſdem, per manus tradit hæreditatem parentum. ergo multò magis ſi concordat cum parentum Luminaribus. In hoſtili aſpectu, negat, vel noxiam dat.

De filiorum inter se inuicem habitu.

ARTIC. IV.

1 SI domini largitorum & locorum eorũdem conueniunt inter se, fratres natos concordes dant, mutuò se iuuantes. Si inconiuncti sint, aut oppositi, inimicitiarum cupidos, & mutuo sibi insidiantes, quales filij Gerisi.

2 Conueniunt autem vel natura, vt ✷ ♄ : vel qualitate, vti ♂ ✷: vel dignitate promiscua, vt ♄ ♂: vel commutatione dignitatum, vel aspectu, vel &c.

3 Pone largitorem nati pro horoscopo, erige figuram, & iudica de nato, prout de illa patris, ex nati effigurata themate: proiice sortem ab hoc nouo horoscopo, cæteros Planetas pone, vt in patre.

4 Habentes multos filios sunt fœlices, quoniam largitores sunt benefici, & in decima, vel vndecima, vel opposita bonis sitibus.

5 Ex directione M. C. sumitur tempus nasciturorum filiorum. Singulis annis quidam generant propter terminos & radios in radice, & progressu, & ingressu, si in radice sunt signa prolifica, & significatores non impediti.

De amicis & inimicis.

CAPUT XI. ARTIC. I.

1 SI Luminaria, & horoscopus, & pars fortunæ sint in eisdem signis in natiuitatibus duorum, vel non distiterint plusquam 17. gradus, aut loca mutuo permutauerint, faciunt amicitias perennes, sinceras, nullis offensionibus expositas: si sint in oppositione non commutante, aut in coniunctis, inimicitias maximas & diuturnas.

2 Si verò solum configurentur radio, amico vel inimico, faciunt amicitias mediocres, in quibus interdum interponitur simultas, & silentium, quando maleficæ has configurationes pertranseunt: inimicitias verò mediocres, quas reconciliari accidat, si beneficæ in reuolutione, vel alio tempore superueniant. Considera tamen mores, patriam, consanguinitatem, fortunas vtriusque: & sic robur dissidij & consensus.

3 Couenientia, & disconuenientia horoscoporum, facit amicitiam & ini-

& inimicitiam ratione voluptatis, & contumeliæ, id eſt in bono iocundo Luminarium, reſpectu honoris, & bonorum eligibilium honeſtorum. At fortunarum reſpectu vſus neceſſitatis, negotiationis, id eſt bonorum vtilium. Nota quod à Sole potius ob honeſtum, à Luna propter ſenſuales mores, & itinera, & collegia.

De eo qui cauſa eſt amicitiæ & odij.

ARTIC. II.

1 CAuſa amicitiæ vel odij eſt ille, in cuius natiuitate apheticus locus, vel ſuccedens, eſt fortior quàm in altero. Succedens locus eſt ad quem peruenit aphetæ directio.

De lucro & damno alterutrius.

ARTIC. III.

1 QVi habet aſpectum ſtellæ beneficæ in prædicto loco vberius lucratur ex amicitia, & plus damnificatur ex inimicitia, quàm ille qui caret, quoniam benefica non nocet alteri, ſed ei poteſt noceri.

De tempore, quo amicitia & inimicitia temporanea contrahitur.

ARTIC. IV.

1 IN amicitiis & inimicitiis temporaneis, conſidera, quando ſidera alterius, præſertim aphetica, ad locos, vbi alter habet ſidera propria (& è conuerſo) perueniunt directione, progreſſione, ac tranſitu. quia tunc contrahitur amicitia, vel odium, & durant quantum ille concurſus, donec ſeparantur per 17. gradus, vel aliud ſuperueniens ſidus decretum eorum interturbat. Hæc ſeparatio in ♄ per 17. gradus durat circiter tres annos à loco aphetico, non autem à Planeta: in cæteris pro qualitate motus. vt ex primo libro.

De fundamentis amicitiarum & inimicitiarum.

ARTIC. V.

1 SAturnus & Iupiter ſubeuntes mutua loca progignunt amicitias per conſpirationes, aut agriculturam, aut hæreditarias

ſucceſ-

succeſſiones: ♄ & ♂ per rixas, inſidias, eáſque vltroneas, & ad faciendum malum: ♄ & ♀ per coniunctionem, & affinitatem citò labaſcentem, & ♄ & ☿ per largitiones, munera, mercaturas, & arcanorum communicationem.

2 Iupiter & Mars dignitatum & gubernationum cauſa: ♃ & ♀ ob publica munera religionis & oraculorum gratia; ♃ & ☿ ob diſputationes, doctrinas, philoſophiam, & ſimilia.

3 Mars & Venus amorum, adulteriorum, otij ignaui gratia, inſtabiles tamen, & non rectiſſimè inſtitutas: ♂ & ☿ inimicitias, vociferationes, & lites, libellos famoſos, literarum pragmaticarum & pharmacorum gratia: vt in eclipſi ſchiſmatis Veneti expertus ſum.

4 Venus & Mercurius conuictus, ob eiuſdem artis ſtudium, aut muſicæ, aut litterarum, aut diuinationum communicationem: aut fœminarum gratia.

5 ♄ & ♂ cum ♀ parum conuenientes faciunt amicitias.

De magnitudine & firmitate amicitiæ, & odij.

ARTIC. VI.

1 MAgnitudo & firmitas amicitiæ & inimicitiæ cognoſcitur ex permutatione planetarum prope loco aphetica, hoc eſt ☉, ☽, fortunæ, horoſcop. M. C. aut in angulis. Sunt enim ibi magnæ, euidentéſque, alibi paruæ, obſcuræque pro diſtantia.

De commoditatis agnitione ex illis.

ARTIC. VII.

1 COmmoditas, & damnum ex his proueniens, noſcitur ex inſpectione beneficarum ad hos planetas, dum loca commutant, vel maleficarum.

APPENDIX.

ARTIC. VIII.

1 INimicitia etiam ex commutatione planetarum oritur, ſed in locis oppoſitis, vel quadratis à radicalibus. Ego habeo ♃ in 4. ♐: tu ♂ in 3. ♋. quando ♃ meus erit in 3. ♑, & ♂ tuus in 4. ♊, inimicitia interſeretur dignitatum gratia. Ab initio autem, & ſi in ſignis hoſtili-

ſtilibus fuere planetæ inimici, vt ♂ & ☿, etiam dum propria commutant,& non ſolum oppoſita,quoniam per ſe inimicantur.

De ſeruis.

CAPUT XII. ARTIC. I.

1 PRo ſeruis conſidera duodecimam domum, & dominos eius: nam ſi conuenienter ad præcipuos genituræ locos poſiti ſunt, aut repugnanter,tibi proſunt,vel nocent.

2 Ex domibus vilioribus configuratis duodecimæ etiam de ſeruis ratiocinabimur, vt ex 6. 8. addunt & 2. tàm in radice conſiderando planetas ibi exiſtentes, quàm in reuolutione & progreſſione. Si enim Mars ingreditur 6. habebis ſeruum infidelem: ſi Iupiter, lucroſum.& pro natura talium ſignorum,& dominorum, ſimiliter philoſophaberis.

3 Quando ſignum duodecimæ imperat horoſcopo, vel domini duodecimæ ſunt in præcipuis locis genituræ,& in M. C. vel alibi eleuati,præſertim ſuper dominos horoſcopi, tunc ſerui imperabunt domino ſuo: ſi in deiectis locis,& ſeruiẽtibus,ſeruient viriliter à ſuo domino neglecti: ſi in ſeptima domo, aut in oppoſitione dominorum horoſcopi,vel quadrato,aduerſabuntur hero ſuo: ſi in oppoſitione Solis,detrahent eius honori: ſi fortunæ, furabuntur diuitias eius: ſi,&c. pro qualitate horum. idem dic de amico dominante vel ſeruiente amicis, &c. & de beſtiis quæ homini ſeruiunt.

4 Expertus ſum ego,& Cardanus,mihi ſponte ſeruire,qui in ſexta domo mea,& in duodecima,magis autem qui in Libra ſeruiente Virgini ſigno meo habent aphetas,vel horoſcopum.

5 Quilibet princeps habet aliquem ex vaſſallis ſibi imperantem ob eleuationem præfatam ſtellis fixis roboratam: vt Tiberius Seianum: qui ſi prudens eſt,bonúſque,bonum erit principi, vt Pharaoni à Ioſepho: ſi malus, malè, vt Carolo Magno à Gano. Et hi ſæpe cadunt ex gratia,quoniam à ſtellis fixis fortunantur,immodica cupiditate afficientibus: quibus ſi contradicunt erraticæ,ſucceſſus malus erit eis, vt Albaro de Luna, apud Ioannem ſecundum Regem Caſtellæ,& Aman apud Aſſuerum Regem Perſarum, Medorúmque.

6 Bonum eſt ſeruire principibus,quorum genitura cum tua con-

ueniet: & è contra, malum. Animalia inter seruos, aut diuitias computabis.

De fortunis & diuitiis.

CAPVT XIII. ARTIC. I.

1 A Parte fortunæ diuitias venamur, quæ hoc insignitur charactere, ⊕.

2 Locus fortunæ hac ratione cognoscitur. Numera gradus Zodiaci qui sunt inter Solem & Lunam in consequentia, & proiice eos ad ascendentem: ac vbi finiuntur, ibi signa fortunam: cuius Luna est quasi horoscopus: ideo quantum distat Sol à finitore, seu gradu horoscopi, tantum fortuna à Luna.

3 Si Luna in consequentia fertur magis quàm Sol, proiiciendi sunt gradus in consequentia: si verò magis in præcedentia, proiice in præcedentia.

4 Plures partes Arabes similiter inuenere, quæ nihil ferè virium habent, aut insensiles: idcirco illas omittimus. Luminaria autem principantur in cœlo, & ex eorum radiatione id quo vita sustentatur, significari haud ineptè putatur.

De multiplici fortunatione.

ARTIC. II.

1 OCto modis magna fortuna habetur. Primò quando fortuna cum ♃ coincidit feliciter sito: nam vndique affluunt diuitiæ. Secundò si ♀ in M.C. quoniam beneuolentiam, & elegantiam, & hinc bona largitur. Tertiò si ♃ secunda domo, quoniam ad horoscopum ascendit, bonáque defert, vnde vita sustentatur. M.C. quoque respicit. Quartò cum ☽ fuerit in horoscopo, quoniam facit accommodos, & negotiis habiles. Quintò ✳ in occidente, quoniam illustrat horoscopum, facit graues, iocundos, & in fine diuites, vt Nicolaum Daponte Ducem Venetorum. Sextò defluxus Lunæ & applicatio à fortuna præsertim si Iouis aut Veneris defert radium. Septimò coniunctio ♃ & ♀ vel cum capite Draconis, vel aliqua fixa benigna, vel Luna: vel stella benigna cum fortuna, vel Sol, vel Luna in angulis. Octauò commutatio aut concordia fortunæ, aut Luminariũ, aut horoscopi, cum genitura fœlicium principum, vel rei-

publicæ,

publicæ, vel ciuitatis, licèt genesis tua non sit satis fœlix. Nam præ-valet constitutio generalior & maior. vnde qui non erant ex directione morituri, afflicta ciuitate moriuntur peste.

2 Contrarias regulas extrahe pro paupertate, sumendo ♄ pro ♃, & dissidium pro concordia, & cadentes pro angulis, &c.

De diuitiis & mendicitatibus peculiarius.

ARTIC. III.

1 DOmini loci ⊕, & primò in suis dignitatibus, secundò & bono situ ad solem, tertiò & ad mundum, quartò & configurati stellis beneficis, vel super quos beneficæ eleuantur, plurimas dant diuitias. Eleuatio auget diuitias, non mores, qui sunt mediocritates & ad extremitates trahuntur. ideò probissimi raró ditissimi.

2 Si autem insuper testimonio Luminarium iuuantur diuites, & insuper illustres faciunt in hoc.

De occasione, fundamento, & qualitate diuitiarum ex dominis fortunæ.

ARTIC. IV.

1 SAturnus diuitias largitur, cum est dominus fœliciter situs, vt supra, per ædificia, nauigationes, agriculturas, & occultis thesauris. Iupiter per præfecturas, sacerdotia, legē. Mars per militiam, & exercitus ductationē, & à potestate gladij, & victoria. Venus per amicorum & fœminarum beneficia, & amorem, & religionis arcana. Mercurius per eloquentiam, & negotiationem, & literaturam, & industrias, prædicationesque.

2 Peculiariter Saturnus conciliatus fortunæ, configuratus Ioui, hæreditates donat: maximè in superioribus angulis hoc accidit, & Ioue in occidente in signo bicorporeo. Addo etiam magis si commutant dignitatem. Saturnus enim significat malum, & in loco ♃ & M.C. bonum ex malo, ♃ verò in loco ♄ bonum in malo: & quia figurantur fortunæ, indicant diuitias ex alterius morte.

3 Si verò sint in aliis locis ♄ & ♃ conciliati fortunæ, indicant hæreditates, sed minus apparentes, minúsque grandes, & parum illustres pro loci dignitate.

4 Idem accidet lucrum ex mortuis, posito ♃ in bicorporeo, vt su-

pra: ac si Lunæ applicat, & in hoc insuper ad aliorum procreationem ductus sit hæres: vt olim Lacedæmone vsus erat, vel apud Iudæos ad suscitandum semen fratris. Apud nos verò id valet cũ frater sterilis fratri dat ducere vxorem, & inuestit illum & filios hæreditate per testamentum, aut donationem, aut fit adoptatio.

De eodem ex configuratis astris ad fortunam & dominos eius,

ARTIC. V.

1 SI stellæ eiusdem sectæ configurantur gubernatoribus fortunæ hæreditates integras conseruant, & augent: si contrariæ configurantur, aut eleuantur, pessundant.

2 Si maleficæ configuratæ gubernatoribus concordant, rapinis, & fraudibus, & prauis artibus, opes augebunt, præsertim cum ☿: si discordent, à furibus, & vsurariis, & publicanis diripientur. Si beneficæ configurantur, aut eleuantur, & concordent iudiciis, fide, probitate, virtutéque augebunt, & acquirent diuitias: si discordẽt, iudiciis principum & possessoris vilipensione perdent.

3 Mars disperdit opes per rixas, ludos, venationes, dilapidationes. Venus per luxum, conuiuia, scorta, delitias, iniurias, otium. Saturnus infortuniis. Item Saturnus cum ♂ & ☿ facit alchymistas, qui falsificantes tandem monetas dabunt.

4 Fortuna sub radiis Lunæ auget diuitias: sub Solis non gaudet de hæreditate, dixit Ptolemæus in secundo. Sed Cardano non nocet, immo ibi fœliciter sita dat à regibus stipendia. in oppositione verò & quadratis confiscationem bonorum & ruinam.

5 Fortuna cum Luna in horoscopo vitam robustam, & incrementa dat patrimonij, contractibus cum hominibus: sed in trigono aspectu, & sextili Lunæ, per rationes publicas: in quadrato & oppositione, iacturam ex eisdem contractibus, & rationibus publicis.

6 Domini fortunæ, cum sunt domini opificij, dant diuitias ab opificio iuxta robur. Et si sunt maleficæ per scelus dant, & fraudes in arte: magis autem si beneficæ contestantur, dant & in angulis etiam extra dignitates suas, & ex alienis malis: & multi ditantur, & glorificantur ex opificio, absque fortuna, & Luminarium satellitio in situ fœlici.

De tempore diuitiarum.

ARTIC. VI.

1 AD venandum tempus diuitiarum respice stellarum id efficientium situm ad angulos, & succedentia loca. In centris enim statim dant: in angulis, in iuuentute: in succedentibus, in media ætate: in cadentibus, in senecta. Idem considera ex quartis cœli, & situ ad Solem, vt supra. Item ex cursus velocitate, & directione breui ipsius fortunæ.

2 Dirige etiam domum secundam, & consule semper statum dominorum fortunæ in transitibus, & progressibus. At in fortunæ directione, quia principio malè aspexit, nocet, licèt in principio non noceat: non autem qui non malè aspexit.

De dignitatibus & honoribus generaliter.

CAPUT XIV. ARTIC. I.

1 ALij euehuntur ad principatum, quia cùm monarchæ genitura conueniunt, vt Agrippa cum Caligula. Alij quia sequuntur generalem regni constitutionem, qua filij & fratres succedunt regno: & hæc scitur ex primi regis genitura, & de his non est sermo præsens: sed qui euehuntur viribus, & fortuna, vt Sfortia, Castruccius, Iulius Cæsar, Pompilius. Regum genesis per hæreditatem non subest astris, nisi quoad vitam, & mores, non quoad regnum, quod ex generali est constitutione.

2 Si primogenitus habet genesim concordantem cum generali constitutione, præualebit in regno: sicut præualet Mars in æstate, cuius calori suus calor concordat particularis generali: si autem discordantem, vel amittet regnum, vel malè gubernabit: aut alter illi substituetur, vt Cœlestino, & Childerico. Bonum ergo est, strenuiores, & qui efficaciorem habent natiuitatem subrogare, non primogenitos.

De dignitatibus acquisitis testimonio astrorum.

ARTIC. II.

1 SI ambo Luminaria in signis masculinis, & in angulo fuerint, vel alterum in angulo maximè conditionarium, stipatum quinq; erronibus, matutinis ad Solem, vespertinis autem ad Lunam, qui nascen-

nascentur erunt reges, quamuis sint fossores, vt Sfortia, & Tamerlanus, & Macometus.

Hæc regula comprehendit regulos, & principes ciuitatum, nedum prouinciarum.

2 At si satellites simul sint in angulo, aut radios ad M. C. præsertim dextros, miserint, quoniam ascendunt, orbis imperium decernunt, vt prædixit Trasyllus Tiberio apud Rhodum. si tamen vniuersalis constitutio non repugnat. Non enim potest esse, nisi vnus Imperator inter Christianos: plures autem habent tale satellitium: sed cum noceat saluti, facilè moriuntur, & alij regnant alio modo, vt primas apud Regem Seianus. Aliquando multi euehuntur, vt triginta sub Galieno, & Romæ decem-viri, & trium-viri. Item quot planetæ, tot genera principatuum: alij enim dominantur per sapientiam: vt Sanctus Thomas nunc inter Theologos, & Ptolemæus inter Mathematicos, quia dominus satellitij erat Mercurius illis. Alij plebeis, vt Cyngarorum Capitanei ex Saturno. Alij Sacerdotibus, aut magistratibus, ut episcopi, & decani magistratuum ex Ioue. Alij molliorib. & mulieribus ex Venere, vt abbatissæ, & principes eunuchi inter fœminas Turcarum, & Marabuti inter Mauros. Alij militib. ex Marte, aut latronib. aut artificibus laboriosis. Sunt in omni regno capita populorum, & marchiones, duces, comites, perpetui in christianismo cum successione: in macometismo sine successione. & his satisfacit satellitium dictis modis. Sed si quis habet constellationem potentissimam cum cometa, & fauore coniunctionum magnarum, ille eleuatur super omnes principes, vt Ottomanus, Tamerlanus, Macometus, Attila: non tamen super omnes mundi: dicitur sic imperium à parte, non à toto.

3 In præfata constellatione, si solus Sol in masculino fuerit, Lunáque in fœminino, & alterum in angulo, alterum extra, duces tantum nascentur, vitæ necísque domini: vt Cæsar, Borgia, & Ezzelinus.

4 At si Luminare est in angulo masculino, sed satellites non sunt in angulo, neque configurantur angulis, natus erit magnus natalium splendore, vel præfectura, vel ductatione exercitus; non autem ducatu, vt in præcedenti constitutione sicut Annibal.

5 Si Luminaria non ſunt in angulis, ſatellites autem ſint angulares, aut angulis configurati, natus non adipiſcetur dignitates illuſtrores, ſed in ſuo gradu remanebit ciuili, mediocriter eminens: vt rex natus, in regno; ſenator, in ordine ſenatorio; ſutor in ſutoria; ferrarius, in ferraria: in qua tamen aliquantulum excellet inter compares.

6 Si neque Luminaria, neque ſatellites, in angulis, neque angulis configurati fuerint, natus erit obſcurus ad nullas dignitates promouendus. Quod verum eſt de dignitatibus ex fortuna, non ex virtutibus. Videmus enim plures ob virtutes absque teſtimonio ſatellitij præcellere.

7 Si neutrum Luminare in angulo, neque in maſculinis, neque ſtipatur à benefica vlla, naſcitur extremè abiectus, & animo infœlix. Nam quatenus cadunt ab angulis, ſunt morboſi: quatenus in fœmininis, viles: quatenus carent ſatellitio, amicorum fauore & ſequela ſunt deſtituti.

8 Alij ex his mixti fiunt ſtatus hominum, quos conſidera ex forma Luminarium, & ſtipationis, & ſatellitij dominio.

9 Conſidera in Luminaribus domos, angelos ſuccedentes, cadentes, principia, media, fines earum: ſigna maſculina, fœminina, diurna, nocturna, æquinoctiales, tropicos, trigonos, & dignitates, ſitum ad mundum. in qualitate ſatellitij, beneficas, maleficas, concordiam, diſcordiam, ſitum, dignitates, teſtimonium fixarum.

10 Pathici difficilè aſcendunt ad regnum, nec poſſunt illud tueri ob mollitiem, ſicuti Sardanapalus & Nero. Agathocles tamen Pathibus habens Luminaria in ſignis fœmininis factus eſt rex, ſed Venerem habuit martialem. Pathici europæi non ſunt molles vt aſiatici apud Ptolemæum.

11 Nocet ſatellitium moribus, quoniam oſtenduntur à maleficis domini morum: & ſanitati ob idem: & quia Luna in maſculino non gaudet. Item experior peius eſſe ſi omnes ſatellites ſint in eodem ſigno: nam quando ad oppoſitum progreſſio peruenit ex paruo tranſitu maleficatum interit natus ſine teſtimonio directi. D. Franciſcus Caracciolus Neapolitanus omnes planetas habuit in duodecima domo, in ♈, ſtipantes ibi Lunam, ſed Saturnum orientaliſſimum omnium: Solem verò in ♉ in horoſcopo.

Præ-

Prædixi illi dignitatem non ſeparatam ex matrimonio filiæ Marchionis fratris proprij: meoque ductu potitus eſt: & regnum adipiſci aptus erat, cum omnes planetæ ad M. C. mitterent radios dextros, niſi conſtitutio generalis obſtaret. Sed in anno 30. incipiente mortuus eſt, euntibus progreſſibus ad ſextam, & ☉ ad ſeptimam omnium planetarum, conteſtante ♄ antiſcio, & ♂ quadrato per tranſitum. Solebat etiam in omnibus progreſſibus malis ad mortem infirmari.

De dignitatibus, cauſa, robore, & qualitate.

ARTIC. III.

1 DOminus ſatellitij iudicat dignitatis rationem. Eſt autem dominus ſatellitij, Primò, qui habet carpentum in eo, & reſpicit, & eſt in angulo. Secundò qui habet carpentum & reſpicit. Tertiò deinde dominus domus, quod ſub radiis accipe. Quartò dominus exaltationis: Quintò dominus trigoni. Sextò dominus termini. Card. præponit dominum trigoni domino exaltationis, non rectè, niſi in reipublicæ magiſtratu.

2 Satellitij dominus ſi ſit circa beneficas eiuſdémque conditionis ſtellas, dignitas erit nato maior, & conſtantior. Si verò maleficis configuratur, aut non concordantib. humilior, & incertior. Firmiſſimus ergo ſtatus eſt, ſi ſit benefica, dominus ſatellitij, & concordet: ſecundò ſi malefica, & concordet: tertiò ſi ſi benefica diſcordans: quartò ſi malefica diſcordans. omnia enim turbat, augétque mala.

3 Vide etiam an ſit in angulo, & dignitate, & à ſole orientalis, & in M. C. magis quàm in horoſcopo, & ex hoc in ſeptima, inde in quarta, & an fixæ teſtificentur illi, &c.

4 Qualitas dignitatis à natura præfecti in ſatellitio ſumitur. Saturnus ergo dat illas opum vi, & reconditis diuitiis: ♃ & ♀ gratia, donis, præmiis, magnificentia, ſacerdotio, præfectura: ♂ expeditionibus, victoriis, ſubditorum terrore: ☿ intelligentia, eruditione, cura, & ordine ſuarum rerum: ☉ cum præſit illuſtrem facit natalibus: ☽ legationibus, curſoria, & comitate vulgari.

5 Propterea ex Haly elige qualificatorem, Primò eum qui præeſt ſatellitio, & eſt in ſatellitio dignior. Secundò ſi nullus præeſt, ca-

pepo-

potentiorem è ſatellitibus. Si omnes debiles, cape dominum ſatellitij. At ſi adſit dominus ſatellitij, & alter potentiſſimus in ſatellitio, cape vtrumque.

De opificio.

CAPUT XV. ARTIC. I.

1 PLaneta primus exiens è radiis Solis, idémque dominus M. C. ſimul, præſertimque ſi Lunæ applicat, eſt opificij ſignificator. Signum verò gubernatoris indicat proprietatem opificij. Gubernator eſt dominus loci ſignificatoris, vel illi configuratus. Idémque indicat qualitatem opificij.

2 Si Planeta idem non eſt exiens è radiis, & dominus M. C & Lunæ applicans, cape eum, qui exit è radiis, & eſt in M. C. vel ſi non eſt, qui exit è radiis ſolum.

3 Si enim alius eſt exiens è radiis, alius in M. C. & alius Lunæ applicat, omnes elige: ſed potentior eſt primus, inde ſecundus, deinde tertius. Et quando plures ſunt primi, ſume potentiorem: & ſimiliter ex prædictis duobus, cui plura adſunt ſuffragia.

4 Si vero nullus eſt in M. C. neque matutinus à Sole, capiemus dominum medij cœli fortiorem pro ſignificatore exercitij, aut officij, aut ſtudij. Solent enim plerunque hi opificio vacare. Officium ergo, ſtudium, & exercitium ſuccedunt opificio. Sunt enim & reges aliquando opifices; vt Nero muſicæ, & Philippus Hiſpanus picturæ vacabat, quando planetam habent orientalem à Sole in ſatellitio culminante.

5 Nihil obſtat abſque his ſiderationibus etiam opifices fieri. Ptolemæus enim affirmatiuè loquitur, non negatiuè: & inclinationes docet, non arbitrarias educationes D. Thomas ordinem artificiatis, efficaciam artificibus, dat afflatu ſiderum.

De ſubiectæ materiæ proprietate in opificio ex ſignis.

ARTIC. II.

1 GVbernatores opificij iidémque qualificatores ſunt ♂ ♀ ☿, quando dominantur locis ſignificatorum, ſed materialis proprietas opificij à ſignis, in quibus reperiuntur gubernatores, dignoſcitur.

2 Artes contemplatiuæ ad ſigna tropica,& æquinoctialia; morales ad humana;imitatrices naturæ ad aquatica;expolientes ad quadrupedia ſpectant. Tropica,& æquinoctialia cape à ſitu Solis,cætera à ſtellatis figuris.

3 Humana ſiquidem indicant operationes, quæ arte & ſcientia fiunt,& ad hominum vſum pertinent. Quadrupedia ad res metallicas,negotiationes,ædificationes,fabrileſque artes. Tropica & æquinoctialia ad res translatitias, ad rem geometricam, phyſicam, metaphyſicam, ruſticam, & medicam. Terreſtria & aquatilia ad res aquaticas,humidas,ad naualem, & herbariam. Item ad piſcationem,ad ſalſamenta,ad res funebres.

De qualitate opificij à gubernatoribus.

ARTIC. III.

1 ESſentia opificij eſt à ſignificatore exeunte radios: vel inueſtigatur à ſignis: qualitas à gubernatoribus ſignorum, & ſignis, vbi ipſi ſunt.

2 Mars,Venus,& Mercurius mobiliores cæteris planetis,quoniã artes motu animi corporiſque fiunt,ſunt qualificatores. Mars quidem artes gubernat laborioſas,poteſtatiui: Venus voluptuoſas appetitiui: Mercurius induſtrioſas cognoſcitiui,vt in Ethicis, mixti mixtas. Haly autem planetas etiam ſignificatores facit, ſed non recta ratione. poteſt tamen idem eſſe ſignificator, & qualificator. Configurantur cæteri planetæ ad qualificandum.

De qualificatione ex dictis planetis ſigillatim.

ARTIC. IV.

1 MErcurius efficit ſcribas,grammaticos, à rationibus, doctores,mercatores,numularios,vates,aſtrologos,ſacrificos, & omnino in litteris,& interpretatione, & in datis & acceptis occupatos. Idem Mercuris cum ♄ ſibi ſuffragante facit alienorum bonorum moderatores,ſomniorum interpretes, in templis deſidentes.vaticiniis victitantes,quaſi diuino furore correptos. Idem cum ♃ legumlatores,rethores, ſophiſtas, ſacerdotes, magnos, & cum magnatibus conuerſantes.Idem cum ☼ medicos, vates, à rationibus,& conſiliis regum, ſcriptores de regimine principum. Idem cum

cum ☽ vates, oratores, principum curſores, tabellarios, typographos, hiſtriones, & reipublicæ operam dantes.

Cum ♂ magiſtros gladiatorum, & ſtratagematum militarium: fabros armorum.

2 Venus efficit ſola opifices vnguentorum, odorum, vinarios aromatarios, & id genus, qui vendant vnguenta, fucos fœminis, textores corollarum, hoſpitarios, pharmacopolas, textores, pigmentarios, pictores, veſtiarios, artocreatum & bolorum delicatorum artifices, & mercatores. Si ♄ illi ſuffragetur, facit mercatores rerum voluptuoſarum ad ornatum, & fruitionem, & ioculationes pertinentium, incantatores, veneficos, lenones, & hinc victitantes.

Si Iupiter, athletas, victores, in certamine honoratos, mulierum opera euectos, cum nobilibus conuerſantes.

Si Mars, coquos, lenones, mulieribus imperantes, & pathicis, vt fit apud Turcas & Mauros.

Si Sol, educatores principum, ſapientes politicarum & diuinarum rerum.

Si Luna, vates, otioſos, fullones, lauatrices, thermarum curatores, &c. Iuxta loci & dignitatis, & ſitus ad Solem & ad mundum, iſta conſidera, vti diximus de gubernatoribus morum tractantes.

3 Mars cum Sole, ignibus operantes, fornacibus præfectos, bombardarios, fuſores, vſtulatores, æramentarios fabros. Sed ſine Sole, operantes per ferrum, nauium compactores, agricolas, lapidicidas, ſtructuras lapideas ædificantes, gemmarios, lignorum foſſores, & metallorum, horumque miniſtros. Sed in bono ſtatu, milites.

Cum ♄, facit nautas, qui ſentinam exhauriant, cloacarum expurgatores, lictores, coquos, carcerarios, qui balneis & latronibus præſint, Cum ♃, milites, publicanos, calones, hoſpites publicolas, portitores, victimarum cęſores, chirurgos. Cum ☽ curſores, itinerarios, venatores, noctambulos. Pro ſitu & ſignis iſta diſtingue.

De eodem vbi adſunt duo qualificatores, & cum configuratione aliorum.

ARTIC. V.

1 SI duo præſint opificio Mercurius & Venus, faciunt cātilenis negotioſum, muſicis inſtrumentis, carmine, concentu, præſertim cum loca commutant: efficiunt chytharœdos, mimos, mangones,

saltatores, organa musica tractantes, in cera delineantes, textores, pictores.

Quibus si ♄ adstipuletur, ornatum muliebrem distrahentes addunt, præter mala quæ diximus in qualitatibus animorum.

Si ♃, causidicos, à rationibus primos reipublicæ operam nauantes, puerorum magistros, multitudini præfectos, vili, vel nobili, vel sacerdotali, pro loci dignitate, &c. Si Sol, aut Luna, vti dictum est supra, misce decreta.

2 Mars & Mercurius faciunt gubernatores, statuarios, armorum opifices, fusores, luctatores, medicos, chirurgos, delatores, falsarios, maleficos, sculptores: Saturnoque illis adiecto, carnifices, alienarum vestium direptores, raptores, latrones, abactores, malis artibus victum quæritantes. Et cum ♀ & ♄ laniarios, coriarios, calceorum sutores. Sed cum ♃ industriosos, agiles, vehementes, curiosos, aliena opera subeuntes, & inde victitantes.

3 Venus & Mars præfecti faciunt tinctores, vnguentarios, tractãtes æs, plumbum, aurum, argentum, & fundentes, aurifices, agricolas, medicamentarios, medicos.

Quibus si ♄ adsit, animalium curatores, vespillones, funerum designatores, qui næmias præcinant, diuinos & vbi arcana sacrorum, & luctus, & mactationes fiunt, versantes. Si verò Iupiter, homines in sacris versantes, augures, sacrificos, fiscales religionis, fœminarum cætui præfectos, nuptiarum & connubiorum interpretes, ex his viuentes, voluptuarios, iuxta ac temerarios, ac proinde periculis obiectos. Cum ☿, incantatores, lenones in malo situ: in bono, exorcistas, acres concionatores, paranymphos connubiorum, tubicines & musicos militiæ. Cum Sole & Luna publicis negotiis ista, & nobilioribus applicantur, & venerabilius tractantur.

4 Luna exiens Solis radios, præsidens loco significatoris, concita cum Mercurio, in ♉ ♋ ♑, facit vates, sacrificos, hydromanticos. In ♐ & ♓, ex mortuis vaticinantes, & dæmonum inuocatores. In ♍ & ♒, magos, astrologos, futurorum consultos. In ♎ ♈ ♌, diuino furore correptos, ex somniis coniectantes, coniuratores, sed plerumque falsos. Si verò Luna ad eclipsim properat, sub terra maximè in ♉, facit dæmonũ familiares, cũ ipsis de nocte in nemoribus & antris cõuersantes, in cœtibus sagarũ. Hęc diximus secundũ inclinationem:

nationem: poteſt enim homo has propenſiones in bonum conuertere: vt qui ſurgunt noctu ad matutinas Dei laudes in cœtu monachorum, & in eccleſiis pernoctant, ſicut B. Dominicus. ſecundum noſtrum vſum, vel abuſum, fit nobis conſtellatio bona, vel mala. Miſce decreta ex horum mixturis.

De magnitudine, claritate, & obſcuritate opificij.

ARTIC. VI.

1 MEnſuram & magnitudinem ex gubernatorum vi pernoſces: namque gubernatores in angulis orientales opificia dant clariora, & famoſos opifices excellentes. Occidentales verò, & à centris delapſi, ſub alterius manu & imperio, hoc eſt opifices ſeruos, & mercenarios.

2 Item ſi beneficæ ſuperent, & eleuentur, ſignant opera illuſtria, lucroſa, inculpabilia, venuſta. A maleficis ſunt vilia, obſcura, non lucroſa, culpabilia.

3 Impedit Saturnus tarditate, tepiditate: Mars calore nimio, temeritate, importuna diuulgatione: vterque autem ob vaſtationes, & euerſiones.

4 Saturnus impedit artes & ſcientias: orientalis fructum tollit occidentalis inhabiles, deſperantéſque exequi facit, quando eleuatur ſuper dominos opificij. Mars impedit præcipitatione conſilij & leuitate.

5 Saturnus deterior in ſeptima, inde in horoſcopo, in decima, in quarta, per ordinem. Mars verò in decima priùs, mox in ſeptima, prima, quarta per ordinem. Hic caue, quoniam ſunt natiuitates, quæ videntur optimæ ex poſitu Luminarium & ſignorum: ſed eleuatio maleficæ ſuper, omnem deprauat geneſim. & è contra in eleuatione beneficæ dices.

De tempore vtilitatis opificiorum.

ARTIC. VII.

1 TEmpus noſcitur ex horum accidentium authoribus aſtris: vt ſi orientales, veloces, in angulo, citius: è contra, tardius. Particulariter verò ex directionibus, & progreſſibus, & tranſitibus, vt in ſequenti libro.

De peregrinatione, & itineribus.

CAPUT XVI. ARTIC. I.

1 SIgnificatores itinerum ſunt Sol, quoniam ſignat totum hominem: Luna ob ſuam mobilitatem: Mars, quoniam æſtu ſuo incitat ad motum: & fortuna, quoniam eius gratia nihil non aggredimur, exque Luminaribus accipitur.

2 Loca in quibus poſiti ſignificatores dant itinera ſunt angulus occidentalis, quoniam ſignificat mortem, & abſentiam mortis vicariam: itémque omnes domus cadentes, præcipuè autem nona ad magna itinera, tertiáque ad parua. Sed Tobias noſter in quinta habet ſignificatores, & in quarta, Dux Nuceriæ in ſexta & ſeptima, qui totam per Europam peregrinati ſunt.

3 Luna, ait Ptolemæus, in ſeptima, & in omnibus cadentibus, peregrinationes dat.

4 Idem facit ♂ in ſeptima, & in nona cadente Sole, ex Cardano (ſed fallitur) quando Luminaribus oppoſitione, vel quadrato, vel antiſcio configuratur. Geneſis Binæ noſtræ his contradicit.

5 Cum his ita poſitis fuerit fortuna in ſeptima, vel cadentibus, totam vitam in peregrinatione, & extra patriam, vt mihi.

6 Signa etiam mobilia ad itinera conferre multum ſæpe deprehendi: & ſufficere, ſi domini ſignificatorum cadant ab angulis.

De ſitibus erga quos ſignificatur peregrinatio.

ARTIC. II.

1 LVminaria & ♂ & fortuna in quadrantibus orientalibus, videlicet primo & tertio, dant iter ad ortum & meridiem: in occidentalibus ad occaſum & Septentrionem. Hoc autem intellige disiunctiuè aliquando, aliquando mixtim, pro loci natura.

2 Conſidera latitudinem Lunæ & ♂, ſiue borealem, ſiue auſtralem, aſcendentem, vel deſcendentem. ex his enim ſitus ſimplices & mixtos agnoſces.

De

De magnitudine & breuitate itinerum.

ARTIC. III.

1 QVo magis significatores fuerint in cadentibus, & in septima: itémque quo plures, & in signis mobilibus, eò longiores, & plures indicantur peregrinationes. & è conuerso. Inspice & configurationes

2 Vide etiam habentes stellam martialem in horoscopo sæpissime ad itinerandum incitari.

3 Signa etiam in quibus sunt significatores itineris, & gubernatores significatorum, & quæ significant iter, vt septima, & cadentes, adde itineris subjectum, qui est horoscopus, si sunt vnius figuræ rarò, & non nisi quando commodum est, dant iter: si bicorporea, & multiformia, sæpius & continuum, multòque tempore.

De fortunatione & qualitate itineris.

ARTIC. IV.

1 FOrtunatio, & qualitas à dominis locorum itineris, & à configuratis astris, non à significatoribus, agnoscitur.

2 Nam beneficæ hæc loca intuẽdo, vel succedẽdo, dominis peregrinationis, pręstãt honorificas peregrinationes, lucrosas, & celeres reditus, expeditósque. Maleficæ verò, laboriosas, damnosas, periculosas, impeditos reditus. hoc idem intelligitur, dum occursant directioni horoscopi, qui est itineris subjectum, vbi ad significatores, vel gubernatores directio pervenit, & progressio.

3 Iupiter & Venus domini locorum, itinerum & Luminarium, securas, & placidas dant peregrinationes: vt gratia legationis, & præfecturæ, prædicationis, &c. Fauebit aër, & omnia necessaria affluent absque indigentia, quibus accedens Mercurius adiumenta & dona accumulabit.

4 Saturnus verò & Mars eorundem locorum domini, aut Luminaria occupantes, præsertim si mutuo opponuntur sibi, dabunt itinera inutilia, periculosissima.

Et in humidis signis reperti, per nauigationes difficiles, & naufragia: aut per inuia & deserta. In fixis verò per præcipitia, & tempestates ventorum. In tropicis, & æquinoctialib. per inopiã rerum, &

affectam

affectam valetudinem. In figuris humanis per latrocinia, insidias, principum violentiam. In terrestribus per ferarum inuasiones, aut terræ concussiones. Accedentéque Mercurio, per periculosas accusationes,&per reptilium&aliorum venenatorum ictus,&per meteorologicas passiones.

De causis itinerum.

ARTIC. V.

1 CAusa itineris & vtilitatis & iacturæ noscitur in præfatis signis huius quæsiti ex significatore, qui est causa itineris,& ex locis, qui configurantur huic loco principali,aut,si adsint configurati, & ex his, qui ibi domantur: & semper elige principaliorem significatorem, vel configuratum.

2 Qui si dominatur fortunæ, erit iter causa opum: si Soli, causa honoris & dignitatis:si horoscopo, propter valetudinem: si M.C. propter opificium, & studium.

3 Idem continget si aspiciat tales apheticos significatores, licèt non dominetur.

De tempore.

ARTIC. VI.

1 TEmpus ex horoscopi directione, & progressu ad gubernatorum & significatorum situm vel aspectum, habebitur generaliter, vt suprà.

De mortis qualitate generatim.

CAPUT XVII. ARTIC. I.

1 DIximus cum de vitæ spacio ageremus tunc mori hominem cum princeps apheta peruenerit per directionem, aut validos progressus, & transitus, ad angulum occidentis, vel ad proprium quadratum, vel ad corpus maleficarum, vel ad eorum oppositiones, & quadrata, & antiscia: vel Solis, & Lunæ, & Mercurij imbutorum radiis maleficorum. Nunc autem de mortis qualitate agendum restat.

2 Consideranda sunt astra, quæ locum interficientem sequuntur, aut applicant, vel præcedunt, & iuxta illorum naturam genus

iudi-

iudicabis, coniungendo eorum significata, tam pro signiferi, quàm terminorum natura.

3 Ergo non interfector, neque signum, neque dominus signi, nec planeta configuratus interfectori, qualificant mortem.

4 Sed primus qualificator est locus succedens, vel planeta succedens ordine signorum. Secundus est dominus termini illius gradus in quo mortalis directio fit. Tertius est signum interfectoris. Quartus stella vel planeta configurata loco succedenti. Et hi qualificatores vocantur prothanati.

De mortis qualitate ex prothanatorum natura sigillatim.

ARTIC. II.

1 SAturnus morti præfectus, idest prothanatus, mortem adducit per morbos diuturnos, tabes, humorum defluxus, febres, hydropises, colicas, vteríque affectiones, cancros, lepras, & quotquot ex frigoris eueniunt multitudine, & ex melancholia, & retentiuis affectibus. Quas autem partes magis afficiat, dictum est cum de morbis ageremus.

2 Iupiter ab angina, peripneumonia, apoplexia, conuulsione, capitis doloribus, stomachi, & quotquot à pulmonis, & sanguinis, & digestiuæ peruersa affectione proueniunt.

3 Mars à febribus continuis, tertianis, repentinis plagis, renum affectionibus, sanguinis excretionibus, defluxu, abortionibus, partu, igne sacro, pestilentibus morbis, & falsis, biliosisque, quique per inflammationem & feruorem fiunt, & à bile.

4 Venus per stomachi, & hepatis affectiones, impetigines, dysenteriam. Amplius per vlcera, pustulas, fistulas, luem veneream, & adhibita pharmaca, atque quotquot humore nimium increscente, ac corrupto fiunt, & appetitiuæ damno & seminis & lactis.

5 Mercurius per insaniam, amentiam, ex atræ bilis affluentia proficiscentes, lapsus per comitialem morbũ, tusses, crebras expuitiones, & quotquot siccitate copiosa, & corrupta constant, & spirituum afflictione, vociferatione, mutitate.

6 Ex his patet, quod quamuis beneficæ non possint esse interfectores, possunt tamen esse prothanati, non quo lædunt, sed quo læduntur.

7 Memento partes afficiendas in corpore ex natura ſignorum, vt dictum eſt,cum ageremus de viti s & malis: itémque ex natura planetarum membra peculiaria gubernantium. Ex his enim & ex nunc dictis facilè mortis qualitatem, & modos intelliges: ſi tamen medicinam callueris,& quis humor cui planetæ debeatur. & quoniam fiunt morbi ex febribus, ſcias quam febrem cui adſcribas: nam quartana Saturno,tertiana Marti, quotidiana Veneri, continua Mercurio & Marti,ephemera Ioui & Veneri. Item inſpice cauſas,quæ ſunt diſtillatio,obſtructio,inflammatio,inflatio, repletio, exinanitio: prima & ſecunda ſunt Saturni, tertia Martis, quarta Mercurij & Iouis,quinta Lunæ,ſexta ☿ cũ Luna decreſcente. Condera cauſas,& locos,& genus doloris,& periodos:nam ſtatim patebit,cui ſit planetæ adſcribendum iuxta proprietates. vide V, medicinalium.

De morte violenta generaliter.

ARTIC. III.

1 DIctum eſt de morte naturali à prothanatis exiſtentibus in locis conuenientibus ſibi,à nullo potente maligniorem & illuſtriorem obitum reddere ſuperatis. nunc de violenta.

2 Violenta mors decernitur,cum aut vterque maleficus loco interemptorio dominatur, aut hoſtiliter ipſum aſpicit natura hoſtili, ideſt, quod non ſit dominus loci.

3 Item cum maleficæ vtrumque Luminare, vel prothanatum, damnauerint coniunctione, vel aſpectu hoſtili,vel antiſcio, eleuatione,& tunc erit mors publica,ratione Luminarium.

De violenta ſpeciatim ex ♄.

ARTIC. IV.

1 SIcuti genus mortis ab aſtrorum ad prothanatos,vel Luminaria, intuitu, vel maleficarum alterutrum aſpicientium, & à ſignis tàm in Zodiaco,quàm extra,à maleficis occupatis: ſic magnitudo à Luminaribus cognoſcitur,præſertim cadentibus: quoniam ibi plus afficiuntur,& facilius ſuper ipſa eleuantur maleficæ, quæ maximè occidunt, & crudelius cum ſunt in angulis.

2 Saturnus igitur præter conditionem feriens Solem quadrato aliòve diro intuitu in ſignis fixis à multitudine obruendos ſuffocandóſve indicat,ſi ita occidat,Lunáque ſuccedat.

3 In feralibus verò à feris dilaniandos.

4 Et cum suffragio Iouis maleficio imbuti imperantis anæretæ, expositos publicè feris.

5 In occasu seu Soli, seu Lunæ, oppositus mortem in carcere.

6 Idem Saturnus configuratus Mercurio in signis serpentinis, aut terrestribus, venenatorum ictu occidit. Quibus si Venus accedat, veneficiis, & fœminarum dolis.

7 Idem Saturnus Lunæ in aqueis, vel in Virgine, configuratus suffocat aquis, & circa Argo nauem etiam naufragiis.

8 Saturnus tropicis Soli coniunctus, aut configuratus hostiliter, aut Marti oppositus, ruina opprimendos decernit: præsertim in medio cœli ab alto præcipitandos, & cum Mercurio etiam suspendendos.

9 Tria ergo requiruntur, vt Saturnus sic occidat. Primò vt infestus sit prothanato. Secundò vt feriat hostiliter Luminare, aut Mercurium, si est dominus loci Martis. Tertiò non generaliter, sed plerumque, vt sit in occasu, vel medio cœli.

10 Ergo si in radice non dominatur planeta loco aphetico productiuo talis effectus, non pollicetur. Sic neque ♄ interficiet, nisi ab initio feriat Luminare, aut prothanatum: vnde & ab initio præsagimus mortem pueris, cum videmus eos sæpe præcipitari, aut vulnerari. maleficij enim quandocunque quid potest paratus est ad futuram mortem. Vide quatuor hucusque mutilatos rixa, post tempora occisos.

11 Considera & fixarum configurationem, & genus mortis regionis: neque enim Itali suspendunt nobilem, sed truncant capite. Turcæ palo infigunt.

De violenta morte ex ♂.

ARTIC. V.

1 MArs Solem præter conditionem afficiens, aut Lunæ hostiliter infensus in signis figuræ humanæ, occidit seditione, bello, aut propria manu.

2 Cui si contestificetur Venus, fœminarum operam addit interfectioni.

3 Cum Mercurio à piratis, aut latronibus, aut maleficis.
4 In mutilatis, aut imperfectis signis, aut circa caput Medusæ, mutilandos aut decollandos decernit.
5 In Scorpione & Sagittario, vstionibus, sectionibus, aut medicorum reuulsionibus.
6 In medio cœli, vel imo cœli, crucifigendos, maximè circa Cepheum, & Andromedam. Cruci succedit nunc palus, rota, furca.
7 In occasu horoscopi oppositus, viuos comburendos.
8 In quadrupedibus, ruina, aut distractione, morituros.
9 Sique Iupiter deprauatus testificetur, illustri mortis genere, hoc est condemnatione, & ira principum.
10 Mars in prima domo & combussit, quia septima aspexit & ✷ in M. C.
11 Nodus cum maleficis & propriè cum ♂ significat membrorum lacerationem.

De violenta ex duplici malefica.

ARTIC. VI.

1 DVæ maleficæ simul oppositæ augent mortis malitiam in præfatis constellationibus.
2 Qualitas augmenti cognoscitur ex principe, gubernatore loci interemptorij multis concurrentibus, & in genere, & in magnitudine, quando vterque ad loca interemptoria aliquam rationem habet. Tales enim etiā sepultura orbati, à feris vel auibus absumuntur pro signorum forma, in quibus reperiuntur maleficæ, cum nec vllus beneficus est super terram, qui interemptoriis locis occurrat.
3 Igitur interfector, qui semper est maleficus essentia vel officio, & alius maleficus oppugnans locum interemptorium, faciunt mortem violentam, quam Luminaria non qualificant, sed illustrant, & augent: dominus autem loci interimentis princeps qualitatem augmenti mortis declarat. Hic princeps prothanatus primus non est, cum ille sit succedens radius secundi malefici, qui mortem auget: sed vel secundus prothanatus, qui est dominus termini, vel signi signum autem declarat etiam genus, si ferale, aquaticum, serpentinum, &c.

De morte extra patriam.

ARTIC. VII.

1 PEregrè moriuntur, quorum planetæ loca interemptoria occupantes cadunt ab angulis: præſertim ſi Luna itinerum domina occurrit, aut hoſtiliter intuetur: id eſt cum planetæ ſuccedentes loco anæretæ, vel domini ſecundi prothanati, ſunt in cadentibus, quoniam cadentes abſentiam ſignificant, præſertim Luminaria, & quando horoſcopum non aſpiciunt.

2 Arabes conſiderant, an dominus octauæ, quam morti dedicant, ſit inconiunctus horoſcopo: nec immeritò, ſi talis vis eſſet in octaua: ſed cum Mors à loco anæretico celebretur, dominus loci illius eſt conſiderandus.

3 Vidi violenta obtruncatum ſecuri hominem, qui ♄ habebat in M.C. cum Sole in Aquario, quando ad oppoſitum ♂, qui erat in nona in ♑, peruenit progreſſio maleficis infeſtata. Alterum, qui habet ♄ in medio cœli, cum Azimech, ferientem quadrato Solem in occidente in ♋: & Lunam in oriente in ♑, diris tormentis & igne tortum ex antiſcio ♂ in ♍, monetæ adulteratæ cauſa: & adhuc manet in ſuſpendij periculo: & hi ambo extra patriam. Pontium verò à ♂ in decima occiſum ex horoſcopi offenſi & Luminariũ teſtimonio.

4 Primò vide tempus mortis. Secundò vtrum eo tempore ſignificatores indicent iter. Tertiò vide ad quam regionem, & quam diuturnum. Quartò coniecta ex hora mortis, in quo itineris loco eſſe poteſt & habebis locum. Quintò vide naturaliſne, an violenta. Sextò an publica: tunc enim erit in metropoli. ſi clam, in via, vel villa. Septimò conſidera cauſas mortis & genus in illo loco, furcáne an ſecuri, &c.

5 Qui habent maleficas ſuccedentes loco interemptorio, ſed à longè, media morte morientur, inter naturalem & violentam, vt ex metu, vel medicina malè applicata.

6 Datur etiam mors illuſtris naturalis, qualis Chilonis ſapientis, quando videlicet vnus eſt interfector, nullúſque maleficus configuratur, ſed Luminare, radiis, non hoſtilibus, nec maleficio affectis.

ASTROLOGICORVM LIBER QVINTVS.

De temporibus euentuum sidereorum.

Præter causas vniuersales, particulares simul in euentuum temporibus, & ratione, considerandas esse.

Capvt I. Artic. I.

1 Effectus vniuersalium causarum, priorumque, à particularibus causis modificantur, non autem tolluntur, nec occultantur. Particularium verò ab vniuersalibus, etsi non penitus tolluntur, occultantur tamen: sæpe autem & auferuntur.

2 Nullum sidus efficere potest, quin Sol vniuersalior causa efficiat æstum in ♋, & ♌: neque frigidus Saturnus cum Luna poterunt illum tunc tollere, aut occultare, sed tantillum moderari. Sic neque in Æthiopia Iupiter albos faciet, quos Sol feruens fuscat. Neque potest Mercurij optima occursatio in infantia efficere puellum doctorem. generalior enim est infantiæ causa & prior. Potest tamen aliquid vmbratile futuræ scientiæ in eo ostentare. Potest è contra Sol Saturni frigus occultare, & tollere, & Iouis alborem in Æthiopia, & ætatis lunariæ mollities scitam indolem pueri aliquando & auferre.

3 Quapropter nihil mirum, si pestis occidit ciues plurimos absq; particularium natiuitatum consensu, aut cum paruo, vt bellum, quos directio non damnauit, & nauis submersio plurimos in ea nauigantes. Subiunguntur enim isti omnes constitutioni generali cometarum, aut coniunctiorum magnanum, aut alteri ruinam ciuitatis decernenti, & constitutioni nauis ruinam facienti. Qui autem vnum fiunt aliquo pacto, aut ciuitate, aut amicitia, aut consanguinitate, aut contubernio, aut nauigatione, aut militia, eisdem malis bonísque subiiciuntur. Vnde multi eximuntur mutantes locum: mul-

multique in illo loco euadunt, quorum aphetæ fortissimi. Si id Picus considerasset, non sic Astrologiam condemnasset.

4 Si constitutio generalis bona, vel mala, est debilis, afficiuntur qui bonas vel malas habent genituras, & commutant loca aphetica cum constellatione, vel sunt in intuitu sufficienti.

5 Si validior, qui commutant, & non habent repugnantem genituram.

6 Si quàm validior, qui præclaras in bono vel malo habent genituras, & solum commutant in processibus.

7 Si validissima, qui solum commutant in processibus.

8 Si quàm validissima, qui opportunas habent genituras, etiam si non commutent in processibus.

9 Si perquàm validissima, omnes qui loco & secta conueniunt, vt Turcæ sub Ottomanno Primo principe, & Romani sub Iulio Cæsare.

10 Oportet ergo Astrologum esse historiarum peritissimum, & cosmographiæ & chronologiæ, qui sciat leges & mores gentium, & temperaturas, & climata, & sub quibus constellationibus leges & mores introducti sunt, & durationes metiri, & sub qua anomalia, & excentricitate, & obliquitate, & abside, & triplicitate, & coniunctione magna, & cometa, morū, legum, ciuitatum, & principatuum initia cœpere. Sic n. de vxore, & moribus, & opificio, & de temperatura, & mortis genere, & de cunctis facile coniectabit, vniuersalibus constitutionibus particulares genituras conferendo, vti frigus Saturni cum quarta anni.

11 Videtur solus Deus omnium causarum magnarum, & paruarum, præteritarum, & præsentium, & concausarum, & mixturas, & moderationes, & effectuum durationes, & temperaturas, & applicationes ad singularem effectum inter fati seriem harmonicam positum intelligere. Nos a. paucissimas nouimus: nec propterea desistendum, sed audendum duce Deo, qui nostram non amat ignorantiam, neque arrogantiam. In magnis voluisse sat est. vt quimus non ut volumus, ne nos accuset S. Isaias quod impossibilia & prophetica per Astrologiam audemus, sicuti Iob quod gubernatum Dei per politicam prudentiam arripimus macchiauellisticè.

De

De euentuum temporibus in genituris.

ARTIC. II.

1 PRimò confidera regionem, in qua eſt natus, trigonúmque cui ſubiicitur: deinde legem & mores, deinde ciuitatem, deinde familiam nati: deinde ætatem: aliud enim de vxore pronunciabimus Turcæ & Chriſtiano, & aliter Italo & Dano, & aliter puero & viro & ſeni: ſic de vita & colore, vbi & familiam conſiderabis.

2 Sicuti ſe habent quartæ in anno, ſic ætatem diſtinctiones in homine, tanquam cauſæ generales: deinde perueniemus ad particulares, ſicut ad menſes & dies ibi: hic ad tempora particularia per directiones, progreſſiones, & tranſitus.

De ætatum ratione.

ARTIC. III.

1 QVatuor primos annos à natiuitate gubernat Luna, quoniam illi congruit corporis humiditas infantilis, imbecillitas, augmentum ſubitum, inconſtantia valetudinis, & in mente omnia inchoata, & inemendata, vt in Lunæ varietate, & exordio, & quia eſt telluri noſtræ propinquior.

2 Mercurius decennium proximum gubernat, animum incipit componere, dat ſermonem, intelligentiæ diſciplinarúmque elementa & ſemina, morum & ſtudiorum peculiares conditiones oſtentat, præparátque, primíſque exercitiis initiat.

3 Venus ſequens octennium gubernat vſque ad annum 22. ſeminales meatus mouet, & implet, ad coitum ſtimulat, incitat inſania miſeráque cupidine verſari in errore & cæcitate, etiam apertis oculis.

4 Sol videtur Ptolemæo ſequentem ætatem iuuenilem gubernare annis 19. vſque ad 41. quoniam poſt laſciuiam ♀ ſui iuris vſum animo concedit, rei familiaris & honoris cupiditatem, vitæ modum iniicit, puerili vanitate, inconſtantia, peccatíſque amoris, pudoris, honeſtatis, iuris amorem conciliat. Mihi autem videtur Mars potius conſequentem gubernatum vſque ad 36. annum regere: neque enim vera honeſtas & majeſtas ante hoc tempus acquiritur, iuríſque

risque amor; sed martiales vires & cupiditates. deinde vsque ad 56. Sol suas ostendit indicationes memoratas.

5 Mars enim (ait Ptolemæus) quindecim annos regit, vitæ tristitiam, & malitiam adducit, curis ac doloribus animum & corpus implet, sensum instillans, ac cogitationes ætatis deflorescentis, instigans ad memorabile aliquod facinus antè obitum laboriosè perficiendum. Hæc ille. verum ista ambitio est potius à Sole. Martis est cupiditates irregulatas dare, vt vires corporis validas, & iras sæuas, quæ omnia in 41. potius cessant, quàm incipiant. Item nulla ætas periculosior quàm quæ à 22. vsque ad 37.

6 Iupiter duodecim annos regit vsque ad 68. iubens declinare paulatim labôriosum & turbulentum viuendi genus, & decentius, officiosius, quietius, sanctiúsque capessere, veritatem de se fateri, omissa ambitione intelligere nihil esse honores & voluptates humanas, neque scientiam esse certam: & qui prius videbamur nobis sapientes aliqua in re, in eadem dubios facit & Socraticos. Item nil præcipitanter agere, alios admonere, & consolari, honoris & laudis & liberalitatis studiosum esse cum parcitate, pudore, & ingenuitate.

7 Saturnus extremam senectam post annum 68. per 30. vsque ad 98. regit, cum vires corporis impeditæ, acfrigescentes apparent, & in cōcitatioribus voluptatibus natura languens neruis destituitur, vita iam conuulsa, misera, & infirma, exposita offensis, & ad omnes morosa motus, virium ignauia. Tunc inconfidentia in suis viribus expellit fiduciā in bonis exterioribus. vnde auaritia sequitur, & religionis promissa volumus esse vera alteram vitam desiderantes, & eius acquisitioni studentes, & vitæ præsenti deditos accusamus, sumus loquaces, vt saltem sic viuere videamur, aut nostri memoriam in fixis verbis relinquamus.

APPENDIX.

Examen prædictorum de ætatibus.

ARTIC. IV.

1 Reliquum vitæ totum Saturno dat Ptolomæus, sed cūm visi sint homines repuerascere etiam nostris temporibus, & ad 300. annos viuere, sicut quidam Tarentinus, & monacha quædam Saguntina, & alius Asturicensis, & alius Gallus, quoniam meminit

Delrius in libro Magicarum disquisitionum, ita vt colorem, vires, vocémque iuuenilem recuperarint: dicendum est ad Lunam aliquando reuerti, post Saturni periodum: cum videlicet omnes planetæ consenserint tempore directionum senilium ad lunarem ætatem reficiendam, loca aphetica aphetis occupantibus, & quibusdam amicè aspicientibus. Neque potest fieri etiam post 36. millia annorum, vt imperitè putat Albumasar, quod omnes cœli circulationes simul ad originalia puncta reuertantur. vt in Metaphysica docuimus.

2 Sciendum quod Ptolemæus ordinem planetarum secundum sua dogmata seruauit, non satis secundum veritatem neque secundum obseruata pythagorica, & copernicea. Nõ enim ☿ & ♀ epicyclũ sub Sole habent, sed Solem circumdant: ita quod aliquando suprà aliquando infrà reperiuntur. Constat autẽ Venerem viciniorẽ in ima abside esse telluri, quàm ☿. ergo sequens ætas post lunarem potius Veneri dicanda esset. Et quidem si temperamenti humiditatem consideres, Veneri conuenit non autem Mercurio: si fœcunditatem, Mercurio non Veneri: incipit enim 14. anno virtus prolifica. Sed & tunc Mercurius habet partes suas: nam iuuenculi sunt quasi hermaphroditi: quod à ☿ habent. Itaque verum est, quod situs sit considerandus planetarum: & quod ☿ & ♀ coniuncti sint in ætatum regimine. Sed quia frequentior nobis propinquat Mercurius, & linguæ rudimenta à quadriennio incipiunt, erit ipse princeps vsque ad 14. Venus autem secundus dominus à 14. ad 22. principatur Venus: sed Mercurius concomitatur: vnde & tunc scientias, & disputationes magis acquirimus. Prætereà dedi Martem quindecim sequentibus annis ob dictas causas, quamuis distantior Sole sit nobis. Nam & ipse circumdat Solem, & aliquando est propinquior nobis, quàm Sol, veluti cum est acronyctius in eius oppositione: vt benè obseruauit Tycho diligentissimus Astronomorum. Hæ tamen ætates omnes fiunt à Sole, vt anni quartæ per caloris natiui actiones, vt in physicis docuimus. Tribuuntur tamen planetis, quibus magis conuenit talis caloris constitutio: vt ver quoque datur Veneri, æstas Marti, hyems Saturno, autumnus Mercurio; & eorum morbi & affectiones in cœlo, & terra, & mari.

3 Aduertas quod iuxta reuersionem planetarum ad locum sui epicycli eundem ad Solem Ptolemæus tempora ætatem assignauit planetis, excepto Mercurio & Sole. Illi enim dimidium sui temporis dedit ob imbecillitatem: huic verò lunarum cyclum, quando reuertitur in epicyclum, & cum Zodiaco ad idem. quoniam ipsa Solis vires ad nos defert magis, vt Solis soror. Nos autem putamus hæc ita se habere aliqua ex parte, quoniam exquisitam scientiam ignoramus. ætatis tamen variari certi sumus, sed terminos variationis, vti sunt cardinales anni, nescimus, sed proximè accipimus. ♃ autem annos Zodiaci retinuit.

4 Scire licet non apud omnes regiones ætatem similiter esse partiendam. Qui enim habitant sub tropicis, præsertim in Ghincæ regno ad quadraginta annos ætatem producũt: in quadragesimo sunt decrepiti senes. Similiter qui sub polis habitant, quoniam his à frigore calor matutinus hebetatur, & extinguitur: illis à nimio æstu foras exhauritur. Ergo Luna habebit sub tropicis annos duos. Mercurius quinque, Venus sex, Sól decem, Mars septem, Iupiter octo, reliquum Saturnus possidebit. In nostris quoque regionibus alij sunt præcoces ingenio, alij lasciuia venerea, prout Mercurium, aut Venerem sortiuntur potentiorem: aut fortè sub ima abside. Præterea quidam sunt martiales post 22. annos: quidam post 41. vt Ptolemæus putauit pro Martis propinquitate & vigore. Idque in natiuitatibus considerandum propono non dum à me examinatum.

De directionibus tempora euentuum declarantibus.

CAPUT II. ARTIC. I.

1 POstquam quid cui ætati, sub qua regione, & sub quibus legibus, & educatione, congruat, consideraueris, vti quartas anni eius affectiones, tunc ad particulares annos, sicuti ibi ex annis ad menses, ex his ad dies procedemus.

2 Indicantur anni à directionibus, progressionibus, & ingressibus planetarum in loca directionis, & progressionis aphetarum: sicuti menses à menstruis progressibus, & directionibus.

3 Subiecta aphetica directionum & progressionum principalia sunt quinque, Sol, Luna, fortuna, horoscopus, & medium cœli.

4 Solem consulimus pro dignitate, gloria, honoribus & magi-

ſtratibus,& patre: Lunā pro anima,ſenſu,vxore,matre aliquādo,& pro ſalute,& honore: partem fortunæ pro diuitiis cuiuſcunque generis,hæreditatibus,acquiſitionibus: medium cœli pro filiis,actionibus, amicitijs,promotione ad religionem,doctoratum,&c. horoſcopum pro corpore,& ſalute,& morbo,& quæ corpore fiunt, vt peregrinationes.

5 Cum ergo ſint plures aphetæ, & in diuerſis ſitibus, fit vt eodem tempore quis fortunetur animo,& non corpore; filiis & non diuitiis. nemo ergo vndique beatus,neque imbecillitas humana ſuffert malam bonámve fortunam ſummam.

6 Hæc ſunt perpetua ſignificata aphetarum: ſed aliquando pro morbis, & aliis effectibus,quorū ſunt ſignificatores, poſſunt dirigi, vt Luna pro cæcitate ad nebuloſam, & pro abortu ad Martem: & pro lepra ad eundem in Libra, &c. Mercurius etiam poteſt dirigi pro animo & doctrinis: Iupiter pro libertate &c. ſed horum ſunt exiles vires inter aphetas, & parum variant euentum. idcirco non conſiderantur. Quando vero ſunt domini temporis & principantur in genitura,vt Alcocodem Arabibus,tunc dirigi poſſunt, quoniam fortem indicationem habent.

7 Non dirigimus cauſas euentuum, qui ſunt ſignificatores, neque qualificatores,qui ſunt domini locorum, in quibus illi reperiuntur, neque configuratas ſtellas,quæ augent,aut minuunt qualitatem euentus,neque ſigna,quæ genus declarant, ſed ſubiectum ſignificationis, quod aliquando eſt ipſe ſignificator: vt Sol eſt ſignificator honoris, & ſubiectum quod pro honore dirigitur: aliquando eſt aliud: nam Luna, Mars, Sol, & fortuna ſunt ſignificatores itinerum,ſed ipſorum ſubiectum eſt horoſcopus, qui dirigendus venit.

Conſideranda eſſe tria in directione, videlicet ſignificatorem,promiſſorem,diſpoſitorem, & his configuratas ſtellas, & alia quæ anticipant,& poſtponunt euentum.

ARTIC. II.

1 TRia conſiderabis in qualibet directione. Primò ſubiectum, quod & ſignificatorem vocamus. Secundò promiſſorem. Tertiò

tiò dispositorem, seu qualificatorem. Significator est vnus ex dictis aphetis. Promissor est planeta, vel fixa, vel radius, vel locus occursans directioni, à quo promittitur aliquis euentus in occursu aphetæ ad ipsum: vt mors, aut dignitas. Dispositor est, qui proximè antecedit locum directionis corpore, vel radio, qui gubernat, donec alterius stellæ corpus, vel radius occurset. Est etiam secundus dispositor dominus termini.

2 In venando vitæ spatio interemptores occursantes consideramus. In cæteris verò aphetis deducendis omnes stellas obuias corpore vel radio, hostili vel amico: vt oppositione, coniunctione, quadrato, octagono, antiscio, æquidistantia, triangulo, sextili.

3 Primum ergo tempus directionis apheticæ disponit & regit planeta proximè ipsum antecedens corpore vel radio: qui quando non adest, disponit planeta partiliter cum apheta positus corpore, vel radio: & cum eo simul gubernat dominus termini, qui per se solus gubernat, quando nullus præcedit, nec comitatur aphetam. Regit autem tot annis, quot sunt ascensiones rectæ inter ipsum & succedentem stellam, vel nouos terminos, quando est apheta in medio cœli: quando verò in horoscopo, quot sunt regiones illius obliquæ ascensiones.

4 Semper fortior dispositor est eligendus, quando sunt plures gradu pares, ac simul dominus termini tanquam collega regiminis. ex quibus commisce rationem gubernationis.

De forma dirigendi aphetas.

ARTIC. III.

1 VAria est dirigendi forma apud Astrologos, nec hactenus experientia satis veritatem declarat. Arabes enim domos ex æqualibus Zodiaci sectionibus constituentes etiam in Zodiaco gradus numerant: & quod gradus sunt inter significatorem & promissorem, tot annos interponunt ad effectus ostensionem vsque. Alij verò æquatorem secant, & in eius gradibus etiam directionem faciunt. Alij verticalem circulum. Alij parallelum cum Porphyrio per gradum eclipticæ orientem meridiano circulo interceptum. Alij tempora horaria, diurna & nocturna, partiuntur in partes tres cum Alcabitio, & ex eis domos ascendentes sub & super horizontem

zontem conficiunt: ex quibus oppositos describunt: proptereáque directiones varias faciunt, quilibet iuxta suas theses. Concedit S. Thomas in 2. de gen. & cor. vitas metiendas esse in circulo obliquo.

2 Hoc autem certum est, quod tempora inter promissorem & significatorem sunt consideranda. Ergo metire quantum tempus requiritur, vt ascendat promissor ad significatorem, & tribue quindecim annos temporis vni horæ ascensionis, & mensem vnum quatuor minutis horæ ascensionis, & septem dies cum dimidio dabis vni minuto: & sic deinde minutum in 6 2. quæ distribues diebus septem cum dimidio, & peruenies ad dies, & horas euentus.

3 Cum apheta est in M. C. aut in I. C. conueniunt omnes quod directio sit facienda per ascensiones rectas interpositas inter promissorem, & significatorem: illæ enim indicant horarias partes, quilibet sanè gradus quintamdecimam horæ portionem, quæ annum vnum propterea significat: quoniam Sol vnum diem conficit in gradu vno peragrando. Et quoniam vt ascendat signum vnum per culmen cœli, quod continet gradus 30. duæ horæ requiruntur: ascensiones autem rectæ variantur pro obliquitatis solaris variatione: propterea vtemur posthac descriptis à Tychone.

4 Cum verò fuerit apheta in horoscopo, siue in septima, dum ascendunt gradus Zodiaci inter ipsum & promissorem, non simul ascendit idem numerus graduum in æquatore, propter illorum rectitudinem, & tortuositatem: ergo directio facienda est per tempora horaria. Hæc autem correspondent potius gradibus æquatoris, & eius ascensionibus obliquis cum signifero. In diuersis autem regionibus variantur ascensiones: propterea per ascensiones obliquas tuæ regionis operaberis, & quot sunt illæ tot annos interpones. Per easdem poteris operari, dirigendo apheram in Occidente: quoniam eædem sunt descensiones cum ascension bus oppositis: cum signa recte ascendentia tortuosè descendant, sicut eædem sunt rectæ M. C. & I. C.

5 Si autem fuerit apheta inter angulos, per circuli positionis ascensiones operaberis, qui sunt octo inter angulos positi, gradus triginta habens quilibet: vel per circuli descensiones in locis oppositis.

6 Si apheta sit in septima, & M. C. promissor verò inter M. C. & horo-

horoſcopum, deduc apheram ad M. C. per ſui circuli aſcenſiones, deinde promiſſorem ad M. C. per aſcenſiones rectas, & miſce vtrumque tempus. Sic facies inter ſpatia ambientia I. C. Spatia ambientia horoſcopum, & 7. non miſcent tempora, ſed per aſcenſiones circuli poſitionis non variatas fiunt.

7 Hæ operationes per tabulas fiunt Regiomontani, & per aſtrolabia regionis, & in ſphæra ſolida, numerando aſcenſiones. At Ptolemæus facilè per rectas aſcenſiones, & horaria tempora, omnes abſoluit. Quære (inquiens) horaria tempora aphetæ, & per illa diuide diſtantiam eius à M. C. in aſcenſionibus rectis: & quod exit eſt numerus diſtantiæ horarum aphetæ ab ipſo M. C. Inuenta differentia horarum aphetæ à M. C. quære horaria tempora promiſſoris, diurna, ſi eſt ſuper terrã; nocturna, ſi ſub terra, quæ tẽpora multiplica per horas diſtantiæ aphetæ à M. C. & quod producitur, vbi apheta fuerit inter horoſcopum; & M. C. detrahe à differẽtia aſcenſionis rectæ promiſſoris & M. C. vel ſi apheta ſit inter M. C. & occidentalem angulum, & promiſſor inter M. C. & horoſcopum, adde: vel; ſi vtrumque ſit inter M. C & occidentem, detrahe differentiam aſcenſionum rectarum à producto, & quod fit eſt numerus graduum, & minutorum, directionis.

8 Videtur quidem ſecundum hanc doctrinam Ptolemæi figuram erigi oportere iuxta dogma Alcabitij. Sin verò ſequaris Abraham Abenaſre in domorum partitione cum Regiomontano, etiam illius directiones ſequare, quæ à Ptolemaicis vnum vel duos annos differentiæ faciunt, & per polos circulorum ſumuntur.

9 Hoc in negotio magna eſt incertitudo. Firmicus enim & Arabes in Zodiaco dirigentes profitentur ſemper diuinaſſe. Cardanus ſequutus Ptolemæum eius directionibus per multa ſibi experimenta probatis adhæret. Moderni omnes Regiomontano aſſentiuntur, dicúntque ſe diuinare tempus ad vnguem.

10 Equidem arbitror controuerſiam dirimi non poſſe: quoniã directiones nunquam iuxta datas regulas prodeunt, ſed anticipantur & poſtponuntur. Aliquando à natura terminorum: antequam enim ad maleficã accedat ſignificator, ſi in terminos eius anteriores tres vel duos, incidit, eius læſionem incurrit. Aliquando præuenitur ob radios aphetæ ante corp⁹ ad locũ directionis prouenientes,

vel

vel ad radios promissoris fortes ante corpus. Aliquando etiam fixa eiusdem sectæ vel contrariæ in loco directionis multiplicat vim, euentus autem demit, & anticipat, & postponit. Aliquando etiam progressio bona vel mala idem facit annum anticipando, vel postponendo. Aliquando ingressus bonorum vel malorum planetarum in locos directionis, & progressionis, & apheticos. Interdum constitutio generalis præuenit si concordat, postponit si discordat. Vnde ætate repugnante vana est directio connubij. Aliquando cometa, vel eclipsis locis configurata apheticis, & directionibus, & progressibus mixta. Nec vlla est certa directio, nec si certè quis diuinauerit ante, cum venerit effectus, potest ita certus esse, quod ab ea sit, cum aliæ causæ concurrant, possimúsque dicere, quod oportuisset illum præueniri, aut posthaberi. Item Ptolemæus semper docet, quod planeta in angulis, & maximè in principio angulorum, & cursu velox, producit effectum in iuuentute, & citò. In cadentibus verò & finibus angulorum, & tardus, in senecta vel serò. Igitur directio non erit certa ex occursu ad promissores: nisi fiat occursus citò vel serò, prout se habet à principio significator. Quando autem discordant hæc duo, recurre ad progressus & transitus conuenientes rationi radicali. Omnes autem præfatas differentias considerabis, & ex progressibus etiam diuinabis, vbi in centris est significator, & velox, anticipans directionis tempus. ergo ex progressu. Sic de centris.

11 Cætera quæ pertinent ad directionum verificationem vide in lib. 4. cap. 4.

De progressibus annuis.

CAPUT II. ARTIC. I.

1 NOn modò gradus æquatoris inter apheras, & promissores, annos significant, quoniam à Solis motu diario, qui suum annum repræsentat, sumuntur: sed etiam signa, quæ sequuntur, habent suum gubernatum in annos, & quodlibet annum vnum solarem repræsentatum in anno lunari.

2 Numera ergo triginta gradus à locis apheticis in principio ætatis, faciésque dominum interpositorum graduum (quando est vnum signum) vel dominos (quando plura signa) gubernatores illius

lius anni. Et ſic per ſeriem ſignorum vſque ad 12. & inde reuerteris ad primum ſignum. Gubernabunt autem domini progreſſionum cum dominis directionum.

3 Primum ergo locum in decernendo habet dominus ætatis: ſecundum dominus directionis potentior, cum mixtura alterius: tertium domini progreſſuum: quartum dominus radicalis, vnde incipiūt progreſſus à principio: quintū natalitius illius domini: ſextum locus progreſſus: ſeptimum planeta hæc loca ingrediens, qui adeò fortis eſſe poteſt, vt ad ſe totum ſignificatum trahat, vt dicemus.

4 In examine directionis & progreſſus Primò vide vtrum prouenniat progreſſio ad beneficas vel maleficas malefacientes, vel iuuantes. Secundò conſtitutionem planetæ in hora, qua ſuſcipit gubernatum progreſſionis, videlicet ſi orientalis, ſi auctus lumine, ſi in ſua dignitate, vel contra, &c. Tertio ſi talis gubernator ſit in figura radicali propitius tali euentui. Nam ſi erat oppoſitus aphetæ, vel domino loci aphetæ, eſt malus in progreſſus gubernatu ad illum effectum. Quartò an talis dominus progreſſus vel directionis fuerit in radice fœlix, an infœlix. Quintò quando tempore ſui gubernatus occurret beneficis, aut configurabitur aphetæ, aut ipſe fuerit fortis. tunc enim cauſa iuuabitur. Si verò maleficis diſcordantibus, aut malè aphetam aſpiciet, aut fuerit in inconiunctis, aut ſub radiis vel retrogradus, tunc nocebit.

5 Cum fuerint duorum ſignorum partes in progreſſu annuo, gubernabunt domini primi ſigni priùs tot menſes & dies quot numerus graduum importat, deinde verò domini ſecundi ſigni pro rata, & eorum potentior, magis.

De progreſſu menſtruo.

ARTIC. II.

1 PRogreſſus menſtruus eſt duplex. Primus ſumitur à locis apheticis in principio ætatis ſingulis menſibus ſequentibus dando viginti octo dies ſecundum Ptolemæum, ſicuti cuilibet anno vnum ſignum.

2 Secundus progreſſus menſtruus eſt diuidendo ſignum annui progreſſus in duodecim partes. quapropter fiet, vt vni menſi contingant gradus duo, & minuta triginta. Et tunc obſerua dominos

illorum signorum & graduum, sicuti in progressu annuo diximus: hinc instabilitas & varietas rerum humanarum à tot concausis continuò aperitur.

3 Arabes dant triginta dies processui menstruo, alioquin ex tredecem mensibus componeretur annus, quibus assentitur Cardanus, corrigendúmque putat Ptolemæi textum: vt loco 28. ponatur 30. & vbi dicitur, duos dies cum triente, ponatur, aut sextante. At quidem Ptolemæi textus non capit correctionem: proptereáque puto, quod sicut à Sole habet arbitros menstruos supradictos à signo processus annui: sic à lunari ratione debet habere arbitros alios secundum lunationes subsequentes. Quemadmodum enim morbos iudicamus à motu Lunæ non incipiendo à synodis, vel plenilunijs, sed à loco, in quo erat Luna tempore decubitus: ita ætatem incipiendo à lunari loco. Et quoniam Luna in viginti octo diebus reuertitur ad illum, sic menstruos arbitros capiemus secundum dies Lunæ. nihil autem obest facere menses 13. & signa duodecim partiendo. Sed cum viginti octo diebus addat horas, & lunationes sint duodecim in anno, & dies vndecim, non sequitur ratio prædicta. Quapropter oportet lunationes seorsum semper facere, & dominos capere locorum, in quibus est Luna perpetuò, & alias facere reuersiones non irrationabiles, licèt intricatiores. Luna enim tempus metitur secundario à Sole, & nostra vita eius tempore mensuratur, & solari. Quod si ita est, respice dominos loci Lunæ incessanter, & eos semper arbitros euentuum in respectu ad aphetas assume vnà cum aliis: & iuxta vincentes iudica, præsentiam Solis & beneficarum in signo profectionis celebrando cum iudicas. Sol enim viuificat omnia.

De progressu diario,

ARTIC. III.

1 VIdetur etiam duplex esse dierum processus. Primus, si à die natiuitatis facias progredi duodecim signa per duodecim annos, & simul per duodecim menses, & tandem per dies triginta, tribuendo signum vnum duobus diebus cum dimidio iuxta Lunæ mansionem.

2 Alius progressus est, si illius processus lunaris viginti octo dierum

rum fiat partitio talis, vt arbitros demus vnius signi diebus duobus cum triente, sicuti dicebat Ptolemæus. Quod si textus est mendosus dicemus, quod supra: & signum menstruum diuidemus in triginta dies, & simul annuos triginta gradus diuidemus in menses singulos duos cum dimidio, & diebus triginta diuidemus duos gradus cum dimidio sectos in 150. secunda: & considerabimus dominorum statum, & planetarum ingressum, vt suprà.

3 Tam exquisitas computationes frustra facimus, cum aliæ causæ varient tempus euentuum, vt dictum. Paris Cæsaratius annum, & menses, & dies papatus, prædixit olim Cardinali Farnesio: annum diuinauit, & non vltrà.

De ingressibus.

CAPVT LII. ARTIC. I.

1 PLanetæ ingredientes loca aphetica, vel magis loca, ad quæ directio, & processus aphetarum peruenit, temporum decreta continent: Saturnus generalium ob suam tarditatem: Iupiter annuorum, quoniam tantum manet in vno signo: Sol, Mars, Venus & Mercurius, menstruorum, quoniam tantundem manent in signo vno, licèt Mars excedat: Luna diariorum, quoniam non nisi duos dies cum dimidio manet in signo vno.

2 Tandiu durat decretum ingredientis planetæ, quamdiu ipse manet in eodem signo. Saturnus ergo menses triginta affliget. nam neque deliquia vltrà possunt. Iupiter anno vno iuuat, & sic de singulis pro rata mansionis in signo: proptereáque cum sunt retrogradi plurimum possunt.

3 Arbitri temporum generalium post arbitros ætatis potiores sunt ad absoluendum decretum. Arbitri particularium adiuuant, vel reluctantur, concordia vel discordia. hi sunt directionis & progressionis domini. Transitus verò ingredientiũ augent, vel minuũt.

4 Equidem expertus sum, transitus effectã validos, vt ex ipsis solis multa certius prædixerim, quam ex directione & progressu. quod & Cardanus fatetur. Plus enim nocet præsens musca, quàm absens leo. Vnde Hermes & Galenus ex his modo de morte, & vita, in morbis prognosticantur. Quod autem cometæ, & deliquia, & cõiunctiones magnæ, quæ fiunt in locis apheticis, & directione,

& progreſſu poſſunt totum vitæ curſum mutare, aut truncare nulli dubium: quoniam tranſitus ſunt conſtitutionum generalium. Sed quod ♄ prorogetmalum, vbi retrocedit in eodem ſigno, palam eſt. Fuit mihi in directione Solis & ♀ dominæ geneſis in ♎ ♄, anno Chriſti 1599. & in oppoſitione directionis Lunæ, & in eius antiſcio, & me detinuit in carcere annis quindecim, nec dum finis. Omitto, quid fecerit aliis peremptis, & mecum crucitatis. Non ergo ſolum augent tranſitus, ſed aliquid plus efficiunt. nulla præceſſit eclipſis mihi contraria, ſed cometa non ſatis obſeruatus terræ propinquus vt alibi dictum eſt.

APPENDIX.

De ſubiecto euentus.

CAPUT IV. ARTIC. I.

1 GEnus rei decernitur per locum apheticum: quouſque procraſtinabitur generalis arbiter temporis (id eſt, aiunt, promiſſor in directione, ſeu diſpoſitor: ſed melius dominus progreſſionis, vel directionis) ſpeciatim verò dominus terminorum. Nam licèt apheticus locus directione mutetur, tamen ſemper participat cum domino directionis & progreſſus in effectu.

De fœlicitate & infœlicitate euentus.

ARTIC. II.

1 VTrum autem fuerit fœlix, vel infœlix, conſiderandum eſt ex eis, qui domini ſunt naturali propria & mixta cum aliis configuratis propenſione ad bene vel male faciendum. Item ab amicitia, & inimicitia, quam ab initio ſuſceperunt cum ſignificatoribus, & inter ſe cum configuratis.

Quando certius & magis eluceſcet euentus.

ARTIC. III.

1 EFfectus tunc magis eluceſcet, cum menſtruæ, & annuæ progreſſionis ſigna configurantur cum locis apheticis bene vel male, & ſecundum ingreſſum Luminarium & planetarum ad annuæ, & menſtruæ, & diariæ, progreſſionis ſigna.

2 Namque itidem ſi ingreſſus planetarum concordat cum locis aphe-

apheticis à principio genituræ, & secundum directionem, & progressionem, & benè configurantur, iuuat euentum rei propositæ. Si discordent natura, & radio, hostiliter transeuntes stellæ istæ ingredientes, nocent, sed non ita, si non tam malè configurantur.

3 Si verbi gratia principio anni loca principalia progressus, & maximè Luna, cadant in loca maleficarum radicis, vel fiat reditus per circulum malus, tunc eueniet mors eo anno, vel infortunium de genere significati loci principalis.

4 Primum ergo vide, an promittatur effectus in radice per significatorem generalem: deinde per ætates & directiones venabimur tempus. In quo si etiam progressus perueniet ad signum congruens, eo anno sequetur effectus validus, absque impedimento, & maxime si ingressus planetarum iuuabit in locis progressus, & directionibus: vel etiam si Sol aut Luna solum respexerint. At si tunc impediunt maleficæ, si etiam est bonus; aut beneficæ, si malus, oportet quærere opportunius signum in ea causa succedens. Quod si planetæ contrarij significati in eo signo inuento perambulent, aut Sol aut Luna hostiliter aspiciat, tunc impedietur negotium illud, quamdiu planeta ille talem locum corpore, vel radio tenebit. Ergo hinc ad duodecim annos res talis non reuertetur, quia directio, & ætas mutatur. & si etiam reuertentur, non tamen eodem modo, neque idem effectus specialis, quoniam ingressus planetarum etiam ac Luminarium variantur.

5 Hoc tamen verum experior, quod quando aphetæ progrediuntur ad proprios trigonos, & sextiles, res ab eis significatæ benè se habent, quando ad oppositiones, & quadrata, malè. Propterea annus 4.6.8.12.7.x. sunt sanitati aduersi, quoniam horoscopus ad sua quadrata, & oppositiones, & domos inconiunctas progreditur. Et sic omnes aphetæ ad sua consimilia. Idem judicabis de annis à duodecimo, quartis, sextis, octauis, &c. & hoc verius est, quàm numerorum ratio per septenarios, & nouenarios. Vnde 63. ex horum concursu pessimum dicunt, quod nec inficiamur cum multorum mortes ibidem fiant plerumque, Sed ratio numerorum obscurior. At quando in 6. vel in 8. vel in eorum amico aspectu, quis habet beneficam, non erit mala progressio, nec satis fœlix.

De effectus magnitudine.

ARTIC. IV.

1 SIcuti quando consentiunt loca progressionum annuarum, & menstruarum, cum locis apheticis, & ingressus iuuant, effectus tunc maximè elucescunt, vt dictum est, & è contra: ita etiam illustres, & magni fiunt, quando iidem fuerint domini ingressuum, & progressionum: multo autem magis si fuerint domini progressionum simul iidem domini aphetici loci illius effectus in radice significatiui: omninò autem maximè, quando sunt etiam directionis, & ætatum, & progressionum, & apheticorum locorum iidem domini, vt Sol significans honorem, & vadens per directionem, & progressionem in Leonem in ætate solari. tunc n. quadrupliciter est dominus. Augentur etiam si fixæ sint in loco directionis, & processus.

2 Igitur aut miserrimi, aut fœlicissimi fiunt, qui omnes apheras habent in eodem signo, quoniam directio & progressus est omnium eadem, siue bona siue mala, ad easdem maleficas, & beneficas, vt, verbi gratia, Iob qui simul omnia perdidit excepta vxore: quod licet Deo permittente & diabolo faciente acciderit, tamen cœlo significante, vt instrumento Dei, idem diximus de Caracciolo, qui omnes planetas in ♈ habebat.

APPENDIX.

1 OMnes configurationes significantes aliquid boni, vel mali in radice, vt epilepsiam, dignitatem, &c. dictæ in toto hoc libro, valent etiam in progressionibus, & directionibus, & ingressibus, si consimiles sunt: non tamen ita efficaciter operantur, nisi in radice præcesserint. tunc enim validus effectus erit.

2 Considera in omni quæsito Primò locum quæsiti, qui potest etiam esse significator, vt M. C. & horoscopus, & pro seruis 12. &c. aliquando est significatoris locus, vt locus Solis significantis honorem, vt horoscopus temperiem: hi enim dicunt essentiam rei quæsitæ, signa eorum substantiam seu materiam, & genus. Secundò illorum dominos, qui qualitatem dicunt rei quæsitæ. Tertiò sidera cōfigurata, quæ augent, vel minuunt, certificant, vel tollunt quatuor principaliores planetas seriatim, vt ☉ ☽ ♃, &c. Quintò Almuten, qui dominatur principalioribus locis. Sextò potentiorem, id est

pro-

propiorem centro anguli principalis. Septimò qui dominatur, aut potentior eſt, ſitne benefica an malefica. Octauò diſpoſitionem eorum ad mundum, ad Solem, ad abſides, ad latitudinem, ad dignitatem, ad caſum, ad peregrinationem, &c. Nonò commixtionem cum planetis aliis & fixis. Decimò qui planeta ſuper alios eleuatur. Si beneficus, & fœliciter ſitus, optima omnia decerne in quæſito; ſi non ſatis fœlix, minùs bona. Si malefica, potens, & diſcordans, peſſima; ſi impotens, nocet minùs. Si dominatur loco, ſuper quem eleuatur, bona erunt frequentia, ſed minora; ſi aduerſatur, frequentia & maiora. Si peregrinus, magna, ſed non frequentia. Si locus, ſuper quem eleuatur malefica, ſit caſus eius, rara infortunia, ſed maxima ſignificat, exiſtimationem tamen retinebit, & lucrum.

3 Pro effectu nota. Sunt planetæ aut in propriis dignitatibus, aut in mutuis, aut in communibus, & partiuntur in diſſidentes, & concordantes. In propriis locis ſunt validi, & vincunt eum qui in alienis.

In propriis locis ſe inimico aſpectu intuentur: in mutuis caſibus inuictum ferunt malum, ſi alter ſolum in caſu reſiſtet, & impediet, non exiſtentem, quamuis recipientem, ſi aſpiciat. Sunt tamen debiles omnes in caſibus.

Si mutuo ſe recipiunt, erunt firmi, & expediti in effectu ſuo.

Si vnus tantum recipiatur, fouebitur à recipiente. Sed tamen obediet illi ſicut ſeruus in domini domo, niſi ab illo opprimatur, vt à latrone, ſicuti Mercurius combuſtus hoſpitans Solem in ♍.

Si vnus ſit in alterius caſu, impedietur ab illo, ſed parùm.

Planetæ in communibus ſignificant conſenſum, vt ♄ & ♂ in ♑, & ſimul populi fauorem.

In mutuo caſu ſunt hoſtes, neque conſequetur quis alterius promiſſionem vllam.

Si ſint in diuerſis trigonis, diſcrepabunt media ad conſequendum finem, & iudicia hominum de eis erunt varia.

Si vnus eſt in ſuo trigono, alius non claudicabit promiſſio.

Peregrini difficultatem conſequendi & perficiendi arguunt. Hæc nota in radice & proceſſibus.

De Reuolutionibus.

ARTIC. V.

1 OBſeruant Arabes reditum Solis ad idem punctum omnino, quo quis natus habuit Solem; & ſic erigunt figuram, & indicant de illa ſicuti de geneſis figura pro toto anno. Idque in vſu eſt omnium Aſtrologorum. qui & anni reuolutiones & mundi faciunt.

2 Cardanus inutilem hanc figuram iudicat. Primò quoniam progreſſus ſecundum ſucceſſionem ſignorum eſt tutior, cum directionibus aſſimiletur. Secundò quoniam reuolutio eſt inæqualis. non enim mihi ſuccedit in futuro anno proximo Libra in horoſcopo, in quo Virginem habeo, ſed Sagittarius, aut aliud. Item in progreſſu aſſumũtur viciſſim omnes planetæ: at in reuolutione ſæpè iidem, ſi horoſcopat eorundem ſignum, aut aphetæ in eorundem ſigna tranſierunt.

3 Sed hæ rationes commendant progreſſus: non autem excludunt reuolutionem. Non enim ſignorum ſucceſſio requiritur in hoc, ſed Solis ſtatus radicalis: qui cum ſit princeps planetarum variat figurationes eorum & cœli. alioquin incuſa cœlum, quòd non in idem punctum & ſitum in eodem die, & hora, & minuto Solem quotannis ſiſtat. Secunda ratio nil valet. nam miſcentur euentus, & ſucceſſiones rerum anticipantur, & poſtponuntur: proptereа & ſigna. Neque requirimus, niſi quod Sol in ſitu mundi facit cum omnibus planetis tempore ſuæ reuerſionis ad radicem. Ad tertiam nihil obſtat, quod iidem aliquando planetæ ſuccedunt: nam & euentus conſimilantur. Reuolutio non habet tantam vim, quantam proceſſio, non tamen nullam. Indicat etiam ingreſſus planetarum in loca varia & configurationem ad mundum, & ad loca directionum, & proceſſuum: quapropter quaſi renouat vitam, nec ſine cauſa dies natalitius antiquitus celebrabatur.

4 Ergo erecta figura examinabimus aphetas omnes: vti in geneſi, & dominos locorum, & ſigna, & configurata aſtra, & quid portendant, iuxta ratiocinationes præteritas in geneſibus.

5 Menſtruas ſignorum proceſſiones ab ea deducemus, imitantes radicalem, & omnia conferemus vti in illa: quæ iam repetere non oportet.

6 Cum autem contigerit loca radicis esse eadem in reuolutione, maximè horoscopum, spera vitæ quasi renouationem, si tamen beneficæ adfuerint, & directio & progressus non repugnauerint.

7 Si verò ad opposita loca, vel cadentia, vel inconiuncta, timebis, prout ratio progressionum etiam declarauit.

8 Idem considera de reuersione aphetarum ad bonum vel malum situm.

ASTROLOGICORVM LIBER SEXTVS.

De electionibus sideralibus.

Naturali ratione, & diuina authoritate, scientiam de electionibus esse veram necessariumque Physicis, nec damnandam.

CAPUT I. ARTIC. I.

1 NEcessariam esse scientiam de electione temporis ad operationes humanas ritè perficiendas, & fœliciter, omnes declarant artes, præcipuè quæ non solæ, sed cum natura, operantur. Nisi enim Medicus Lunæ rationem habet, dierúmque criticorum, occidit dum sanat, vel non ritè perficit, quod præparauit. Nautæ quoque si in hyeme, in lunatione malefica, se mari commiserint, à submersione non sunt immunes. Agricola si in mense Augusti seminauerit frumentum in nostra regione, non percipiet fructum. Eligit ergo quartam autumnalem: cui si addat fœcundam lunationem, meliùs faciet. Nec putabit vites in Decembri, sed in Februario: nec plantabit eas in Septembri, sed in Martio. Itinerantes, si ventos & pluuias, & horum causas non præconsiderant, multis afficiuntur malis. Rectè dixit Salomon: Omnia tempus habent.

2 Deus quoque tempora elegit eorum, quæ nobiscum est facturus, quando nimirum nos dispositos esse prænoscit. Nam quando venit plenitudo temporis misit filium suum. Et in sacris litteris

ſemper ait ſe tempus iudicandi, & miſerendi, & transferendi nationes, & multiplicandi, eligere. Sed hæc eſt differentia inter electiones Dei & noſtras, quod ipſe facit tempora, quæ eligit, ſtellásque temporum cauſas præfecit nullis ſubditus temporibus, neque fatis, neque ſtellis, ipſe temporum, fatorum, & ſtellarum, conditor, vt docet ſanctus Auguſtinus ſuper illud, [nondum venit hora mea.] Nos autem non facimus tempora quæ eligimus, ſed illis corpore ſubiacemus, & ſeruimus. Neque enim poſſum facere ne pluat, aut æſtum ceſſare. Animo verò vtimur illis, non ſeruimus: niſi quatenus animus ſponte ſe corporis ſubiicit affectionibus: & ſic ex conſequenti ſtellis & fatalibus cauſis. Qui autem adhæret Deo ſtellarum authori, euadit fatum, ſuper cauſas ſecundas eleuatus: vti egregiè docet S. Thomas in 1. p. tractat. de fato: & experientia oſtendit, & ratio. Qui enim adhæret amicitiæ Regis, non timet lictorem, & mancipia Regis, & miniſtros. Sic ſapiens dominabitur aſtris.

3 Ait dominus: Faciem cœli noſtis iudicare, hoc autem tempus Meſſiæ quomodo non iudicatis? Rectè quidem. ſicut enim ex ſideribus phyſicos euentus prænoſcere debemus: ſic ex ſacrarum litterarum ſideribus prophetalibus tempora iudiciorum Dei. Vnde inſultat apud Ierem. quod turtur, & hirundo, & ciconia, & miluus, cognouerunt tempus ſuum: populus autem meus non cognouit iudicium Domini. Quomodo ergo dicitis ſapientes nos ſumus, & lex Domini nobiſcum eſt? Igitur Aſtrologia vt ſcala ad prophetiam nobis eſt amplectenda, ſaltem exemplo animalium nobis per dominum exprobrato. Plinius etiam idem cõſiderat dum formicas in interlunio ceſſare ab operibus ſuis narrat, & multa animalia ſiderũ curſum præſentire, ſed paſſione quidẽ illorum affecta, non ratiocinatione præmunita ſicuti homo ſapiens cauſarum primarum & ſecundarum. Non ergo eſt ſubiicere arbitrium ſtellis, ſed ſaluare nos à malis illatis per ſtellas, & bonis potiendi modum nanciſci, cum ſtellarum vtimur notitia in electionibus: ſicut docet Magnus Albertus in ſpeculo: & Sanctus Thomas etiam diabolos eligere conſtellationes ex nimia ſcientia, & liberè, docet ad cœpta opera: Hæc contra Aſtrologomachos ſufficiant. Superſtitio autem eſt cum nos dæmonibus, non ſtellis, opus, vt coquus ollam igni, ſubiicimus: & ſtellas,

ſtellas, in quibus non ſunt cauſæ, neque ſigna, tamquam cauſas, & ſigna faciunt malefici & Necromantici, accipimus. Sed è contra nil ſtultius, quàm aggredi aliquid contra cauſarum vniuerſalium propenſionem, & velle contrarias, quas potes fauentes habere.

De electione ſiderali in ſacris.

CAPUT II. ARTIC. I.

1 DE cunctis electionibus ſideratione indigentibus ſigillatim dicere oportet: priùs autem de his, quæ ad animam, deinde quæ ad corpus, ac tandem, quæ ad exteriora bona, negotiáque ſpectant.

Vtrum oratio requirat ſiderationem.

ARTIC. II.

1 POnunt Arabes caput Draconis in M. C. & ♃ in bono eſſe, ac ſic putant ſe à Deo in orationibus exaudiri. Poſſent addere defluxum Lunæ à ♃ ad ☀.

2 Poteſt probari, quod oratio ſideratione indigeat: etenim Salomon in Sapientia docet ad ortum Solis adorandum, illúmque præuenire ad orationem. Nec deeſt ratio: nam ab oriente ſurgit Sol ſemper cum ☿ & ♀ ſideribus animam afficientibus. Vnde & philoſophiæ ſtudio aurora dedicatur gratiſſima Muſis, vt in prouerbio eſt, ac Ficinus ad ſtudioſos ſcribit. Item omnia templa Chriſtianorum antiqua habent oſtium ab occaſu, altare ad orientem. Idem Rabbini Hebræi volunt. Item ſecta Turcarum ter in die orandum vult, vt dicit Pſalmiſta: Veſpere, manè, & meridie annunciabo laudem tuam. Secta Sofiorum in Perſide, ſepties, ſicuti dicit Dauid: Septies in die laudem dixi tibi. Quod Chriſtiani obſeruant in ſeptem horis canonicis. Volunt autem Aſtrologi ſeptem planetis has horas dicatas, ſicuti ſeptem dies hebdomadæ qui & ipſorum nomina habent, & ſeptem mundi ætates, & ſeptem ſigilla, & ſeptem phialas, & ſeptem tubas, & ſeptem Eccleſiæ ætates in Apocalypſi deſcriptas à Sancto Ioanne. Item Dauid elegit diluculum ad laudes Dei. Et nos canimus: Iam lucis orto ſidere, Deum precemur. & alibi: Mediam noctem ad confitendum Deo. vt in matutinis officiis monachi faciunt, cum ſidus magnum aërem, & inferiora,

minus agitat, & omnia silent. Item S. Ambrosius ait, quod corpus debet animam imitari in orando, vt valet oratio, genu flectendo, sicut illa se humiliat, & ad sidera tendendo manus, sicuti illa deuotionem. Cœlum autem agit super corpus directè, & in animam indirectè, teste S. Thoma.

3 Respondeo, quod oratio respectu Dei, neque locum, neque tempus, neque sidera requirit, neque corporis valetudinem, aut positionem. imò Deus tribulatos exaudit magis, quamuis in ventre ceti, & inferi. Est enim vbique: neque indiget secundis causis vt nos exaudiat. Respectu autem nostri si animum spectes non indiget oratio sideribus. anima enim non est corpus, sed constat potentia, sapientia, & amore metaphysicis primalitatibus, à quibus corpora reguntur. Quapropter vbique, & quomodolibet animus liber exauditur, nec à corporibus impeditur. Si autem consideres corpus, cui animus est infusus, & non confusus, indiget sideratione, & loco, & tempore. Quando enim est violentus, homo distrahitur ab oratione: item cum cibo plenus, cum aliis est implicitus negotiis, cum delirat, aut insanit, aut alia premitur passione, impedit animum. Propterea in nocte, vbi nulla distractio, probatur oratio, & in ieiunio & vigilia, quando animus vaporibus non vexatur, neque pinguedine incarnatur, vt docet sanctus Hieronymus Galenum allegando. Ad primum ergo respondetur quod ad ortum Solis pulchrè adoramus, non quia ibi tantummodo est Deus, sed quia inde lux venit animum exhilarans, & ad pulchritudinem Dei contemplandam inuitans, dum corporeos mulcet sensus, attenuátque; in quo etiam ♀ & ☿ participant. Cum quo tamen stat, quod vir bonus ad omnem situm potest orare, & exaudiri. Idem dico de situ templorum, & de cantu Ecclesiæ orto sidere lucis. Ad tertium, siue ter ores, siue septies, numerus non commendat nos Deo, sed deuotio. qui autem semper orat dictis & factis, melior est. Vtimur tamen septem horis canonicis dicatis actionibus Christi, & Spiritus sancti donis; non autem planetis, nisi tanquam signis, non causis orationis, & donorum, & oblationis nostræ ad Deum. Decet enim opera Dei conformia sibi esse. & corporalia spiritualibus conuenire, non autem præscribere legem. Et sic de diebus, & ætatibus, & tubis dicendum

dum est: cócordia esse cuncta in operibus Dei. Sunt enim ab eodem principio, cuius ordinatione, ait Dauid, perseuerat dies, quoniam omnia seruiunt illi. Cæteræ dubietates ex his solutæ sint. Qui ergo Deo adhæret, his adminiculis non indiget in orando. Quod autem dicunt Arabes de capite Draconis, ridiculum est, nisi quid afferant sidereum, quod corpus leniat, vti musica in templis, & per hoc animum sinat ad Deum sese eleuare.

De electione in philosophando.

ARTIC. III.

1 LAudatur in philosophando, si ♀ & ☿ sint orientales à Sole, studium matutinum. Ego tamen semper studeo, quamuis horas matutinas, si bene dormierim, ante eligo, cum puriorem sensum habeo, nullis fumis offuscatum, & animum ad contemplationem acutiorem, & habiliorem. Quicquid tamen incipis, fac vt aphetici loci tuæ genesis sint bene affecti ad cœpta negotia.

2 Quicquid ceperis animo, vide cui planetarum correspondet. nam ♄ habet firmitatem, & perseuerantiam, & altissimas doctrinas, & arcana theologica, & metaphysica: ♃ habet iura ciuilia, canonica, iustitiam, pragmaticas, politicam, moralem, liberalitatem, magnificentiam: ♂ fortitudinem, victoriam, iracundiam, prauos amores, acrimoniam, falsiloquentiam, maledicentiam, & huiusmodi: ☉ omnium virtutum apicem, quæ in magnanimitate continentur, habet, honorem, ambitionem, maiestatem, principatum, medicinam, & alia huiusmodi: ♀ oracula pulchritudinem, clementiam, delitias, iocos, &c. ☿ mercaturam, publicationem librorum, scientias physicas, Rhetoricam, & omnes rationales doctrinas, & Geometriam. Astrologiam, patrocinia, industriam, solertiam: ☽ habet comitatem, legationem, inconstantiam, variabilitatem, & cætera quæ diximus de moribus differentes. Ergo quando aliquid cœperis alicui sideri conueniens in his, quæ spectant ad animum, pone sidus illud in ascendente, vel medio cœli, forte, orientale, & in sua dignitate, & ab apheta tuo significatore talis euetus in radice tuæ genesis non discordans aspectu, vel inconiunctione. Sed melius est te commendare per orationem siderum authori.

3 Potes ex moribus extemporaneis agnoſcere quis planeta eſt dominus progreſſionis & directionis, ex dictis.

De electione in corporis regimine.

CAPUT III. ARTIC. I.

1 SImiliter ex corporis affectionibus potes agnoſcere, quis planeta tunc tibi dominatur: ponderoſi enim faciunt tardum. Sed ♄ cum deiectione, & dolore, & cogitatu alato: ♃ tardum cum maieſtate, & ſine dolore, ſed lætum, iuſtumque: ♂ grauem cum ambitione, & exilientem in rixas, tumores, verba procacia: cæteri planetæ faciunt mobilem, vel cum maieſtate, vt ☉: vel cum blanditiis, & illecebris, vt ♀: vel cum agilitate, dexteritate, vt ☿: vel cum variabilitate, & mollitie multa, vt ☽.

2 Prandium & cœnam elige non niſi cum fame, hoc enim melius eſt ſideratione. Sed ſi potes, pone horoſcopum in bono ſitu ad mundum, bonóque aſpectu Lunæ ad ipſum applicantis: ſicut in euacuatione, defluentis: quod in deambulatione quoque volumus, dummodo beneficis applicet, aut nullis occurrat maleficis.

3 Vade dormitum cum Sole, & cum eodem ſurge, ſi habitas ſub æquatore: ſed tamen dum lux eſt ſuper terram ſubmerſo Sole, negotiari potes: & dum aſcendit aurora, præueni diem.

4 In regionibus vbi dies nocti non æquatur, ſi eſt humida valde, citò vade dormitum, tardéque ſurge: & vtere luminaribus multis loco Solis dum vigilas. Si ſicca temperies, manè & veſperi operaberis: in meridie & media nocte quieſces.

5 Corpora humida, & quæ dolores patiuntur articulares, bene prandeant cum Sole, exiliter cœnent cum Luna; quoniam noctu ipſa humores & fluores auget, articulíſque immittit. Corpora ſicca dormire non valentia bene cœnent, mediocriter prandeant.

De medicinæ corporalis electionibus.

ARTIC. II.

1 LVna exiſtente in ſignis ruminantibus, ſume medicinam, quæ euacuat per ſuperiora: in humidis, quæ per inferiora.

2 Dum ♄ aut ☉ coniungitur, aut opponitur, abſtine à medica-

men-

mento purgante, & phlebotomia, nisi vbi acumen morbi vrget. Caue tamen ab illo puncto in acutis: in cæteris vno die ante & post Solem fac in congressu maleficarum, præsertim cum apheta.

3 Dum Luna applicat Veneri, aut Ioui, aut Saturno (illis quoniam digestionem faciunt, non euacuationem, isti quia retentionem humorum procurat) medicamentũ purgatiuum sumere non est vtile.

4 Marti stimulatori humorum vna cum ☿ tutius te committe, dummodo sanguinis eiectiones non timeas.

5 Non tangas ferro venam membri alicuius, aut partem membri: neque medicinam adhibebis vlli membro dum Luna est in signo illi membro dominante, vt ♈, capiti.

6 Membra, visceraque planetis dicata, cum curare volueris, pone planetam, cuius est membrum, directum, orientalem, & in sua dignitate, vt roboret & membrum illud: fac & angularem.

7 Cum abstersiua, & restrictiua adhibes pharmaca, sit Luna sitiens in siccis signis: cum lenitiua, & deiectiua, in humidis & aucta lumine: humectatione enim indiges. Non sit in fixis vbi mouendi sunt humores, neq; in mobilibus vbi sistendi.

8 Non sit in siccis, cum obstructioni, aut indurationibus medemur: neq; in humidis, cum abstergimus humorum abundantiam: sed cum euacuamus licet, vt deorsum fluant. Nõ sit in aëreis, & ventosis locis, cum inflammationes expellimus. Non sit in incisis, cum vulnera, & incisuras curamus. Non sit in igneis cum inflammationes refrigeramus, morbósq; ex his prouenientes pellimus.

9 Super omnia autem caue ne retrograda malefica sit in loco aphetico significatore morbi, vel in signo dominante illi morbo: quod si non potes, procrastina curationem, & lunationum vtere beneficio.

10 Cum vis aliquod membrum stupefacere, aut secare à corpore, pone eius dominatorem, & signum, in cadentibus, pigrum motu, & inanem.

11 Cum visitas infirmum erige figuram in puncto primi decubitus, & considera Lunæ applicationes, & defluxiones à maleficis, vel beneficis, & motus quantitatem, & luminis: & sic ex aspectibus ad locum, vbi erat in morbi initio, iudicabis de mutatione ad salutem, vel perniciem: & crises, & symptomata, an morbo faueant,

ueant, vel officiant. dies enim critici non ex numeris, sed ex eius aspectibus citò vel tardè factis accipiuntur. Cætera vide in nostris medicinalibus.

12 Laminas astrologicas, licèt D. Thomas approbet, quoad materiam & speciem, nos consultò omittimus.

In generatione.

ARTIC. III.

1 NVptias & conuiuia incipies cum ♀ est directa, orientalis, angularis, in sua dignitate, & Luminaria bene sese aspiciunt, in signis præsertim regiis & fortunatis. fac etiam, si potes, vt Luna ex ♃ ad ♀ applicet: super omnia autem, vt apheta & horoscopus à maleficis non infestentur.

2 In generationis hora pone Lunam in signo fœcundo, & in M.C. planetam beneficum, masculinum, si optas marem: fœmininum, si fœminam, qui si in 11. vel 4. vel 5. fuerit, ibidem bonum erit, dum tamen à maleficis non lædatur. Melius autem erit si Luna Solis & aliorum planetarum lumen illi planetæ simul conciliet: nec de satellitio curas, sicuti de bonis aspectibus.

3 Cum vis coitu vti, & futuri nati scire, vel cooperari fortunæ, computa motus planetarum in 9. futuro mense. Et si cupis filium sapientem elige ♀ cum ☿ orientales in bono aspectu, ♄ in signo humano: & vtere coitu, ita vt in nono mense talis constellatio sit futura, quando nascetur. Similiter si dominatorem aliorum optas, elige tempus ad concubitum tale, vt post nouem menses sit Sol cum satellitio beneficorũ, & cum regiis stellis in angulo, in signo masculino. & sic in cæteris operaberis inspiciendo quæ siderationes cui fortunæ, & corporaturæ, sint aptæ, & quando futuræ, prout in superioribus libris dictum est. Quod si Deus octimestrem, aut septimestrem faciat partum, tu fecisti, quod tuum est ordinario cursu. sic enim cum seminas frumentum, facis quod debes, & scis, euentúmque Deo committis. Stultum est autem eligere tempus seminandi animalia, & plantas, non autem hominum.

4 Oportet autem & significatores filiorum, qui dominantur in M.C. & 11. & 4. & 5. tunc consulere in puncto concubitus, & in bono statu eligere. Sic enim astra seruient tibi, & non tu illis.

De

De electione in animalium generatione,

ARTIC. IV.

1 SI vis equos fortes facere, pone Sagittarium, vel Pegasum in horoscopo, aut in M.C. cum stella ♂: si etiam pulchrum, adde ♀ testimonium: si variam & docilem, & ☿: si superbum & ambitiosum, adde ☉: omneque signum quadrupedum eidem prodest. Luna autem conciliet illi lumen aliorum è signo prolifico.
2 Si bonos optas tauros, pone Lunam in signo quadrupedi in præfatarum quatuor domorum aliqua, & planetas fortes in M. C. & cætera vt suprà.
3 In piscibus multiplicandis in piscina, & cæteris animalibus propagandis, vtere signis illis correspondentibus in cœlo.
4 Vbi humiditas generantium impedit prolificationem, vtere coitu, Luna sub terra, & sitienti, & in signis siccis, vbi ab ariditate & æstu super terram, plena & in humidis.

De regnis, & ciuitatibus, & republica.

CAPVT IV. ARTIC. I.

1 REx non à coronatione accipitur, sed à puncto mortis paternæ, vel electionis: & tunc erige figuram. Considera ☉ & M.C. & omnes aphetas, & quæ in regno accident ex illis collige. Non est in hominum arbitrio facere regem fœlicem, non enim eligunt, quando vellent, sed quando concordant, quod non fit subitò: vel quando moritur prædecessor, quod in Dei est voluntate.
2 Ciuitatem potest homo fundare quando voluerit. Pone ergo signa fixa in 4. angulis, & Leonum in M. C. vel in horoscopo, & angulorum dominos in bono aspectu Luminarium: faciésque Solem apheta, vel aliquem planetam ponderosum dominum temporis.
3 Optimus est ♄ in bono situ, si ei Luminaria & planetæ omnes applicant. Significat enim durationem maximam, & quod regum, & populorum, diuitiæ, honores, & arma seruient illi ciuitati. ♃ consimiliter potens erit bonus. Omitte planetas leues quoniam parui temporis sunt iudices. ♂ in bono situ cum satellitio, & dignitate, victoriosam faciet ciuitatem, Anomaliarum tarditas his fauet rebus.

4 In republica fundanda neque Luminaria aphetas facias, quoniam regibus illam subiiciunt; sed potius Saturnus cum signo fixo sibi conuenienti. síntque signa communia in angulis, & eorum domini in bono statu ad mundum, & ad Solem, & dignitates. Fac etiam planetas ponderosos aphetas, quibus applicent Luminaria: & quemadmodũ in regno primus triangulus Solis & Iouis laudatur: ita in republica tertius, qui est ♄ & ☿. Considera in cunctis lunationem præcedentem, vt congruat genesi reipublicæ, considera & situm. In maritimis enim eligimus figuras aqueas, in terris siccas & bouinas, aut equinas, aut prout vitæ ciuitatis magis conuenit.

De electione legis ferendæ.

ARTIC. II.

1 ELige populi comitia in nouilunio, vt ait Psaltes, quando & Hebræi neomenias celebrant, quoniam tunc aliquid initiatur noui. Pone ☿ saluum à maleficis in bono statu, & in M. C. signa æquinoctialia apta nouis legibus, & ibi Iouem. At quando lex non est ferenda, sed conseruanda, elige Lunæ trigonos & sextiles aspectus & signa fixa: omitte, quæ sunt initia rerum, ne quotidie legibus mutandis incumbas, vti Florentiarum olim respublica.

De loco mutando.

ARTIC. III.

1 QVando planeta maleficus transit per altitudinem planetæ significatoris in regni exordio, vel reipublicæ, vel ciuitatis, prę sertim si retrocedens fuerit, aut stationalis; eóque magis si illi signo est inimicus, vt Saturnus Arieti ♋ & ♌: tunc quicunque illi subiiciuntur signo, patiuntur aliquid: vti & qui genituram talem habet: & tunc bonum est mutare regionem, si tua natiuitas non habet eundem significatorem: tunc enim nihil fortè iuuat.

De electione prælij.

ARTIC. IV.

1 CVm est committendum prælium, pone te eo in situ, in quo est Mars: vt si ♂ est orientalis, vel borealis, pone te cum exercitu ab oriente, vel à Borea: palam est enim, quod vt Sol conuertit

comas

comas arborum, sic & Mars spiritus animales. Obserua & latitudi-
sempérque ab illa parte exercitum dispones, vt sit tibi à tergo, vel
tecum, & non ex aduerso.

2 Obserua vt Sol terga feriat tui exercitus, inimici verò frontem: te enim ad sequendum, illos ad fugiendum suis radiis impellet. pręterea illorum oculos cæcat, ne videant quos ferire habent: tuos autem non præstringit. Sic Sol planetæ pugnauerunt apud Cannas pro Carthaginensibus terga habentibus ad Solem super horizontem orientalem scandentem contra Romanos aduersis oculis contuentes. Fortè & hoc Debora cecinit: Sol & Luna & stellæ manētes in ordine suo, pugnauerunt eos. Idem obseruabis cum Luna.

3 Cum sic pugnare coactus fueris, indumenta ferrea perpolita, & clypeos nudabis: vt saltem reflexi radij inimicorum oculos lædant & terreant.

4 Cum cometes apparuerit, aut ostentum in cœlo, interpretare illud militibus pro te, & pone te, vnde motus cometæ & ostenti cępit, non quo applicauit: eiúsque cursum imitare.

5 Variatur viciſſim victoria vbi ♂ mutat latitudinem, & motum aut incipit retrocedere. hoc obserua. Scribit Caietanus super 12. quod Guido Bonattus capta hora exiliit cum exercitu Fauentia, trucidauitque inimicos.

6 Caue ne pugnes quando ♂ est in aspectu hostili tui horoscopi, vel significatoris rei, pro qua pugnandum est. In 7. nocet valde in horoscopo receptus, & bono aspectu domini horoscopi fauet.

7 Si in radice habes ♂ infœlicem, abstine à militia, & ab omni re significata à planeta alio quem infœlicem habes.

De ædificiorum electione.

ARTIC. V.

1 INcipe ædificia permansura cum signa fixa 4. angulos occupa-rint, præcipuè 4. & planetæ ponderosi inter se & ad angulum bene configurantur.

2 Item elige tarditatem anomaliarum tam fixarum & excentricitatis, quàm Lunæ: sed illam rariſſime habes, vtere ista & planetarum. Ad absoluendum autem velocitas requiritur.

3 His si addas planetam beneficum in M. C. & Lunam ab eo ad 4. defluentem, fœliciſſimum erit.

4 Naturam influere super artem indicat theriaca. Thomas lib. de fato. vide Metaphysicam.

5 In regionibus frigidis fenestras facies ad meridiem, & ortum Solis spectantes: in calidis ad occasum & Boream, vel ad quatuor angulos: & vtere luminum pro tempore proficuorum admissione.

De nauigationis electione.

ARTIC. VI.

1 OBserua maris in quo nauigas proprietates. Crassa enim aqua à calore æstiuo turbatur magis, vt in mari Persico; tenuis ab hyemali: mediocris à mediis quartis, vt patet in mari Indico. Quædam habent fluxum & refluxum à Sole, vt Oceanus: quædam augẽtur vnà cum Luna, vt Anglicũ. Qui ista ignorat, naufragia incurrit.

2 Cum es nauigaturus, pone in horoscopo, & in 4. signo humido, & in eo beneficas corpore, vel aspectu amico: aut Luminaria in aspectu beneficarum, præcipuè retrogradarum, salua à maleficis.

3 Obserua lunationes sicuti docuimus in 3. lib. & quartas anni, & syzygias planetarum, & ostenta cœli, & ventorum, & procellarum indices. Vide ibi: non enim hic immorandum est satis de elementorum mutationibus ibidem dictum sit.

De itineris electione.

ARTIC. VII.

1 PRo itinere pone significatores tuæ genesis in bono situ & Lunam velocem ab ipsis defluentem ad beneficas. Vel è contra.

2 Horoscopum in 3. vel 5. vel 9. desiderabis à maleficis saluum, & à quo defluat Luna corpore vel radio amico, aucta lumine, & numero, & in signis mobilibus.

3 Obserua etiam tempestates imminentes iuxta doctrinam in 3. libro, ne te obruant in via.

De agriculturæ electionibus.

CAPUT V. ARTIC. I.

1 QVibus regionibus, qua in anni quarta, sub quibus lunationibus & fixis sit serendum, arandum, & colligendum, primo inspice. Etenim sub æquatore bis in anno colligunt, cum dupli-

sem habeant æstatem: ac post recessum Solis ab æquatore arant, seruntque: & in accessu metunt. Nimius enim calor accelerat maturationem frugum. In Ægypto verò paululum extra tropicos seminant post Nili inundationem in Septembri, colligúntque in Aprili. In regionibus frigidissimis seminant in Martio & Aprili. Neque enim in hyeme viuunt germina, sed extinguuntur nimio frigore. Colligunt autem in fine Iulij, quoniam habent dies longos, qui maturent messem vna cum nostratibus, vt in Moschouia, Polonia, &c. At in Italia sub quarta autumnali serimus, cum Sol in fine ♎, & in ♏ spatiatur: colligimus autem in fine Iunij.

2 Ratio omnium est, quoniam maturatio fit à calore multo siccoque: sationi autem blandus & humidus requiritur: radicationi frig⁹, quod cogat ad ima virtutem seminalem: nō autem interficiat. Propterea iuxta vicissitudines caloris, & frigoris, & mediocritatis, modus seminandi, arandi & colligendi obseruatur.

3 Si seminas in solo molli, aquoso, elige Lunæ decrementum, & tempus cum est sub terra, & in signis siccis. Alioquin nimia humiditas putrefaciet semina. Contrarium prorsus facies, cum sicco & arenoso solo committis semina.

4 Pone tamen semper signum fœcundum in 4. & aspectum beneficarum.

5 Obserua anni qualitatem ex quatuor suis quartis notas ex ingressu Solis in cardines, & lunationibus præcedentibus: & ante quā semines, perspice quale futurum sit tempus collectionis, considerādo quartas lunationes, & eclipses, & cometas, & tempus executionis præfatorum decretorum: & sic ea semina, eísque in terris seminabis, quæ & in quibus scis iuuanda à constitutionibus cœli. Quæ autem præscis vredine, nebulis, gelu, æstu diro, aut pluuiis, & aduersis ventis affligenda, non committes telluri.

6 Hac ratione Thales ditatus est, ex lunatione in ortu Caniculæ intelligens parum olei collectum iri, emptum oleum præteriti anni totum in sequenti triplo carius vendendo. Has regulas tradidimus in 3. libro. datur enim homo & à damnis futuris cauendo, & fructus præteritos seruando, vel distrahendo, prout præscit copiam vel inopiam.

7 Cum feres, elige tempus humidum, & lunationem fœcundam bene-

beneficis configuratam: hyemem frigidam, vt radices altas agant sata. ventosas floritiones fœcundis ventis, qui alij sunt aliis in regionibus, ex longa noris obseruatione. cum colligis, siccam calidámque constitutionem.

8 Nostra in regione ortus Vergiliarum indicat satioñe æstiuorum seminum: occasus verò tritici & frugum: occasus Fidiculæ, vel Aquilæ, aperit ver, & vineas putat, oppositum tempus vrit stipulas.

9 Cùm præoccidit Canicula in Aprili fiunt Rubigalia Romanis, quoniam solet tunc rubigo fruges præoccupare: & paulò post Floralia: vbi si plenilunium accidat, fruges & flores necat. Sic vuas in exortu Caniculæ, & oleas florescentes. Democritus autem oleis & vitibus timet in exortu Vergiliarum, alij in exortu vespertino Aquilæ. In cuius matutino exortu timetur hybernis præcocibusque frugibus. de quibus in 3. lib.

10 Sidera rustici ignorant, nisi per plantas. Nam heliotropium & lupinum cum Sole gyrant, & horas indicant diei. Refluxus comarum tiliæ, oleæ, populi, solstitia indicant ad vnguem, sed præcipuè florentis pulegij: & sicci brumam indicat, id est introitum Solis in ♑ cardui verò in ♋. Germinatio mori certum signum transacti frigoris: cicindelarum apparitio exortum Vergiliarum, vel floritio fabarum, aut apiculę egressus ad pastum: aduentus hirundinis ver, occasum Fidiculæ, & fauonios: foliorum arborum casus dat occasum Vergiliarum. Sed hæc celebrata Romanis non prorsus congruunt nostro tẽpori, nisi quæ à plantis capiũtur indicia. Vide lib. 3.

11 Nescio quæ sympathia nobis cum tota naturæ serie inest. Nam cum vua calcatur, solent grassari prælia, & sanguis humanus effundi plerumque. Cum putantur vineæ, capita truncari humana, & suffocatiui catharri grassari fuerunt. Cum florent arbores, semina corporis & ingenij turgent, floréntque, & ad quasdam incitant fructificationes. Cum colliguntur, sterilescimus: vnde signum ♍ sterile vocatur. Cum venti plurimi diu flant, colligimur in penetralia domorum, & tunc consilia pessima ineuntur: vnde fœminæ solent insidiosa molimina prognosticari. Nec ista ratione vacant: nam etsi respectu causarum secundarum per accidens fiat, vt hæc verba simul cum illa floreat, inquit S. Thomas super 6. Metaph. tamẽ respectu cœli habet causam. Similes n. affectus corporeos influunt

omni-

omnibus stellæ corporibus, sed modificantur pro genere & qualitate recipientium.

12 Plantabis arbores cum Luna fœcundis est in signis, & aucta lumine, & super terram, in solo sicco, arenosóq; è contra in humido. In medioeri elige signum fœcundum &. Lunam sub terra crescentem, aut super terra decrescentem.

13 Elige signa terrestria, vt Taurum, in plantatione arborum: non autem Leonem, quia sterilescunt. Conuenit plantis excęlsis, vt abieti, fago, quercui, Aquarius: neq; enim fiunt in paludtribus.

14 Inseres arbores cum Luna planetis applicat fœcundis, & dominus arboris est in bono statu. Dicatur enim omnis planta suo planetæ.

15 Prodest maximè cum planeta fœcundus applicat fœcundo retrogrado, vt fiat applicatio robusta duplex: quę molior est corpore, quam radio.

16 Eædem regulæ valent in transplantationibus.

17 Collige frumentum & fructus cum tempus est siccum, & Luna in decremento. Similiter vuam. Alioquin flaccescent & putrescent humore affecta nimio: si non statim in vere cum à calore humor suscitatur. Fiunt etiam vermibus opportuna, nisi sicco tempore colligantur. Vua autem pensilis subitò flaccescit.

In lignorum sectione electio.

ARTIC. II.

1 Ligna ex quibus vis naues texere, aut domos tegere, & pauimenta sustinere longissimis temporibus, non cædes nisi Sole à nostris regionibus remotissimo, & Luna decrescente, ac sub terra. tunc enim solidissima sunt, vermibus & putredini nil opportuna. Quapropter optimè eligunt Lunam deficientem ante introitum Solis in ♑. tunc enim à nobis remotissimus, & adhuc recedens est, lignáque humore carent.

2 Si autem ligna cædis, quæ putrescant, & sint opportuniora ignibus, elige ver quando Sol ad nos accedit, & Lunam crescentem, ac supra terram.

3 Si vis cædere syluam, & arbores, & ramos, vt melius repullulent atque germinent, idem facito in Luna crescente, manifestè enim

enim qui barbam radit eo tempore, ſtatim prolixiorem & celeriorem recuperat. in ſitienti, è contra.

Electio in contractibus.

ARTIC. III.

1 IN vendendo elige planetam ſignificatorem rei venalis in angulo, fortem, & exiſtimatum valde: ſignificatorem verò auri, vt Solem; vel argenti, vt Iouem, in cadentibus. Cum autem emis è contra pone in ſua dignitate ſignificatorem monetæ, & in cadentibus rei emptibilis planetam. Placet regula, ſed cum negotiatio ſit tota arbitraria, non verificabitur vſque.

2 Potes etiam Lunam à beneficis ad partem fortunæ tuæ radicis applicantem eligere, & ♃ lumen deferentem: & cum vendis ad dominos fortunæ defluentem. In his tamen induſtria, & rerum, & pretij conſideratio plus valent. Sic in ludo, in quo locum fortunæ, & dominos loci, & directionis, & progreſſus conſiderabis, an à maleficis, vel beneficis tunc temporis, & à Luminaribus bene vel male afficiantur.

De dierum electione.

CAPUT VI.

1 HAbebant Ægyptij dies fauſtos & infauſtos: in illis operabantur, in his cauebant: ſimiliter & Romani. Hoc autem ex obſeruatione, quod facinora talium dierum illis infœliciter ſuccedebant, rationem habet. Vnde quartam nonam, quia ad Alliam infœliciter pugnarunt, vitabant. Sunt & alij quibus nocet dies Sabbathi, aliis dies Martis: & in certis diebus fœlices ſucceſſus ſortiuntur, in aliis infauſtos: propterea videndum an ratio his faueat & experientia.

Legimus in Eccleſiaſtico, quod Deus dierum alios benedixit, alios maledixit, & ſic videtur à Deo hanc doctrinam ortum habere. Præterea iurare poſſum, quod omnia mala ingentia, quæ pertuli in mundo, mihi contigerunt in die Veneris & Martis: bona in Dominico, & Mercurij die, quædam mediocria in die Lunæ, & Iouis. Mala autem horum dierum in bonum ceſſere, ſicuti è contra illorum bona. Septies tormento applicatus fui: ſemper in die ♂ aut ♀.

Quoties captus, aut afflictus, aut insidias passus, fuit dies ♂ aut ♀. Vnde cogor ab his diebus cauere. Item familia illustris Mendozinorum in Hispania nihil aggreditur in die ♂ quia semper cedit illis infœliciter. Vnde à magistratu sanctæ Inquisitionis priuilegium habent cauendi in hoc die absque superstitionis nota. Quod autem illis conuenit sine superstitione, cur non & cæteris? Nec possumus dicere, quod talibus in diebus apheta maleficis occursat. Hoc enim impossibile, & contra experientiam. Nec quod diabolus ita cursum fatalem modificet, vt talibus in diebus nobis obsit. Non enim seriem rerum potest diabolus peruertere, vt Patres testantur. Oportet ergo ponere dominia planetarum certis diebus quod Babylonij primi fecerunt: & Ægyptij, Græci, & Romani, prosecuti sunt. Primum enim diem Soli, secundum Lunæ, tertium Marti, quartum Mercurio, quintum Ioui, sextum Veneri, septimum Saturno in septimana damus tam antiqua obseruantia: nec à scrupulosissimis Christianis euersa est. Fundamentũ ergo habet in veritate. Vnde Deus in septem diebus dicitur mundũ creasse, quos planetis dicat.

2 Sed dies non nominantur iuxta seriem planetarum. Sic enim inciperemus à ♄, & desineremus in Luna: sed iuxta seriem horarum 24. ex quarum numeratione ab initio diei Solis incepta accidit, vt prima hora sequentis diei detur Lunæ & prima subsequentis Marti, & sic de cæteris. Faciunt enim horas ciuiles inæquales, ac omnis dies 12. & omnis nox 12. habent horas.

3 Equidem hæsitaui multum in hoc: nec possum tam antiquam damnare traditionem, neque satis approbare. Vnde sanctus Thomas in opusc. respondens huic quæsito ait, nihil contra fidem, nec pro fide Catholica statui ex hac dierum ex planetis nomenclatura, & partitione: nec de his Theologo nimis curandum. Sic & ego facerem, nisi scientiæ huius complementum vrgeret. Et quamuis in prophetalibus nomina idolorum è diebus & mensibus expungenda dixerim: non tamen planetarum, si physicè in eis possunt.

4 Profectò si Deus statuit septenarium in exordio rerum: in exordiis autẽ latent progressus, & fines, & res: & septem planetas intra fixarum theatrum locauit ad rerum mutuum regimen (nam etsi detur Solem quiescere, tamen vt mobilem gubernatorem licet accipere:) vtique dabitur & septimana annorum eisdem planetis

respondens, & septimana mensium, & dierum, & horarũ, & iterum centenariorũ, & millenariorum. Vnde dixit Dauid, quod mille anni sunt sicut vnus dies. Et idem repetit Petrus Apostolus. Et in Daniele dantur annorum septimanæ, & decadum, & centenariorum, vt & n yriadum. Rabbini autem, testantes Heliam, idem astruunt, & quod Messias venturus est in quarto millenario, quia in quarto die creatus est Sol eius typus, & verè Christus venit circa finem quarti millenarij. Quis autem potest dierum, & mensium, & horarum, & hebdomadarum ab initio mundi, nobis ignoto ob varietatem chronologiarum, rationem tenere? Quod autem notum est nobis de planetarum dominiis nil negemus.

5 Puto ergo in primo millenario præfuisse ♄, vnde sæculum aureum sub eo celebrant scriptores; in secundo ♃: in tertio ♂: in quarto ☉: in quinto ♀: in sexto ☿, in quo nunc sumus: in vltimo ☽, quando omnia variabuntur. Vel si imitaris ætates hominis in mundi ætate, incipe à Luna, Nam in quarta etiam erit Solis gubernatus. Sic in centenariis, & decadibus, & septimanis, & mensibus, & locis procedendum. & si consulas historias, non refragatur experientia. vide prophetalia.

6 Quod autem planetæ id sortiantur, contestantur leges nationum, vt Haly & Cardanus notarunt. Hebræi enim saturninos habent mores, & legem acceperunt in Ægypto sub triangulo ♄ ☿. Ideo colunt sabbathum ♄ diem: quoniam, vt ait Ficinus, Rabbinorum testimonio ♄ est ineptus actionibus, & infœlix, aptus autem contemplatiuæ. Ideò in die ♄ vacandum diuinis, & placandus Deus, qui & hoc secundum naturam à se conditam instituit, & in die ♄ requieuit ab operibus. Item sunt eloquentes & religiosi, & mercatores à ☿. Et omnis lex legi hebraïcæ adhæret, & ab eius figuris, & libris probat sua dogmata: quoniam omnis lex indiget expositione & ratiocinio, quod Mercurio datur. Et omnis planeta applicat ♄, & non è contra. Lex Christiana quia cœpit sub trigono Solis & Iouis, colit pietatem, puritatem, castitatem, & omnes virtutes, celebrátque diem Solis, qui typus est Messiæ. Macometana, quæ sub trigono Martis cœpit & Veneris & Lunæ, plena est luxuriis, & impudicitia, & variabilitate. Habet Lunam pro insignibus, & diem Veneris obseruat. Videntur ergo res omnes humanæ planetas

netas habere, aut tanquam causas, aut concausas, aut typos. & sic de diebus philosophabimur.

7 Sed distributio septimanæ ex serie horarum non tenet seriem planetarum. Fortè etiam sic in mundi millenariis currimus. Hoc autem examinari per historias oportet: ex moribus enim cuiusque temporis dominatorẽ temporis licet agnoscere, sicuti ex die mercatus signa, & planetas dominantes, in primo libro agnouimus, vt ex parte.

8 Sed contra hanc doctrinam est Apostolus condemnans eos, qui obseruant dies, & annos. Similiter in decreto Gratiani damnantur obseruatores dierum Ægyptiorum.

9 Respondeo ab Apostolo condemnari eos, qui superstitiosè obseruant dies, & veteris legis neomenias, tamquam in illis ponentes salutem: non autem qui physicè, aut ex Dei instituto, vel Ecclesiæ: alioquin, nec diem Paschatis rectè seruaremus: nec leprosus Iudæus ritè abstineret à porcina, si physicè, & non moraliter abstinet. Condemnant Pontifices superstitiosè colentes dies Ægyptiorum, non autem physicè: constat enim, quod sicuti in æstate non seminantur fabæ (quod si seminantur, non ferunt fructum, quoniam illis tunc est contraria constitutio cœli) sed seminantur rectè in Decembri, quando fauet: sic nec in die mihi non fauenti, ob planetæ in dominatu successionem, debeo id quod ab illo mihi prohibetur aggredi. Sunt enim & negotia moralia certis conuenientia, & disconuenientia temporibus, & constellationibus, saltẽ dispositiuè, vt dicebamus. quod dæmon bene nouit, teste S. Thoma. Sic ergo puto Inquisitores indulsisse Mendozinis talem obseruantiam. Insuper aio dies Ægyptiacos superstitiosè coli: non enim iidem omnibus sunt fausti & infausti.

10 Sed quando agnosces diem tibi faustum & infaustum? Ex experimentis bonis & malis. At quando mihi Venus & Mars contrarij, cum in mea genesi sit ♀ à Sole orientalis & domina? Respondeo, quod tam ♀, quam ♂, sunt in suo casu, ♀ in ♍, ♂ in ♎: ideòque infœlices: præsertim cum ♀ sit in 12. & quicunque habent planetam sic infœlicem, illius diem debent considerare.

11 Haly Abenragel ex eo, quod hora ♄ nauis è portu soluit, prædixit illi naufragium, vti euenit: sed non satis prudenter. accidit

enim id ex leuissima susceptione: quoniã dominia horaria, & diaria sunt minimæ indicationis. Oportuisset lunationem potius, & nauis natiuitatem, considerare, & alia, quæ solent, multa.

12 Quapropter statuo leuissimas suspiciones, non autem demonstrationes, aut probabilitates, capi ex dominiis horariis, & diariis: & Ecclesiam Dei meliùs consulere, vt duce Deo per orationem aggrediamur negotia, quam per istas innumeras, & futiles frequẽtissimè obseruationes, & sæpe superstitiosas, cum sunt falsæ, & dæmon ingeri possit vanis obseruantiis.

13 Quando igitur dicitur Deus dies benedixisse, & maledixisse, intelligitur respectu nostri, non temporis. Constat enim quod ignis nos comburens, est nobis maledictus: sic spina pungens: cum tamen in se sint omnia valdè bona. sic & dies. Attamen Iobo est maledicta dies natiuitatis sibi, non diei: quoniam tunc in miserias incidit humanas. respectiuè igitur, non absolutè loquitur Ecclesiasticus.

14 Melius est constellationes fauentes secundum tuam geniturã respicere, quàm has horarias gubernationes. Omnia tamen concordauerint, optimè fiet.

15 Quærunt Hebræi quomodo dies Christianorum morales conueniant naturalibus, cum Moysi lex tota Physiologiæ adaptetur: ideóque videatur omnibus præferenda, eo quòd Deus eorum comprobatur esse idem conditor naturæ & legis. Respondeo, quod author naturæ est cõditor legis hæbraicæ, & christianæ. In illa expressit planetas, & signa cœli, & in hac pulchrius declarauit. Dies Dominicus obseruatur, quoniam mundus & lux in eo cœpit, & post septimanam temporum sæculorum in eo erit quies per reuersionem ad primum principium. in Sabbatho autem non est reuersio. Sol est Astrorum dominus, non ♄. Item festa mobilia valdè consonant. Pascha celebramus in prima lunatione, quando resurgit Christus, & arbores, & semina demortua resurgunt. Ascensionem, quando res calore vincente sursum spiritus & halitus emittunt. Aduentum Spiritus sancti, quando calor solaris multus ad nos descendit. Aduentum Christi, quando Solis reditum ante brumã speramus. Christi natalem, quando Sol incipit ad nos reuerti: & sancti Ioannis, quando recedere, vt ait Augustinus: quoniam dixit: Oportet me

minui,

minui,illum autem crescere. Quadragesimam cum Sol est in Piscibus celebramus. Et cum humores exuberant,ieiunamus vtiliter. In manè anni Christus resurgit, ver est mane. In meridie ascendit cœlum,& mittit Spiritum,æstas est meridies. In Autumno Matthæus abeuntis scribit Euangelium, tanquam in sero, & senecta anni. In bruma,quę est ætas decrepita,nascitur Christus,& in media nocte, cum dies incipit crescere. Duodecim Apostoli mensibus duodecim dantur. Matthias in bissexto intercalatur pro Iuda. Beata Virgo sicut Luna quindecim crescit mysteriis. Qui erunt aliqua peritia indagabunt. etenim S. August. est hic modus in serm. de S. Iob.

De electionibus generaliter.

CAPUT VII.

1 IN omni actione considera significatorem illius in tuæ genesis radice: & vide quomodo in principio vitæ se habet ad bonum& malum,& in quibus illum infœlicem abstine. vt qui ♂ habet in despecto loco,non fiat miles. Si verò fœlicem, aut non infœlicem, vide in principio actionis quomodo se habet ad Solem, & mundum, &angulos,& dignitates,& configurationes, &si bene,aggredere:si malè,non inceptes.

2 Cum gubernator,aut apheta honoris, vel diuitiarum, vel sanitatis, &c. mutatur de signo in signum, erige figuram: & vide quis planeta illum aspiciat, aut eius in loco sit. Et secundum illud iudica de re significata nati, vel regis, vel ciuitatis. Vt si ♄ in M. C. respiciens gubernatorem in 7,natus vel rex,vel ciuitas, negligetur à suis propter auaritiam.Et si debilis est radicalis figura,patietur insidias. Sed nil peius,quàm si retrogradus maleficus super locum exaltationis significatoris incedat.

3 Pessima est dispositio,quando Saturnus Marti respondendo opponitur, & alter ipsorum est gubernator: vel si retrogradi, & coniuncti ambo malè aspiciunt significatorem, præsertim occidentalem, & sub radiis Solis: vel si iungantur, aut opponantur, aut quadrentur significatori. Ac proinde pro natura signi, in quo damnatur significatum,fit qualificatio. Nam in ♋ naufragat: ♊ à latronibus patitur,vel in facultatibus animæ: in ♉ terræmotus,vel armen-

 torum

torum iactura : in ♈ in frugibus ob siccitatem: & erit rabies animalium. sic de cæteris, vt in 2. & 4. lib.

4 Considera consimiliter in cunctis rebus, & negotiis, dominos progressionum, & directionum, nedum aphetas: & vide quomodo se habent ad bonum, vel malum: & sic incipe, vel cessa. Hoc idem faciunt omnes artifices, nautæ, agricolæ, medici, fabri. Cúr ni & astrologus communibus in causis & propriis?

5 Qui autem Deo committit opus suum, dominatur astris: qui sensui & affectioni, seruit astris: qui rationali iudicio, veluti in hoc opere docemus, vtitur astris.

ASTROLOGICORVM LIBER SEPTIMVS.

De siderali fato vitando

Stellarum fata vitari posse.

CAPUT I. ARTIC. I.

1 NVllum humani generis malum absque remedio permisit Deus.

2 Siquidem contra animorum morbos morales scientias doctrinásque largitur: & quò non pertingit disciplina, supplet diuini auxilij remedium: contra morbos corporis medicinam: contra mortem corporis animæ immortalitatem, quæ corporis mortalitatem absorbet diuinæ vitæ gratia iuuante: contra familiæ mala est œconomica scientia artésque mechanicæ: contra reipublicæ mala politica scientia & lex sunt medela: aduersus fortuitos casus prouidentia scientiarum cumulo armata pugnat, cui nec angelorum custodia, nec Dei non adest. Ergo & contra damna à sideribus illata sideralis scientia aliis iuuantibus prodest.

3 Frustra Deus nobis Astrologiam dedisset, nisi etiam prodesset. Sicuti enim oculi, & olfactus, & auditus, & memoria, & cæteræ facultates potestatiui, & cognoscitiui, & volitiui, ad conseruationem ani-

animalis ab authore naturæ donata sunt: artes verò naturæ sobolesad tuitionem vitæ omnes valent, vt commoda consequamur, & mala propulsemus: Ita etiam scientiæ, si verè scientiæ sunt, à studiositate, non à sola curiositate inuentæ. Studiositas enim habet principia cognitionis à causis, vel ab effectibus, vel à signis positis à natura, vel à Deo eius authore. Curiositas ab arte tantum signa habet. Cum ergo astrologica scientia habeat causas vniuersales in cœlo, & modificationes earum, vt probat S. Th. 3. contr. gent. & insuper signa, & hæc ab effectibus notificata: valde consequens est vt scientia sit studiositate inuenta, sicuti sanctis etiam placet doctoribus Bedæ, Hieronymo, Thomæ, Gregorio Nysseno, & aliis. Ergo prodest per Astrologiam præscire mala, bonáque: illa, vt vitemus; ista, vt curemus.

4 Imperitè ergo Fauorinus negat vtilitatem isthanc: cum (inquit) mala præscita nos continua angant cura, bona verò præripiant, & cum venerint non valde nos postmodum lætificent. Siquidem inquam mala præuisa & facilius tolerantur, vt inquit Poëta, bonáq; præuisa dispositionibus facilitantur. Si enim Romam non petiisset Cossus, cui papatum prædixerat Astrologus, papatum non assecutus esset, vt ipse vati suo iocatus respondit. Idem in secretis ad Alexandrum scriptis reperimus iudicium.

5 Quicunque diuinam prædestinationem, quam fatum à fante decreta sua Deo Stoici dixerunt, in humanis nimium considerant, hi improuida desidia capiuntur, ita vt curent nihil. Si enim Deus præsciuit, aut prædestinauit me ex infirmitate sanandum, aut ex infortunio eruendum, aut perditum iri, neutrum euitabo. Ergo non adhibeo medicinas, nec respublica artes, nec agricultura vtemur, nec scientiæ & leges proderunt. Prosunt autem experientia teste. Igitur arcana hæc Theologis dimittantur, & Deo, cui soli suæ operationis & præscientiæ colligatio cum secundis causis, & cum libertate humana, bene scitur. Nos autem tanquam fato liberi operemur licet.

6 Profectò & Chrysostomus diuinissimus in libro de fato inquit [Si Deus nos alloquendo dixit: Si audieritis me, bona terræ comedetis; si non audieritis, gladius deuorabit vos; cur sequamur fatum quod dixit: Siue audieritis, siue non audieritis, gladius deuo-

deuorabit vos?] Deo igitur fides omnino adhibenda, operandúmq; supra scientias ab ipso datas. Radius enim sapientiæ verbum Dei: omnis autem sapientia eius est participium nobis.

Et cum dicitur in scripturis, Iob 14. [Constituisti terminos eius qui præteriri non poterunt] hoc apud Deum intelligamus de vniuersalissima causa, quam nulla impræmeditatio tangit. At cum dicitur alibi, Ps. 55. [Viri sanguinum, & dolosi, non dimidiabunt dies suos:] de diebus à secundis causis, præcipuéque ex cœlestibus accipiamus. Ex hoc enim Deus addit 15. annos Ezechiæ, & demit 14. Anastasio imperatori. Conemúrque ad dictam metam per medicinam, & alias artes, peruenire. Cætera curet Deus, cuius auxilium numquam & nullibi non captabimus, dum iuxta scientiarum eius splendores incedimus, iuxta illud Ps. 118. [Lucerna pedibus meis verbum,] &c.

Remedia vniuersalissima contra fatales euentus reperiri in Deo scientiarum propter hoc nobis authore, & in ratione inuentrice.

ARTIC. II.

1 PRimum remedium ad vitanda fata in Deo eorum authore habemus. Non enim, inquit Seneca, totum genus humanum ad hanc peruenisset consensissetque insaniam orandi Deum pro vitandis malis, captandisque bonis, nisi duce naturæ Deo, qui nec mentiri nobis, neque se ipsum negare potest. Quas ob res non modo Ptolemæus in primo quadripartiti ex Chaldæorum traditionibus ad orationem pro vitando siderum influxu recurrendum docet, sed etiam D. Thomas in 1. p. quæst. 110. rationem addit optimam. Quoniam scilicet Deus est fatorum author, omniúmque causarum causatio, ex quibus nectitur fatalis series ab ipso dependens. Iccirco qui se ad Deum erigit supra fatum euehitur, fatalibúsque se subtrahit euentibus. quemadmodum qui regis amicitiam auxiliumque captat, decreta iudicum, & principum regi subditorum, euadit.

2 Nec propterea non dare posse putandus, quæ petimus, quoniam non optimis, orantibúsque dat, & Arist. & Seneca sibimet contrarius [in libro, cur mala bonis fiunt, si Deus prouidet] docebat: quo-

bat: quoniam ſemel iuſſit, ac ſemper propriis iuſſis paret. Nec ergo precibus flectitur vllis. Vnde Theologi noſtrates neceſſitate hypothetica illum operari volunt. Hoc enim de toto ambitu fatali intelligas oportet, alioquin non diceret, Io. 16. [Orate, pulſate, & aperietur] ſi & ipſe fato ita ligatus eſt ſuo, vt non poſſit dare. Ita etiã fato potius decreuiſſe putandus, vt det: & eius cum fato colligatio nobis ignota. A remedio tam potentiſſimo nos non remouet, ſed aduocat, dicens [Petite, & accipietis.] Ergo ſi prodeſt ægris medicina, non officiet miſero Theologia, nec fruſtra datur, &c. Electionem orationis in antecedenti libro tractauimus.

3 Secundum remedium eſt omnia facere ſecundum rationem. Ratio enim prima Dei Deus eſt, à qua ſumus omnes naturali principio rationales. Et hanc innatam ſectando rationem captamus nobis rationis diuinæ auxilium, ſicut illicibus cæterarum cauſarum cauſationem.

4 Vnde in Metaphyſica ſcripſimus de vita diuinitus comparanda, & de vita angelitus comparanda, & cœlitus, & diabolitus, & humanitus, & beſtialiter. Quas verò res imitamur, nobiſque adhibemus ſymbola, eis ſimiles euadimus. Vnde Pythagorici animas hominum in beſtias tranſire, & in angelos, & in dæmones, hac ratione dicebant, non, vti vulgus intelligit, per tranſmigrationem.

5 Ratio omnes inuenit ſcientias. Scientiis ergo vti eum oportet veracioribus, non ſophiſticis; operatiuiſque, non verboſis, qui ſubtrahi malis cupit. Agricultura enim & paſtorali contra famem vtimur: veſtiaria contra frigus & calorem: fabrili contra hoſtilia noxiáque: medicinali contra morbos. Et qui hæc tractant, magiſtri vocantur: qui verò omnes callént ſcientias, vnde artes rationem & inuentionem habent (nam & quæ vſu inuentæ diuina ratione ſuggerente inuentæ putari debent, ait Seneca lib. 4. de beneficiis cap. 5. licet alibi artes à philoſophia non agnoſcat) magi dicuntur, vnde magiſtri, quemadmodum à ſurdo ſurdaſtri & à philoſopho philoſophaſtri denominantur.

6 Conſiderandum quod cœlum non ſignificat tantum quæ Deus decreuit, & angeli exequuntur (ſic enim ineuitabilia eſſent euenta:) ſed agit inſtrumentaliter, calore, lumine, aſpectu, motu delatiuo virium impulſiuóque. addit ſanctus Auguſtinus afflatus ſi-

dereos,& D. Thomas insuper efficacitates,siue naturales aptitudines,quibus secundum cœlum alius est efficax ad militandum,alius ad medicandum,alius ad venandum,alius ad agriculturam,&c. & in hoc fortunati sunt. Verum tamen quoniam effectus isti sunt à Deo tanquam principe causa,ab intelligentiis abstractis, tanquam à ministris eius ideas operando imitantibus,& res ita naturales moderantibus,& à cœlo tanquam ab instrumento & sigillo intelligentiarũ,variis motionibus & sitibus applicato ad elementa elementatáque,non enim existimandum (vt doctissimè monet sanctus Thomas in primo,secundo,& tertio contra gentes , quod actiones, & passiones, & formæ accidentales, & substantiales rerum inferiorum sint ab angelis nisi corporaliter exhibitæ: potiùs autem causatæ: quoniam agunt non cum imperio, sed per corporalia instrumenta: corporatio autem,& effectus per corpora editus, à corporeis causis potest iuuari, & impediri. Iccirco omnis cœli influxus & vis iuuatur,& tardatur,& acceleratur,& modificatur,& minoratur,& augetur,& hebetatur à causis inferioribus,receptiuísque vasis.) Principia quæ nos tradimus de vitandis euentibus per subtractionem & inhabilitationem receptiuorum , captandísque per applicationem & præparationem, secundum rectam philosophiam & magiam physiologicam pertractari putaueris.

7 Nunquam obliuioni trades,quod sæpe diximus in præcedentibus libris,quod vniuersale vincit particulare, & totum partes. Iccirco si in bello aut naufragio naue vectaberis , quamuis modicam significationem in genesi habeas mortis, non effugies. proptereáque semper toti tuto tu pars imbecillis adhærebis, & à toto periculoso tu semitutus sequestrabis te. Non enim frigus æstiuo in tempore nocet, nec calor hyeme: quoniam modicus est ad totum frigus. Similiter nec carcer ætati puellari,aut Carthusiano imminens cœlitus nocebit. Tempora ergo, & ætates , & temperamenta,& communitates, & singularitates contemperare condiscito, vt ex sequentibus intelligere licebit.

Distinctio malorum in vniuersalissima, vniuersalia, particulariora, & particularissima.

CAPVT II. ARTIC. I.

1 COElestia mala vel bona nobis quædam sunt vniuersalissima, vt dies, nox, æstus, hyems, iter, fames, sitis. Hæc enim calore ad cœlestia reducente cum tenuitate è nostro educta corpore fiunt.

Quædam sunt vniuersalia, vt pestis, bellum, penuria, bruchus, grando, pluuia, nix, tonitrua.

Quædam particularia, vt naufragium, tranquillitas maris, & aëris in nostro littore.

Quædam particulariora, vt in aliqua familia scabies, incendium, vituperium, honor.

Quædam particularissima & in singularia, vt occisio Petri, morbus, pulchritudo, carcer, exilium, honor, stuprum, & cætera huiusmodi personalia.

An contra vniuersalissima sit remedium, & quando.

ARTIC. II.

1 VNiuersalissima vniuersalissimè vitari non possunt; sed tamen particulariter: quoniam recipiuntur secundum dispositionem recipientis. Qui ergo contra euentus, vel ad euentus illos se aptauerit, aut effugiet, aut apprensabit. Iccirco cum cœlum absentia Solis noctem immittit, in nostro hemisphærio toto diem non possumus facere; sed intra nostrum domicilium accendendo lucernas Solis vicarias per artem, quam pyrotechniam dicere possumus (quia arte carentes bestiæ irrationales non possunt contra mortem sibi ipsis comparare iuuamen medelámq;) nobis consulimus. Cùm autem volumus diem vitare, clausis domiciliorum opacorum portis fenestrísque id assequimur. Similiter etiam cum calor viget Solis, declinamus aspectum intra nemora domiciliáque abditi: cum sæuit frigus, ignem quem de lapidibus aut lignis sopitum excitamus, lignísque fouemus, retinemúsq;, ne ad cognatū totus eleuetur æthera, nobis pro remedio adhibemus. Thermas (hodie stufas dicūt) fabricamus, arte ignem frigoris expulsiuū retinentes. Similiter

contra ventos, parietes, & antra; ad ventorum defectum ventilabra, & flabella facimus. Itidem contra famem, sitímque, segetes, fructa, animalium custodiam, venationémque inuenimus, aquarum fontem, & vbi desunt, puteos, & iis deficientibus cisternas cōdidimus, & liquores ex vuis, & pomis, & tritico, & hordeo, confectos in doliis seruamus. quæ omnia brutis desunt, quoniam & eis ratio deest. Atque insuper molendinaria pannifica, & coquinaria vt commodiùs adhiberi queant, quæ per artes iam dictas comparauimus, vti edocti sumus.

De vniuersalibus, & particularibus, & infra citandis.

ARTIC. III.

1 VNiuersalia vniuersaliter aliquando vitantur. nam contra penuriam ex Solis sterilitate, & diris eclipsium & maleficarum vi dominióque, adest mercatura; qua ex longinquis regionibus vbi abundant frumenta aduehuntur: vel contra præuisam famem horrea implentur, vt Iosephus in Ægypto consuluit: vel migrant alij ex sterili in fœcundam regionem.

2 Contra pestem consuluit medica scientia; quæ ignibus odoratorum lignorum, & sonitibus purgat aërem, aut aquas, aut fœtentia cadauera: vt in 6. lib. medicinalium docuimus.

Item migratio de ciuitatibus in nemora & siluas, & rerum quæ contagia retinent combustio.

3 Contra bella pax, & confœderatio, & auxilia, & arces, & fuga, & secreta bellum mouentis extinctio, & vltroneum iugum, quale Sedeciæ Hieremias consulebat.

4 Contra bruchos, aliásque bestias, sunt prouisiones multæ, vt arma, & ignis.

5 Contra grandines, niues, & pluuias, sunt tecta nobis, ædificia, at fruges non defendemus, sed aliunde procurabimus.

6 Contra tonitrua adhibent laurum, marini vituli corium. sed quis tanti æui est, vt posset ista vniuersaliter expertus fuisse? at veterum sententiæ possunt errasse, sicuti etiam omnes allio magnetem affricatum non trahere ferrum, & sagittas plumbeas in aëre volantes liquescere veteres dixerunt, Arist. Senec. & innumerabiles. Nunc autem nec magnes allium timet, nec glandes plumbeæ igne sclopeti explosæ, imo nec cæteræ, liquescunt: potius autem indurantur

rantur nouo continuo aëre nouum frigus, vt ventilabro probamus, adhibente.

Ædificia soliditate robusta & ferrea prosunt magis. Sed quis à fulmine metalla in inuisibilem conuertente tenuitatem nos tuebitur? Sunt quidem contra terræmotus fossæ, per quas vapor exhalans propinqua minus subuertit. At contra fulmina locus imus frigidæ regionis, vbi fuligo & vapores tenuissimi cum crassis agglomerari non solent.

Veruntamen facilius isthæc omnia declinabit homo vnus, aut familia, habitaculum regionémque mutando.

8 Particularium quorumdam fatum facilè vitatur. Sic enim Astrologus, quando videt naufragium, non nauigabit. Item quæ procellæ & qui venti quæ maria infestant, qui nouit, probè cauet. A Charybdi & Scylla valdè metuebant prisci nautæ. Oceanus verò extra Gades per 5700. ferè annos totam deterruit antiquitatem positis columnis, ne vlterius. Nunc experimentis ex multis collecta arte nauigant absque periculo. Morbum venereum incurabilem à principio putauimus, nunc facillimè curamus. Ventos, ac tempestates prænosse oportet, & quibus in regionibus, quæ & quibus temporibus fieri solent: tunc enim omne periculum ac timor arti rationíque cederet. Non ergo propterea non vitamus mala, quia sint ineuitabilia: sed quia artes negligimus: aut quia non plene acquisiuimus quibus vitantur. Nullum enim malum absque remedio permisit Deus. Non imitabile fulmen contra Salmoneum cecinit Virgilius: at nunc bombardis modico imitamur labore. Vt autem artes communicent, & bona terræ, oportet ad vnius imperium genus humanum redire totum.

9 Quæ autem minus particularia dicuntur, vt scabies, incendium, fama, si præuiderimus euentum, vt causas propinquas, remedium res ipsa habebit: si solum vniuersales, vt sidera, tunc considerabimus, quibus à proximis adiuuari queant: ea ratione, qua genus mortis, & tempus, in lib. 5. inuestigabamus. Hæc etiam cum venerint propria habent remedia.

Ex iam inuentis plura adhuc inueniri posse remedia contra omnia mala docemur: & principum vitio negligi, tardarique: & quid agendum.

CAPUT III.

PRofecto regum esset artes speculatiuas, ac mechanicas excolere, multiplicaréque. id quod facile fit propositis præmiis laborantibus. omnia enim Deus subiecit hominis ingenio, ac simul labori. In nostro sæculo vsus magnetis pro nauigatione Oceani illuxit Flauio Amansiratco. Contra barbaros, & feros insuperabiles, artilleria, qua Iouem tonantem imitamur. Contra obliuionem, & ignorantiam, typographia. Additum est telescopium, vt cœlestia scandamus, & extra cœlum systemata per Astrologiam notorum ignota consideraremus, & amphitheatra mirifica, in quibus Deus suæ potentiæ, & sapientiæ, & amoris diuitias repræsentat, quasi in tot scenis, quot systemata sunt, intelligeremus. Illuxit noua physiologia, noua astronomia: & abdita mũdi medietas agnoscitur iam. Deest ars volandi, quæ facile innotesceret, si funambulis quid sapientiæ adderetur. Spero etiam sicuti stellas nouas ocularia noua in lucem eruerunt, ita musicam cœlorum, quoniam omnis motus sonus est, vt alibi probauimus, propediem auriculare organum pandet. Vtinam principes omissis antiquorum ridiculis scientiis nostrum seculum fouerent ingeniis. nihil enim erit, quod ratio humana non vincat. At sophistæ scholas occupant indocti, ad inueniendum, parati ad vexandum veritatis inuentores. Propterea non mirum, quod adhuc omnia, quæ Deus offert remedia contra fatales calamitates, non elucescant.

Porro nec regibus, nec multitudini suademus boni quippiam. Propterea præmissa exhortatione ad particulares descendimus, eos nimirum, qui veritatis saporem amorémq; habent, metu, inertia, & incrudelitate soluti: ex horum enim experimentis, & vexationibus in bello sophistarum, & mortibus discet mundus vel mortuos diligere, imitaríque benefactores suos: sicuti semper consueuit odisse vivos, coluisse peremptos.

De

De vitandis malis ab eclipsi imminentibus.

CAPUT IV. ARTIC. I.

1 CVm eclipsis, siue solaris, siue lunaris, fit supra terram in qua habitas, si interregnant maleficæ in angulis, & in locis Luminarium, regionique malum minantur, non autem tibi: mutabis regionem. Mala enim communia etiam in particulares grassantur, quatenus sunt communitatis pars. Similiter & bona. Abscinde te igitur à toto.

2 Subiicitur malis ciuitas, vel ex proprio horoscopo aphetáque suæ originis: vel ex regionis trigono apud Ptolemæum: vel ex climatis ratione, sicuti nos in 2. libro docuimus.

3 Si primum, mutabis ciuitatem; si secundum, regionem; si tertium, clima. semper autem eo secedes vbi vis cœlestis constitutionis aut fauet, aut non nocet.

4 Si eclipsis tibi particulariter infausta est, quoniam in locis apheticis, præsertim horoscopo, & Luminarium, fit interregnante malefica; vel malefica in locis apheticis reperitur, & angularis, aut in locis directionum apheticarum: tunc vide an cõsentiat malum commune cum particulari necne. Si enim consentit, difficile euades, nisi mutata regione, additisque sequentibus cautelis: si non consentit, ita operabere.

5 Cum instar eclipsis siue nocturna, siue diurna, & semina tibi pestifera in aëra spargit, fructificatura statim si in horizonte regionis celebratur; post 6. Menses, si in M. C. post 12. si in septima: tunc omnem adhibe diligentiam, ne sparsa semina in te radices figere queant statim ab initio, siquidem granum frumenti, aut sinapi, aliaque semina nisi inuenerint aptum sibi solum, radices non agunt, aut quàm modicas, vt fructum ferant nullum, vel parum, vel non crescant. Cum enim Athenas funeribus repleret dira pestis à Thucydide, ac Laërtio descripta, Socrates, cui temperantia irrita cœli semina in suo corpore fecerat, inter ægrotantes impunè conuersabatur. Pinguedo & succorum copia facilè suscipit morbi causas.

6 Satage ergo primum, vt temperatè, secundum rationem, & quàm proximus Deo viuas, per orationes & sacra illi te dedicando.

Secun-

Secundò domum clausam vndiq; ne aër alterius subeat, asperges aceto rosacco, & aromatum odoribus: ignem adhibebis in lauro, myrto, rosmarino, cupresso, aliisque aromaticis lignis accensum, Hoc enim nihil validius ad opera cœli, etiamsi à diabolo ministrantur, venefica dissipanda.

Tertiò pannis albis, sericeis, & fælicibus ramis ædem adornabis.

Quartò accendes luminaria duo, & faces quinque qui cœli planetas repræsentent, & cum deficiant in cœlo, non desint, qui tibi vices eorum gerant in terra. sicuti in nocte abeunte Sole lucerna eius vices supplet, vt non desit ablatus dies. Sint autem aërei ex aromatica confecti mixtura. Sique duodecim signa etiam imitatus fueris, philosophicè, non superstitiosè, vt vulgus arbitratur, incedes.

Quintò adhibe socios amicos, quorum genesis eclipsis malo iuxta aphetas subiecta non sit. Multum enim prodest conuersatio contraria, aut consimilis euentui. Illa fugat, ista accersit euentum.

Sextò musicam iouialem & veneream apud te habebis, vt aëris malitia frangatur, & beneficarum symbola excludant maleficarum stellarum vires.

Septimò quoniam reperiuntur cuiusque sideris symbola in lapidibus, & plantis, & coloribus, & odoribus, & musica, & motionibus, sicuti in 5. lib. medicinalium decuimus: eos adhibebis illices, qui beneficarum alliciunt vires, maleficarum fugant.

Plurimum valent stillatitij liquores, astralitates extractæ adhibitæque secundum rationem, vt dictum est, & in 3. parte metaphysicæ.

7 Hæc facies tribus horis ante principium eclipsis, ac tribus post finem, & donec beneficæ peruenerint ad angulos, & robur assumpserint.

8 Cum verò bonum pollicetur eclipsis, captandum est, adhibendiq; illices, vel iouiales, vel venerei, vel martiales, quemadmodum de his, quæ de vita cœlitus comparanda disputauimus. & vt in secundo medicinalium docebamus.

De

De effugiendis malis à cometa inferendis, ARTIC. II.

1 DIfficilius autem est cometarum minas euadere. Non enim quando & vbi orituri sunt præuidere possumus, nisi coniectura suspicaci ex præuisis serenitatibus, & constitutionibus cœli portentosis. Imò nec ipsorum principium cum venerint satis constat. Nec enim vtrum sub terra, & in qua domo, signóque, an supra terram nostram originem habuerint quispiam prorsus se deprehendisse iactet. idcirco ad lunationem spectro præmissam recurrere Astrologorum mos est.

2 Cum autem apparuerit, eius naturam examinabis, tum ex cœli themate in præcedente plenilunio, vel interlunio, & angularium planetarum natura, tanquam ab extrinsecis: tum ab eius motu, figura, colore, situ, magnitudine ac dispositione. Tunc agnito quid portendat mali, & cui immineat regioni verticaliter, & horizontaliter, & cuius signo & aphetæ: mox verò an tuis aphetis & directionum locis prosit; vel obsit: remedium inuenies conciliando per alios tibi influxus, cum fauent; fugando, vel fugiendo, cum nocent.

3 Profectò non subito effectus illius apparent, nisi orientali angulo tuæ regionis primò fulserit. idcirco fugiendi tempus habes ad regionem vbi non comparuit. Sin fuerit angularis, tibíque fuga impossibilis est, ea seruabis, quæ in eclipseos euentibus seruanda esse dicebamus.

4 Principum est communi calamitati consulere, siue pestis, siue fames, siue bellum à cometarum decreto immineat: priuatorum verò amicus quisque sibi.

5 Quoniam cometes martialis bella ciet, populorum auersiones, fames, sterilitates iuxta naturam signi, & non martialibus hominibus obest plurimum: saturninus super vetustorum res & ædificia significationem habet: nocétque venereis, iouialibúsque hominibus: Mercurius super litteratos, & scribas, & mercatores: Iupiter super sacerdotes & leges: Venus super pueros, & fœminas, pulchra, & delicias significat: considerabis quorum numini te tua ge-

 nesis,

nesis & mores, & actus & professio conscribit, & tunc quid & quomodo vitandum restat curabis.

6 Cum fulget in cœlo tibi infestus cometes, seminales vires, ne radices in te agant, cauebis, eodem ritu quo in abditis per ignes & liquores, & odores, & musicam, & cõuersationem ab eclipsi te subtrahebas. Hoc autem difficilius est quoniam longo tempore fulget: paucissimi enim non ad 20. dies perseuerant. At quoniam interdiu minus nocent, sed noctu, nulli non facile erit nocturnas obseruationes obire.

7 Non modo quidem simulabis cœlum cum planetis signísque intra cubiculum, sed insuper addes cometæ simulacrum ex aëreis medicatis, vtiliter quod tibi fulgeat eo in situ & motu proficua fulsione noxiam temperante. Cætera vt supra.

De vitandis malis à cœlo, & nasciturorum, & natorũ, generatim.

CAPUT V. ARTIC. I.

1 DE planetis non est consilium, vt nascaris fortunatus. Non tua, sed parentum est cura, qui seminare tunc statuent, cum Luminaria sunt in angulis beneficorum satellitio associata; aut beneficis occupantur anguli, & significatores salui sunt à maleficis, in bona configuratione ad Solem, & ad mundum, prout in dialogo de ciuitate Solis considerauimus.

2 Cum autem natus fueris, collige ex cœlesti constitutione, an infortuniũ tibi in qualitatibus animæ, aut corporis, aut fortunæ exterioris significatores, promissorésque portendant. Quod autem tibi dico, genitoribus dico.

3 Infortunium animæ pessimum est ignorantia, quam dispositiuè dat cœlum, & pigritia: secundò iracundia, & leuitas, inconstantia, cæteráque vitia, ad quæ ex temperamento animus inclinatur: vt libido, sterilitas, timiditas, &c. huiusmodi.

4 Ignorantia ex temperamento prauo, spiritibúsque crassis, stupidis, fuliginosis in male affirmato cerebro habitantibus difficile tollitur. Sed qui hac in dispositione laborat, non debet proprio viuere arbitrio, sed alieno.

Præstat ergo religiosorum monasteriis includi, & parere recta monenti. Obedientia enim nulli non est naturalis, quoniam amor

& timor

& timor cunctis innaſcitur. Obedies ergo, vel amore, vel timore, qui aſſuetudine in amorem tranſit. Quod ſi familia ſapientum, quales ſunt Dominicana, & Franciſcana, te non acceptabit, Ieſuitarum, & fratrum Iois de Dios, vel illæ meliores ad ſeruitutem præſtantiorum. præſtat enim indocto miniſtrare quàm miniſtrari, vt in ethicis probatur.

Prætereà conuerſatio cum viris doctis te doctum reddet, vel ex parte. Etſi enim coram tibi ſemper videris ignarus, cum in aliorum incides cœtum, agnoſces te ſupra vulgus ſapere.

Si verò mediocre ingeniũ habes, nec per te aliquid melius reperire potes, optimorũ ſcholæ te dedicabis, qualis eſt Thomiſtarum, & Platonicorum. Non parum enim ſapit qui aliorum doctrina ſapit, quamuis ad ipſorum eminentiam nunquam ſit aſcenſurus. Hoc memento, ne ingenia præſtantiora damnes, quia inuentis addunt vel doctrinam, vel correctiones.

5 Contra pigritiam elige exercitatam vitam, & aliorum ſtimulis vtere.

Contra iracundiam manſuetis te coniunge.

Contra timorem, fortibus. ſempérque ad extremum declinabis, vt in medio conſiſtere queas. Nam licet perfectus non fueris, tum & hoc cognoſces, & ratione corriges, quod ſenſus præcipitat. Vidimus enim libidinoſos in niuem & ſpinas ſe proiiciendo in actu libidinis excuſſiſſe cupidinem.

6 Adde etiam rationem vitæ contrariam. Pituitoſi indigent cibis calidis, acribúſque, vt naſturtio, ſinapi, vino generoſo, pipere, allio, volatilibus, & ſilueſtribus. Iracundi bilioſi ſunt lacticiniis, luctuca, paſtulaca, porcellis, & huiuſmodi nutriendi. Etenim temperamentum, & aſtralitas paulatim mutantur cibis, aëre, & potibus, & locis, operationéſque conuerſatione, vt dictum eſt. rectè Horatius.

Inuidus, iracundus, iners, vinoſus, amator
Nemo adeo ferus eſt, vt non miteſcere poſſit,
Dummodo culturæ patientem commodet aurem.

Ratio diuina gubernat cœlum, & terram, & omnia, quæ in eis ſunt. eius participium nobis ſufficit ad noſtri corporis gubernationem. Cætera ex libris medic. noſtræ arcanis curabis.

7 Si corpori mala ab astris imminent, medicina commodiùs ipsa curat. Ad hecticam enim propensi humidis cibis, locis, potibus, & lentis exercitiis, & rore curāt. ad mala saturnina iouialibus, ad martialia venereis illicibus vtendum declarauimus. Omniáque remedia applicabis per electionem constellationis, vt in hoc volumine, & in medic. docuimus.

8 Si sterilitatem tibi astra minantur, noli accipere vxorem, nec generationi vacabis: si malum ex copia seminis, subtrahe cibos semen augentes. Sunt alia remedia à medicina, alia à Theologia. idem de cæteris iudicem est proportionaliter.

9 Si fortunarum damna times conuersare cum fortunatis hominibus, & qui tuam quam possint subleuare miseriam. fuge à miseris, mendicis, & facinorosis. Vel te illorum cœtu ita constitues, vt mala in bonum vertantur.

Siquidem qui partem fortunæ Saturno adhærentem habent, intrent religionem mendicantium. Sic enim constellationi satisfit, & honor & pax & præmium fit, quod damnum dedecúsque ferebat. Si carceres times, Carthusianus esto.

Si exilium, miles, aut tabellarius, aut nauta. Populus lippi regis futuri ex oraculo, si vrbem intraret, statuam intra mœnia coronauit vt sibi & oraculo prospectum esset, lippo ablegato, non irrationabiliter quidem. Dæmones enim à stellis futura præsagiunt, vim oraculo fundunt.

10 Valde prodest loci mutatio, aut conuersationis, aut professionis: & cum fortis est impetus naturæ, aliis te committe regendum præstantioribus, tuas affectiones illorum rationi, non tuam rationem illorum affectionibus subiiciendo, vulgi ritu, cum certiori detrimento, casúque.

Tempora peculiaria applicandi remedia ad captandos vel vitandos euentus siderales speciatim.

CAPVT VI. ARTIC. I.

1 CVm promissi euentus instat tempus, quod est infallibile, ille annus, mensis, & dies, & hora, cum directio, progressio, & trāsitus fauentis stellæ, tria hæc, conueniunt ex parte cœli agentis: multóque magis si eclipsis, aut cometes concordat: ac altera tria ex parte

parte recipientis, videlicet ætas, temperamentum, & anni tempus (adde regionem, & proprias præparationes ex vita, & conuersatione, & professione:) tunc passioni malorum te subtrahes, bonorum te applicabis.

2 At verò sæpe illa tria discordant: quoniam transitus & progressio anticipat, vel contra. Idem facit eclipsis & cometes.

3 Similiter promissoris motus celer, aut tardus, aut statio & retrocessio.

4 Situs quoque angularis: & ex parte orientali accelerat: & ex occidentali, & extra angulum moratur.

5 Item dignitas & robur accelerant: imbecillitas & abiectio tardant.

6 Præterea si fixa, vel alia stella eiusdem sectæ, respiciat, promissionem accelerat; si diuersæ, procrastinat.

Similiter luminis proprij, vel mutuati, augmentum anticipat, decrementum tardat.

Pariter etiam altera tria ex parte recipientis. quando n. omnia cita non concordant cum constellatione, tardant aut minuunt euentum: quando quædam, ex parte: quando concordant, accelerant. Si enim saturnino imminet à cœlo infirmitas, seniorem, & melancholicum, & in autumno vel hyeme, & in regione subdita Saturno, & in saturninam vitam ducentibus, quales sunt monachi, facilè, & citius lædet: sed non adeo nocebit, vt puero iouiali, & contrariam vitam agenti, nisi tanta sit contrarietas, vt tangi nequeat constellationis vi. Consulenda est etiam medicinina. Alij enim sunt morbi puerorum, vt variolæ, & pustulæ: alij mulierum, vt mensium suppressio: alij iuuenum, vt tertianæ: alij seniorum, vt tussis. Hectica quoque & phthisis vsque ad 36. annum solet grassari: epilepsia & apoplexia vsque ad 24. quod tempus si transierit, perennatur. Similiter & in aliis anni tempestatibus alij regnant morbi: vt in æstate febres ardentes, & biliosæ: in vere mitiores, & exanthemata: in autumno atrabiliosi, & aliæ suppressiones: in hyeme pituitosi. Similiter se habent regiones calidæ, mediæ, & frigidæ. Considera temperamentum: quoniam sanguineos morbus saturninus non adeo afficit, nec citò, sicut martiales. Et quoniam de his omnibus in 4. & 5. medicinalium sermonem fecimus, non est

immorandum. Intimata quippe sunt modo, vt tempus euentus sit certius ex consensu, & dissensu.

Quo tempore, quæ remedia, ad morborum corporis effugium conueniant: & vnde natura morbi, vt naturam remedij consequaris, agnoscenda.

ARTIC. II.

1 IGitur cum directio maturatur promissoris ad significatorem iuxta decreta radicalis constitutionis, paulò antè te parabis ad euentus effugium.

Si enim infirmitas timetur, considera cuius generis sit. Alia enim ex inflatione, alia ex distillatione, alia ex inflammatione, alia ex frigefactione, alia ex putrefactione, alia ex rarefactione, alia ex repletione, alia ex exinanitione ortũ habet: quarum formas generationis, & genesim, itemque causas interiores, & exteriores in 3. medicin. docuimus, & in 6. in praxim deduximus. Tunc alimentis vtere & cœlo, & domicilio, & conuersatione contrariis naturæ morbi, vt cum morbus irruerit non habeat facilem aditum, nec fomenta. Maximè autem cauebis eo mense, & hebdomada, ac die, quo magis causa timendi. Regula Hermetis, & Galen. ibi à nobis in compendium redacta docet, vt cum à Saturno morbus expectatur iouialibus debilitetur & vitetur pharmacis: cùm à Marte, venereis. Peculiaris autem morbi natura ex configuratis astris, & signo, in quo fiunt cõstitutiones, & ex dispositione directionis, & dominio termini, & signi agnoscitur. Cognita autem peculiari morbi natura facile est remedium adhibere juxta præfatorum decreta dogmatum in medic. Semper autem memento, vt ætatem, regionem, domicilium, anni tempus, temperamentúmque extra naturam morbi consulas. Idémq; in omni obseruabis euentu.

Ratio vitandi carcerem.

ARTIC. III.

1 CVm carcer timetur, occasiones vitabis, & causas. Occasio sunt rixæ, & peccata in proximum, & in rempub. & conuersatio cum siccariis, & ad rixas promptis & arma. Causa sunt iudices, & superiores. Igitur vel in villam secedes, vel in monasterium, vel in au-

in aulam mitis principis, & vbi occasiones minus vigent. Et, ut ait Isaias Propheta, abscondere, donec pertranseat indignatio Domini. Iudicum, & iustitiæ ministrorum, vultum & conuersationem vita, præcipuè saturninorum, martialiúmq; : itemq; eorum, vti occasio nascitur, quos ex dispositione, & signo, & ætate, & tempore, & aliis supra relatis dignoscere potes, vt alibi.

Ratio vitandi principis iram.

ARTIC. IV.

SI inimicitiam principis incurrere ex directione M. C. ad Solis diametrum disponente malefica metuis, à facie principis longè abesto: & quæcunque illi displicent ne fac: & inimicorum eius sodalitium effuge: & prauiis obsequiis, & scriptis in principis bonum, te præmunies. Plurimum profuit nobis de Hispani regis monarchia scripsisse. Tempus, locus, & res, alia suppeditabunt remedia.

Ratio vitandi vulnera, necísque violentæ pericula.

ARTIC. V.

CVm vulnerum violentæque necis tempus expectas, considera quibus de causis. Has enim directionis locus dominus termini, & dispositor præcedens, & subsequens, prothanatus, & natura signi, indicabunt.

Periculum à veneno quî euitetur.

ARTIC. VI.

SI à veneno imminet periculum, antidota optima parabis. Mithridates venenis se ita assuefecerat, vt cum propinarentur, nequaquam læderent quotidie nucem cum fico & rutam absumebat. Cauebis à locis pestilentibus & fœtidis, & vbi pestis iam grassatur, & à venenosis animalibus, & medicis impiis, à seruis, & mulieribus subdolis, & veneficis, & lamiis. Victum & pharmaca nonnisi à fidelissimis, Deumque timentibus, & tuorum inimicorum à commercio alienis, accipito. Cætera, vt suprà.

A vul-

A vulneribus.

ARTIC. VII.

1 SI à vulneribus periculum est, bellum omnino effugies & sicarios: cum religiosis & mitibus ambulabis: & à frequentia te populi segregabis. Ait enim Eccles. Arma & gladij in via peruersi. Qui custos est animæ suæ, longè recedet ab eis. Prodest thorax ferreus, & lorica. sed nihil marchionem Rudiorum à glande plumbea tutatum est. Amicitia profuisset, & absentia longa, & religionis professio magis. Donec ergo transeat constellationis vis omnia adhibebis remedia, quibus ab occursu maledico præmuniare. Clausis ianuis per menses duos viues. Et vnde possit imminere malum prospice, & caue quando tempore anticipare, & postponere effectum directio queat.

Equidem hac ratione Ioannem Alphonsum ex virtute filium ab occursu diametri Martis in Lunam aphetam me seruare putaui: licet postea eadem mihi superueniens directio iter, & ægritudinem vtrique mihi verò insuper carcerem attulerit eodem anno 1626. Non enim omnia cognita remedia adhibere potui.

Ne cadas, & ne quid supra te cadat, cautela.

ARTIC. VIII.

1 CVm ex alto crsus tui, aut ponderosæ rei in caput tuum. Saturnus ex M.C. vel I.C. minatur, solum habitabis, & domos absque scalis, & villam. Item sub tutissimo tecto, & fornice minime casura, vel sub dio.

Nec scandes arborem casuram, nec dormies sub ea, quæ poëtam Horatium penè oppressit. Loca vnde lapidũ proiectio timeri possit, vitabis: & quicquid ad huiusmodi te trahit, declinabis. Nec te illa fatalis Plotini aquila fallat.

A naufragio cautela.

ARTIC. IX.

1 TImenti naufragium mare, & flumen, & lacus, & nimborum præparatio fugienda sunt, eo quidem tempore, quo malum ex dictis imminet causis. Causas habes in pręcedentibus libris: electionem tutæ nauigationis in 6.

Cante-

Cautela contra iacturam rei præuisam.

ARTIC. X.

REi familiaris iactura, cum fortunæ directio ad maleficas peruenit, haud expectabis: sed prius vide à furibúsne, an naufragio, an commercio sit timenda, vt possis præparare remedium.

Si à commercio, non vendes, nec emes, nec cum negotiatoribus consortium inibis.

Si à naufragio, nulla bona, nec mercimonia, naui committes illo anno: & cum fortunatis in comparanda re erit negotiatio, & consortium tibi.

Cum fures timueris, eos vitabis, qui ♂ cum ☿ in genesi habent sua: nec seruis, nec amicis, eo anno tua committes bona: nec loco non bene munito: nec fodies thesaurũ vbi quis inuestigare valeat consilium tuum. Alia multa tempus, & locus, & res, suggerent munimina. Memento semper quod inimici hominis sunt domestici eius, maximéque filij, ac nepotes, in re pecuniaria: & quidem ineuitabiles.

De secretioribus remediis.

CAPVT VII.

SVnt lapides, metalla, plantæ, colores, sapores, & res aliæ planetarum vires peculiariter sortitæ, quæ contra euentus malos nos præmuniunt certis sub constellationibus adhibitæ. Sicuti pæonica contra epilepsiam, & alectorius lapis contra timiditatem, & herba fugadæmon contra dæmonoplexiam. agunt enim corporalia in dæmones tanquam signa: sed in effectus ab eis in corporibus corporaliter inditos, vt res, auctore S. Thoma. & alia multa, quæ magia naturalis suggerit.

Præterea laminæ astrologicę ex vi metalli, & speciei, quam mixtura à cœlo trahit, vt inquit D. Thom. in 3. contr. gent. (manifestè enim rebus artificialibus, ne dum naturalibus, vt dicit idem lib. de fato, dat cœlum ordinem & vim: vt patet de bacillis ferreis sub certa positura fabricatis, eandem super subere natante positis sese, vt magnes ad polum, aptantibus ad posituram) valent ad effectus mirificos: si tamen in illis confisus prudentiam in cæteris exercueris magorum nõ magistrorum. Magia enim flos est omnium scientiarum. Nec qui totas non callet, ad tanta remedia aptus est: qui

callet per se inuenire poterit quamplurima, quæ nec scripta sunt, & ego noui. Nec enim diabolus imperium, nec angelus bonus, super naturam habet, sed magia vtuntur applicando actiua passiuis, congruo tempore, cœlo, & re.

Hæc remedia ignaris non pandam, sed ex libris nostris de sensu rerum sapiens intelliget, & ex 3. metaphysicæ: quoniam indocti posthabita prudentia totam in schedis confidentiam ponunt more Alchymistarum, qui non ex philosophia, sed ex schedulis antiquorum secreta rimantes, nunquam ad artis effectum deueniunt.

Gallum timet leo. Vidi hoc sæpe. Nec propterea me vnà cum gallo in eo totam fiduciam ponendo, leoni objicerem famelico.

Nihil salutarius fuga dedit Deus vitaturis malum: posthæc participij & totalitatis commutationem.

Prudentiæ est præuidere futura, ac media, quibus effugiamus, consequamúrve.

Si minima neglexerimus, etiam aberrabimus.

Omnia remedia in scientiis celantur.

Nulla proficiunt constellatione, locóque, & illicibus neglectis. Nec enim frumentum satum præter tempus fructificat.

Actiones enim haud quaquam elementorum qualitatibus modò fiunt, sed primalitatum corporatione, concinnationéq; ad certos operandi modos. Non enim dens viperæ tumore tanto potest afficere, ac morte, quia calidus (hoc enim ignis faceret magis:) nec quia humidus, cum aqua id non agat: nec quia siccus. Ergo ex superiore causa ignota, quam vocat Hipp. diuinam, nos autem à primalitatibus, & corporatis. alioquin non possent corporalia antidota resistere veneno. Similiter dico astralitates operari per primalitatis elementationem, contra quam non potest remedium deesse, ignotum tamen vulgo, & subticendum ex parte.

Cur prædicta remedia non omnibus profuere.

CAPVT VIII.

AT dices nos remedia attulisse, quæ in Oedipo, & Plotino, & Vaiuoda irrita fuerunt.

Docet fabula Oedipi, quod per eam viam, qua quærimus vitare malum, incurrimus. Vnde Seneca in tragœd.

Fatis agimur. cedite fatis.
Non sollicitæ possunt curæ

Leua-

Leuare rati stamina fusi.
Multi ad fatum venere suum
Dum fata timent, multis ipsum
Fugisse nocuit.

Plotinus etiã dũ cauet à ruina sub dio ab aquila caluitiũ esse lapidẽ, quo putamẽ frangeretur, cogitãte, testudo ruit, nec ciq; dedit.

Et publica Bartholomæi Corleæ historia apud Coitum, cui nec cautela profuit.

Et Valentin. Vaiuodæ, qui scripsit commentarios in Alcabitij astrologiam. Is Pataaij degens cum gladiũ ex directione timeret, sese abdidit domi, vndique clausis portis, fenestrísque: prius tamen quæ ad victum pertinebant adscitis per mensem rebus. Latrones abiisse peregrè rati, fenestrásque nummorum custodiæ obserasse, rupto ostiolo per vim intrantes pecunias rapuerunt, & astrologũ, clamores aut accusationẽ formidãtes, interemerunt. quid ad hæc?

Respondeo. Credo equidem alios fuisse, quibus profuit fugisse fatum. Neque enim ad illius effugium philosophia, & diuinæ literæ, ipsaq; natura nos hortaretur, si vitari posset nihil. Licet autem liber sit homo in volendo & nolendo; non autem in operando, nisi vbi ipse est causa totalis effectuum (nunc n. mihi licitum est scribere, & cessare; non autem egredi de carcere, vel emere prædium, aliaque facere ad quæ aliæ causæ requiruntur:) nihilominus haud propterea est cessandum ab eo, quod possumus. Nescimus enim, vt S. Hier. distinguit, sitne prophetia prædestinatoria, an comminatoria tantum. Scimus et q; dat Deus consilium, & facultatẽ faciendi, vt non desideamus, sed laboremus ingenio manibusque ad malum effugiendum. Nec quia morbus incurabilis videtur deserendus est æger. Multi enim post desperationẽ euaserunt. Nolo historias negare, nec prudentiã deterrere. Hæc n. Dei est splendor, nec vanus, nos ad omnia dirigens bona ab omnibusq; detorquẽs malis.

Præterea sciendum, quod Principes, & qui Deo proximi sunt, possunt consulere miserorum sorti, sed nesciunt; sapientes sciunt, at non possunt; possunt alii, sciuntque, sed nolunt, negligũt, aut metuunt. Et sic fatum suos sortitur euentus dum per tot causas & concausas transit suæ seriei sic annexas, vt quod Deus vult, aut permittit, fiat; quod autem volumus nos, nequaquam, nisi sic ipse statuerit.

rit. Proculdubio enim fame peribimus, nisi agricultura, & pastoralis, & venatio cibos præparauerit. Succedit tamen, ut nec ista satis prosint. Quod autem per accidens tam occultum est, extra artem prouidentiámque hominis est, non autem Dei. Fac tu quod homo. cætera curæ sunt Deo, qui vt S. Ambros. ait diligentibus adest, negligentibus abest.

Præterea nos hic contra cælestes efficientias præstamus remedia, non contra totam fati seriem substantiámque. idcirco non omnia remedia prosunt omnibus & semper.

Adde quod, qui fatum vitare cupit causalibus resistendo rebus, nihil cogitans per negligentiam, aut impietatem, de fati authore, is per quam fugit viam incurrit. Sic Laius fato per necem Oedipi filij, & Astyages Cyri nepotis criminosè reniti se posse putarunt. Plotinus autem & Vaiuoda propria scientia, spreto forsan nomine. Propterea nil mirum, si remedia cassa vanáq; abiere. Hoc idem sæpe in prophetiis declarat Deus. Rex enim Amasias in medicorum arte confisus, & non in Deo, scribitur non euasisse. Similiter Sedecias, & alii reges Iuda, & Israel, corruerunt, dum propriis remediis innitentes prophetarum ex parte Dei monita neglexerunt. Nec Lucifer, nec Adam, nec alius quisquam eo cadit, quia prædestinatur ad casum, alioquin iudicati, non iudicandi nasceremur, ait S. Prosper respondens Fausto: sed qui diuinis mandatis preuisi sunt obstinatè non obtemperaturi. Idem dixit Iupiter apud Homerum, Odysseæ primo.

O facinus! mortale genus nos numina primum
Incusat, fontémque putat, causámque malorum
Quæ veniunt. Sua sed pereunt ob facta nefanda
Cum præter fatum sibi sponte incommoda quærunt.

Prudentia ergo nostra cum suis remediis hic enarratis supposita diuinæ prudentiæ, non autem opposita, qualis est pseudopoliticorum, ac pseudophilosophorum, vim effugit fatalem.

Palam est etiam, q; prædicti sapientes non omnia impedimenta malis euentibus parauerũt, quæ humana põt excogitare prudẽtia.

Electiones ad captandos influxus prosperos in libro secundo tradimus: hic ad malos quantum fas est effugiendo considerauimus. Vt verum sit, quod sapiens utitur astris, vt Albertus: sensualis seruit astris, vt Nero: sanctus dominatur, vt Iosue.

Horaria

Horaria tempora diurna in Borealibus, & opposita nocturna in Australibus.

	Pol. 36.	39.	42.	
♈ 0	15.0.0	15. 0. 0	15. 0. 0	30
3	15.8.50	15. 9.50	15.10.50	27
6	15.19.10	15.19.20	15.21.40	24
9	15.25.50	15.28.50	15.32.10	21
12	15.34.30	15.38.30	15.42.50	18
15	15.43.10	15.48.10	15.53.40	15
18	15.51.50	15.57.40	16. 4.10	12
21	16.0.10	16.7.10	16.14.30	9
24	16.8.30	16.16.0	16.25.0	6
27	16.17.0	16.25.50	16.35.20	3
♉ 0	16.25.0	16.34.50	16.45.30	♏ 0
3	16.33.0	16.43.40	16.55.30	27
6	16.40.50	16.52.30	17. 5.20	24
9	16.48.30	17.1.10	17.15.10	21
12	16.56.0	17.9.30	17.24.20	18
15	17.3.0	17.17.40	17.33.30	15
18	17.10.0	17.25.30	17.42.10	12
21	17.16.50	17.33.50	17.50.30	9
24	17.23.10	17.40.0	17.58.30	6
27	17.29.20	17.47.10	18.6.30	3
♊ 0	17.35.0	17.53.20	18.13.30	♌ 0
3	17.40.20	17.59.10	18.20,10	27
6	17.46.0	18.4.30	18.26.20	24
9	17.49.30	18.9.30	18.31.40	21
12	17.53.20	18.13.50	18.36.20	18
15	17.56.30	18.17.30	18.40.41	15
18	17.59.10	18.20.30	18.44.10	12
21	18.1.20	18.23.0	18.47.0	9
24	18.2.50	18.24.20	18.48.50	6
27	18.3.50	18.25.40	18.49.50	3
30	18.4.10	18.26.10	18.50.30	♋ 0

	45.	48.	51.	
♈ 0	15.0.0	15.0.0	15.0.0	30
3	15.12.0	15.13.20	15.14.50	27
6	15.24.0	15.26.40	15.29.44	24
9	15.35.50	15.39.40	15.44.10	21
12	15.47.40	15.52.30	15.58.50	18
15	15.59.30	16.6.0	16.13.40	15
18	16.11.20	16.19.20	16.28.10	12
21	16.23.0	16.32.20	16.42.40	9
24	16.34.40	16.45.10	16.57.0	6
27	16.46.10	16.58.0	17.11.20	3
♉ 0	16.57.20	17.10.40	17.25.30	♍ 0
3	17.8.20	17.22.5	17.39.20	27
6	17.19.30	17.35.10	17.53.10	24
9	17.30.20	17.47.20	18.6.40	21
12	17.40.40	17.59.10	18.19.50	18
15	17.50.50	18.10.30	18.32.50	15
18	18.0.30	18.21.20	18.45.0	12
21	18.10.10	18.32.0	18.57.10	9
24	18.19.10	18.42.10	19.8.40	6
27	18.27.40	18.52.10	19.20.10	
♊ 0	18.35.50	19.1.10	19.30.20	♌
3	18.43.30	19.9.50	19.40.0	2
6	18.50.10	19.17.20	19.48.50	2
9	18.56.30	19.24.20	19.56.50	2
12	19.1.50	19.30.50	20.4.0	1
15	19.6.40	19.36.10	20.10.20	1
18	19.10.40	19.40.40	20.15.0	1
21	19.13.50	19.44.10	20.19.20	9
24	19.15.50	19.64.30	20.22.20	6
27	19.17.10	19.48.10	20.24.0	
30	18.17.40	19.48.50	20.24.50	♋

	54.	57.	60.	
0	15. 0. 0	15. 0. 0	15 0. 0	30
3	15. 16. 30	15. 18. 30	15. 20. 50	27
6	15. 33. 0	15. 36. 50	15. 41. 30	24
9	15. 49. 20	15. 55. 10	16. 2. 0	21
12	16. 5. 40	16. 13. 30	16. 22. 40	18
15	16. 22. 10	16. 31. 50	16. 45. 10	15
18	16. 38. 30	16. 50. 10	17. 4. 10	12
21	16. 54. 30	17. 8. 20	17. 24. 50	9
24	17. 10. 40	17. 26. 30	17. 45. 30	6
27	17. 26. 50	17. 44. 40	18. 6. 0	3
♉ 0	17. 42. 40	18. 2. 30	18. 26. 20	♍ 0
3	17. 58. 20	18. 20. 20	18. 46. 30	27
6	18. 13. 40	18. 38. 0	19. 6. 50	24
9	18. 29. 0	18. 55. 20	19. 26. 50	21
12	18. 44. 0	19. 12. 20	19. 46. 20	18
15	18. 58. 40	19. 29. 0	20. 6. 0	15
18	19. 12. 40	19. 45. 10	20. 25. 0	12
21	19. 26. 30	20. 1. 10	20. 43. 30	9
24	19. 39. 40	20. 16. 30	21. 1. 40	6
27	19. 52. 30	20. 31. 20	21. 19. 10	3
♊ 0	20. 4. 20	20. 45. 10	21. 36. 0	♌ 0
3	20. 15. 30	20. 58. 20	21. 52. 0	27
6	20. 25. 40	21. 10. 20	22. 6. 20	24
9	20. 35. 0	21. 21. 20	22. 20. 0	21
12	20. 43. 30	21. 31. 20	22. 32. 10	18
15	20. 50. 40	21. 40. 0	22. 43. 0	15
18	20. 56. 30	21. 47. 0	22. 52. 0	12
21	21. 1. 30	21. 52. 50	22. 59. 10	9
24	2 . 4. 50	21. 56. 50	23. 4. 20	6
27	21. 6. 50	21. 59. 1	23. 8. 20	3
30	21. 7. 40	22. 0. 20	23. 8. 40	♋ 0

Tabella Ascensionum rectarum Tychonica.

G.	♈	♉	♊	♋	♌	♍
0	0. 0. 0	27. 53. 43	57. 48. 7	90. 0. 0	122. 11. 53	152. 6. 18
1	0. 55. 1	28. 51. 5	58. 50. 40	91. 5. 27	123. 14. 16	153. 3. 31
2	1. 50. 2	29. 48. 36	59. 53. 23	92. 10. 53	124 16. 29	154. 0. 36
3	2. 45. 4	30. 46. 16	60. 56. 16	93. 16. 18	125. 18. 32	154. 57. 33
4	3. 40. 7	31. 44. 5	61. 59. 19	94. 21. 42	126 20. 24	155. 54. 22
5	4. 35. 11	32. 42. 3	63. 2. 32	95. 27. 5	127. 22. 5	156. 51. 3
6	5. 30. 17	33. 40. 11	64. 5. 55	96. 32. 25	128. 23. 35	157. 47. 37
7	6. 25. 25	34. 38. 29	65. 9. 27	97. 37. 42	129. 24. 54	158. 44. 4
8	7. 20. 35	35. 36. 57	66. 13. 8	98. 42. 56	130. 26. 3	159. 40. 23
9	8. 15. 47	36. 35. 35	67. 16. 57	99. 48. 6	131. 27. 1	160. 36. 36
10	9. 11. 2	37. 34. 23	68. 20. 54	100. 53. 12	132. 27. 48	161. 32. 43
11	10. 6. 20	38. 33. 22	69. 24. 59	101. 58. 13	133. 28. 24	162. 28. 44
12	11. 1. 41	39. 32. 32	70. 29. 12	103. 3. 9	134. 28. 49	163. 24. 39
13	11. 57. 6	40. 31. 52	71. 33. 32	104. 8. 1	135. 29. 2	164. 20. 28
14	12. 52. 35	41. 31. 22	72. 37. 59	105. 12. 47	136. 29. 5	165. 16. 12
15	13. 48. 9	42. 31. 3	73. 42. 33	106. 17. 27	137. 28. 57	166. 11. 51
16	14. 43. 48	43. 30. 55	74. 47. 13	107. 22. 1	138. 28. 38	167. 7. 25
17	15. 39. 32	44. 50. 58	75. 51. 59	108. 26. 28	139. 28. 8	168. 2. 54
18	16. 35. 11	45. 31. 11	76. 56. 51	109. 30. 48	140. 27. 28	168. 58. 19
19	17. 31. 16	46. 31. 36	78. 1. 47	110. 35. 1	141. 26. 38	169. 53. 40
20	18. 27. 17	47. 32. 12	79. 6. 48	111. 39. 6	142. 25. 37	170. 48. 58
21	19. 23. 24	48. 32. 59	80. 11. 54	112. 43. 4.	143. 24. 25	171. 44. 13
22	20. 19. 37	49. 33. 57	81. 17. 4	113. 46. 53	144. 23. 3	172. 39. 25
23	21. 15. 57	50. 35. 6	82. 22. 18	114. 50. 34	145. 21. 31	173. 34. 35
24	22. 12. 24	51. 36. 25	83. 27. 35	115. 54. 6	146. 19. 49	174. 29. 43
25	23. 8. 58	32. 37. 55	84. 32. 55	116. 57. 29	147. 19. 57	175. 24. 49
26	24. 5. 39	53. 39 36	85. 38. 18	118. 0. 42	148. 15. 55	176. 19. 53
27	25. 2. 28	54. 41. 28	86. 43. 42	119. 3. 45	149. 13. 44	177. 14. 56
28	25. 59. 25	55. 43. 31	87. 49. 7	120. 6. 38	150. 11. 24	178. 9. 58.
29	26. 56. 30	56. 45. 44	88. 54. 33	121. 9. 20	151. 8. 55	179. 4. 59
30	27. 53. 43	57. 48. 7	90. 0. 0	122. 11. 53	152. 6. 18	180. 0. 0

Tabella

Tabella Ascensionum rectarum Tychonica.

	♎	♏	♐	♑	♒	♓
0	180.0.0	207.53.43	237.48.7	270.0.0	302.11.53	332.6.18
1	180.55.1	208.51.5	238.50.40	271.5.27	303.14.16	333.3.31.
2	181.50.2	209.48.36	259.53.23	272.10.53	304.16.29	334.0.36
3	182.45.4	210.46.16	240.56.16	273.16.48	305.18.32	334.57.33
4	183.40.7	211.44.5	241.59.19	274.21.42	306.20.24	335.54.22
5	184.35.11	212.42.3	243.2.32	275.27.5	307.22.5	336.51.3
6	185.30.17	213.40.11	244.5.55	276.32.25	308.23.35	337.47.37
7	186.25.25	214.38.29	245.9.27	277.37.42	309.24.54	338.44.4
8	187.20.35	215.36.57	246.13.8	278.42.56	310.26.3	339.40.23
9	188.15.47	216.35.35	247.16.57	279.48.6	311.27.1	340.36.36
10	189.11.2	217.34.23	248.20.54	280.53.12	312.27.48	341.32.43
11	190.6.20	218.33.22	249.24.59	281.58.13	313.28.24	342.28.44
12	191.1.41	219.32.32	250.29.12	283.3.9	314.28.49	343.24.39
13	191.57.6.	220.31.52	251.33.32	284.8.1	315.29.2	344.20.28
14	192.52.35.	221.31.22	252.37.59	285.12.47	316.29.5	345.16.12
15	193.48.9.	222.31.3	253.42.33	286.17.27	317.28.57	346.11.51
16	194.43.48	223.30.55	254.47.13	287.22.1	318.28.38	347.7.25
17	195.39.32	224.30.58	255.51.59	288.26.28	319.28.8	348.2.54
18	196.35.21	225.31.11	265.56.51	289.30.48	320.27.28	348.58.19
19	197.31.16	226.31.36	258.1.47	290.55.2	321.26.38	349.53.40
20	198.27.17	227.32.1	259.6.48	291.39.6	322.25.37	350.48.58
21	199.23.24	228.32.59	260.11.54	292.43.4	323.24.25	351.44.13
22	200.19.37	229.33.57	261.17.4	293.46.53	324.23.3	352.39.25
23	201.15.57	230.35.6	262.22.18	294.50.34	325.21.31	353.34.35
24	202.12.24	231.36.25	263.27.35	295.54.6	326.19.49	354.29.43
25	203.8.58	232.37.55	264.32.55	296.57.19	327.17.57	355.24.49
26	204.5.39	233.39.36	265.38.18	298.0.42	328.15.55	356.19.53
27	205.2.23	234.41.28	266.43.42	299.3.45	329.13.44	357.14.56
28	206.59.25	235.43.31	267.49.7	300.6.38	330.11.24	358.9.58.
29	206.56.30	236.45.44	268.54.33	301.9.20	331.8.55	359.4.59
30	207.53.43	237.48.7	270.0.0	302.11.53	332.6.18	360.0.0

Tabula declinationum Tychonica Borealis in signis Borealibus, Australis in Australibus.

	♈ ♎	♉ ♏	♊ ♐	
0	0. 0. 0	11. 30. 43	20. 13. 22	30
1	0. 23. 56	11. 51. 48	20. 25. 57	29
2	0. 47. 53	12. 12. 40	20. 38. 9	28
3	1. 11. 49	12. 33. 21	20. 49. 58	27
4	1. 35. 43	12. 53. 49	21. 1. 25	26
5	1. 59. 37	13. 14. 5	21. 12. 29	25
6	2. 23. 28	13. 34. 7	21. 23. 7	24
7	2. 47. 16	13. 53. 57	21. 33. 22	23
8	3. 11. 4.	14. 13. 32	21. 43. 15	22
9	3. 34. 47	14. 32. 53	21. 52. 42	21
10	3. 58. 28	14. 51. 59	22. 1. 45	20
11	4. 22. 4	15. 10. 50	22. 10. 22	19
12	4. 45. 37	15. 29. 26	22. 18. 35	18
13	5. 9. 5	15. 47. 47	22. 26. 22	17
14	5. 32. 29	16. 5. 51	22. 33. 44	16
15	5. 55. 47	16. 23. 49	22. 40. 39	15
16	6. 18. 58	16. 41. 9	22. 47. 10	14
17	6. 42. 6	16. 58. 22	22. 53. 13	13
18	7. 5. 6	17. 15. 18	22. 58. 51	12
19	7. 28. 0	17. 31. 54	23. 4. 3	11
20	7. 50. 46	17. 48. 14	23. 4. 47	10
21	8. 13. 26	18. 4. 14	23. 13. 5.	9
22	8. 35. 58	18. 19. 57	23. 16. 56	8
23	8. 58. 20	18. 35. 18	23. 20. 20	7
24	9. 20. 34	18. 50. 21	23. 23. 18	6
25	9. 42. 4	19. 5. 4	23. 25. 48	5
26	10. 4. 38	19. 19. 26	23. 27. 51	4
27	10. 26. 24	19. 33. 27	23. 29. 27	3
28	10. 48. 2	19. 47. 7	23. 30. 35	2
29	11. 9. 27	20. 0. 25	23. 31. 17	1
30	11. 30. 43	20. 13. 22	23. 31. 30	0
	♓ ♍	♒ ♌	♑ ♋	